

Meerjarenbegroting 2026-2029

Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Algemene inleiding	4
Algemene inleiding	4
Verloop begrotingssaldo	4
Algemene toelichting en inleiding bij begrotingsprogramma's	9
Programma 1. De mens centraal	11
Thema Een leven lang ontwikkelen	11
Thema Bestaanszekerheid	13
Thema Zorg & ondersteuning	15
Opgave Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams	18
Opgave Vluchtelingenopvang	19
Opgave Scholenbouw	20
Focuspunten lijn "De mens centraal"	21
Programma 2. Sterke wijken	26
Thema Vitaal leven	26
Thema Sterke netwerken	28
Thema Leefbare, groene wijken	30
Thema Inclusief leven	30
Opgave Wonen	32
Opgave Coevering	34
Focuspunten lijn "Sterke wijken"	37
Programma 3. Vitaal & groen buitengebied	42
Thema Doorlopend groen	42
Thema Multifunctioneel landelijk gebied	43
Opgave Gijzenrooi	44
Focuspunten lijn "Vitaal & groen buitengebied"	45
Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	47
Thema Economische kracht	47
Thema Cultuur	48
Thema Duurzaamheid	50
Thema Mobiliteit	52
Thema Veiligheid	55
Thema Digitale samenleving	56
Opgave Gebiedsontwikkeling	57
Opgave Centrum Geldrop	58
Opgave Bedrijventerreinen	60
Focuspunten lijn "Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo"	61
Programma 5. Organisatie	69
Thema Bedrijfsvoering	69
Thema Organisatieontwikkeling	75
Thema Dienstverlening	77
Opgave Datagedreven werken	78
Opgave Participatief werken	78
Opgave Samenspel	79
Focuspunten lijn "Organisatie"	80
Paragrafen	86
Lokale heffingen	86
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	93
Onderhoud kapitaalgoederen	101
Financiering	107
Bedrijfsvoering	110
Verbonden partijen	112
Inleiding	112
Gemeenschappelijke regelingen	113
Vennootschappen en coöperaties	124
Stichtingen en verenigingen	126
Overig	130
Grondbeleid	134

Wet open overheid.....	137
Verplichte beleidsindicatoren	137
Financiële begroting	140
Overzicht van baten en lasten	140
Overzicht van baten en lasten per taakveld.....	141
Toelichting overzicht van baten en lasten.....	144
Verschillen per programma	144
Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten	145
Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	146
Uiteenzetting van de financiële positie	147
Geprognoseerde balans	147
EMU-saldo	148
Jaarlijks terugkerende arbeidskosten.....	148
Overzicht van investeringen	148
Reserves en voorzieningen	154
Overzicht van reserves en voorzieningen	154
Toelichting op de reserves	159
Toelichting op de voorzieningen	166
Toelichting op de financiële uitgangspunten.....	169
Bijlagen.....	171
Vaststellingsbesluit	171

Algemene inleiding

Algemene inleiding

In deze begroting is uiteengezet wat we in 2026 gaan doen om uitvoering te geven aan de strategie 2026-2029. Deels is dat door binnen onze begrotingsprogramma's en thema's activiteiten te koppelen aan de doelen die we hebben gesteld. Dit volgt uit het hoofdstuk in de strategie over de koers die we voor de verschillende thema's hanteren. Deels leggen we binnen de lijnwerkzaamheden accenten in de vorm van focuspunten. Dit ligt in het verlengde van het hoofdstuk in de strategie over de bedrijfsvoering.

Vervolgens is inzichtelijk gemaakt wat het gaat kosten. Een beperkt deel van de kosten komt voort uit de eerdergenoemde activiteiten en focuspunten; voor het belangrijkste deel zitten die kosten in de reguliere uitvoering van onze taken. De financiële mogelijkheden leveren voor 2026 en de opvolgende jaren de nodige begrenzingen op. In deze meerjarenbegroting is dat terug te zien doordat er, naast de vraag voor nieuw geld voor autonome ontwikkelingen binnen bestaande budgetten, geen extra budgetvraag voor nieuw beleid is opgenomen.

Zowel het financiële overzicht als de capaciteitsraming zijn per taakveld weergegeven. Deze taakvelden hanteren we verplicht, conform het Besluit Begroting en Verantwoording. Per begrotingsprogramma zijn financiële bijzonderheden op een rij gezet. Door deze opzet geeft deze begroting antwoord op de drie W-vragen: wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat gaat het kosten.

De activiteiten, zoals beschreven in de thema's en de focuspunten lijn, worden uitgevoerd binnen de bestaande formatie. Deze zijn bij het opstellen getoetst op realisme en haalbaarheid.

Verloop begrotingssaldo

Het startpunt van deze Meerjarenbegroting is het saldo uit de vorige begroting. De begroting sluit met de volgende saldi, waarbij '+' een positief saldo is en '-/-' een negatief begrotingssaldo. Uit dit overzicht blijkt dat het zogenaamde ravijnjaar is verschoven van 2026 naar 2028. In 2029 wordt weer een positief begrotingssaldo gerealiseerd.

Verloop begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
Saldo meerjarenbegroting 2025-2028	-1.102.528	291.129	-695.652	2.515.589
Eerdere besluitvorming raad in 2025	58.212	-52.095	-335.378	-484.792
Aankoop opstellen Emopad 15 Geldrop tlv grondbedrijf	120.500	119.840	119.180	118.520
RIB IHP	108.856	211.890	511.829	260.444
Amendement deelname aan brainport voor elkaar	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Verrekening tekorten en overschotten met algemene reserve	0	0	0	0
Begrotingssaldo subotaal	-829.960	555.764	-415.021	2.394.761
A. Structurele gevolgen 1e tussentijdse rapportage 2025	-348.073	-465.277	-638.897	-611.263
B. Actualisatie staat van investeringen	566.560	823.159	376.492	295.926
C. Actualisatie staat van reserves en voorzieningen	0	0	0	0
D. Actualisatie staat van salarissen	468.412	462.835	455.697	835.528
E. Berekening diverse gesloten exploitaties	-215.036	-167.497	-144.341	-107.992
F. Correcties budgetten bestaand beleid	-179.289	-198.112	-142.829	-142.829
G. Meicirculaire 2025	2.439.956	2.364.511	-242.752	-178.058
H. Actualisatie ombuigingen	-513.130	-198.000	-198.000	-198.000
I. Ombuigingen 2026	310.925	315.925	320.925	320.925

Verloop begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
J. Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	-1.214.671	-1.691.257	-1.643.171	-1.654.486
K. Stelpost loon- en prijsstijgingen aanvullen	-326.356	0	0	0
Ten laste van de algemene reserve	326.356	0	0	0
Begrotingssaldo in MPB 2026-2029	485.694	1.802.051	-2.271.897	954.512
- waarvan incidenteel	32.875	283.749	-181.000	-152.382
- waarvan structureel	452.819	1.518.302	-2.090.897	1.106.894
Algemene reserve	2026	2027	2028	2029
Stand per 31 december	11.937.238	11.352.265	11.153.301	10.920.739
Verloop algemene reserve (incl. exploitatieresultaat)	2026	2027	2028	2029
Stand per 31 december	12.422.932	13.640.010	11.169.149	11.891.099

Excel-tabel

Algemene reserve	2025	2026	2027	2028	2029
Stand per 1 januari	10.898.516	14.234.882	11.937.238	11.352.265	11.153.301
Jaarrekeningresultaat 2024	3.336.366				
Afwaarderen boekwaarde scholen (IHP)		-56.288	-584.973	-198.964	-232.562
Dekking tekort stelpost loon- en prijsbijstellingen		-326.356			
Algemeen risicovermogen Stichting Weeffabriek		-125.000			
Instellen dekkingsreserves voor kredieten sport		-1.790.000			
Begrote stand per 31 december	14.234.882	11.937.238	11.352.265	11.153.301	10.920.739

A. Structurele gevolgen 1e tussentijdse rapportage 2025

De structurele gevolgen van de onderdelen uit de 1e tussentijdse rapportage 2025 zijn verwerkt in de voorliggende meerjarenbegroting.

B. Actualisatie staat van investeringen

Zoals eerder in het memo meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 wat verstuurd is op 28 augustus, is kritisch gekeken naar de investeringen die in de staat van activa zijn opgenomen (en dus al door de gemeenteraad zijn besloten): wanneer deze zijn afgerond en of de kapitaallasten al in 2026 van toepassing zijn. Dit leidt tot een verschuiving in de vraag naar middelen ten opzichte van hetgeen in de staat van activa bij de begroting 2025-2028 was opgenomen, wat in de komende begrotingsjaren een aanzienlijk financieel voordeel oplevert.

C. Actualisatie staat van reserves en voorzieningen

Het overzicht van reserves en voorzieningen is geactualiseerd.

D. Actualisatie staat van salarissen

Jaarlijks worden de budgetten voor salarissen geïndexeerd met het prijsindexcijfer dat de gemeenteraad vaststelt bij behandeling van de strategie. Dit leidde voor de begroting 2025 tot een kostenstijging van circa € 1.500.000, die ten laste kwam van de stelpost loon- en prijscompensatie. Omdat dit budget uiteindelijk onvoldoende toereikend bleek, is het tekort aangevuld vanuit het begrotingssaldo.

In het voorjaar van 2025 is de nieuwe CAO Gemeenten vastgesteld. De feitelijke indexatie blijkt substantieel lager uit te vallen dan eerder geraamd. Hierdoor drukt er een lager bedrag op de stelpost voor de jaren 2026 en verder. Omdat in 2025 een deel van de (te hoog ingeschatte) stijging ten laste van het begrotingssaldo is gebracht, kan dit bedrag nu worden toegevoegd aan het saldo. Het gaat hierbij om ruim € 450.000, wat een structureel positief effect heeft.

E. Berekening diverse gesloten exploitaties

De baten en lasten van alle gesloten exploitaties zijn opnieuw berekend. Het gaat hierbij om; afval, riolering, hondenbeleid, recreatie en toerisme en ondernemersinitiatieven.

F. Diverse correcties budgetten bestaand beleid

Het betreft onder andere budgetaanpassingen van gemeenschappelijke regelingen en andere autonome ontwikkelingen zoals indexatie.

G. Meicirculaire 2025

Voor de raadsacyclus van september 2025 is een raadsvoorstel ([Vergaderingen - Commissie Algemene Zaken - 1 september 2025 - iBabs](#)) geagendeerd waarin uitleg wordt gegeven over de meicirculaire 2025 uit het gemeentefonds. Met dit raadsvoorstel wordt besluitvorming vastgelegd over verwerking van de financiële mutaties. Hierin zitten voor 2026 en 2027 flinke meevallers, waardoor een sluitende begroting haalbaar is geworden.

H. Actualisatie ombuigingen

Bij de vaststelling van de meerjarenprogrammabegroting 2025-2028 zijn veel ombuigingsvoorstellen aangenomen. Het merendeel daarvan is gerealiseerd, en in sommige gevallen is zelfs meer bereikt dan oorspronkelijk tot doel was gesteld.

Het totaalresultaat van de gerealiseerde ombuigingen bedraagt: € 3.085.970,-.

In een beperkt aantal gevallen is het (nog) niet gelukt om de geplande ombuigingen volledig te realiseren. Dit betreft in totaal een bedrag voor 2026 van: € -/- 513.130,-. Omdat een aantal ombuigingen incidenteel waren, of later alsnog worden behaald, is het bedrag vanaf 2027 € 198.000,-.

Ombuiging	Mutatie in de begroting in 2026
Regie op indicaties	-35.000
Niet betrekken indexeringsmethodiek 10voordejeugd	-231.380
Geen bladkorven vanaf 2026	-48.750
Aframen budget preventief jeugdbeleid	-50.000
Vermakelijkheidsretributie: € 0,50 Eindhoven Zoo	-148.000

Omschrijving (toelichting)

De niet-gerealiseerde ombuigingen met de hoogste bedragen worden hieronder nader toegelicht.

- Niet betrekken indexeringsmethodiek 10voordejeugd (205 en 2026)

In de meerjarenprogrammabegroting 2025-2028 was voor de indexatie van de Wmo- en jeugdhulpbudgetten gerekend met 4,18%, conform het raadsbesluit van 2022 over de herijking van de systematiek voor de taskforce Sociaal Domein. De daadwerkelijk vastgestelde indexatie bedroeg echter 4,91%. Hierdoor komt het oorspronkelijke ombuigingsvoorstel niet overeen met de realiteit en kan het niet volledig worden gerealiseerd. Daarnaast is deze hogere indexatie destijds niet structureel in de meerjarenprogrammabegroting doorgevoerd.

- Vermakelijkheidsretributie € 0,50 Eindhoven ZOO (miv 2026)

Het ombuigingsvoorstel is niet gerealiseerd om de feitelijke grondslag voor de belastingheffing ontbreekt. Op 11 maart 2025 heeft het college besloten dit voorstel niet langer mee te nemen in de begroting. Dit besluit is op 18 maart 2025 ook toegelicht tijdens de raadsbijeenkomst over de belastingverordeningen.

I. Ombuigingen 2026

In de inleiding van het memo meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 hebben we eerder uitgelegd dat we op een drietal manieren ombuigingen in beeld brengen. Dit zijn de volgende 3 manieren:

- Het hergebruiken van de ombuigingsmogelijkheden uit de begroting 2025 voor de begroting 2026;
- Data-analyse op basis van de jaarrekeningcijfers;
- Het nog realistischer plannen van investeringen.

Voor punt 1 is hiervoor het volgende opgehaald:

Excel-tabel

Ombuiging	2026
Sporthalbeheer	142.804
Duurzaamheidsbeleid	30.000
Jaarlijkse subsidies	22.901

Omschrijving (toelichting)

• Sporthalbeheer

In de afgelopen jaren zijn er aanzienlijke overschrijdingen geweest in de kosten voor tijdelijke inhuurkrachten. Landelijk is er een ontwikkeling zichtbaar waarbij steeds vaker sleutelbeheer wordt toegepast in de avonduren en weekenden. In het kader van de noodzakelijke financiële ombuigingen zetten wij dit systeem nu ook in bij onze sporthallen, waarbij aandacht is voor controle en veiligheid. In de praktijk wordt onderzocht hoe het plan het beste tot uitvoering komt en blijft er ruimte voor aanvullende maatregelen indien nodig. Door de invoering van het sleutelplan wordt de inzet van externe sporthalbeheerders verminderd en realiseren wij een besparing van € 142.804,-.

• Duurzaamheidsbeleid en jaarlijkse subsidies

Deze onderwerpen zijn in de meerjarenbegroting 2025-2028 opgenomen en hebben tot een hogere ombuiging geleid dan vooraf ingeschat.

Data-analyse jaarrekeningcijfers

In de begroting bestaand beleid 2026-2029 is ook een zogenoemde 'data-analyse' doorgevoerd. Hierbij gaat het om het in kaart brengen van budgetten die nog financiële ruimte hebben en mogelijk kunnen worden afgeraamd en vice versa. Dit heeft een positief gevolg voor het begrotingsresultaat: € 115.220,-.

Realistischer plannen van investeringen

Dit is een onderdeel van B. actualisatie van investeringen.

J. Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Via eerdere berichtgevingen is aangegeven dat de financiële situatie zodanig is, dat er geen budget voor nieuw beleid is. Wel kan er (slechts) sprake zijn van een vraag naar "nieuw geld". Deze vraag hangt vaak samen met knelpunten in bestaand beleid, uitbreiding van bestaand beleid en autonome ontwikkelingen (vanuit medebewind). Het gaat dan bijvoorbeeld om verplichte uitgaven die voortvloeien uit besluiten van een algemeen bestuur binnen een gemeenschappelijke regeling. Voor de gemeente betekent dit dat het om een onvermijdelijke uitgave gaat; dit valt onder de rubriek 'knelpunt bestaand beleid'.

Daarnaast zijn vanuit de beschouwingen op de strategie al een aantal aangenomen moties en amendementen meegenomen in de begroting, te weten:

- Brainport voor Elkaar
- Openbaar toiletten
- Buitensportfaciliteit Mierlo (voorbereidingskrediet 2026 – realisatie in 2027)
- Buitensportfaciliteit Geldrop (voorbereidingskrediet 2027 – realisatie in 2028)
- Sportveldverlichting naar LED

In afwijking van de aangenomen motie is de buitensportfaciliteit in Geldrop niet in de begroting 2026 opgenomen, maar in 2027. De reden hiervoor is dat er kansen liggen om de ontwikkeling van deze voorziening mee te nemen in de bestaande gebiedsplannen en de ruimtelijke visie voor locatie Bosrand in de Coevering. Door deze samenhang te benutten kan de voorziening doelmatiger en kwalitatief beter worden gerealiseerd. In de begroting 2027 is hiervoor een voorbereidingskrediet opgenomen.

Tot slot is kritisch bekeken of de vraag naar nieuw geld, al dan niet gedeeltelijk, binnen bestaande budgetten kan worden opgevangen. Na deze analyse is de totale vraag naar nieuw geld vastgesteld op € 1.214.671,- in 2026.

K. Stelpost loon- en prijsstijgingen aanvullen

Bij het opstellen van de begroting met betrekking tot indexeringen wordt gewerkt met een stelpost voor loon- en prijsmutaties. Deze stelpost wordt gevoed vanuit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de verwachte stijging van de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting. De budgetten worden vervolgens geactualiseerd en de verschillen worden ten laste van de stelpost gebracht. Als de stelpost onvoldoende is, dient het tekort te worden aangevuld. In de voorliggende conceptbegroting wordt voor 2026 een tekort van € 326.356,- verwacht. Dit tekort is gedekt uit het jaarrekeningresultaat 2024 welke bij besluitvorming in de algemene reserve is gestort.

Een belangrijk aandachtspunt blijft het risico rond de beschikbaarheid van voldoende budget voor loon- en prijsmutaties. In de afgelopen jaren zijn hier tekorten ontstaan, maar deze zijn geslonken als gevolg van de ontwikkeling van de personeelskosten, waarbij de vastgestelde nieuwe CAO lager uitvalt dan eerder was begroot. Voor 2025 wordt dit voordeel verwerkt in de 2e tussentijdse rapportage 2025.

Het verloop van alle stelposten is hieronder weergegeven in tabelvorm.

Opgenomen stelposten in de begroting 2026-2029

Excel-tabel

Stelposten	2026	2027	2028	2029
a. Post onvoorzien	77.500	77.500	77.500	77.500
b. Geoordeelde gelden uit circulaire (exclusief loon- en prijsbijstellingen)	0	0	0	0
c. Indexatie (inclusief loon- en prijsbijstellingen uit circulaire)	0	336.047	3.382.484	3.363.845
d. Reeds opgenomen stelposten	147.325	13.858	10.584	9.033

Om een realistisch begrotingsresultaat te presenteren zijn bovenstaande stelposten opgenomen. Dit doen we wanneer er over de inzet van deze budgetten nog onduidelijkheid is. Deze staan in programma 5 en worden na een raadsbesluit overgebracht naar het inhoudelijke programma. In onderstaand overzicht worden de stelposten samengevat weergegeven.

- a. De post onvoorzien vormt een jaarlijkse stelpost en bedraagt elk jaar € 77.500,-.
- b. In de circulaire uit de algemene uitkering zijn gelden opgenomen met een doel.
- c. Voor de indexering van de loonkosten, materiële kosten en gewogen kostenontwikkeling is een stelpost opgenomen.

Te zien is dat er in 2027 een beperkt saldo beschikbaar is. Dit saldo wordt mogelijk via de komende circulaire aangevuld. De verwachting hierbij is dat dit niet voldoende gaat zijn en dat ook volgend jaar een tekort gaat ontstaan op deze post.

- d. In 2026 gaat het om een stelpost voor de bibliotheek en de wet betaalbare huur.

Ratio weerstandsvermogen

Een belangrijk element in de financiële positie van de gemeente is het zogenaamde weerstandsvermogen. Een verzamelterm om aan te geven of de vrij beschikbare reserves voldoende groot zijn om mogelijke financiële tegenvallers te kunnen bekostigen. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de risico's in beeld gebracht. Met daarbij de beschikbare vrije reserves. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het weerstandsvermogen van de algemene dienst en die van het grondbedrijf. Het weerstandsvermogen van de algemene dienst op basis van deze begroting bedraagt 4,21 en die van het grondbedrijf 0,76. De ratio van de algemene dienst is daarmee hoger dan de doelstelling. De ratio van het grondbedrijf is lager dan de doelstelling. Meer hierover is te lezen in de paragraaf Grondbeleid.

1e begrotingswijziging 2026

De gevolgen van de septembercirculaire 2025 vormen de eerste begrotingswijziging 2026 en hebben we in onderstaande tabel verwerkt.

Septembercirculaire 2025

	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo in MPB 2026-2029	485.694	1.802.051	-2.271.897	954.512
Septembercirculaire 2025	0	-60.314	-86.116	-130.667
Begrotingssaldo na 1e begrotingswijziging	485.694	1.741.737	-2.358.013	823.845
- waarvan incidenteel	32.875	283.749	-181.000	-152.382
- waarvan structureel	452.819	1.457.988	-2.177.013	976.227
Algemene reserve	2026	2027	2028	2029
Stand per 1 januari	14.234.882	11.810.566	11.225.593	11.026.629
Begrote mutaties	-2.297.644	-584.973	-198.964	-232.562
Septembercirculaire 2025	-126.672	0	0	0
Begrote stand per 31 december	11.810.566	11.225.593	11.026.629	10.794.067

Algemene toelichting en inleiding bij begrotingsprogramma's

De begrotingsprogramma's verbinden vakgebieden via inhoudelijke thema's en opgaven aan de hand van integrale doelen die richting geven aan de lange termijnvisie (Visie 2044).

Visie

Schetst de toekomstperspectieven voor Geldrop-Mierlo over een periode van 20 jaar.

Strategie

Vertaalt de visie (toekomstperspectieven) naar vierjaarlijkse doelen op thema- en opgavenniveau. Deze doelen geven richting aan de keuzes en prioriteiten op weg naar de realisatie van de visie 2044.

Begroting

Is de verbindende schakel tussen visie, strategie en uitvoering. De begroting bestaat uit begrotingsprogramma's met per programma:

- Een toekomstperspectief
- Meerdere thema's en opgaven met doelen
- De activiteiten die nodig zijn om deze doelen te bereiken
- De daarvoor benodigde middelen

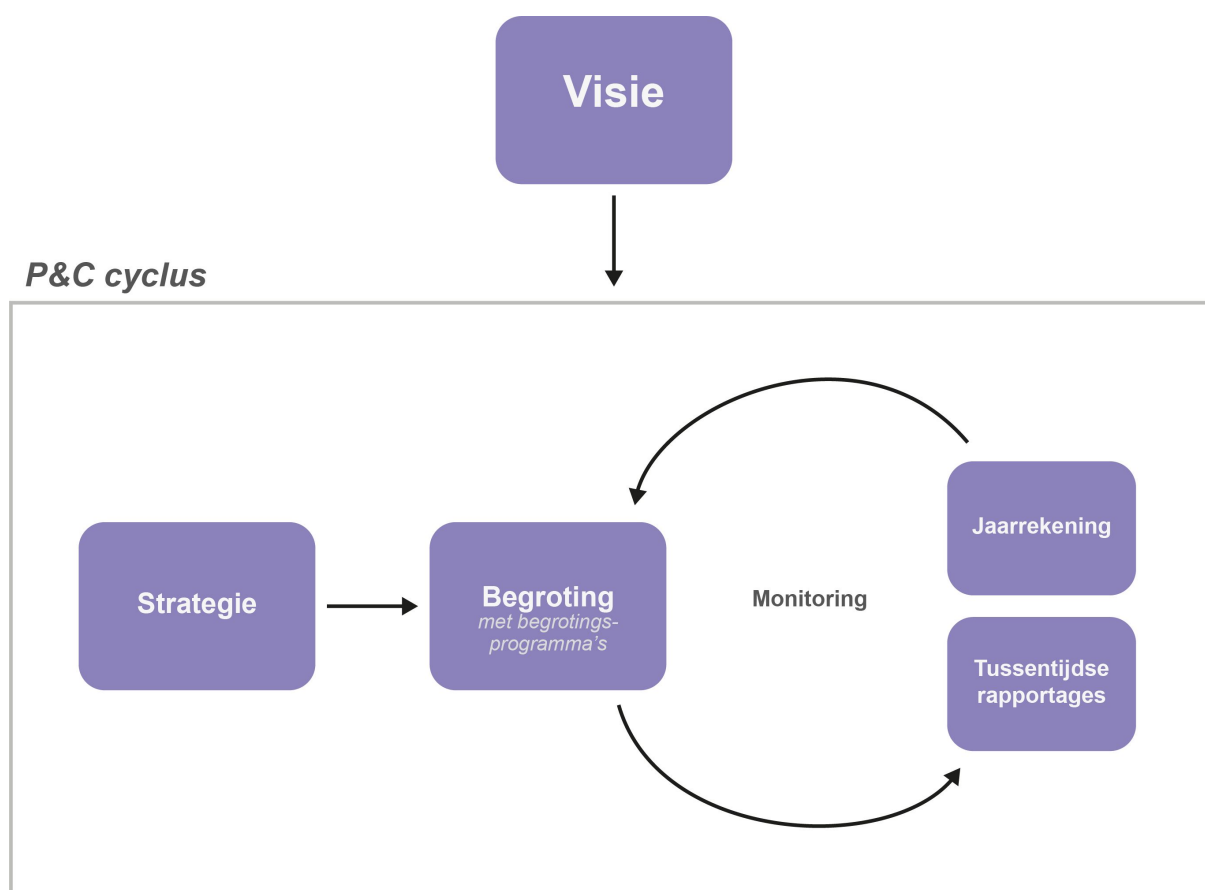
Los van de activiteiten in de thema's en opgaven, voert de gemeente een grote diversiteit aan (wettelijke) taken uit; de zogenaamde lijnwerkzaamheden. Hiervoor zijn per begrotingsprogramma focuspunten benoemd, genaamd focuspunten lijn. Deze focuspunten zijn gekoppeld aan de portefeuilles.

Tussentijdse rapportage

Geeft inzicht in de inhoudelijke en financiële voortgang van de uitvoering van de begroting gedurende het jaar.

Jaarrekening

Sluit de jaarlijkse begrotingscyclus af en legt verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële resultaten.

Programma 1. De mens centraal

In Geldrop-Mierlo zetten we mensen centraal. Iedere inwoner moet zich gehoord en gezien voelen, mee kunnen doen en zich kunnen ontwikkelen. Dat past bij het toekomstbeeld van onze Visie 2044: een samenleving waarin iedereen meetelt, elkaar helpt en samen oplossingen bedenkt voor uitdagingen die op ons afkomen. Daarbij richten we ons op brede welvaart: inwoners hebben genoeg geld om rond te komen, kunnen naar behoefte deelnemen aan de maatschappij en inwoners hebben het vermogen zich aan te passen en eigen regie te voeren op het gebied van – de zes levensdomeinen van – gezondheid. Om dit te bereiken, zetten we de komende jaren in op enkele belangrijke thema's en opgaven:

Thema's:

- Leven lang ontwikkelen
- Bestaanszekerheid
- Zorg en ondersteuning

Opgaven:

- Opgave Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams
- Opgave Vluchtelingenopvang
- Opgave Scholenbouw

Deze thema's en opgaven staan niet los van elkaar. Juist door ze in samenhang op te pakken, zorgen we ervoor dat inwoners zich op meerdere gebieden tegelijk ondersteund voelen. Zo versterken we de kracht en veerkracht van onze inwoners en gemeenschappen.

Thema Een leven lang ontwikkelen

Iedereen verdient de kans om zich te ontwikkelen, ongeacht leeftijd of achtergrond. We investeren daarom in brede ontwikkelmogelijkheden, zodat inwoners actief blijven deelnemen aan onze samenleving. Dit sluit direct aan bij onze Visie 2044, waarin we streven naar een gemeenschap waarin jong én oud volop kansen krijgen voor persoonlijke groei en participatie. Door de verschillende doelgroepen met elkaar in contact te brengen werken we op het gebied van leren en ontwikkelen met een intergenerationele wijkaanpak.

We richten ons op het bieden van gelijke kansen voor kinderen en jongeren en stimuleren hen, door goede onderwijsvoorzieningen en een divers aanbod aan vrije-tijd-activiteiten. Voor volwassenen bieden we leertrajecten en trainingen, gericht op om- en bijscholing en ontwikkeling van basisvaardigheden. Ouderen helpen we actief betrokken te blijven door hen te betrekken bij vrijwilligerswerk en het aanleren van digitale vaardigheden.

Als gemeente Geldrop-Mierlo zijn we hierin zowel regisseur als verbinder. Samenwerking met scholen, bedrijven en organisaties in de Brainport regio is daarbij essentieel.

Doelen Een leven lang ontwikkelen

In 2026 is er in samenwerking met minimaal 5 basisscholen en het Kunstkwartier in de gemeente een nieuw cultuuronderwijsprogramma's (zoals theater, muziek en beeldende kunst) geïmplementeerd voor jongeren van 4 t/m 12 jaar, waarbij minimaal 100 jongeren actief deelnemen.

In 2026 werken minimaal 8 basisscholen en middelbare scholen in gemeente samen met Jeugdgezondheidszorg en de CMD-toegang door het aanstellen van een brugfunctionaris als vast aanspreekpunt om vroegtijdig problemen bij leerlingen te signaleren en hulp te bieden. Vanuit Team Toegang worden er ambassadeurs ingezet als vast aanspreekpunt voor scholen en ouders, zij sluiten aan bij minimaal 4 overleggen per school per jaar, waarin leerlingen met zorgen besproken worden.

In 2027 is het aantal jongeren van 12 tot 23 jaar in het praktijkonderwijs en MBO in gemeente dat langer dan 4 weken zonder passend onderwijs thuiszit is met minimaal 35% afgenomen ten opzichte van 2024. Het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie uit deze groep is in dezelfde periode met minimaal 30% gedaald door het aanbieden van maatwerktrajecten, structurele samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en leerplecht.

In 2028 zijn alle basisscholen een brede school en indien nodig zijn andere voorzieningen (zorg, kinderopvang, cultuur, sport en locatie Stevig Lokaal Team) in of aan het gebouw toegevoegd, om de ontwikkelingskansen van de kinderen, de intergenerationele samenhang te vergroten en een ontmoetingspunt voor de wijk te creëren.

Activiteiten: Een leven lang ontwikkelen

In 2026 is er in samenwerking met minimaal 5 basisscholen en het Kunstkwartier in de gemeente een nieuw cultuuronderwijsprogramma's (zoals theater, muziek en beeldende kunst) geïmplementeerd voor jongeren van 4 t/m 12 jaar, waarbij minimaal 100 jongeren actief deelnemen.

- We geven het Kunstkwartier de opdracht om in het eerste kwartaal van 2025 alle basisscholen in de gemeente met een vragenlijst en/of schoolbezoek om cultuurinteresses en ontwikkelwensen op te halen. Er nemen minimaal 10 scholen deel aan de inventarisatie. Die input levert voor de programma-ontwikkeling.
- We ontwikkelen in het tweede kwartaal een modulair cultuurprogramma met keuze uit theater, muziek en beeldende kunst, afgestemd op de behoeften van scholen. De programma's zijn kant-en-klaar inzetbaar en passen binnen reguliere lestijd of als naschools aanbod en kennen minimaal 3 lesmodules per discipline (muziek, theater, beeldend).
- Minimaal vijf scholen tekenen in het eerste halfjaar een intentieovereenkomst voor deelname aan het cultuuronderwijsprogramma, inclusief lessen voor vakdocenten, waarin maatwerk per school mogelijk is. Dit leidt tot een actieve deelname van tenminste 100 kinderen aan tenminste één of meerdere modules.
- Er wordt ten behoeve van de doorontwikkeling en de subsidieverantwoording in het 4e kwartaal een rapportage opgeleverd met een evaluatie waarin input van scholen, docenten en leerlingen is verwerkt.

In 2026 werken minimaal 8 basisscholen en middelbare scholen in gemeente samen met Jeugdgezondheidszorg en de CMD-toegang door het aanstellen van een brugfunctionaris als vast aanspreekpunt om vroegtijdig problemen bij leerlingen te signaleren en hulp te bieden. Vanuit Team Toegang worden er ambassadeurs ingezet als vast aanspreekpunt voor scholen en ouders, zij sluiten aan bij minimaal 4 overleggen per school per jaar, waarin leerlingen met zorgen besproken worden.

- In het eerste kwartaal wordt een analyse uitgevoerd naar de benodigde financiële middelen voor de uitbreiding van brugfunctionarissen, inclusief een voorstel voor dekking vanuit bestaande of aanvullende budgetten (bijv. Jeugdgezondheid, onderwijs of preventiebudgetten).
- In het eerste kwartaal zijn ambassadeurs van Team Toegang aangewezen die fungeren als aanspreekpunt voor scholen en ouders.
In het eerste kwartaal wordt met minimaal 6 basisscholen en middelbare scholen binnen de gemeente een individueel gesprek gevoerd om hun interesse in en behoefte aan een brugfunctionaris in kaart te brengen.
- In het tweede kwartaal vinden vervolggesprekken plaats met Team Toegang om te onderzoeken op welke wijze en frequentie zij brugfunctionarissen kunnen leveren voor de geïnteresseerde scholen.

In 2027 is het aantal jongeren van 12 tot 23 jaar in het praktijkonderwijs en MBO in gemeente dat langer dan 4 weken zonder passend onderwijs thuiszit is met minimaal 35% afgenomen ten opzichte van 2024. Het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie uit deze groep is in dezelfde periode met minimaal 30% gedaald door het aanbieden van maatwerktrajecten, structurele samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en leerplicht.

- In het eerste kwartaal wordt formeel een taskforce opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van praktijkonderwijs, MBO, samenwerkingsverband, jeugdhulpaanbieder en leerplicht.
- In het tweede kwartaal wordt een analyse uitgevoerd naar het aantal thuiszitters en voortijdig schoolverlaters (12-23 jaar) in Geldrop-Mierlo, inclusief oorzaken en belemmeringen.
- Er wordt een samenwerking opgestart binnen Geldrop-Mierlo tussen onderwijsinstellingen, samenwerkingsverband en een jeugdhulpaanbieder om een passend aanbod te realiseren voor (dreigende) thuiszitters.
- Er worden afspraken gemaakt tussen gemeenten (jeugdwet) en samenwerkingsverband (passend onderwijs) om tot een heldere routekaart te komen, waarbij voor alle partijen duidelijk is wie waarvoor aan de lat staat als het gaat om dreigende thuiszitters.

In 2028 zijn alle basisscholen een brede school en indien nodig zijn andere voorzieningen (zorg, kinderopvang, cultuur, sport en locatie Stevig Lokaal Team) in of aan het gebouw toegevoegd, om de ontwikkelingskansen van de kinderen, de intergenerationele samenhang te vergroten en een ontmoetingspunt voor de wijk te creëren.

- Aan alle basisscholen worden indien nodig, extra voorzieningen (zorg, kinderopvang, cultuur en sport), in of aan het gebouw toegevoegd om de ontwikkelkansen van de kinderen te vergroten en zo brede scholen te worden.
- In het eerste kwartaal wordt voor basisschool De Beneden Beekloop en Kindcentrum Dommeldal een start gemaakt met de realisatie van een multifunctioneel gebouw (brede school) Skandia dat in juni 2027 zal worden opgeleverd.

- Voor de brede scholen van der Putt/Vijfblad, Puur Sang (St Lucia en Loeswijk) en St Jozefschool worden de voorbereidingen afgerond om te komen tot start realisatie in 2027/2028.

Thema Bestaanszekerheid

Steeds meer inwoners worstelen met financiële zorgen. Voor hen is het moeilijk om mee te doen in onze samenleving. Het is belangrijk dat alle inwoners weten dat de gemeente er voor hen is. Onze Visie 2044 benadrukt dat iedereen mee moet kunnen doen en dat niemand achterblijft. Dit vraagt om duidelijkheid en eenvoud in regelingen en procedures, die onze inwoners helpen om zelf weer regie te krijgen over hun leven.

We zetten daarbij in op preventie van schulden, begeleiding naar werk of participatie en maatwerk bij financiële problemen. De gemeente is daarbij laagdrempelig bereikbaar, zodat inwoners eenvoudig de weg naar ondersteuning kunnen vinden. Onze rol is vooral faciliterend en ondersteunend, samen met partners als Senzer, onderwijsinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Doelen Bestaanszekerheid

In 2026 worden alle signalen vanuit de vroeg-signalering adequaat binnen de gestelde termijn behandeld door proactief ondersteuning te bieden voor het oplossen van mogelijke financiële problemen via email/ post/ telefoon of huisbezoek.

In 2026 is 80% van de uitstroom van bijstandsgerechtigden richting werk duurzaam.

Vanaf 2027 wordt jaarlijks een conferentie georganiseerd waar elke deelnemende partij haar input kan geven voor de gezamenlijke plannen om de structurele verbinding tussen de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel en de arbeidsmarktregio Brabant-Zuidoost te verbeteren, met daarbij aandacht voor de samenwerking met en tussen onderwijs, ondernemers en andere partners in het sociaal domein.

In 2027 is onze ondersteuning integraal en op maat. We richten de uitvoeringsorganisatie in Stevige Lokale Teams zo in dat een integrale klantreis de basis is voor het ondersteuningsaanbod aan kwetsbare inwoners met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (zorg, werk, financiën).

In 2027 zijn de inwoners van Geldrop-Mierlo op de hoogte van het ondersteuningsaanbod en inkomensverruimende regelingen en weten hoe zij deze regelingen kunnen aanvragen. Dat blijkt doordat het bereik en gebruik van minimaregelingen stijgt met 15% ten opzichte van 2024.

In 2027 worden jongeren in de leeftijd 12-18 financieel bewust gemaakt, door ze kennis en vaardigheden bij te brengen. Concrete zaken die daarvoor worden ingezet zijn het toesturen van een informatiepakket als je 18 wordt, escapekoffers over geldzorgen en promotieacties zoals bijvoorbeeld 'de week van het geld'.

In 2027 participeert de doelgroep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt (loonwaarde tot 30%) naar vermogen in de samenleving. Middels 'intensieve dienstverlening' worden aan alle inwoners in deze doelgroep passende interventies aangeboden om onze inwoners te activeren en de participatie – waaronder ook mantelzorg en vrijwilligerswerk worden verstaan - te vergroten.

In 2027 geven we op lokaal niveau uitvoering aan het social return (SROI) beleid zoals in 2024 is vastgesteld, alle aanbestedingen worden voorgelegd aan de regionale SROI-servicedesk, dit zal leiden tot meer werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij sluiten we lokaal aan bij het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) waar SROI onderdeel van uitmaakt.

Activiteiten: Bestaanszekerheid

In 2026 worden alle signalen vanuit de vroeg-signalering adequaat binnen de gestelde termijn behandeld door proactief ondersteuning te bieden voor het oplossen van mogelijke financiële problemen via email/ post/ telefoon of huisbezoek.

- We hebben het RIS-Matchingsysteem in het eerste kwartaal volledig ingericht om signalen van alle vastelasten-partners te ontvangen en deze signalen te matchen met een passende vervolgactie.
- We voeren de proactieve ondersteuning uit als vervolgactie op de matching in de vroeg-signalering, binnen de 'Hulp op maat' dienstverlening.

In 2026 is 80% van de uitstroom van bijstandsgerechtigden richting werk duurzaam.

- GR Senzer heeft als gedelegeerde kerntaak het uitvoeren van de Participatiewet uit te voeren. Onderdeel daarvan is de uitstroom van bijstandsgerechtigden naar (parttime)werk. Met een intern leerwerkcentrum en leerlijnen die continu in ontwikkeling zijn wordt de potentie van mensen benut en aangesloten bij de behoefte van werkgevers zodat er duurzame matches kunnen worden gemaakt.
- Senzer onderzoekt doorlopend wat de best passende ondersteuning is om duurzaam uit te stromen naar werk en zet daarbij in op een zo regulier mogelijk dienstverband zo nodig met een loonkostensubsidie of andere ondersteuning. Maar ook beschut werk, groeps- of 1-op-1 detachering zijn mogelijke instrumenten die inzetbaar zijn. Ook wordt er inzet gepleegd om werknemers zo inclusief mogelijk te maken waardoor er meer banen kunnen ontstaan voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

- De dienstverlening van Senzer wordt gemonitord en via kwartaalrapportages aan gevolgd. Het college beoordeelt de maandelijkse overzichten van de in- en uitstroom van de bijstand.

Vanaf 2027 wordt jaarlijks een conferentie georganiseerd waar elke deelnemende partij haar input kan geven voor de gezamenlijke plannen om de structurele verbinding tussen de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel en de arbeidsmarktregio Brabant-Zuidoost te verbeteren, met daarbij aandacht voor de samenwerking met en tussen onderwijs, ondernemers en partners in het sociaal domein.

- Het Regionaal arbeidsmarktplan Helmond-de Peel 2023-2027 is vastgesteld. Elk jaar wordt er een jaarplan gemaakt met concrete acties. In 2026 wordt er een governancestructuur geformaliseerd voor een effectieve uitvoeringsorganisatie welke wordt geborgd in een regionaal convenant met de betrokken 'triple helix' partners (gemeenten, onderwijs, werkgevers, werknemers en uitvoeringsorganisaties).
- Er wordt gekeken hoe de werkconferentie onderdeel blijft van de governancestructuur. Momenteel betreft de werkconferentie alleen arbeidsmarktregio Helmond-de Peel, maar worden er wel regionale partijen vanuit arbeidsmarktregio Brabant-Zuidoost uitgenodigd.
- Belangrijk aandachtspunt in de regionale arbeidsmarkt visie regio Helmond-de Peel is de verbinding naar de arbeidsmarktregio Brabant-Zuidoost. Brainport Development sluit aan bij de overleggen van de kerngroep en stuurgroep.
- De samenwerking tussen de arbeidsmarktregio's wordt op inhoud gezocht.

In 2027 is onze ondersteuning integraal en op maat. We richten de uitvoeringsorganisatie in Stevige Lokale Teams zo in dat een integrale klantreis de basis is voor het ondersteuningsaanbod aan kwetsbare inwoners met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (zorg, werk, financiën).

- De klantreis is zo georganiseerd dat een inwoner efficiënt en effectief geholpen wordt. Er is casusregie vanuit het CMD zodat op het juiste moment samenwerkingspartners worden betrokken. 'Onze Wegwijzer in Geldrop-Mierlo' en 'Inwonersondersteuning Geldrop-Mierlo' staan hierin inwoners terzijde.
- Samenwerking met ketenpartners en intern is goed afgestemd en gefaciliteerd zodat op een effectieve manier kan worden samengewerkt. Sleutelfiguren kennen elkaar. In het eerst kwartaal wordt het project 'Hoofdzaak werkt' over psychische kwetsbaarheid en werk geborgd, met ketenpartners (UWV, Senzer, GGZ, gemeenten) is een netwerk opgezet, vanaf dan wordt elk kwartaal een netwerkbijeenkomst georganiseerd om dit netwerk te versterken.
- In het project 'Stevige lokale teams' wordt met een verkenningstraject vanaf 1 februari vormgegeven aan de doorontwikkeling van het CMD en het PlusTeam wat de basis is voor integrale netwerksamenwerking.

In 2027 zijn de inwoners van Geldrop-Mierlo op de hoogte van het ondersteuningsaanbod en inkomens-verruimende regelingen en weten hoe zij deze regelingen kunnen aanvragen. Dat blijkt doordat het bereik en gebruik van minimaregelingen stijgt met 15% ten opzichte van 2024.

- Gelijktijdig met de begroting 2026 wordt een voorstel gedaan voor structurele borging van de ontwikkelde aanpak Hulp op maat, waarmee passende ondersteuning en communicatie over deze ondersteuning aan de doelgroep wordt geboden.
- Om het bereik te toetsen wordt er een armoedescan uitgevoerd, zoals ook in de jaren 2021 en 2023 is gedaan. Hiermee kan de ontwikkeling van het bereik van de regelingen gevolgd worden.
- In Q1 2026 wordt een nieuw beleidskader schuldhelpverlening vastgesteld.

In 2027 worden jongeren in de leeftijd 12-18 financieel bewust gemaakt, door ze kennis en vaardigheden bij te brengen. Concrete zaken die daarvoor worden ingezet zijn het toesturen van een informatiepakket als je 18 wordt, escapekoffers over geldzorgen en promotieacties zoals bijvoorbeeld 'de week van het geld'.

- Gelijktijdig met de begroting 2026 wordt een voorstel gedaan om de dienstverlening in het kader van preventie geldzorgen uitgevoerd door Hulp op maat te borgen. Hierdoor kan de ontwikkelde werkwijze, met toegespitste communicatiematerialen o.a. voor jongeren behouden blijven.
- Er wordt in het kader van preventie actief samengewerkt met partners zoals scholen en voorlichting gegeven. Daarnaast worden er aan iedere jongere die 18 jaar wordt een informatiepakket gestuurd.
- Ook wordt 2026 wordt de informatie op Kwikstart bijgewerkt, dit is het platform voor jongeren die 18 worden in Geldrop-Mierlo om meer informatie te krijgen.

In 2027 participeert de doelgroep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt (loonwaarde tot 30%) naar vermogen in de samenleving. Met 'intensieve dienstverlening' wordt aan alle inwoners in deze doelgroep passende interventie aangeboden om activatie en de participatie – waar ook mantelzorg en vrijwilligerswerk onder vallen - te vergroten.

- In 2026 wordt het project ' Intensieve dienstverlening' afgerond. Er wordt op basis van de ervaringen uit 90 casussen in de regio (waarvan 30 in G-M) een advies voorgelegd aan de gemeenten over de werkzame elementen.
- Er dient te worden afgewogen of de dienstverlening aangepast moet worden en zo ja welke organisatorische en eventuele financiële consequenties dit met zich meebrengt.

In 2027 geven we op lokaal niveau uitvoering aan het social return (SROI) beleid zoals in 2024 is vastgesteld, alle aanbestedingen worden voorgelegd aan de regionale SROI-servicedesk, dit zal leiden tot meer werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij sluiten we lokaal aan bij het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) waar SROI onderdeel van uitmaakt.

- De verplichtingen die volgen uit het vaststellen van het SROI-beleid verwerken wij in onze in- en externe informatie over inkoop, werkprocessen, ondersteuningssystemen zodat bij het doorlopen van een aanbestedingsprocedure duidelijk is wat de verplichtingen ten aanzien van SROI zijn.
- De teammanagers hebben een cruciale rol in het borgen van het goed doorlopen van de inkoopprocessen, vooral als er geen ondersteuning is van BIZOB tijdens een aanbesteding. Zij zien erop toe dat behandelaars bij het opstellen van de inkoopstrategie een adviesvraag indienen bij de regionale servicedesk over de toepassing van SROI en de verwerking daarvan in de aanbestedingsdocumenten. Om dit te ondersteunen organiseren we bewustwordingssessies voor teammanagers en monitoren we of dit proces goed wordt doorlopen.
- In samenwerking met de regionale servicedesk monitoren wij de aangemelde contracten op de invulling van SROI en wordt de aannemende partijen bij de invulling hiervan ondersteund. De resultaten hiervan worden periodiek teruggekoppeld aan de gemeenten.

Thema Zorg & ondersteuning

We zien dat steeds meer mensen zorg en ondersteuning nodig hebben. Onze uitdaging ligt erin om hen op een persoonlijke en toegankelijke manier te helpen, ondanks beperkte budgetten. Onze Visie 2044 gaat uit van een samenleving waarin inwoners elkaar ondersteunen en zorg dicht bij huis beschikbaar is. Dat sluit aan bij onze ambitie om mantelzorgers goed te ondersteunen en duidelijke zorgvoorzieningen te bieden.

Onze aanpak richt zich op preventie, integrale samenwerking met zorgverleners en het vergroten van de zelfstandigheid en veerkracht van inwoners. We bieden een duidelijke toegang tot zorg en ondersteuning en houden daarbij oog voor het bieden van maatwerk en een eenvoudige klantreis.

Als gemeente pakken we hierin nadrukkelijk een verbindende en regisserende rol. Samen met zorgprofessionals, mantelzorgers, vrijwilligersorganisaties en inwoners zetten we stappen naar duurzame oplossingen binnen het sociaal domein.

Doelen Zorg & ondersteuning

In 2026 is het aandeel hulpvragen dat wordt afgehandeld binnen het voorliggend veld gestegen met 15% ten opzichte van 2024, om zo de afhankelijkheid van geïndiceerde zorg te verminderen.

In 2026 neemt 75% van de geregistreerde mantelzorgers deel aan tenminste één activiteit zoals mantelzorgcafés of leer- en ontwikkelaanbod, vanuit de collectieve mantelzorgondersteuning en – waardering.

In 2026 handelt Team Toegang minimaal 85% van de hulpvragen zelfstandig af binnen 2 weken, zonder doorverwijzing naar maatwerkvoorzieningen.

In 2026 is er een regionale preventie-infrastructuur ingericht met actieve samenwerking tussen ten minste 15 organisaties uit het sociaal en (para)medisch domein.

In 2026 zijn de gemeentelijke financiën met betrekking tot zorg en ondersteuning structureel beheersbaar, met behoud van een goede inzet op de gemeentelijke taken.

In 2027 wordt met de ondertekenaars van het Manifest 'Samen werken aan een dementievriendelijke gemeente Geldrop-Mierlo' dementie op een luchtige manier onder de aandacht gebracht en wordt er voor sociale netwerken en koppels ingezet op 'samen blijven wonen' ondanks dementie. De gemeente faciliteert de werkgroepen die hier actief in zijn.

In 2027 zijn de administratieve lasten verminderd en zetten we middelen efficiënter in door de jeugdhulp in speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs collectief te bekostigen, in plaats van per individu.

Doelen Zorg & ondersteuning

In 2027 is het aantal complexe scheidingen 20% teruggedrongen doordat we specialistische kennis op het gebied van scheiden vanuit zowel juridisch als zorg en welzijn perspectief laagdrempelig beschikbaar hebben voor professionals in de vorm van een Scheidingsadvies team (SAT), zodat een goede triage naar passende hulp voor ouders en kinderen gedaan kan worden.

In 2027 is het aantal complexe scheidingen 20% teruggedrongen doordat we passend voorliggend aanbod hebben voor ouders en kinderen, waarbij het landelijke en regionale aanbod geïntegreerd is binnen het lokale veld, waaronder het digitale scheidingsloket "Alsjeuitelkaargaat".

In 2028 kunnen 85% van de inwoners met een Beschermd Wonen-indicatie binnen de gemeente Geldrop-Mierlo blijven wonen, met minimaal 2 laagdrempelige participatieactiviteiten per maand.

Activiteiten: Zorg & ondersteuning

In 2026 is het aandeel hulpvragen dat wordt afgehandeld binnen het voorliggend veld gestegen met 15% ten opzichte van 2024, om zo de afhankelijkheid van geïndiceerde zorg te verminderen.

- We verbreden het aanbod in het voorliggend veld ten opzichte van 2024 uit op het gebied van Jeugd, met onder andere 'Alsjeuitelkaargaat Geldrop-Mierlo', continuering van Buurtgezinnen en het realiseren van de coalitie Kansrijke Start.
- We zetten in op vroegtijdige signalering en preventie met de inzet van ambassadeurs vanuit Team Toegang van het CMD bij huisartsen en scholen.
- We maken en verspreiden vanuit het project 'Sociale Basis' (onderdeel van de Taskforce Sociaal Domein) een overzicht van alle relevante kennisdragers per wijk (zoals welzijnswerk, vrijwilligersorganisaties, jeugdprofessionals en ervaringsdeskundigen).
- We actualiseren in het vierde kwartaal de preventiematrix Jeugd en Volwassenen om het vernieuwde aanbod en de resultaten in kaart te brengen.
- We geven uitvoering aan het project 'maatschappelijke dialoog', dit levert inzichten en draagvlak op die bijdragen aan een verbetering van de gedeelde verantwoordelijkheid tussen ouders, jongeren en hun netwerk enerzijds en de professionals en overheid anderzijds.
- We starten in het kader van DE STAP naar gezonder een pilot met de apothekers voor het uitvoeren van 100 preventieve gezondheidschecks voor een specifieke groep inwoners.
- We ontwikkelen een fysieke sociale kaart (1 A4) op basis de Positieve Gezondheidsthema's van DE STAP naar gezonder voor (para)medisch professionals die zij in hun consulten kunnen gebruiken om inwoners gemakkelijk(er) door te verwijzen naar aanbod in het voorliggend veld.

In 2026 neemt 75% van de geregistreerde mantelzorgers deel aan tenminste één activiteit zoals mantelzorgcafés of leer- en ontwikkelaanbod, vanuit de collectieve mantelzorgondersteuning en – waardering.

- Het Mantelzorginformatiepunt organiseert frequenter dan in voorgaande jaren (tenminste vier keer) collectieve ondersteunings- en waarderingsacties.
- Het Mantelzorginformatiepunt biedt doorlopend ondersteuning en organiseert structurele activiteiten, zoals het mantelzorgcafé in Geldrop en in Mierlo.
- We bieden 'Momentum-workshops' aan waarbij vanuit het perspectief van mantelzorgers diverse onderwerpen aan bod komen in het teken van ondersteuning en deskundigheidsbevordering.
- Jonge Mantelzorgers worden ten minste vier keer per jaar met speciale aandacht actief betrokken bij activiteiten van Jongerenwerk.

In 2026 handelt Team Toegang minimaal 85% van de hulpvragen zelfstandig af binnen 2 weken, zonder doorverwijzing naar maatwerkvoorzieningen.

- Het delen van kennis over aanbod van maatschappelijke (subsidie) partners, scholen en huisartsen krijgt vorm door het aanwijzen van medewerkers van Team Toegang als ambassadeurs voor deze partners, dit bevordert het aantal doorverwijzingen naar dergelijk aanbod en beperkt het aantal maatwerkvoorzieningen.
- We zetten extra in op verwijzing naar informele onafhankelijke cliëntondersteuning uitgevoerd door Inwonersondersteuning Geldrop-Mierlo, dit voorkomt dat maatwerkonderzoeken worden opgestart voor lichte ondersteuningsvragen.

In 2026 is er een regionale preventie-infrastructuur ingericht met actieve samenwerking tussen ten minste 15 organisaties uit het sociaal en (para)medisch domein.

- We nemen actief deel aan de regionale kernopdrachten van project Precies!, waaronder Het Goede Gesprek, Actief Ouder Worden en Vertrouwd Thuis.

- We zetten ons in om een vervolg te geven aan Het Juiste Thuis, omdat het programma na drie jaar formeel afloopt, maar op belangrijke punten nog niet is afgerond. We bouwen voort op behaalde doelen, herhalen waar nodig, en streven naar betrokkenheid van alle gemeenten in de regio.
- Onder voorbehoud van goedkeuring door de zorgverzekeraar(s), starten we samen met gemeente Eindhoven als eerste gemeenten in onze regio met het voeren van het Verkennend Gesprek als onderdeel van het IZA-transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerken.
- We ronden het onderzoek naar de governance van de Regioraad IZA af en besluiten we over een toekomstbestendige vorm om de regionale samenwerking tussen (paramedische) zorg,- en welzijnsorganisaties, kennisinstellingen, en gemeenten structureel te borgen.

In 2026 zijn de gemeentelijke financiën met betrekking tot zorg en ondersteuning zijn structureel beheersbaar, met behoud van een goede inzet op de gemeentelijke taken.

- Met het voortzetten van de Taskforce Sociaal Domein wordt blijvend ingezet op kostenbeheersing, door middel van afwegingskaders, preventieve inzet in de sociale basis en een verbeterde samenwerking met medische verwijzers zoals huisartsen.
- Om beheersbaarheid en tijdige bijsturing te bevorderen blijven we continue monitoren en de gemeenteraad middels kwartaalrapportages informeren.

In 2027 wordt met de ondertekenaars van het Manifest 'Samen werken aan een dementievriendelijke gemeente Geldrop-Mierlo' dementie op een luchtige manier onder de aandacht gebracht en wordt er voor sociale netwerken en koppels ingezet op 'samen blijven wonen' ondanks dementie. De gemeente faciliteert de werkgroepen die hier actief in zijn.

- We zetten de koers voort zoals vastgelegd in het dementiemagazine van Geldrop-Mierlo, waarbij we aan de slag gaan met de focuspunten die daarin gezamenlijk met partners zijn vastgesteld.
- We organiseren informatie en communicatie, inclusief folders en campagnes op logische plekken in de wijken, daarbij hebben we aandacht voor mensen met een migratieachtergrond.
- We werken aan de (door)ontwikkeling van digitale en fysieke ontmoetingsplekken zoals het geheugenhuis.

In 2027 zijn de administratieve lasten verminderd en zetten we middelen efficiënter in door de jeugdhulp in speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs collectief te bekostigen, in plaats van per individu.

- We bekostigen de jeugdhulp in het speciaal onderwijs collectief via Zorg in Onderwijstijd, samen met de 20 andere gemeenten in Zuidoost-Brabant.

In 2027 is het aantal complexe scheidingen 20% teruggedrongen doordat we specialistische kennis op het gebied van scheiden vanuit zowel juridisch als zorg en welzijn perspectief laagdrempelig beschikbaar hebben voor professionals in de vorm van een Scheidingsadviesteam (SAT), zodat een goede triage naar passende hulp voor ouders en kinderen gedaan kan worden.

- We geven uitvoering aan de pilot 'Alsjeuitelkaargaat Geldrop-Mierlo', in samenwerking met de gemeenten Nuenen, Son & Breugel en Waalre.

In 2027 is het aantal complexe scheidingen 20% teruggedrongen doordat we passend voorliggend aanbod hebben voor ouders en kinderen, waarbij het landelijke en regionale aanbod geïntegreerd is binnen het lokale veld, waaronder het digitale scheidingsloket "Alsjeuitelkaargaat".

- We geven uitvoering aan de pilot 'Alsjeuitelkaargaat Geldrop-Mierlo', in samenwerking met de gemeenten Nuenen, Son & Breugel en Waalre.

In 2028 kunnen 85% van de inwoners met een Beschermd Wonen-indicatie binnen de gemeente Geldrop-Mierlo blijven wonen, met minimaal 2 laagdrempelige participatieactiviteiten per maand.

- We werken toe naar nieuwe regionale samenwerkingsafspraken Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. De huidige regiovisie loopt tot en met 2026, tevens lopen de overeenkomsten met zorgaanbieders die dergelijke zorg en ondersteuning bieden op een einde. Geldrop-Mierlo heeft namens Dommelvallei+ zitting in het regionaal programmateam waar een nieuwe inkoopprocedure wordt voorbereid en wordt toegewerkt naar nieuwe (regionale) uitgangspunten van beleid, inkoop en (uitvoerings)samenwerking.
- We maken solidaire financieringsafspraken met de centrumgemeente Eindhoven, zowel op het gebied van maatwerkvoorzieningen als op het gebied van voorliggende voorzieningen. Zo kunnen we lokaal extra investeren in (participatie) aanbod voor deze doelgroep, de nieuwe regionale afspraken zijn hier een voorloper van.

Opgave Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams

Omschrijving (toelichting)

Inwoners die hulp of ondersteuning nodig hebben, moeten snel en goed geholpen worden. Dat geldt voor volwassenen, maar zeker ook voor kinderen en jongeren. Daarom bouwen we in Geldrop-Mierlo aan Stevige lokale teams die dicht bij de mensen staan en samenwerken met inwoners, scholen, huisartsen, zorgverleners en andere lokale partners.

Deze teams zijn gebiedsgericht, outreachend en werken integraal: dat betekent dat ze hulpvragen niet los van elkaar bekijken, maar als geheel. Inwoners hebben één ingang voor vragen over zorg, ondersteuning, werk en opvoeding. Zo voorkomen we dat mensen van loket naar loket worden gestuurd. De teams kijken wat iemand zelf kan, wat het netwerk kan betekenen, en waar professionele ondersteuning nodig is. In de samenstelling van het team met partners lukt het ons nog beter om inwoners te faciliteren om elkaar te helpen en bouwen we nog vanzelfsprekender aan vrij toegankelijke ondersteuningsvoorzieningen, waar inwoners zonder indicatie gebruik van kunnen maken.

Stevige lokale teams vormen het hart van de sociale basis in onze gemeente. Ze zorgen voor een vertrouwde plek in de buurt en versterken de regie van inwoners op hun eigen leven. Dit past bij de ambitie uit onze Visie 2044: investeren in menselijke maat, veerkracht en ondersteuning die dichtbij is.

Deze opgave is ook een directe uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd. We geven lokaal invulling aan landelijke afspraken om de jeugdhulp te verbeteren. Dat doen we door meer preventie, het versterken van de sociale basis en door zorg en ondersteuning slimmer te organiseren. Onze lokale teams spelen hierin een sleutelrol; zij verbinden jeugd en gezin met passende hulp, voorkomen zware zorgtrajecten en werken aan blijvende oplossingen die passen bij het gezin en de leefomgeving.

Stevige lokale teams zijn dus niet alleen een antwoord op lokale behoefte, maar ook een bouwsteen in een bredere landelijke beweging richting betere jeugdzorg, meer samenhang en meer regie voor gezinnen.

Excel-tabel

Doelen Lokale Teams

In 2026 zien we de eerste resultaten van het verkenningstraject in de doorontwikkeling van het CMD naar Stevige Lokale Teams en vindt bestuurlijke besluitvorming plaats over de wijze van opvolging van het verkenningstraject.

In 2027 biedt het Stevig Lokaal Team met tenminste 5 strategische maatschappelijke welzijnspartners – indien nodig domein overstijgend – outreachend, effectieve ondersteuning en is vindbaar voor ten minste 60% van de inwoners en bekend bij 100% van maatschappelijke organisaties.

Activiteiten: Stevige Lokale Teams

In 2026 zien we de eerste resultaten van het verkenningstraject in de doorontwikkeling van het CMD naar Stevige Lokale Teams en vindt bestuurlijke besluitvorming plaats over de wijze van opvolging van het verkenningstraject.

- We werken samen met ketenpartners in een Projectgroep aan de ontwikkeling van Stevige Lokale Teams. Hierbij zijn uitvoerders van het CMD en andere professionals in de wijk actief betrokken, via een klankbordgroep. In januari rond het projectteam fase twee van de opdracht 'Stevige Lokale Teams' af.
- We starten op 1 februari 2026 met een verkenningstraject Stevige Lokale Teams op een locatie in de Coevering, dit is fase drie van het project. In het verkenningstraject creëren we samen met ketenpartners een lerende omgeving voor de doorontwikkeling van het CMD en het PlusTeam.
- De successen, ervaringen en leerpunten gedurende het verkenningstraject worden in het eerste halfjaar actief geïnventariseerd en gemonitord.
- De bevindingen uit het verkenningstraject leiden in het derde kwartaal tot een besluit over de wijze waarop de ontwikkelingen op de eerste locatie worden bijgestuurd en op welke wijze de verdere uitrol van Stevige Lokale Teams vorm zal worden gegeven.

In 2027 biedt het Stevig Lokaal Team met tenminste 5 strategische maatschappelijke welzijnspartners– indien nodig domein overstijgend – outreachend, effectieve ondersteuning en is vindbaar voor ten minste 60% van de inwoners en bekend bij 100% van maatschappelijke organisaties.

- We beslissen voorafgaand aan het verkenningstraject op welke wijze een communicatieplan - inclusief publiekscampagne - wordt vormgegeven. Daarnaast zorgen we voorafgaand aan de activiteiten voor naamvoering, branding en marketing-positionering van het team.
- Door begrijpelijk, consequent en uniform te communiceren draagt het verkenningstraject in 2026 bij aan de bekendheid van de (ontwikkeling naar) stevige lokale teams.
- We hebben een projectgroep waarin primair betrokken maatschappelijke welzijnspartners zijn betrokken. Voor de start van het verkenningstraject zijn dit er minimaal vijf. Partners die een minder primaire rol spelen worden ook direct meegenomen en secundair betrokken in de ontwikkeling. Er bestaat een mogelijkheid dat de samenstelling van de projectgroep, gedurende het verkenningstraject of later bij de opschaling wijzigt.
- De bevindingen uit het verkenningstraject monitoren we met specifieke indicatoren ten aanzien van de effectiviteit van de ondersteuning en de mate van outreachend werken.

Opgave Vluchtelingenopvang

Omschrijving (toelichting)

De opvang van vluchtelingen is een maatschappelijke en wettelijke opdracht. Als gemeente nemen we hierin onze verantwoordelijkheid. We willen mensen die hun land hebben moeten verlaten een veilige en menswaardige plek bieden. Tegelijk zorgen we voor goede begeleiding, passende huisvesting en ondersteuning bij integratie. Daarbij is het aanleren van de Nederlandse taal een belangrijk aandachtspunt: taal is essentieel om mee te kunnen doen in de samenleving.

De opgave kent verschillende doelgroepen, waaronder statushouders, Oekraïense ontheemden en asielzoekers. Statushouders hebben een verblijfsvergunning en worden doorgaans gehuisvest via de reguliere woningvoorraad. Voor deze groep heeft de gemeente een wettelijke taakstelling om hen woonruimte te bieden en te begeleiden richting zelfstandigheid. Oekraïense ontheemden vallen onder tijdelijke Europese bescherming en verblijven meestal in kleinschalige gemeentelijke opvangvoorzieningen. Deze voorzieningen lijken qua vorm vaak op reguliere huisvesting.

De structurele opvang van asielzoekers – zoals geregeld in de Spreidingswet – vraagt om specifieke voorzieningen. Dat maakt het belangrijk om onderscheid te maken tussen opvanglocaties en reguliere huisvesting. Dit onderscheid speelt ook een rol bij de manier waarop we participatie inzetten. Bij grootschalige of speciaal ingerichte opvanglocaties is brede participatie van inwoners vooraf meestal passend. Bij reguliere huisvesting of kleinere opvangvormen kiezen we een meer proportionele aanpak. Per situatie maken we daarom een bewuste afweging: welke vorm van participatie past bij deze locatie, doelgroep en context?

Deze opgave vraagt om een zorgvuldige balans tussen de draagkracht van onze samenleving en het bieden van perspectief aan vluchtelingen. We zoeken hierin samenwerking met maatschappelijke organisaties, het COA, inwoners en andere gemeenten.

Deze opgave sluit aan bij onze Visie 2044, waarin we bouwen aan een inclusieve, verbonden gemeenschap waarin iedereen mee kan doen. De opgave raakt direct aan thema's als bestaanszekerheid, inclusie en wonen.

Excel-tabel

Doelen Vluchtelingenopvang
In 2026 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo een coördinatiefunctie ingericht, gericht op het uitvoeren en monitoren van het Kader Vluchtelingenopvang, inclusief een interne structuur voor bestuurlijke advisering, projectrealisatie, participatie en communicatie.
In 2026 faciliteert de gemeente Geldrop-Mierlo voldoende opvangplekken om te voldoen aan de wettelijke taakstelling zoals vastgelegd in de Spreidingswet (of opvolgende wetgeving).
In 2026 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo een participatiekader vastgesteld waarin per opvanglocatie een onderbouwde afweging is gemaakt over de mate van participatie, afgestemd op schaal, doelgroep, ruimtelijke inpassing en maatschappelijke context.

Activiteiten: Vluchtelingenopvang

In 2026 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo een coördinatiefunctie ingericht, gericht op het uitvoeren en monitoren van het Kader Vluchtelingenopvang, inclusief een interne structuur voor bestuurlijke advisering, projectrealisatie, participatie en communicatie.

In 2026 zetten we voor de opvang van vluchtelingen en ontheemden een interne projectstructuur op. Er is een coördinator aangesteld, die de uitvoering van het door de raad vastgestelde kader vluchtelingenopvang centraal aanstuurt en monitort. Verschillende disciplines uit de organisatie worden flexibel, snel en doelgericht ingezet, om de opgave op een zorgvuldige en gefaseerde wijze te realiseren. De integrale aanpak vormt de basis voor een duurzame integratie die bijdraagt aan een inclusieve gemeenschap.

In 2026 faciliteert de gemeente Geldrop-Mierlo voldoende opvangplekken om te voldoen aan de wettelijke taakstelling zoals vastgelegd in de Spreidingswet (of opvolgende wetgeving).

- We zetten ons in om te voldoen aan de wettelijke taakstelling vanuit de Spreidingswet (of opvolgende wetgeving) en voeren het gemeentelijk Kader Vluchtelingenopvang gefaseerd uit;
- We bereiden in overleg met betrokken partners tijdig besluitvorming voor over de opvang van AMV'ers, die na 1 september 2026 op de huidige locatie eindigt;
- We monitoren actief de voortgang, signaleren knelpunten en brengen deze tijdig in beeld voor bestuurlijke afwegingen.

In 2026 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo een participatiekader vastgesteld waarin per opvanglocatie een onderbouwde afweging is gemaakt over de mate van participatie, afgestemd op schaal, doelgroep, ruimtelijke inpassing en maatschappelijke context.

- We stellen een participatiekader op, dat het mogelijk maakt om per opvanglocatie een onderbouwde keuze te maken voor de passende participatievorm;
- We ontwikkelen een format of leidraad voor deze afweging, met criteria zoals schaal, doelgroep, ruimtelijke inpassing en maatschappelijke context;
- Na besluitvorming in ons college communiceren we het kader op een heldere manier naar de raad en inwoners.

Opgave Scholenbouw

Omschrijving (toelichting)

In Geldrop-Mierlo vinden we het belangrijk dat alle kinderen goed onderwijs kunnen volgen in een veilige en toekomstbestendige omgeving. De komende jaren staan we voor een flinke opgave: een aantal schoolgebouwen is verouderd en voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd. Daarom investeren we in het vernieuwen, verduurzamen en uitbreiden van onze onderwijshuisvesting.

Deze opgave is gekoppeld aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP), waarin de gemeente en schoolbesturen samen bepalen welke scholen wanneer aangepakt worden. Scholenbouw vraagt om een lange adem en een goede samenwerking. We kijken naar meer dan stenen alleen: we willen ook dat de gebouwen bijdragen aan brede maatschappelijke doelen, zoals ontmoeten, sporten en ontwikkelen in de wijk.

Deze opgave draagt bij aan de Visie 2044 door te investeren in gelijke kansen, ontwikkeling en sterke wijken. Kinderen groeien op in een omgeving die uitnodigt tot leren, ontmoeten en meedoen. In 2026 wordt verder gewerkt aan de opgave scholenbouw die gekoppeld is aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP).

Excel-tabel

Doelen Scholenbouw
In 2026 is de bouw gestart van het multifunctioneel gebouw Skandia waarin de basisscholen Beneden Beekloop, Dommeldal, kinderopvang Potje Knor en wijkvereniging Skandia-Hulst worden gehuisvest.
In 2026 zijn de voorbereidingen afgerond voor de nieuwbouw van de scholen Vijfblad/Van der Putt en St Lucia/Loeswijk (Puur Sang), zodat de bouw kan starten in 2027.
In 2026 is gestart met de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de St. Jozefschool in Zesgehuchten, gericht op start bouw in 2027 en oplevering in 2028/2029.
In 2020 wordt de nieuwbouw van Vijfblad/Van der Putt en St Lucia/Loeswijk (Puur Sang) opgeleverd.
In 2028 starten de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de Kersentuyn, gericht op realisatie en oplevering in 2030, waarmee de totale opgave Scholenbouw tot en met 2030 wordt afgerond.

Activiteiten: Scholenbouw

In 2026 is de bouw gestart van het multifunctioneel gebouw Skandia waarin de basisscholen Beneden Beekloop, Dommeldal, kinderopvang Potje Knor en wijkvereniging Skandia-Hulst worden gehuisvest.

- In het eerste kwartaal wordt gestart met de realisatie van het multifunctionele gebouw Skandia, zodat voor de zomervakantie van 2027 het gebouw kan worden opgeleverd.

In 2026 vinden de voorbereidingen plaats voor de nieuwbouw van de scholen Vijfblad/ Van der Putt en Puur Sang (St Lucia/Loeswijk), zodat de bouw kan starten in 2027.

- Het ontwerp van de gecombineerde nieuwbouw v/d Puttschool en Vijfblad wordt verder uitgewerkt, met als doel om medio 2027 te starten met de bouw. Het traject voor nieuwbouw Puur Sang zal hier nagenoeg parallel aan lopen.

In 2026 is gestart met de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de St. Jozefschool in Zesgehuchten, gericht op start bouw in 2027 en oplevering in 2028/2029.

- Na afronding van de voorbereidende werkzaamheden in 2026 kan de nieuwbouw van de St. Jozefschool in Zesgehuchten in 2028/2029 worden opgeleverd.

In 2028 wordt de nieuwbouw van Vijfblad/Van der Putt en St Lucia/Loeswijk (Puur Sang) opgeleverd.

- Na afronding van de voorbereidende werkzaamheden in 2026 kan de nieuwbouw van Vijfblad/Van der Putt en St Lucia/Loeswijk (Puur Sang) in 2028 worden opgeleverd.

In 2028 starten de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de Kersentuin, gericht op realisatie en oplevering in 2030, waarmee de totale opgave Scholenbouw tot en met 2030 wordt afgerond.

- Er vinden voor de nieuwbouw van de Kersentuin nog geen activiteiten plaats.

Focuspunten lijn "De mens centraal"

Regulier werk dat in 2026 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

Focuspunt 1: Hervormingsagenda

De uitvoering van de Hervormingsagenda betekent naast de Stevige Lokale Teams (zie separate opgave) ook aanvullende werkzaamheden in het kader van de afbakening van de jeugdwet door middel van het voeren van maatschappelijk dialoog. De maatschappelijke dialoog levert inzichten en draagvlak op die bijdragen aan betere jeugdhulp, meer samenhang in het jeugdbeleid en een gedeelde verantwoordelijkheid tussen ouders, jongeren en hun netwerk enerzijds en de professionals en overheid anderzijds.

Focuspunt 2: Coalitie Kansrijke Start

Met het verstevigen van de lokale coalitie wordt efficiëntere ondersteuning geboden aan kwetsbare (aanstaande) ouders tijdens de cruciale eerste 1000 dagen, en daarmee worden blijvende gezondheids- en maatschappelijke voordelen gerealiseerd

Focuspunt 3: Aanbesteding nieuwe overeenkomst leerlingenvervoer

Voor het schooljaar 2026 / 2027 en verder moet een nieuwe overeenkomst leerlingenvervoer worden aangegaan met een vervoerder. Gelet op de omvang van de opdracht vereist dit een Europese aanbesteding. Het doorlopen van de aanbestedingsprocedure vergt het zorgvuldig opstellen van eisen, beoordelen van offertes en juridische inzet.

Focuspunt 4: Uitbreiden inzet Wijk-GGD'er.

Sinds 2023 is een Wijk GGD'er actief in de gemeente Geldrop-Mierlo, eerst als pilot daarna is een meerjarige overeenkomst afgesloten met de GGD. De financiering hiervoor wordt voor een deel verkregen via een landelijke subsidieregeling. De wijk GGD'er heeft haar meerwaarde in de gemeente inmiddels duurzaam aangetoond en wordt door het CMD, PlusTeam, Politie en andere maatschappelijke partners goed gevonden. Op dit moment is de wijk GGD'er een eenpitter en om de groeiende vraag te kunnen blijven behappen en de kwetsbaarheid van deze rol te beperken is uitbreiding van capaciteit nodig. In 2026 wordt dit - in afstemming met de partners in de klankbordgroep - ingeregeld.

Relevante beleidsnota's

Excel-tabel

Naam	Periode
Regionaal arbeidsmarktplan Helmond-de Peel	2023-2027
Beleidskader SROI	2024-2027

Naam	Periode
Meerjarenplan Dienstverlening Senzer	2025-2028
Begroting 2026 en meerjaren raming 2027-2029 Senzer	2026
Beleidsplan Schuldhulpverlening Geldrop-Mierlo	2021-
Maatwerkpaanpak Koopkrachtverlies	2022-2025

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	3.315	3.049	0	0	0	0
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	54	54	54	54
4.2 Onderwijshuisvesting	1.191	1.605	1.866	2.215	2.525	2.855
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.546	2.581	2.405	2.406	2.389	2.389
6.3 Inkomensregelingen	19.859	21.158	21.115	21.460	21.569	21.878
6.4 WSW en beschut werk	1.644	1.709	1.617	1.631	1.589	1.522
6.5 Arbeidsparticipatie	6.617	4.650	1.177	1.204	1.231	1.258
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	1.832	1.683	1.694	1.702	1.702
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.506	0	0	0	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	4.063	4.869	4.489	4.511	4.511
6.712 Begeleiding (Wmo)	0	2.592	2.592	2.663	2.912	2.933
6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	964	1.021	1.037	1.050	1.050
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	153	186	186	186	186
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	3.617	0	0	0	0	0
6.71B Begeleiding (WMO)	3.862	0	0	0	0	0
6.71C Dagbesteding (WMO)	966	0	0	0	0	0
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	328	0	0	0	0	0
6.72A Jeugdzorg begeleiding	3.078	0	0	0	0	0
6.72B Jeugdzorg behandeling	4.902	0	0	0	0	0
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	207	0	0	0	0	0
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	810	0	0	0	0	0
6.73A Pleegzorg	123	0	0	0	0	0
6.73B Gezinsgericht	123	0	0	0	0	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	4.746	0	0	0	0	0
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	2.182	0	0	0	0	0
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	981	0	0	0	0	0

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
6.74C Gesloten plaatsing	373	0	0	0	0	0
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	91	128	128	128	128
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	10.067	10.347	10.336	10.443	10.477
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	91	61	61	61	61
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	91	61	61	61	61
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	4.569	5.335	5.313	5.340	5.310
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	1.361	1.414	1.416	1.520	1.520
6.791 PGB Wmo	0	592	521	522	506	506
6.792 PGB Jeugd	0	379	300	299	313	313
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	0	12	126	126	126	126
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	0	257	386	386	386	386
6.81A Beschermd wonen (WMO)	1	0	0	0	0	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	203	0	0	0	0	0
6.821 Jeugdbescherming	0	935	1.074	1.074	1.037	1.037
6.822 Jeugdreclassering	0	142	244	246	246	246
6.82A Jeugdbescherming	1.098	0	0	0	0	0
6.82B Jeugdreclassering	78	0	0	0	0	0
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	314	487	487	487	487
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	441	784	793	793	793
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	26	23	23	23	22	22
Totaal Lasten	64.383	63.720	59.874	60.311	61.188	61.810
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	3.019	6.881	0	0	61	61
4.2 Onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.171	1.026	1.028	1.028	1.028	1.028
6.3 Inkomensregelingen	11.981	12.412	12.780	12.833	12.833	12.833
6.5 Arbeidsparticipatie	7.155	4.305	418	418	418	418
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	7	7	7	7	7
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	16	0	0	0	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	560	560	560	560	560
6.71A Huishoudelijke hulp (WMO)	1	0	0	0	0	0
6.71B Begeleiding (WMO)	5	0	0	0	0	0
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)	356	0	0	0	0	0
6.72A Jeugdzorg begeleiding	1	0	0	0	0	0

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	83	0	0	0	0	0
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	117	0	0	0	0	0
6.81A Beschermd wonen (WMO)	22	0	0	0	0	0
6.81B Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	40	0	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	7	0	0	0	0	0
Totaal Baten	23.974	25.191	14.793	14.846	14.907	14.907
Saldo (baten -/- lasten)	-40.409	-38.528	-45.081	-45.464	-46.280	-46.903

Capaciteitsbeeld 2026

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Totaal
Thema Een leven lang ontwikkelen	4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
	4.2 Onderwijshuisvesting	0	1.113	699	320	2.132
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	0	30	4.136	0	4.166
Thema Bestaanszekerheid	6.3 Inkomensregelingen	0	100	16.052	50	16.202
	6.4 WSW en beschut werk	0	0	0	0	0
	6.5 Arbeidsparticipatie	0	20	2.437	0	2.457
Thema Zorg & ondersteuning	6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	0	4.334	0	4.334
	6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	0	0	4.817	25	4.842
	6.712 Begeleiding (Wmo)	0	0	1.489	25	1.514
	6.713 Dagbesteding (Wmo)	0	0	1.616	25	1.641
	6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	2.057	25	2.082
	6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	14.106	0	14.106
	6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	0	0
	6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	0	0
	6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	0
	6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	0	0
	6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0	0
	6.791 PGB Wmo	0	0	0	0	0
	6.792 PGB Jeugd	0	0	0	0	0
	6.811 Beschermd wonen (Wmo)	0	0	154	0	154
	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	0	0
	6.821 Jeugdbescherming	0	0	120	0	120
	6.822 Jeugdreclassering	0	0	20	0	20
	6.91 Coördinatie en beleid Wmo	0	0	0	0	0
	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	0	0
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	131	131
Opgave Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams						
Opgave Vluchtelingenopvang						
Opgave Scholenbouw						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 1	0	0	0	0	0
Totaal		0	1.263	52.037	601	53.901

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

1.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1. Kleinschalig verblijf gesloten jeugdhulp	-180.000	-116.000	-77.000	-47.000
2. Kleinschalig verblijf segment 1	-400.000	-450.000	-450.000	-450.000
3. Zorg in onderwijstijd	-65.000	-150.000	-100.000	-50.000
4. Voortzetten Mantelzorginformatiepunt	-19.500	-40.000	-40.000	-40.000
5. Mijn Huis Past	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
6. Het goede gesprek en 'DE STAP naar Gezonder Kaart'	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
7. Dementievriendelijk Geldrop-Mierlo	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
8. Heppie Thuis 2026	-16.311	+7.771	-21.864	-21.864
Totaal	-715.811	-783.229	-723.864	-643.864

1. Kleinschalig verblijf gesloten jeugdhulp

Binnen de Hervormingsagenda Jeugd is de ambitie om de residentiele jeugdhulp te transformeren naar een zo thuis mogelijke, regionaal georganiseerde kleinschalige vorm. De komende jaren zal de gesloten jeugdhulp worden omgebouwd naar kleinschaligheid en uiteindelijk afgebouwd naar 0 plekken in 2030. De ombouw naar kleinschaligheid vraagt de komende jaren om een andere inzet van medewerkers.

2. Kleinschalig verblijf segment 1

Een van de richtlijnen van de Hervormingsagenda is gericht op de transitie naar kleinschalig verblijf. Doordat hier meer personeel voor ingezet moet worden, stijgt de kostprijs.

3. Zorg in onderwijstijd

De 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant gaan gezamenlijk jeugdhulp op het speciaal onderwijs collectief financieren waardoor het onderwijs de mogelijkheid heeft dit zelf te organiseren, wat op den duur moet leiden tot een minder versnipperd en efficiënter jeugdhulpaanbod op scholen. De aftrek van de kosten voor persoonlijke verzorging op school (€ 60.500,-) zijn al in het gevraagde bedrag verwerkt.

4. Voortzetten Mantelzorg informatiepunt

In 2024 is de LEV groep gestart met de uitvoering van de opdracht om een Mantelzorg-informatiepunt in te richten. Dit informatiepunt is inmiddels gepositioneerd en geeft uitvoering aan de ambities van de gemeente op het gebied van collectieve mantelzorg ondersteuning. Dit doen ze door het bieden van advies, praktische ondersteuning, velerlei cursusaanbod en themabijeenkomsten, structurele mantelzorgcafés, een tweemaandelijks nieuwsbrief voor mantelzorgers en verschillende waarderingsacties. Dit alles met steeds specifieke aandacht voor jonge mantelzorgers. De opdracht aan LEV groep werd eerder betaald vanuit de tijdelijke middelen van de Brede SPUK regeling. Het bedrag dat vanuit die regeling voor 2026 wordt toegekend is niet toereikend, daarna stopt de SPUK regeling, om het Mantelzorg-informatiepunt te kunnen behouden zijn dus aanvullende middelen nodig.

5. Mijn Huis Past

De interventie 'Mijn Huis Past' uitgevoerd door Seniorenbelangen helpt senioren om tijdig na te denken over aanpassingen die nodig zijn om veilig en comfortabel zelfstandig te blijven wonen. Door laagdrempelig advies aan huis te bieden, draagt het initiatief bij aan het voorkomen van verhuisstress, valincidenten en onnodige instroom in zwaardere zorg. De benodigde middelen hiervoor (€ 10.000,-) zijn de afgelopen jaren oneigenlijk betaald uit de Brede SPUK regeling. Om de interventie te handhaven is duurzame financiering benodigd.

6. Het goede gesprek en 'DE STAP naar Gezonder Kaart'

De Morgen Gezond Weer Op Kaart is een succesvolle interventie gebleken en een functionele gesprekstoel voor professionals om in gesprek te gaan met senioren. In lijn met de doelstellingen vanuit Vitaal Leven en het preventieakkoord wordt deze kaart en de benutting hiervan uitgebreid en doorontwikkeld. Hiervoor is een projectleider nodig. Tot nu toe is steeds met tijdelijke subsidies gewerkt, maar evaluaties benadrukken dat continuïteit in projectleiding cruciaal is.

7. Dementievriendelijk Geldrop-Mierlo

Vanuit een subsidie is in 2025 een stevige basis gelegd in de planvorming en activiteitenmogelijkheden rondom het lokaal ambitieniveau t.a.v. dementievriendelijkheid in Geldrop-Mierlo. Om hier in 2026 e.v. invulling en opvolging aan te geven is structureel budget benodigd.

8. Heppie Thuis

Voor de uitvoering van Heppie Thuis wordt gerekend met de landelijke OVA-indexering, die afwijkt van de indexering waarmee in de gemeentelijke begroting is gerekend. Hierdoor vallen de kosten hoger uit dan geraamd.

Programma 2. Sterke wijken

In Geldrop-Mierlo vinden we het belangrijk dat mensen zich thuis voelen in hun buurt. Wijken zijn de plek waar mensen elkaar ontmoeten, zich verbonden voelen en samenleven. Vanuit onze Visie 2044 streven we naar buurten waarin mensen prettig wonen, in verbinding staan met elkaar en waar voldoende ruimte is om gezond en veilig te leven.

We werken aan brede welvaart op lokaal niveau: leefbare wijken, sterke netwerken en ruimte voor iedereen om mee te doen. Daarom zetten we in op enkele belangrijke, samenhangende thema's en opgaven:

Thema's:

- Vitaal leven
- Sterke netwerken
- Leefbare, groene wijken
- Inclusief leven

Opgaven:

- Opgave wonen
- Opgave Coevering

Door gezondheid, ontmoeting, inclusie en leefbaarheid met elkaar te verbinden, versterken we het fundament onder onze wijken. Zo bouwen we aan gemeenschappen waarin mensen zich gekend en veilig voelen – nu en in de toekomst.

Thema Vitaal leven

Gezondheid is belangrijk voor een goed leven. In Geldrop-Mierlo stimuleren we inwoners om gezond te leven. Dat doen we bijvoorbeeld door te zorgen voor voldoende groen, goede wandel- en fietspaden en plekken om te bewegen. Belangrijk hierbij is dat sport en bewegen voor alle inwoners toegankelijk is. Ook ondersteunen we inwoners bij het maken van gezonde keuzes. Dit sluit aan bij onze Visie 2044, waarin we streven naar gezonde inwoners en wijken waar iedereen goed en gezond kan leven. We werken hierin samen met partners zoals huisartsen, sportverenigingen, scholen, en kinderopvanglocaties omdat gezondheid niet alleen iets is van de gemeente, maar van ons allemaal. Zowel op lokaal als op regionaal niveau. Daarbij realiseren we ons dat inzetten op preventie een aanpak van de lange adem is, structurele financiële middelen daarbij vaak ontbreken, en de effecten op korte termijn lastig inzichtelijk te maken zijn. Daarom focussen we ons vooral op de stappen die we wél kunnen zetten om de beweging van zorg naar gezondheid verder aan te jagen. Waarbij we inwoners stimuleren en faciliteren om zélf de stap naar gezonder te (kunnen) zetten. Dit alles gebeurt zowel lokaal als regionaal onder de vlag van DE STAP naar gezonder.

Doelen Vitaal leven

In 2026 is het bestaande platform van het Lokaal Preventieakkoord geïntegreerd binnen het regionale platform van DE STAP naar gezonder.

In 2026 is het aantal inwoners dat zelf regie neemt om aan de eigen gezondheid te werken toegenomen, zoals blijkt uit het aantal (unieke) bezoekers op het platform van DE STAP naar gezonder.

In 2026 wordt van minimaal 500 thuiswonende 65+'ers het valrisico ingeschat en krijgt minimaal 20% van de thuiswonende 65+'ers met een verhoogd valrisico een valpreventieve interventie aangeboden.

In 2026 is een lokaal netwerk van ten minste 5 samenwerkende partners in de geboorteketen opgestart die gezamenlijk afspraken heeft gemaakt over de begeleiding en ondersteuning aan (nieuwe) ouders, waarbij de voortgang in de begeleiding van minimaal 20% van de betrokken gezinnen jaarlijks wordt geëvalueerd door middel van feedback van zowel ouders als netwerkpartners.

In 2026 is één initiatief opgezet ter ondersteuning van de landelijke ketenaanpak Kind naar Gezond Gewicht (KnGG), gericht op kinderen met een matig tot hoog gewichtsgerelateerd risico (circa 950 kinderen). Dit initiatief bereikt minimaal 20% van de doelgroep, waarbij de voortgang jaarlijks wordt geëvalueerd aan de hand van het bereik (aantal gezinnen bereikt), de mate van samenwerking tussen partners en de voorbereiding op de inzet van de centrale zorgverlener, in afwachting van financiering door de zorgverzekeraar).

In 2026 is er een interactieve kaart beschikbaar waar inwoners alle speel-, sport- en beweegplekken in de gemeente kunnen raadplegen.

In 2026 zijn twee extra sport- en beweegplekken gerealiseerd.

Iedere sportvereniging heeft uiterlijk 1 januari 2027 een uitgewerkt plan voor het creëren van een veilig sportklimaat.

Vanaf 2026 toetsen de gemeentelijke accounthouders de gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties specifiek of de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan een gezonde leefstijl. Uiterlijk eind 2027 wordt in 100% van de nieuwe subsidiebeschikkingen expliciet opgenomen dat activiteiten die het tegenovergestelde effect hebben (zoals het promoten van ongezonde voeding) uitgesloten zijn van financiering. Waar nodig worden organisaties begeleid bij het aanpassen van hun activiteiten of communicatie-uitingen.

Activiteiten: Vitaal leven

In 2026 is het bestaande platform van het Lokaal Preventieakkoord geïntegreerd binnen het regionale platform van DE STAP naar gezonder.

- We voeren gesprekken met het regionale programmteam van DE STAP naar gezonder, de regiocoördinator IZA, en andere gemeenten (waaronder Veldhoven en Son en Breugel) om het regionale platform dusdanig in te richten dat een integratie soepel verloopt. En daarnaast ook aansluit bij de lokale behoefte(n) van (de) gemeente(n), waaronder dat het platform ingezet kan worden als digitale sociale kaart.

In 2026 is het aantal inwoners dat zelf regie neemt om aan de eigen gezondheid te werken toegenomen, zoals blijkt uit het aantal (unieke) bezoekers op het platform van DE STAP naar gezonder.

- We organiseren lokale en regionale publiekscampagnes om de naamsbekendheid te vergroten en inwoners naar het platform toe te leiden. Hiervoor maken we gebruik van sociale media, gemeentelijke kanalen en lokale media. We monitoren we het aantal bezoekers dat het regionale platform bezoekt.
- We voeren gesprekken met professionals uit zowel het (para)medisch- als het sociaal domein om inwoners via een eenduidige boodschap naar het platform door te verwijzen.
- We stimuleren het gebruik van hulpmiddelen zoals het DOE-boek en de STAP naar gezonder-kaart waarmee inwoners zelf regie op hun gezondheid kunnen nemen.

In 2026 wordt van minimaal 500 thuiswonende 65+'ers het valrisico ingeschat en krijgt minimaal 20% van de thuiswonende 65+'ers met een verhoogd valrisico een valpreventieve interventie aangeboden.

- We continueren de wijkbijeenkomsten waar het valrisico van thuiswonende 65+'ers wordt ingeschat. Daarnaast zoeken de buurtsportcoaches de doelgroep 65+'ers gericht op om het valrisico in te schatten, bijvoorbeeld door inloophmomenten te organiseren in de appartementencomplexen voor senioren
- We zetten de samenwerking voort met de fysiotherapeuten voor het verzorgen van valpreventieve trainingen aan inwoners met een matig tot verhoogd valrisico.
- In het kader van Mijn Huis Past bieden we gratis woonscaans aan om praktische oplossingen in huis aan te brengen, en bewustwording onder inwoners te creëren over de valrisico's in en om het huis.

In 2026 is een lokaal netwerk van ten minste 5 samenwerkende partners in de geboorteketen opgestart die gezamenlijk afspraken heeft gemaakt over de begeleiding en ondersteuning aan (nieuwe) ouders, waarbij de voortgang in de begeleiding van minimaal 20% van de betrokken gezinnen jaarlijks wordt geëvalueerd door middel van feedback van zowel ouders als netwerkpartners.

- De 20 partners die betrokken zijn bij de twee startbijeenkomsten en het bepalen van 3 speerpunten in 2025 werken deze in een coalitie in 2026 verder uit. De coalitie komt tweemaal per jaar samen om verbeteringen te bespreken en aanpassingen in het proces te doen.
- We maken inwoners (ouders) uit onze gemeente onderdeel van de coalitie en hun feedback zal, samen met de feedback van professionals, worden meegenomen in verdere ontwikkelingen.

In 2026 is één initiatief opgezet ter ondersteuning van de landelijke ketenaanpak Kind naar Gezond Gewicht (KnGG), gericht op kinderen met een matig tot hoog gewichtsgerelateerd risico (circa 950 kinderen). Dit initiatief bereikt minimaal 20% van de doelgroep, waarbij de voortgang jaarlijks wordt geëvalueerd aan de hand van het bereik (aantal gezinnen bereikt), de mate van samenwerking tussen partners en de voorbereiding op de inzet van de centrale zorgverlener, in afwachting van financiering door de zorgverzekeraar).

- We rollen de ketenaanpak Kind naar Gezond Gewicht (KnGG) regionaal uit in samenwerking met gemeenten in regio Eindhoven-De Kempen, GGD Brabant-Zuidoost en CZ.
- We zetten naast de meer curatieve ketenaanpak in op preventie door voort te bouwen op het verstevigen van de lokale netwerksamenwerking rondom "kind en gezond gewicht" met als doel om overgewicht bij kinderen te voorkomen.

In 2026 is er een interactieve kaart beschikbaar waar inwoners alle speel-, sport- en beweegplekken in de gemeente kunnen raadplegen.

- De interactieve kaart wordt in 2026 gerealiseerd en komt beschikbaar voor onze inwoners op de gemeentelijke website en op de website van DE STAP naar gezonder.

In 2026 zijn twee extra sport- en beweegplekken gerealiseerd.

- Naar aanleiding van het onderzoeksrapport van OBB naar het toevoegen van twee extra buitensportplekken in de openbare ruimte (2025) wordt een keuze gemaakt voor twee locaties (1 in Geldrop, en 1 in Mierlo) voor het toevoegen van beweeg -en sportfaciliteiten.
- We doorlopen een participatietraject met inwoners over aan welk type voorziening behoefte is. Hierna zal een ontwerpplan worden geschetst door OBB. Afhankelijk van de hoogte van de investering zal al dan niet een aanbestedingstraject moeten worden doorlopen. Voor de realisatie hiervan zijn middelen opgenomen in de gemeentelijke begroting van 2026.

Iedere sportvereniging heeft uiterlijk 1 januari 2027 een uitgewerkt plan voor het creëren van een veilig sportklimaat.

- De sportverenigingen worden hiervoor ondersteund door onze verenigingsondersteuner. Periodiek zullen de vorderingen worden gemonitord. Waar nodig wordt de ondersteuning geïntensiveerd zodat voor elke vereniging op 1 januari 2027 een uitgewerkt plan voor het creëren van een veilig sportklimaat beschikbaar is.

Vanaf 2026 toetsen de gemeentelijke accounthouders de gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties specifiek of de gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan een gezonde leefstijl. Uiterlijk eind 2027 wordt in 100% van de nieuwe subsidiebeschikkingen expliciet opgenomen dat activiteiten die het tegenovergestelde effect hebben (zoals het promoten van ongezonde voeding) uitgesloten zijn van financiering. Waar nodig worden organisaties begeleid bij het aanpassen van hun activiteiten of communicatie-uitingen.

- We stellen een checklist op met heldere richtlijnen en voorbeelden van wat wel (en niet) geldt als activiteiten die bijdragen aan het bevorderen van een gezonde leefstijl. Deze checklist wordt in ieder geval al ingezet bij de beoordeling van de aanvragen van de eenmalige subsidie(s).
- Gemeentelijke accounthouders nemen dit thema mee in de accountgesprekken die zij met de vrijwilligersorganisaties voeren, waarbij ook de behoefte aan ondersteuning en begeleiding vanuit de gemeente wordt opgehaald.

Thema Sterke netwerken

Sterke netwerken zorgen ervoor dat inwoners elkaar kennen en elkaar helpen. Dit draagt bij aan een veilige en fijne woonomgeving. Wij stimuleren daarom ontmoetingen in de wijk. Dit doen we door bijvoorbeeld buurtinitiatieven te ondersteunen, vrijwilligers te faciliteren en te zorgen voor levendige wijkgebouwen. Deze aanpak sluit aan bij onze Visie 2044 waarin we bouwen aan een verbonden samenleving waarin inwoners er voor elkaar zijn. Onze gebiedsregisseurs spelen hierbij een belangrijke rol. Zij kennen de buurt en zorgen ervoor dat initiatieven aansluiten bij wat inwoners nodig hebben.

Doelen Sterke netwerken

In 2026 zorgen we ervoor dat minimaal 25% van de buurtbewoners actief deelneemt aan ten minste een gezamenlijke activiteit per jaar, zoals buurtontmoetingen, straatactiviteiten of schoonmaakacties, om een bijdrage te leveren aan het welzijn, de sociale samenhang en de leefbaarheid in de wijk.

In 2026 is het aanbod en de vraag van vrijwilligers in Geldrop-Mierlo op elkaar afgestemd via het platform 'Voor elkaar Geldrop-Mierlo' onder beheer van de LEV-groep, waarbij minimaal 80% van de geregistreerde organisaties en vrijwilligers het platform gebruikt. De effectiviteit van de matching wordt drie keer per jaar geëvalueerd, waarbij minimaal 75% van de gebruikers tevreden is over de match.

In 2026 biedt de gemeente alle vrijwilligers in Geldrop-Mierlo de mogelijkheid tot ondersteuning en waardering. Dit wordt gerealiseerd door het aanbieden van minimaal twee trainingen of workshops per jaar, gericht op persoonlijke ontwikkeling en/of vakinhoudelijke kennis, en het organiseren van ten minste één jaarlijkse waarderingsactiviteit.

In 2026 is een vertegenwoordiging van de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk) is ieder kwartaal zichtbaar aanwezig in iedere wijk, waar inwoners laagdrempelig hun inbreng kenbaar kunnen maken. Op deze inbreng ontvangt de inwoner, via de gebruikelijke kanalen, in minimaal 90% van de gevallen binnen een week een begrijpelijke terugkoppeling.

In 2027 vervullen wijkgebouwen een belangrijke rol als ontmoetingsplek voor bewoners doordat inwoners minimaal eens per kwartaal welkom zijn bij een gratis en laagdrempelige activiteit in alle wijkgebouwen om ontmoetingen onderling te stimuleren.

In 2028 zijn alle verenigingen en maatschappelijke organisaties gehuisvest in functionele, passende accommodaties die aansluiten bij de (ruimte)behoefte en bijbehorende activiteiten, en voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen.

Activiteiten: Sterke netwerken

In 2026 zorgen we ervoor dat minimaal 25% van de buurtbewoners actief deelneemt aan ten minste een gezamenlijke activiteit per jaar, zoals buurtontmoetingen, straatactiviteiten of schoonmaakacties, om een bijdrage te leveren aan het welzijn, de sociale samenhang en de leefbaarheid in de wijk.

- We stimuleren inwoners om zelf initiatieven op te zetten in een wijk of straat, hiervoor bieden de wijkprofessionals (o.a. gebiedsregisseurs, buurtcoaches, etc.) proactieve ondersteuning.

- We zetten afstemming met maatschappelijke partners zoals welzijnsorganisaties, woningcorporaties en kerken in om doelgroepen te bereiken die anders buiten beeld blijven.
- We bieden organisatorische ondersteuning, maar ook logistieke hulp door bijvoorbeeld het aanbieden van de "Buurt"-keet van de gebiedsregisseurs.

In 2026 is het aanbod en de vraag van vrijwilligers in Geldrop-Mierlo op elkaar afgestemd via het platform 'Voor elkaar Geldrop-Mierlo' onder beheer van de LEV groep, waarbij minimaal 80% van de geregistreerde organisaties en vrijwilligers het platform gebruikt. De effectiviteit van de matching wordt drie keer per jaar geëvalueerd, waarbij minimaal 75% van de gebruikers tevreden is over de match.

- Met een communicatiecampagne in het eerste of tweede kwartaal, bestaande uit social media uitingen, flyers, presentaties op netwerkbijeenkomsten en een artikel in lokale media bereikt LEV groep ter promotie van het platform 'Voor elkaar Geldrop-Mierlo' minimaal 5.000 inwoners en 100 organisaties.
- Met ieder kwartaal een gratis workshop voor vrijwilligers(coördinatoren) en gebruikers over het gebruik van het platform 'Voor elkaar Geldrop-Mierlo' bereikt LEV groep minimaal 10 deelnemers per kwartaal, die de workshop gemiddeld waarderen met minimaal een 7 uit 10.
- Tussen maart en december benadert LEV groep actief alle bestaande vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke initiatieven in de gemeente en helpt hen met registratie op het platform. Dit leidt tot minimaal 100 benaderingen en ten minste 80 nieuwe registraties.
- Met digitale tevredenheidsmetingen 3 keer per jaar, waar minimaal 50 gebruikers aan deelnemen monitoren we of tenminste 75% tevreden is over de matching.
- We bespreken de resultaten van de metingen en de absolute aantallen matches per kwartaal met de LEV groep en stellen concrete verbeteracties op wanneer de tevredenheid onder de 75% ligt.

In 2026 biedt de gemeente alle vrijwilligers in Geldrop-Mierlo de mogelijkheid tot ondersteuning en waardering. Dit wordt gerealiseerd door het aanbieden van minimaal twee trainingen of workshops per jaar, gericht op persoonlijke ontwikkeling en/of vakinhoudelijke kennis, en het organiseren van ten minste één jaarlijkse waarderingsactiviteit.

- We voeren in het eerste halfjaar een korte digitale peiling, met minimaal 100 respondenten, uit onder vrijwilligers(organisaties) om behoeften en interesses voor trainingen en workshops in kaart te brengen.
- Jaarlijks zijn er minimaal twee trainingen of workshops met minimaal 30 deelnemers, gericht op persoonlijke ontwikkeling of praktische vaardigheden (zoals EHBO, omgaan met vrijwilligers, communicatie, grenzen stellen), deze worden uitgevoerd door LEV groep.
- Jaarlijks is er een feestelijke waarderingsactiviteit voor alle vrijwilligers, waarbij minimaal 150 vrijwilligers aanwezig zijn.
- Met tenminste 4 communicatie-uitingen per jaar via nieuwsbrieven, sociale media en het platform 'Voor elkaar Geldrop-Mierlo' brengt LEV groep het aanbod van trainingen, coaching en andere ondersteuningsmogelijkheden structureel onder de aandacht.

In 2026 is een vertegenwoordiging van de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk) ieder kwartaal zichtbaar aanwezig in elke wijk. Op die momenten kunnen inwoners laagdrempelig hun inbreng kenbaar maken. Op deze inbreng ontvangt de inwoner, via de gebruikelijke kanalen, in minimaal 90% van de gevallen binnen een week een begrijpelijke terugkoppeling.

- We hebben in iedere wijk gebiedsregisseurs als aanspreekpunt van de wijk. Zij hebben (twee)-wekelijks spreekuur in bijna alle wijken van Geldrop-Mierlo.
- In ieder geval tot aan de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 sluiten de wethouders hier regelmatig bij aan, en kunnen inwoners ook bij hen terecht voor een luisterend oor. Eventuele vragen die uit deze gesprekken voortkomen, worden in de organisatie uitgezet zoals dat ook gebeurt met vragen die via andere kanalen (BuitenBeter app, telefonisch etc.) bij de gemeente binnen komen.

In 2027 vervullen wijkgebouwen een belangrijke rol als ontmoetingsplek voor bewoners doordat inwoners minimaal eens per kwartaal welkom zijn bij een gratis en laagdrempelige activiteit in alle wijkgebouwen om ontmoetingen onderling te stimuleren.

- We voeren in 2026 gesprekken met de LEV groep, wijkverenigingen en gebiedsregisseurs om te kijken hoe we het aanbod in de wijkgebouwen kunnen inrichten. Daarbij is de inzet om via het faciliteren van de inwoners hen te stimuleren om zelf activiteiten te organiseren in deze wijkgebouwen.

In 2028 zijn alle verenigingen en maatschappelijke organisaties gehuisvest in functionele, passende accommodaties die aansluiten bij de (ruimte)behoefte en bijbehorende activiteiten, en voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen.

- We gaan functies en activiteiten accommoderen die aansluiten bij onze ambities, doelen en opgaven en waaraan behoefte is vanuit of in de gemeenschap. Het gaat daarbij om activiteiten die bij de functie van de accommodatie passen (in zo breed mogelijke zin) en gericht op multifunctionaliteit.
- Accommodaties worden kwalitatief op orde en goed toegankelijk, duurzaam beheerd, optimaal bezet en met een gezonde, levensvatbare exploitatie.

Thema Leefbare, groene wijken

Groen in de wijk draagt bij aan een fijne en gezonde leefomgeving. Groen zorgt ervoor dat mensen zich beter voelen, vaker naar buiten gaan en meer bewegen. Bovendien helpt groen om hitte en wateroverlast te verminderen en zorgt het voor meer biodiversiteit. Dit sluit aan bij de doelen uit onze Visie 2044 waarin we streven naar klimaatbestendige en gezonde wijken waarin iedereen prettig woont. Als gemeente werken we daarom actief aan meer groen in de wijk en aan voorzieningen die uitnodigen tot bewegen en ontmoeten.

Doelen Leefbare groene wijken

In 2027 is 20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken aangelegd en doorgetrokken om biodiversiteit, klimaatadaptatie en een vitaal leven te bevorderen.

Klimaatadaptatie komt terug in twee programma's: Leefbare, groene wijken en Duurzaamheid. In de wijken richten we ons vooral op zichtbare en lokale maatregelen. Denk aan meer groen, plekken waar regenwater kan worden opgevangen, minder hitte in de zomer en meer ruimte voor planten en dieren. Op het niveau van de hele gemeente en regio gaat het meer om beleid en brede plannen. Daar kijken we ook naar de samenhang met duurzame energie en hergebruik van grondstoffen.

Activiteiten: Leefbare, groene wijken

In 2027 is 20% van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken aangelegd en doorgetrokken om biodiversiteit, klimaatadaptatie en een vitaal leven te bevorderen.

- Bij de actualisatie van het groenbeleidsplan brengen we in kaart welke delen van de bomen- en groenstructuur ontbreken of versterkt moeten worden.
- We leggen in het centrum van Geldrop aangename koele verblijfsplekken aan. Voor de rest van de gemeente brengen we in beeld waar koele plekken moeten landen zodat een netwerk van koele plekken ontstaat. Op basis hiervan wordt bij ontwikkelingen de aanleg van koele plekken meegenomen.
- We stellen beleid vast voor de aanleg van 8m² nieuw groen per nieuw toe te voegen woning, zoals is afgesproken in het Verstedelijkingsakkoord 2022. Hiervoor nemen we regionaal een rekentool in gebruik, waarin de groennorm wordt gecombineerd met de waterbergingsopgave.

Thema Inclusief leven

Iedereen moet mee kunnen doen in Geldrop-Mierlo, ongeacht achtergrond, leeftijd of mogelijkheden. Dit betekent dat we zorgen voor duidelijke informatie en voorzieningen die voor iedereen bruikbaar zijn. We zetten ons actief in tegen discriminatie en werken aan bewustwording binnen de samenleving. Hiermee sluiten we aan bij onze Visie 2044, waarin we streven naar een samenleving waarin iedereen gewaardeerd wordt en volwaardig mee kan doen. We doen bij onze aanpak een beroep op ervaringsdeskundigen in de Inclusieve Weef tafel en werken samen met netwerkpartners om bewustwording en toegankelijkheid te versterken. Een aantal zaken die van belang zijn voor inclusief leven, met name ontwikkelingen op fysieke toegankelijkheid, landen binnen de lijnwerkzaamheden bij ruimte.

Doelen Inclusief leven

In 2026 worden in onze openbare ruimte 5 verbeteringen doorgevoerd, die de toegankelijkheid verbeteren, en waarvan de oplossing in 2026 merkbaar is voor de doelgroep.

In 2026 worden in de gemeentelijke communicatie 5 verbeteringen doorgevoerd, waardoor brieven en berichtgeving beter worden begrepen door onze inwoners.

In 2026 laat een stijging in het aantal meldingen (50% ten opzichte van 2024) uit de gemeente Geldrop-Mierlo zien dat het discriminatiemeldpunt beter vindbaar is geworden voor inwoners, en discriminatie beter wordt gesignaleerd.

In 2027 is in het centrum een voor iedereen toegankelijk openbare toiletvoorziening gerealiseerd in de directe omgeving van het horecaplein.

Doelen Inclusief leven

In 2028 hebben minimaal 20 verenigingen, horecagelegenheden of winkels in onze gemeente een concrete actie uitgevoerd of voorziening gerealiseerd die bijdraagt aan een inclusieve samenleving – zoals het verbeteren van fysieke toegankelijkheid, inclusieve communicatie of het betrekken van mensen met een beperking.

In 2029 zijn maatschappelijke accommodaties sociaal en fysiek laagdrempelig en veilig voor alle inwoners, gebruikers en bezoekers. Uitgangspunt hierbij is dat het om functionele accommodaties gaat, waarvoor we criteria hanteren. Waar nodig worden accommodaties aangepast voor dit doel.

In 2030 zijn in elke wijk in onze gemeente participatie- en ontwikkelingsinitiatieven actief, waarbij inwoners elkaar stimuleren en ondersteunen bij het actief deelnemen aan de samenleving.

Activiteiten: Inclusief leven

In 2026 worden in onze openbare ruimte 5 verbeteringen doorgevoerd, die de toegankelijkheid verbeteren, en waarvan de oplossing in 2026 merkbaar is voor de doelgroep.

- We blijven actief in gesprek met betrokkenen, zoals de Inclusieve Weeftafel en de Wmo Adviesraad. Op basis van deze gesprekken en van signalen en verzoeken die direct van inwoners komen, bepalen we waar inzet het meest nodig en gewenst is. De concrete maatregelen kunnen verschillen. Het kan gaan om het aanpassen van trottoirs en het toegankelijker maken van routes voor rolstoelgebruikers.

In 2026 worden in de gemeentelijke communicatie 5 verbeteringen doorgevoerd, waardoor brieven en berichtgeving beter worden begrepen door onze inwoners.

- We blijven ook hierin actief in gesprek met betrokkenen, waaronder de Inclusieve Weeftafel en de Wmo Adviesraad. Op basis van deze gesprekken, en signalen die van inwoners komen, bepalen we waar inzet het meest nodig en gewenst is. We kiezen er bewust voor om communicatiemiddelen gefaseerd per onderwerp binnen een vakgebied te verbeteren, zodat we gerichte verbeteringen door kunnen voeren.

In 2026 laat een stijging in het aantal meldingen (50% ten opzichte van 2024) uit de gemeente Geldrop-Mierlo zien dat het discriminatiemeldpunt beter vindbaar is geworden voor inwoners, en discriminatie beter wordt gesignaleerd.

- We geven de opdracht voor een onafhankelijk discriminatiemeldpunt aan LEV groep. We laten ons door hen op de hoogte houden over het aantal meldingen en signaleren al enkele jaren een stijging in het aantal meldingen.
- We werken aan de bekendheid van het meldpunt, en de meldingsbereidheid van inwoners. We dragen zorg voor structureel betere zichtbaarheid en aanwezigheid van het meldpunt.
- We zorgen er daarnaast voor dat de bekendheid van het discriminatiemeldpunt intern groeit zodat de ambtelijke organisatie weet wanneer inwoners doorverwezen kunnen worden naar dit meldpunt.

In 2027 is in het centrum een voor iedereen toegankelijk openbare toiletvoorziening gerealiseerd in de directe omgeving van het horecaplein.

- We starten met het inzichtelijk maken van de aanwezige toiletvoorzieningen in beide kernen. We sporen ondernemers en beheerders aan om eventuele openbare toiletvoorzieningen aan te melden in de Hoge Nood-app.
- Wanneer mogelijk zetten we in beide kernen in op een samenwerking met ondernemers om te voorzien in voldoende openbare (mindervalide) toiletvoorzieningen, ook in de weekenden en avonden. Wanneer dat niet mogelijk blijkt starten we een traject voor het realiseren van een (zo nodig tijdelijke) toiletunit.
- De aangenomen motie openbare toiletten in Geldrop-Mierlo maakt dat we inzetten op een afgeronde uitvoering van dit doel in 2026.

In 2028 hebben minimaal 20 verenigingen, horecagelegenheden of winkels in onze gemeente een concrete actie uitgevoerd of voorziening gerealiseerd die bijdraagt aan een inclusieve samenleving – zoals het verbeteren van fysieke toegankelijkheid, inclusieve communicatie of het betrekken van mensen met een beperking.

- We stellen een checklist op met heldere richtlijnen en voorbeelden van wat wel (en niet) werkt bij het bevorderen van een inclusieve samenleving vanuit je rol als vrijwilligersorganisatie. Deze checklist wordt in ieder geval al ingezet bij de behandeling van eenmalige subsidieaanvragen, om organisaties aan te sporen hierin de juiste keuzes te maken. Daarnaast nemen de gemeentelijke accounthouders dit thema mee in de accountgesprekken die zij met vrijwilligersorganisaties voeren, waarbij ook de behoefte aan ondersteuning en begeleiding vanuit de gemeente wordt opgehaald.

- Ook gaan we in 2026 verkennen welke behoeften er zijn vanuit horecagelegenheden en winkels, om zo te kunnen bepalen welke inzet we als gemeente moeten gaan plegen om hen in staat te stellen bij te kunnen dragen aan een inclusieve samenleving.

In 2029 zijn maatschappelijke accommodaties sociaal en fysiek laagdrempelig en veilig voor alle inwoners, gebruikers en bezoekers. Uitgangspunt hierbij is dat het om functionele accommodaties gaat, waarvoor we criteria hanteren. Waar nodig worden accommodaties aangepast voor dit doel.

- We inventariseren in 2026 welke accommodaties functioneel zijn volgens de criteria (opgenomen in de Kaders voor accommodaties die in oktober 2025 ter vaststelling voorliggen aan de raad).
- In 2026 en 2027 gaan we accommodaties optimaliseren om passende huisvesting van maatschappelijke functies te borgen.

In 2030 zijn in elke wijk in onze gemeente participatie- en ontwikkelingsinitiatieven actief, waarbij inwoners elkaar stimuleren en ondersteunen bij het actief deelnemen aan de samenleving.

- De doelen die de komende jaren worden gerealiseerd in zowel dit thema als het thema sterke netwerken leggen de basis voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Het vastleggen van de verplichtingen die we als gemeente hebben vanuit het VN verdrag Handicap helpt ons hierbij.
- De Inclusieve Weef tafel speelt hierbij een verbindende en aanjagende rol. Hun inbreng helpt ons keuzes maken die aansluiten wat nodig is in de praktijk.
- Samen zorgen deze inspanningen ervoor dat er in 2030 een beweging op gang is gekomen, waardoor er in elke wijk initiatieven actief zijn.

Opgave Wonen

In Geldrop-Mierlo zetten we ons in op voldoende woonruimte. De opgave voor woningbouw vraagt om slimme keuzes. We willen bouwen waar dat kan en tegelijk zorgvuldig omgaan met de schaarse ruimte. Samen met ontwikkelaars, woningcorporaties en inwoners zorgen we voor woningbouw die past bij de behoeften van nu én morgen.

Maar goed wonen gaat verder dan alleen een huis; het draait ook om een aantrekkelijke, leefbare en kwalitatieve woonomgeving. We zorgen voor een gevarieerd woningaanbod in onze wijken. We geven daarbij extra aandacht aan woonruimte voor kleinere huishoudens, senioren en voor wonen en zorg. Zo stimuleren we de doorstroming, komen er meer gezinswoningen vrij en zorgen we ervoor dat iedereen – van starter en statushouder, van gezin tot doorstromer en van spoedzoeker tot senior - een passende plek kan vinden om prettig te wonen.

Dit sluit aan bij onze Visie 2044, waarin we streven naar leefbare wijken met voldoende goede woningen voor iedereen. Als gemeente ondersteunen we woningbouw door heldere kaders te stellen en initiatiefnemers te stimuleren en te verbinden.

Doelen Wonen

In Geldrop-Mierlo is voldoende betaalbare woonruimte (met een huurprijs onder de liberalisatiegrens of een koopprijs onder de prijsgrens voor betaalbare koop) beschikbaar, zodat inwoners met een gemiddeld of lager inkomen passende huisvesting kunnen vinden. Daarom:

- starten we in 2026 met de uitvoering van het in 2025 vastgestelde woonwagengebeleid.
- voegen we tot en met 2030 in lijn met opgave uit de Woondeal ruim 1.700 woningen toe aan onze woningvoorraad, waarvan:
 - ruim 770 woningen in het Centrum van Geldrop worden toegevoegd;
 - ongeveer 250 woningen in Luchen toegevoegd;
- Valt tenminste tweederde deel van de nieuwbouwwoningen voor de periode tot en met 2033 in de sociale huur, middeldure huur en betaalbare koop (overeenkomstig de Regionale Begrippenlijst van het MRE).

Om meer balans te laten ontstaan in de woningsamenstelling van onze buurten bevat het gemeentelijk woningbouwprogramma tot en met 2033 circa 500 sociale huurwoningen. Daarmee zijn we in staat om niet alleen de bouwopgave voor sociale huur op grond van de Woondeal en de Beethovendeal te realiseren. Maar ook om meer balans in de wijken en buurten aan te brengen:

- In 2030 hebben we in minimaal 3 van de 7 buurten met een lager dan gemiddeld aandeel sociale huurwoningen, het aandeel sociale huurwoningen met minimaal 2%-punt verhoogd ten opzichte van 2025.
- In 2030 hebben we in minimaal 3 van de 5 buurten met een hoger dan gemiddeld aandeel sociale huurwoningen, het aandeel met minimaal 1%-punt verlaagd ten opzichte van 2025. Hier wordt in dat geval onder andere ingezet op het toevoegen van nieuwe of andere woonvormen, meer huurdifferentiatie en middenhuur én op eventuele verkoop met inzet van koopondersteunende maatregelen.

Om uiteindelijk in elke buurt passend door te stromen:

- zijn in 2026 ten minste 2 initiatieven voor geclusterde woonvormen in voorbereiding of in uitvoering.
- worden tot en met 2030 ten minste 700 nultredenwoningen toegevoegd aan onze woningvoorraad.
- zijn in 2030 ten opzichte van 2025 meer huishoudens doorgestroomd naar een passende, betaalbare woning.
- komen huurwoningen die Wmo-aanpassingen hebben, 2027 ten opzichte van 2025 meer als eerste in aanmerking voor mensen die een aangepaste woning nodig hebben.
- zijn in 2027 regels voor het beter benutten van de bestaande woningvoorraad vastgelegd in (beleidsregels bij) het omgevingsplan.

Doelen Wonen

- reserveren we per 2026 in de programmering huisvestingslocaties voor aandachtsgroepen.

Voor woningzoekenden die buiten hun toedoen dakloos dreigen te raken en daarom aangewezen zijn op urgent, is vanaf 2026 een centraal punt beschikbaar om urgentie aan te vragen op grond van de in 2025 vastgestelde regionale Huisvestingsverordening.

In 2026 stelt de gemeente Geldrop-Mierlo actueel beleid vast voor de huisvesting van EU-arbeidsmigranten. Dit beleid beschrijft de ruimtelijke en sociale randvoorwaarden voor humane, veilige en passende huisvestingsplekken. Daarmee draagt Geldrop-Mierlo bij aan het realiseren van de regionale opgave van circa 12.000 plekken binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven.

Vanaf 2026 gebruiken we het in 2025 vastgestelde Ruimtelijk Perspectief structureel en actief als kader voor locatie- en gebiedsontwikkelingen. We evalueren het perspectief elke twee jaar en actualiseren het indien nodig, zodat we blijven beschikken over actuele en duidelijke ruimtelijke ontwikkelkaders.

In de 1e helft 2026 stellen we het volkshuisvestingsprogramma vast om concreet te sturen op hoeveel, waar en voor welke specifieke doelgroepen – zoals ouderen en studenten – we gaan bouwen.

Activiteiten: Wonen

In Geldrop-Mierlo is voldoende betaalbare woonruimte (met een huurprijs onder de liberalisatiegrens of een koopprijs onder de prijsgrens voor betaalbare koop) beschikbaar, zodat inwoners met een gemiddeld of lager inkomen passende huisvesting kunnen vinden.

Daarom:

- **Starten we in 2026 met de uitvoering van het in 2025 vastgestelde woonwagenbeleid.**
- **Voegen we tot en met 2030 in lijn met opgave uit de Woondeal ruim 1.700 woningen toe aan onze woningvoorraad, waarvan:**
 - Ruim 770 woningen in het Centrum van Geldrop worden toegevoegd;
 - Ongeveer 250 woningen in Luchen toegevoegd;
- **Valt tenminste tweederde deel van de nieuwbouwwoningen voor de periode tot en met 2033 in de sociale huur, middeldure huur en betaalbare koop (overeenkomstig de Regionale Begrippenlijst van het MRE).**
- Wij werken in 2026 het advies uit 2025 uit tot een aanpak voor het uitbreiden van standplaatsen en het inschrijf- en toewijzingsbeleid.
- Wij nemen besluiten over plannen voor woningbouw op locaties zoals Lommerrijk, Marktplaats, Bezorgershof, Bleekvelden (Gamma), Veilingterrein, Dorpsstraat 210, Luchen-Oost, Josephinehof/Hart Zesgehuchten, Akert en Appelaar.
- Wij leggen in deze plannen concrete afspraken vast over doelgroepen en het aandeel sociale huur, middenhuur en betaalbare koop.
- Wij realiseren in 2026 ook woningen op locaties waar de bouw al loopt, zoals Entrada, Bleekvelden, Luchen (o.a. Landkaartje en Luchen 3A) en Genoehuizerweg.
- Wij maken nieuwe regels voor het gebruik van regelingen zoals KoopStart en SlimmerKopen, zodat betaalbare koopwoningen langer beschikbaar blijven voor middeninkomens (tussen sociale huurgrens en €100.000).

Om meer balans te laten ontstaan in de woningsamenstelling van onze buurten bevat het gemeentelijk woningbouwprogramma tot en met 2033 circa 500 sociale huurwoningen. Daarmee zijn we in staat om niet alleen de bouwopgave voor sociale huur op grond van de Woondeal en de Beethovendeal te realiseren. Maar ook om meer balans in de wijken en buurten aan te brengen:

- **In 2030 hebben we in minimaal 3 van de 7 buurten met een lager dan gemiddeld aandeel sociale huurwoningen, het aandeel sociale huurwoningen met minimaal 2%-punt verhoogd ten opzichte van 2025.**
- **In 2030 hebben we in minimaal 3 van de 5 buurten met een hoger dan gemiddeld aandeel sociale huurwoningen, het aandeel met minimaal 1%-punt verlaagd ten opzichte van 2025. Hier wordt in dat geval onder andere ingezet op het toevoegen van nieuwe of andere woonvormen, meer huurdifferentiatie en middenhuur én op eventuele verkoop met inzet van koopondersteunende maatregelen.**
- Het college stelt het woningbouwprogramma tot en met 2030 vast voor onze gemeente. In het woningbouwprogramma staat op basis van de opgave Woondeal, Beethovendeal en Schuifplaat o.a. hoeveel woningen er gebouwd gaan worden, van welk type, in welke prijsklasse, op welke plek.
- We zorgen dat het woningbouwprogramma aansluit bij de vereisten voor het Volkshuisvestingsprogramma in de Wet versterking regie volkshuisvesting die naar verwachting in 2026 in werking treedt.

Om uiteindelijk in elke buurt passend door te stromen:

- Zijn in 2026 ten minste 2 initiatieven voor geclusterde woonvormen in voorbereiding of in uitvoering.
- Worden tot en met 2030 ten minste 700 nultredenwoningen toegevoegd aan onze woningvoorraad.
- Zijn in 2030 ten opzichte van 2025 meer huishoudens doorgestroomd naar een passende, betaalbare woning.
- Komen huurwoningen die Wmo-aanpassingen hebben, 2027 ten opzichte van 2025 meer als eerste in aanmerking voor mensen die een aangepaste woning nodig hebben.
- Zijn in 2027 regels voor het beter benutten van de bestaande woningvoorraad vastgelegd in (beleidsregels bij) het omgevingsplan.
- Reserveren we per 2026 in de programmering huisvestingslocaties voor aandachtsgroepen.
- We starten voor twee locaties voor geclusterde woonvormen (die we in 2025 hebben aangewezen) de voorbereidingen.
- We stellen nieuwe prestatieafspraken vast voor de periode 2026-2029. Daarin maken we onder andere afspraken over het toewijzen van huurwoningen met Wmo-aanpassingen.

Voor woningzoekenden die buiten hun toedoen dakloos dreigen te raken en daarom aangewezen zijn op urgentie, is vanaf 2026 een centraal punt beschikbaar om urgentie aan te vragen op grond van de in 2025 vastgestelde regionale Huisvestingsverordening.

- We regelen het regionale centrale punt in voor urgentieaanvragen, in samenwerking met de regiogemeenten en de corporaties.
- We bereiden onze processen en systemen voor op toepassing van de urgentieregeling in de hele woningmarktregio.
- We starten in SGE-verband in de 2e helft van 2026 het onderzoek naar de schaarste aan huur- en betaalbare koopwoningen.

In 2026 stelt de gemeente Geldrop-Mierlo actueel beleid vast voor de huisvesting van EU-arbeidsmigranten. Dit beleid beschrijft de ruimtelijke en sociale randvoorwaarden voor humane, veilige en passende huisvestingsplekken. Daarmee draagt Geldrop-Mierlo bij aan het realiseren van de regionale opgave van circa 12.000 plekken binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven.

- We stellen een lokaal beleidskader Arbeidsmigranten vast met kaders voor locatiekeuze, kwaliteit, veiligheid en beheer.
- We starten de verkenning voor de noodzaak van concrete locaties via het gesprek met marktpartijen en werkgevers.

Vanaf 2026 gebruiken we het in 2025 vastgestelde Ruimtelijk Perspectief structureel en actief als kader voor locatie- en gebiedsontwikkelingen. We evalueren het perspectief elke twee jaar en actualiseren het indien nodig, zodat we blijven beschikken over actuele en duidelijke ruimtelijke ontwikkelkaders.

- We beoordelen alle nieuwe gebiedsontwikkelingen aan de kaders uit het Ruimtelijk Perspectief.
- Eind 2026 starten we de voorbereidingen om het Ruimtelijk Perspectief voor de eerste keer te evalueren, waarna de eventuele actualisatie volgt.

In de 1e helft 2026 stellen we het volkshuisvestingsprogramma vast om concreet te sturen op hoeveel, waar en voor welke specifieke doelgroepen – zoals ouderen en studenten – we gaan bouwen.

- We starten de verkenning om studentenhuysvesting te realiseren nabij de stationsomgeving.

Opgave Coevering

De wijk Coevering in Geldrop is een van onze grootste woonwijken, met veel sociale huurwoningen en een diverse groep bewoners. De wijk kent verschillende uitdagingen: de leefbaarheid en veiligheid staat in bepaalde gebieden onder druk, de gezondheid en het welzijn van een deel van de bewoners verdient meer aandacht en het ontbreekt aan sociale samenhang.

In de komende jaren willen we de Coevering stap voor stap versterken. Dat doen we samen met bewoners, woningcorporaties, zorg- en welzijnspartners, scholen en andere organisaties die in de wijk actief zijn. De opgave Coevering is een gebiedsgerichte, programmatische aanpak waarin we verschillende thema's combineren: wonen, gezondheid, participatie, veiligheid, ontmoeten en vergroening.

We zetten in op:

- Basis op orde brengen en vertrouwen terugwinnen. Bewoners moeten er weer van op aan kunnen dat ze niet in de steek gelaten worden. Wij en onze partners moeten ervoor zorgen dat de wijk en woningen schoon, heel en veilig zijn. Daarvoor moeten we beter samenwerken met inwoners en partners. Vanuit die basis en het contact overbruggen we afstanden en kan vertrouwen groeien.
- Een veilig thuis, zowel in je woning als bij het verplaatsen door de wijk. Bewoners voelen zich regelmatig onveilig. Bovendien verdient de jeugd meer aandacht. Meer ogen op straat, levendige plekken en beter beheer dragen bij aan de veiligheidsbeleving in de openbare ruimte. De criminaliteit en ondermijning vragen om een gezamenlijke aanpak.
- De buitenruimte als aantrekkelijke verblijfsplek en verbindingsroute. Er is veel openbare ruimte in en om de wijk, maar de kwaliteit daarvan is onvoldoende en weinig gebruikt door bewoners. Die buitenruimte gaan we meer inzetten voor spelen, bewegen en ontmoeten. Die openbare ruimte vormt bovendien een belangrijke randvoorwaarde voor de andere ambities.
- Samen meedoen en ontwikkelen. In delen van de buurt is de veerkracht en samenkracht van de wijk beperkt. We sluiten aan bij de leefwereld van bewoners, stimuleren en helpen bij initiatieven en vergroten betrokkenheid van bewoners. We zetten in op talentontwikkeling, stimuleren eigenaarschap en maatschappelijk ondernemerschap en bouwen samen met bewoners aan de sociale infrastructuur van de wijk. We bieden bewoners weer een perspectief.
- Goede mix van bewoners. Er is een grote mix aan bewonersgroepen in de wijk en tegelijk een clustering van kwetsbaren in de wijk. Het hoge aandeel sociale woningbouw heeft een negatief effect op de veerkracht van de wijk. Om de veerkracht te vergroten moet de kwaliteit van de leefomgeving omhoog, moet het woningbouwprogramma en het woninggebruik worden aangepast en is een sociale aanpak nodig. Dit kan alleen als we de verschillende domeinen en opgaven met elkaar verbinden.
- Bewoners plukken de vruchten van een duurzame en groene wijk. De wijk is aangewezen als één van de twee wijken om als eerste aardgasvrij te maken. Verhuurders en eigenaren van koopwoningen staan voor opgave om de woningen te verduurzamen. Zo proberen we ook de energiearmoede terug te dringen. Ook in de openbare ruimte liggen er opgaven met betrekking tot klimaatadaptatie en biodiversiteit.
- De Coevering is een plek waar de thema's uit de Visie 2044 meer aandacht vragen: brede welvaart, gelijke kansen, sterke gemeenschappen en gezonde leefomgevingen. Daarom investeren we hier gericht in een wijk waar meer inzet, meer samenwerking en meer samenhang tussen opgaven nodig is. Dat verdient de wijk en de bewoners.
- De programmatische aanpak van de Coevering is een leeromgeving voor hoe we wijkgericht, samen met bewoners en partners, kunnen werken aan een gemeente waarin iedereen meetelt.

Doelen Coevering

In 2027 ervaren inwoners de veiligheid in de eigen buurt beter dan in 2025 blijkend uit het rapportcijfer in de Veiligheidsmonitor, dankzij het verbeterde zicht op straat en de inzet ter bestrijding van illegaliteit en overlast.

In 2027 is de dienstverlening op het gebied van zorg en ondersteuning toegankelijker georganiseerd door de realisatie van een Stevig Lokaal Team in de wijk waardoor toegang tot ondersteuning en advies op een fysieke locatie in de wijk dichterbij beschikbaar is.

In 2027 is er op de basisscholen in de wijk een verlengde schooldag gerealiseerd met een educatief en recreatief aanbod voor alle leerlingen.

In 2027 is er een plan van aanpak om meer balans en spreiding in de woningvoorraad en afname van het percentage sociale huurwoningen afgezet tegen de gehele wijk te realiseren, waardoor clustering van kwetsbaren binnen de wijk zal afnemen.

In 2028 is er een actueel overzicht van jongeren tussen 10-23 jaar en een structureel activiteitenprogramma afgestemd op hun behoeften, opgesteld in samenwerking met jongerenwerk.

Doelen Coevering

In 2029 is de buitenruimte in de wijk aantrekkelijker doordat het onderhoudsniveau van de openbare ruimte is verhoogd en in ieder geval twee gebieden in de wijk vergroend door middel van toegenomen biodiversiteit en klimaatadaptatie met een verbetering van de functionaliteit voor bewoners.

In 2030 kan een finaal besluit worden genomen over een collectief alternatief voor aardgas voor de wijk.

Activiteiten: Coevering

In 2027 ervaren inwoners de veiligheid in de eigen buurt beter dan in 2025 blijkend uit het rapportcijfer in de Veiligheidsmonitor, dankzij het verbeterde zicht op straat en de inzet ter bestrijding van illegaliteit en overlast.

- Het beheer van de openbare ruimte is gericht op het vergroten van de zichtbaarheid, door bijvoorbeeld snoeiwerk en verlichting, waardoor bewoners zich veiliger voelen op straat maar ook toezichthouders en politie beter zicht hebben. Dit heeft ook een preventieve werking.
- Er is een plek in de wijk waar bewoners binnen kunnen lopen met vragen, opmerkingen en klachten over de leefbaarheid en veiligheid in de wijk. Door de nabijheid en toegankelijkheid van professionals die werkzaam zijn op deze thema's, willen we de meldingsbereidheid in de wijk vergroten. Deze blijkt nu laag te zijn. Bovendien draagt zo'n plek bij aan de samenwerking tussen de professionals onderling maar ook tussen professionals en bewoners.
- Er zijn afspraken over de wijze waarop signalen op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en zorg worden opgehaald, gedeeld en opgewerkt.

In 2027 is de dienstverlening op het gebied van zorg en ondersteuning toegankelijker georganiseerd door de realisatie van een Stevig Lokaal Team in de wijk waardoor toegang tot ondersteuning en advies op een fysieke locatie in de wijk dichterbij beschikbaar is.

- We starten op 1 februari 2026 met een verkenningstraject Stevige Lokale Teams op een locatie in de Coevering. In het verkenningstraject creëren we samen met ketenpartners een lerende omgeving voor de doorontwikkeling van het CMD en het PlusTeam. Het verkenningstraject zal in het derde kwartaal leiden tot een besluit over de verdere uitrol van Stevige Lokale Teams.

In 2027 is er op de basisscholen in de wijk een verlengde schooldag gerealiseerd met een educatief en recreatief aanbod voor alle leerlingen.

- In het schooljaar 2025/2026 is gestart met de verlengde schooldag op basisschool De Rots. De school werkt samen met diverse partijen zoals de kinderopvang en Kunstkwartier om tot een educatief en recreatief aanbod te komen. Gemeente ondersteunt daarbij. Voor het einde van het schooljaar evalueren we de verlengde schooldag en proberen we deze verder uit te breiden voor het schooljaar 2026/2027.

In 2027 is er een plan van aanpak om meer balans en spreiding in de woningvoorraad en afname van het percentage sociale huurwoningen afgezet tegen de gehele wijk te realiseren, waardoor clustering van kwetsbaren binnen de wijk zal afnemen.

- Er is een gemeentebreed woningbouwprogramma voor de korte, middellange en lange termijn met daarin een sociaal woningbouwprogramma. Doel van dit sociale programma is om meer spreiding van sociale woningbouw binnen de gemeente en binnen wijken. Zo bouwen we aan veerkrachtige wijken. Met het sociale woningbouwprogramma creëren we ruimte om clusters in de bestaande woningvoorraad aan te passen naar meer divers programma. Dit is belangrijke input om tot een aanpak te komen voor het realiseren van een afname in het percentage sociale woningbouw in een wijk.
- Clustering van kwetsbaren kan ook tegengegaan worden door meer regie op de instroom. In 2026 wordt het toewijzingsbeleid van Woonbedrijf heroverwogen. Woonbedrijf doet dit met het oog op het wijkprogramma in samenwerking met de gemeente.

In 2028 is er een actueel overzicht van jongeren tussen 10-23 jaar en een structureel activiteitenprogramma afgestemd op hun behoeften, opgesteld in samenwerking met jongerenwerk.

- In 2026 is er beter zicht op de jongeren in de wijk.
- In heel de gemeente zien we dat jongeren meer aandacht nodig hebben. We beschrijven een integrale jeugdaanpak voor die jongeren, met onder andere aandacht voor kwetsbare jongeren. Daarin kijken we naar doelen, doelgroepen, aanpak en rollen. We starten mede op basis daarvan de aanbesteding voor het jongerenwerk vanaf 1 januari 2027.
- Samen met bewoners en LEV hebben we in 2026 een activiteitenprogramma voor de wijk met daarin ook een aanbod voor jongeren.

In 2029 is de buitenruimte in de wijk aantrekkelijker doordat het onderhoudsniveau van de openbare ruimte is verhoogd en in ieder geval twee gebieden in de wijk vergroend door middel van toegenomen biodiversiteit en klimaatadaptatie met een verbetering van de functionaliteit voor bewoners.

- We doen regelmatig onderhoudsinspecties per buurt in de wijk om het onderhoudsniveau op de norm te houden.
- We maken samen met bewoners een plan voor het verbeteren van de openbare ruimte in een gebied en starten dit jaar met uitvoering. De keuze voor welk gebied wordt eind 2025 gemaakt.

In 2030 kan een finaal besluit worden genomen over een collectief alternatief voor aardgas voor de wijk.

- De resultaten van het haalbaarheidsonderzoek naar een Warmtenet en het voorkeursalternatief dat daaruit volgt worden verwerkt in een plan van aanpak met implementatieplanning.

Focuspunten lijn "Sterke wijken"

Regulier werk dat in 2026 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

Focuspunt 1: Aanbesteding buurtsportcoachwerk

Voor de uitvoering van het buurtsportcoachwerk wordt een nieuwe aanbesteding opgestart die ertoe moet leiden dat het buurtsportcoachwerk ook na 1 september 2026 kan worden gecontinueerd

Focuspunt 2: Regionale samenwerking Integraal Zorgakkoord (IZA)

Geldrop-Mierlo neemt als vierde grootste gemeente in onze regio stevig positie (zowel ambtelijk als bestuurlijk) binnen de regionale samenwerking en de regionale preventie-infrastructuur die verder worden vormgegeven in het kader van het IZA. In het licht van de schaa sprong van de Brainport-regio die vooral economisch is ingestoken, maken we ons hard voor een integrale sociale agenda die geënt is op brede welvaart voor alle inwoners van de regio.

Focuspunt 3: Implementatie Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)

Aanvullend op het Integraal Zorgakkoord wordt (naar verwachting) in 2025 het AZWA gesloten. Dit akkoord ziet toe op de continuering van de ingezette beweging van zorg naar gezondheid en legt bovendien meer nadruk op preventie en inzet vanuit het Sociaal Domein. Gemeenten dienen hierin voor een basisinfrastructuur te zorgen waarbinnen diverse (landelijke) basisfunctionaliteiten moeten worden gerealiseerd.

Focuspunt 4: Implementatie Wet Integrale Suïcidepreventie

Naar verwachting wordt de Wet Integrale Suïcidepreventie, als onderdeel van de Wet Publieke Gezondheid, per 1 januari 2026 van kracht. Deze wet verplicht gemeenten om suïcidepreventie duurzaam, sector-overstijgend en integraal te verankeren binnen het eigen beleid.

Focuspunt 5: Implementatie nieuw hondenbeleid

Naar verwachting wordt het nieuwe hondenbeleid in het najaar van 2025 vastgesteld. Dit zorgt voor de nodige aanpassingen in de openbare ruimte in het beschikbare aanbod hondenvoorzieningen. Belangrijk onderdeel hiervan is ook een breed gedragen communicatieplan.

Relevante beleidsnota's

Excel-tabel

Naam	Periode
Regionale Woondeal Zuidoost-Brabant	2022-2030
Gemeentelijke Woonvisie Geldrop-Mierlo 2020-2028	2020-
Beleidskader Wonen Geldrop-Mierlo 2024	2024-
Prestatieafspraken Geldrop-Mierlo 2026-2029	2025-
Ruimtelijk Perspectief	2025-
Visie op wonen SGE	2019-
Regio-akkoord over gezondheidsbevordering en preventie in de Brainport regio ("Gezonder leven voor iedereen")	2021-

Naam	Periode
Lokaal Preventieakkoord DE STAP naar gezonder Geldrop-Mierlo (voorheen Fit&Pit)	2021-
Integraal Zorgakkoord (IZA)	2022-2027
Regioplan IZA Eindhoven-De Kempen	2023-
Hoofdlijnen Sportakkoord II "Sport versterkt"	2023-2026
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	2023-2026
Integraal plan van aanpak GALA gemeente Geldrop-Mierlo	2023-2026
Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)	2025-2028
Verordening inrichting antidiscriminatievoorziening gemeente Geldrop-Mierlo (actualisatie ligt eind 2025 voor aan de gemeenteraad)	2010-2025
Kaders voor accommodaties	2025-

Wat gaat het kosten?

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	1.514	603	2.128	338	338	338
5.1 Sportbeleid en activering	972	1.336	1.508	1.286	1.284	1.283
5.2 Sportaccommodaties	2.188	2.037	2.179	2.554	2.579	2.577
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.974	4.053	4.328	4.351	4.427	4.449
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.768	5.049	3.867	3.756	3.871	3.867
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	1.094	1.585	1.585	1.585	1.585
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.066	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	1.951	2.094	2.198	2.065	2.112	2.160
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.733	1.749	1.299	1.309	1.257	1.257
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.356	25.201	14.755	11.944	12.513	12.165
8.3 Wonen en bouwen	1.148	1.172	1.372	1.466	1.472	1.443
Totaal Lasten	20.671	44.387	35.220	30.653	31.437	31.125
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	1.774	279	1.973	257	220	233
5.1 Sportbeleid en activering	336	375	338	117	117	117
5.2 Sportaccommodaties	788	666	734	734	734	734
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	20	82	82	80	80	80
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	827	725	751	592	592	592
7.1 Volksgezondheid	229	226	158	0	0	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	161	583	574	574	574	574
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.289	25.204	14.701	11.889	12.458	12.111
8.3 Wonen en bouwen	644	1.374	1.354	1.361	1.368	1.002
Totaal Baten	6.067	29.513	20.666	15.603	16.142	15.442
Saldo (baten -/- lasten)	-14.604	-14.874	-14.553	-15.050	-15.295	-15.683

Capaciteitsbeeld 2026

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Totaal
Thema Vitaal leven	5.1 Sportbeleid en activering	0	50	778	0	828
	5.2 Sportaccommodaties	0	16.398	468	145	17.011
	7.1 Volksgezondheid	0	0	260	0	260
Thema Sterke netwerken	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	1.586	34.946	495	37.027
	6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	0	0	10.338	0	10.338
	6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	0	0
	6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	0	0	0
Thema Leefbare, groene wijken	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	16.500	0	20	16.520
Thema Inclusief leven	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0
Opgave Wonen	8.1 Ruimte en leefomgeving	20	22.602	100	765	23.487
	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)		20.506	50	210	20.766
	8.3 Wonen en bouwen	0	9.878	0	90	9.968
Opgave Coevering						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 2					
Totaal		20	87.520	46.940	1.725	136.205

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1. Nieuwe buitensportfaciliteit Mierlo (kapitaallasten)	0	-330	-16.310	-16.156
ten laste van dekkingsreserve	0	0	14.000	14.000
2. Nieuwe buitensportfaciliteit Geldrop (kapitaallasten)	0	0	-220	-15.533
ten laste van dekkingsreserve	0	0		13.333
3. Maatwerkafspraken jeugdgezondheidszorg (JGZ) GGD Brabant-Zuidoost	-20.000	0	0	0
4. Programmatische aanpak woningbouw	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
5. Urgentieregeling onder de Huisvestingsverordening	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
6. Uitvoering Motie "Openbare toiletten Geldrop-Mierlo" (kapitaallasten)	0	-9.320	-9.232	-9.144
7. Extra kunstgrasveld voor v.v. Mifano (kapitaallasten)	0	-58.250	-57.700	-57.150
ten laste van dekkingsreserve	0	50.000	50.000	50.000
8. Subsidie t.b.v. uitbating horeca sporthal de Weijer door MFA Patronaat	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
9. Subsidie t.b.v. uitbating horeca bij sporthal De Kievit	PM	PM	PM	PM
10. Investeringskrediet inrichting pand horeca sporthal De Weijer (kapitaallasten)	0	-6.990	-6.924	-6.858
ten laste van dekkingsreserve	0	6.000	6.000	6.000
11. Investeringskrediet inrichting pand horeca sporthal De Kievit (kapitaallasten)	PM	PM	PM	PM
12. Renovatie hockeyveld veld 2 HC Geldrop (kapitaallasten)	0	-7.980	-7.914	-7.848
ten laste van dekkingsreserve	0	6.000	6.000	6.000
13. Renovatie hockeyveld veld 4 HC Geldrop (kapitaallasten)	0	-7.980	-13.190	-13.080
ten laste van dekkingsreserve	0	6.000	6.000	6.000
14. Renovatie hockeyveld veld 3 HC Mierlo (kapitaallasten)	0	-7.980	-7.914	-7.848
ten laste van dekkingsreserve	0	6.000	6.000	6.000
15. Sportveldverlichting naar LED (armaturen) (kapitaallasten)	0	-36.905	-36.572	-36.240
16. Sportveldverlichting naar LED (masten) (kapitaallasten)	0	-10.620	-10.539	-10.458
	-216.000	-268.355	-269.239	-269.750
Investeringskrediet	2026	2027	2028	2029
Nieuwe buitensportfaciliteit Mierlo (1)	30.000	180.000		
Nieuwe buitensportfaciliteit Geldrop (2)		20.000	180.000	
Openbare toiletten Geldrop-Mierlo (7)	120.000			
Extra kunstgrasveld voor v.v. Mifano (8)	750.000			
Investeringskrediet inrichting pand horeca sporthal De Weijer (10)	90.000			

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Renovatie hockeyveld veld 2 HC Geldrop (12)	180.000			
Renovatie hockeyveld veld 4 HC Geldrop (13)	180.000			
Renovatie hockeyveld veld 3 HC Mierlo (14)	180.000			
Sportveldverlichting naar LED (armaturen) (15)	605.000			
Sportveldverlichting naar LED (masten) (16)	295.000			

1. Realisatie nieuwe buitensportfaciliteit Mierlo

Om uitvoering te geven aan de motie met betrekking tot het toevoegen van bovenwijkse buitensportfaciliteiten wordt voor 2026 een voorbereidingskrediet opgenomen. Dit om, in navolging van het rapport van OBB, over te gaan tot planvorming (incl. participatietraject) voor de locatie in Mierlo. Na planvorming wordt overgegaan tot het daadwerkelijke realiseren van de buitensportfaciliteit in 2027, conform geschatte kosten uit het advies van OBB.

2. Realisatie nieuwe buitensportfaciliteit Geldrop

Om uitvoering te geven aan de motie met betrekking tot het toevoegen van bovenwijkse buitensportfaciliteiten wordt voor 2027 een voorbereidingskrediet opgenomen. Dit om, in navolging van het rapport van OBB, over te gaan tot planvorming (incl. participatietraject) voor de locatie in Geldrop. Na planvorming wordt overgegaan tot het daadwerkelijke realiseren van de buitensportfaciliteit in 2028, conform geschatte kosten uit het advies van OBB.

3. Maatwerkafspraken jeugdgezondheidszorg (JGZ) GGD Brabant-Zuidoost

Om meer in te kunnen zetten op preventie voor onze jongste inwoners worden jaarlijks maatwerkafspraken (contracttaken) met de GGD Brabant-Zuidoost gemaakt. Door een stijging van het aantal kinderen en het feit dat we meer contracttaken af zijn gaan nemen, zijn de kosten gestegen terwijl het beschikbare budget gelijk is gebleven. Om keuzes op inhoud, en niet op financiën, te kunnen maken wordt nu aanvullend budget gevraagd om het contractaanbod voor onze gemeente op hetzelfde peil te kunnen houden. Het proces van heroriëntatie op de kerntaken van de GGD heeft mogelijk gevolgen voor het takenpakket van de GGD. Vandaar dat op dit moment nog niet verder gekeken kan worden dan 2026 en slechts eenmalig middelen worden opgenomen.

4. Programmatische aanpak woningbouw

De woningbouwopgave in onze gemeente blijft onverminderd groot. Om die opgave te kunnen uitvoeren is ervoor gekozen om een programmatische aanpak woningbouw op te zetten. Hiermee willen we gaan sturen op de realisatie van woningen binnen de gehele gemeente. Het gaat dan om concrete acties als het opzetten van een versnellingstafel, het versnellen van processen en opplussen van woningaantallen binnen projecten. Dit moet bijdragen aan de woningbouwproductie, maar zal net als de afgelopen jaren extra ambtelijk inzet en externe kosten vergen. Voor dit soort zaken was er al een budget beschikbaar gesteld onder de noemer woningbouwversnelling. Deze kosten blijven we ook de komende jaren maken, waardoor wordt voorgesteld om hetzelfde bedrag weer op te nemen in de begroting.

5. Urgentieregeling onder de Huisvestingsverordening

De toenemende kosten voor de uitvoering van de urgentieregeling uit de Huisvestingsverordening vragen om structureel extra dekking van € 6.000,- per 2026.

6. Uitvoering Motie 'Openbare toiletten Geldrop-Mierlo'

De motie openbare toiletten Geldrop-Mierlo "verzoekt het college om uiterlijk 2026 zorg te dragen voor voldoende openbare toiletten. Wanneer nog niet duidelijk is welke plek hiervoor gebruikt kan worden, desnoods in eerste instantie mobiele toiletruimte die ook geschikt is voor mindervaliden." Om zorg te dragen voor uitvoering van deze motie is deze eerste inschatting opgenomen waarin rekening gehouden is met de realisatie van 1 (potentieel tijdelijke) openbare mindervalide toiletunit.

7. Extra kunstgrasveld voor v.v. Mifano

In reactie op vragen van DPM over de opvolging van de motie 'Extra kunstgrasveld voor V.V. Mifano' van 27 januari 2025 heeft het college toegezegd budget te reserveren voor het realiseren van een extra kunstgrasveld voor v.v. Mifano. De kosten voor het omvormen van een natuurveld naar een kunstgras, met behoud van de huidige belichting, zijn berekend op € 750.000,-.

8. Subsidie t.b.v. uitbuiting horeca sporthal De Weijer door MFA Patronaat

We willen bereiken dat er voor de sportverenigingen weer de mogelijkheid is om gebruik te maken van de horeca bij sporthal de Weijer. Aangezien uit onderzoek is gebleken dat commerciële horeca niet haalbaar is wordt een voortzetting door een maatschappelijke vrijwilligersorganisatie beoogd (bestuur MFA 't Patronaat).

9. Subsidie t.b.v. uitbuiting horeca sporthal De Kievit

Daarnaast willen we borgen dat sportverenigingen ook in de toekomst gebruik kunnen blijven maken van de horeca in sporthal De Kievit. Vooruitlopend op ontwikkelingen is hiervoor een PM-post opgenomen.

10. Investeringskrediet inrichting pand horeca sporthal De Weijer

Voor de aanpassing van de inrichting van de extra accommodaties zodat deze weer up to date worden, is in 2026 per locatie een investeringskrediet van € 90.000,- benodigd en opgenomen in de meerjarenbegroting 2026-2029.

11. Investeringskrediet inrichting pand horeca sporthal De Kievit

Voor sporthal de Kievit wordt een PM-post opgenomen.

12 t/m 14 Renovatie 3 hockeyvelden

Indien alleen de kunstgrasmat wordt vervangen met of zonder een shockpad (dempende laag) zal het gerenoveerde hockeyveld niet voldoen aan de normen van NOC-NSF. Dan is het hockeyveld te hard c.q. te zacht (te weinig c.q. te veel dempen). Hierdoor zal het veld niet goedgekeurd worden. Door de sporttechnische laag met lava/rubber te vervangen door lava, inclusief het aanbrengen van een shockpad, zal het hockeyveld wel voldoen aan de normen van NOC-NSF.

15 t/m 16 Sportveldverlichting naar LED

Rondom ledverlichting heeft uw raad 23 juni 2025 een motie aangenomen om te onderzoeken of veldverlichting versneld vervangen kan worden door energiezuinige LED-verlichting. Een eerste doorrekening geeft bovenstaand beeld. We komen nog bij u terug met een separaat voorstel waarin we alles nader uitwerken.

Programma 3. Vitaal & groen buitengebied

Ons buitengebied is van grote waarde. Het is de plek van natuur, agrarisch gebruik, rust en recreatie. In onze Visie 2044 benadrukken we het belang van een landschap dat uitnodigt tot bewegen, ruimte biedt aan biodiversiteit en waarin mensen bewust omgaan met hun omgeving.

We streven naar brede welvaart in het buitengebied: een gezonde leefomgeving, ruimte voor ondernemers, biodiversiteit en klimaatbestendigheid. De komende jaren werken we binnen dit programma aan de volgende thema's en opgaven:

Thema's:

- Doorlopend groen
- Multifunctioneel landelijk gebied

Opgaven:

- Opgave Gijzenrooi

Door deze thema's en opgaven te combineren, zorgen we voor balans tussen natuur, recreatie en agrarisch gebruik. Zo blijft ons buitengebied een vitale en groene omgeving, waar ook toekomstige generaties van kunnen genieten.

Thema Doorlopend groen

Om de biodiversiteit te versterken en de natuur meer ruimte te geven, werken we aan het verbeteren van de verbinding tussen bestaande natuurgebieden. Door deze gebieden aan elkaar te koppelen, kunnen planten en dieren zich beter verspreiden. Dit draagt bij aan de ecologische kwaliteit van het buitengebied.

De verbinding van natuurgebieden doen we niet alleen: dit vraagt om samenwerking in de regio. Geldrop-Mierlo sluit daarom aan bij regionale projecten zoals het Van Gogh Nationaal Park, de gebiedsontwikkeling Strabrechtse Heide, de gebiedsontwikkeling Grenscorridor en Dommeldal uit de verf. Samen met natuurbeheerders werken we aan het opheffen van barrières, bijvoorbeeld door faunapassages aan te leggen. Ook investeren we in het vernatten van natuurgebieden en meer loofbos.

Doelen Doorlopend groen

In 2027 is het Geldrop-Mierlose deel van het NatuurNetwerk Brabant gerealiseerd conform de provinciaal vastgestelde doelen.

In 2030 zijn minimaal drie ecologische verbindingen aangelegd of versterkt tussen de natuurgebieden Strabrechtseheide, Sang en Goorkens, het beekdal van de Kleine Dommel en de bossen van de Molenheide, zodat deze bijdragen aan een aaneengesloten netwerk voor flora en fauna.

In 2030 bestaat het bosareaal voor ten minste 45% uit loofbos.

Activiteiten: Doorlopend groen

In 2027 is het Geldrop-Mierlose deel van het NatuurNetwerk Brabant gerealiseerd conform de provinciaal vastgestelde doelen.

- Wij voeren in 2026 het inrichtingsplan uit voor de Urkhovense Zeggen en het Hulsterbroek binnen het project Dommeldal uit de verf. In het Hulsterbroek realiseren wij nieuwe natuur en nemen wij de herontwikkeling van het voormalige agrarische bedrijf aan Hulst 124 mee.
- Wij werken in 2026 binnen het project Groenblauw Gerichte Aanpak (GGA) Strabrechtseheide samen met gebiedspartners aan natuurrealisatie in de deelgebieden Goorloop/Sang en Goorkens en Molenheide/Coevingseheide. Hiervoor vragen wij subsidie aan bij de provincie binnen de Aanpak Landelijk Gebied (ALG). Met deze subsidie en cofinanciering kunnen wij extra grond aankopen en natuur inrichten.
- Wij realiseren in 2026 nieuwe natuur in Gijzenrooi binnen het project GGA Grenscorridor Oost. Dit doen wij als onderdeel van de gebiedsopgave Gijzenrooi.

In 2030 zijn minimaal drie ecologische verbindingen aangelegd of versterkt tussen de natuurgebieden Strabrechtseheide, Sang en Goorkens, het beekdal van de Kleine Dommel en de bossen van de Molenheide, zodat deze bijdragen aan een aaneengesloten netwerk voor flora en fauna.

- Wij realiseren samen met waterschap Aa en Maas nieuwe ecologische verbindingzones (EVZ) binnen het project Groenblauw Gebiedsgerichte Aanpak Strabrechtseheide. In het deelgebied Goorloop (Sang en Goorkens) leggen wij de EVZ Overakkerseloop en de EVZ Goorloop aan.
- Wij onderzoeken in 2026 de mogelijkheden voor een faunapassage over of onder de Geldropseweg (tussen Geldrop en Mierlo). Op basis van dit onderzoek kiezen wij de meest geschikte locatie en bepalen wij welke dieren, zoals das en ree, hiervan vooral gebruik moeten kunnen maken.
- Wij leggen bij de nieuwe overloopparkerplaats van landgoed Gulbergen/Eindhoven Zoo de EVZ Schootensebeek aan. Tegelijkertijd versterken wij de bestaande EVZ Hooionksebeek, die onder druk staat door de ontwikkelingen bij Gulbergen.
- Wij werken een plan uit om bestaande ecologische verbindingen, zoals de Kleine Dommel en de Kleine Beekloop, te versterken. Daarbij monitoren wij bestaande faunapassages met camera's om te beoordelen of deze goed functioneren en waar verbetering nodig is.

In 2030 bestaat het bosareaal voor ten minste 45% uit loofbos.

- Wij voeren in 2026–2028 samen met de Bosgroep Zuid-Nederland bosrevitalisatie uit aan de oostrand van Geldrop, onder meer rondom de Coeveringseheide. Wij dienen het bos extra mineralen toe om de omvorming naar loofbos te versnellen.
- Wij leggen nieuw bos aan op diverse percelen langs de oostrand van Geldrop (Grote Bosweg en Luchenseheide). Hiervoor zetten wij subsidie in vanuit het Landelijk Programma Natuur (LPN) en de Aanpak Landelijk Gebied (ALG).

Thema Multifunctioneel landelijk gebied

Naast de grotere natuurgebieden, zoals Sang en Goorkens, de bossen van de Molen- en de Coeveringseheide en het beekdal van de Kleine Dommel bestaat het buitengebied vooral uit weilanden en akkers. Het agrarische karakter van het landelijke gebied verandert, o.a. door verdere schaalvergroting in de landbouw, toenemende woonbebouwing, meer recreatie en een veranderende maatschappij. Daarom zoeken we in elke ontwikkeling naar een slimme combinatie van functies. Voor het gebied rondom de Goorsedijk in Mierlo stellen we bijvoorbeeld een ruimtelijk ontwikkelperspectief op om goed in beeld te brengen waar ruimte is voor nieuwe functies, maar ook waar nieuwe natuur gerealiseerd kan worden en waar ruimte blijft voor agrarisch gebruik.

We willen dat de natuur beter zichtbaar wordt in de manier waarop het land wordt gebruikt. Bijvoorbeeld door landbouw te combineren met natuur, via natuurinclusieve en –extensieve(re) landbouw. Daarvoor werken we samen met agrariërs aan een duurzame toekomst, waarin aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie, maar ook voor nieuwe verdienmodellen, zoals energiehubs.

In verschillende delen van het buitengebied leggen we andere accenten. Voor landgoed Gulbergen zetten we ons in voor sport en recreatie in een groene natuurlijke setting. Voor de bossen van de Coeveringseheide werken we aan een recreatieve zonering om een betere balans te krijgen tussen natuur en recreatie. Voor de gemeentelijke watergangen in het buitengebied gaan we aan de slag met een verbeterplan om water beter af te voeren (bij wateroverlast), maar ook om water langer vast te houden (bij droogte).

Doelen Multifunctioneel landelijk gebied

In 2029 zijn alle nieuwe ruimtelijke initiatieven in het (agrarisch) buitengebied aantoonbaar geïntegreerd met natuur en landschap conform de uitgangspunten van de provinciale Maatwerkregeling Omgevingskwaliteit. Dit betekent dat:

- Voor alle ruimtelijke initiatieven afspraken worden gemaakt (naast de reguliere landschappelijke inpassing) over extra omgevingskwaliteit vastgelegd in te verlenen omgevingsvergunningen (of anterieure overeenkomsten), zoals het realiseren van één of meer klimaat- en biodiversiteitsmaatregel(s), b.v. groene buffer, waterbeheer, natuurinclusieve bouw/gebruik, e.d.;
- Er een jaarlijkse rapportage beschikbaar is waarin wordt aangetoond dat de (omgevings)kwaliteit van landschap en natuur in het (agrarisch) buitengebied behouden blijft of verbetert.

Minimaal 7,5% van het (agrarisch) buitengebied bestaat uit groenblauwe structuren, zoals sloten, hagen en houtsingels, zodat de biodiversiteit van het buitengebied wordt versterkt [2028].

In 2029 zijn alle gemeentelijke watergangen in het buitengebied aangepast, zodat ze hevige regenval beter kunnen opvangen, water langer kunnen vasthouden en bijdragen aan het versterken van de biodiversiteit conform de doelen uit het gemeentelijk waterbeleid.

Activiteiten: Multifunctioneel landelijk gebied

In 2029 zijn alle nieuwe ruimtelijke initiatieven in het (agrarisch) buitengebied aantoonbaar geïntegreerd met natuur en landschap conform de uitgangspunten van de provinciale Maatwerkregeling Omgevingskwaliteit. Dit betekent dat:

- **Voor alle ruimtelijke initiatieven afspraken worden gemaakt (naast de reguliere landschappelijke inpassing) over extra omgevingskwaliteit vastgelegd in te verlenen omgevingsvergunningen (of anterieure overeenkomsten), zoals het realiseren van één of meer klimaat- en biodiversiteitsmaatregel(s), b.v. groene buffer, waterbeheer, natuur-inclusieve bouw/gebruik, e.d.;**
- **Er een jaarlijkse rapportage beschikbaar is waarin wordt aangetoond dat de (omgevings)kwaliteit van landschap en natuur in het (agrarisch) buitengebied behouden blijft of verbetert.**
- Wij maken in 2026 alle lopende afspraken over landschappelijke inpassing en omgevingskwaliteit inzichtelijk (uit omgevingsvergunningen, anterieure overeenkomsten en omgevingsplannen).
- Wij verwerken deze afspraken in een uitvoeringsagenda Vitaal en Groen Buitengebied.
- Wij gebruiken deze uitvoeringsagenda als basis om jaarlijks te rapporteren over de kwaliteit van natuur en landschap in het buitengebied.

Minimaal 7,5% van het (agrarisch) buitengebied bestaat uit groenblauwe structuren, zoals sloten, hagen en houtsingels, zodat de biodiversiteit van het buitengebied wordt versterkt [2028].

- Wij gebruiken in 2026 de provinciale nulmeting van bestaande groenblauwe structuren in het buitengebied. Deze vormt de basis voor aanleg en beheer, onder meer binnen het Nationaal Park Van Gogh.
- Wij ronden in 2026 het grondruiltraject met Staatsbosbeheer af. Daarbij ruilen wij diverse gronden, waaronder houtsingels in het buitengebied van Mierlo. Deze komen in beheer bij de gemeente, zodat wij hun waarde kunnen versterken.

In 2029 zijn alle gemeentelijke watergangen in het buitengebied aangepast, zodat ze hevige regenval beter kunnen opvangen, water langer kunnen vasthouden en bijdragen aan het versterken van de biodiversiteit conform de doelen uit het gemeentelijk waterbeleid.

- Wij brengen in 2026 de hydraulische situatie van de watergangen en duikers in kaart.
- Wij leggen in 2026 in het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vast welke projecten bijdragen aan dit doel en in de periode 2027–2032 worden uitgevoerd.

Opgave Gijzenrooi

Gijzenrooi is een waardevol kleinschalig agrarisch cultuurlandschap dat ligt ingeklemd tussen de stedelijke gebieden van Eindhoven en Geldrop. De opgave is om conform het vastgestelde Masterplan Gijzenrooi de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van het gebied te versterken en tegelijkertijd de recreatieve waarde en het waterbergend vermogen van het gebied te vergroten. Hier gaan we de komende mee aan de slag. Belangrijke eerste stap is het vinden van een (agrarisch) beheerder voor het gebied. Samen met deze beheerder kunnen Geldrop-Mierlo en het Brabants Landschap aan de slag met de vervolgstappen, zoals de realisatie van een ontmoetingserf, het uitzetten van een hydrologische verkenning rondom de natte natuurplek (de Gijzenrooise Zegge), het uitwerken van een recreatie zonering (wandelpaden) en het verder natuurinclusiever inrichten van het kleinschalige agrarische cultuurlandschap.

Daarnaast werken we mee aan ruimtelijke en maatschappelijke initiatieven, die het karakter van het gehucht Gijzenrooi versterken, maar tegelijkertijd ook tastbaar bijdragen aan een beter beheer van het gebied Gijzenrooi (binnen de kaders van het Masterplan Gijzenrooi).

Belangrijk is om de bestaande goede samenwerking tussen Geldrop-Mierlo en het Brabants Landschap te continueren en ook goed af te stemmen met gebiedspartners als waterschap de Dommel, gemeente Eindhoven en de provincie. Onderdeel hiervan is dat Geldrop-Mierlo deel gaat nemen aan de Groenblauwe Gebieds Aanpak (GGA) Grenscorridor (inclusief de Natura 2000-gebieden Groote Heide, Leenderbos en de Plateaux). Dit biedt voor Gijzenrooi financiële meekoppelmogelijkheden.

Doelen Gijzenrooi

In 2026 hebben gemeente en het Brabants Landschap een (agrarisch) beheerder en gastheer voor Gijzenrooi geselecteerd en formeel aangesteld in lijn met het Masterplan Gijzenrooi.

Doelen Gijzenrooi

In 2029 hebben we de vervolgstappen uit het Masterplan Gijzenrooi gerealiseerd, waaronder de ontwikkeling van een ontmoetingserf, het uitwerken van een recreatie-zonering (wandelpaden) en het verder natuurinclusiever inrichten van het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap.

Activiteiten: Gijzenrooi

In 2026 hebben gemeente en het Brabants Landschap een (agrarisch) beheerder en gastheer voor Gijzenrooi geselecteerd en formeel aangesteld in lijn met het Masterplan Gijzenrooi.

- Wij ronden in 2026 de aanbesteding af voor de selectie van een (agrarisch) beheerder en gastheer voor Gijzenrooi.
- Wij maken samen met het Brabants Landschap afspraken over de agrarische gebruiksmogelijkheden van de percelen en aanvullende pachtvoorwaarden, op basis van de uitgangspunten uit het Masterplan Gijzenrooi.

In 2029 hebben we de vervolgstappen uit het Masterplan Gijzenrooi gerealiseerd, waaronder de ontwikkeling van een ontmoetingserf, het uitwerken van een recreatie-zonering (wandelpaden) en het verder natuurinclusiever inrichten van het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap.

- Wij werken in 2026 het planologisch traject uit voor de realisatie van een ontmoetingserf. Hierbij betrekken wij zoveel mogelijk de nieuwe beheerder van het gebied. Realisatie van een werkschuur kan hier onderdeel van zijn.
- Wij ondersteunen dat het Brabants Landschap samen met waterschap De Dommel het natuurbeheer in en rond de Gijzenrooise Zegge verbetert. Dit gebied moet daardoor beter functioneren als natte natuurparel.
- Wij benutten deze ontwikkeling om omliggende akkers en weilanden verder natuurinclusief in te richten.
- Wij zetten in 2026 stappen in de doorontwikkeling van het gehucht Gijzenrooi en de daarbij horende openbare voorzieningen.

Focuspunten lijn "Vitaal & groen buitengebied"

Regulier werk dat in 2026 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

Focuspunt 1 - Planologische procedure woon(zorg)collectieven Gijzenrooi

- Wij zetten in 2026 verdere stappen om de initiatieven van twee woon(zorg)collectieven in Gijzenrooi mogelijk te maken, zowel planologisch als financieel.
- Wij nemen hierbij ook de realisatie van twee ruimte-voor-ruimtewoningen op gemeentegrond mee.
- Wij hechten waarde aan de sociale, maatschappelijke en landschappelijke meerwaarde van deze initiatieven en zetten ons extra in voor een goede inrichting van de openbare voorzieningen rondom het gehucht en de brink van Gijzenrooi.

Relevante beleidsnota's

Excel-tabel

Naam	Periode
Klimaatadaptatieplan	2023-2026
Kadernota bos- en natuurbeheer	2024-2029
Masterplan Gijzenrooi	2024-

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 3	55	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	55	0	0	0	0	0
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 3	128	0	0	0	0	0
Totaal Baten	128	0	0	0	0	0
Saldo (baten -/- lasten)	73	0	0	0	0	0

Capaciteitsbeeld 2026

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Totaal
Thema Doorlopend groen						
Thema Multifunctioneel landelijk gebied						
Opgave Gijzenrooi						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 3					
Totaal		0	0	0	0	0

Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

Om voorbereid te zijn op de toekomst, investeren we nu in een sterke, duurzame en verbonden gemeente. Vanuit onze Visie 2044 bouwen we aan een samenleving waarin mensen zich veilig en vrij kunnen bewegen, toegang hebben tot cultuur en meedelen in de economische kracht van de regio. We versterken brede welvaart door te werken aan een aantrekkelijke leefomgeving, duurzame mobiliteit en een sterke economie. Binnen dit programma werken we aan verschillende thema's en opgaven:

Thema's:

- Economische kracht
- Cultuur
- Duurzaamheid
- Mobiliteit
- Veiligheid
- Digitale samenleving

Opgaven:

- Opgave Gebiedsontwikkeling (Zesgehuchten, Goorsedijk, Centrum Mierlo)
- Opgave Centrum Geldrop
- Opgave Bedrijventerreinen

Deze thema's en opgaven raken elkaar en versterken elkaar. Door op al deze terreinen te investeren en vooruitgang te boeken, zorgen we voor een toekomstbestendig Geldrop-Mierlo – met ruimte voor wonen, werken, ontmoeten en groeien.

Thema Economische kracht

Een sterke economie is essentieel voor een toekomstbestendige gemeente. In Geldrop-Mierlo zetten we in op een gevarieerd aanbod van bedrijven, winkels en werkplekken. We doen dit samen met ondernemersverenigingen, centrummanagement en andere netwerkpartners.

Voor recreatie en winkelaanbod investeren we in voorzieningen die aantrekkelijk zijn voor inwoners én bezoekers. Zo bouwen we aan levendige centra en een sterke lokale economie.

Doelen Economische kracht

In 2026 wordt een nulmeting uitgevoerd naar de naamsbekendheid van Geldrop-Mierlo als recreatieve bestemming, op basis van publieksspelingen en/of gebruikersdata van de Visit-website. Op basis van deze nulmeting wordt het groeipercantage vastgesteld. In 2029 is de naamsbekendheid aantoonbaar toegenomen ten opzichte van 2026, mede dankzij de inzet van Stichting Villagemarketing.

In 2026 zijn de jongerenevenementen van de afgelopen jaren geëvalueerd. Deze evaluatie vormt de basis voor het opzetten of aanjagen van minimaal twee nieuwe jongereninitiatieven in 2027, die inspelen op de behoeften van de doelgroep.

Vanaf 2026 wordt de voortgang van de recreatieve positionering van Geldrop-Mierlo jaarlijks gemonitord en besproken met betrokken partijen zoals Stichting Villagemarketing, ondernemers en evenementenorganisatoren met als doel gerichte bijsturing en verbetering.

In 2027 is de zichtbaarheid van het recreatieve aanbod digitaal en fysiek vergroot, onder andere door:

- het realiseren van een brandstore in Geldrop
- het opzetten van een outdoor mediaproject
- het implementeren van een communicatiestrategie die aansluit bij de positionering van Geldrop-Mierlo als recreatieve bestemming.

In 2029 is het recreatieve aanbod in Geldrop-Mierlo uitgebreid en versterkt met minimaal drie nieuwe of verbeterde voorzieningen of initiatieven, zoals het 't Wolfsvan, Eindhoven Zoo en Gulbergen, die bijdragen aan toeristisch-recreatief gebruik van de omgeving.

Activiteiten: Economische kracht

In 2026 wordt een nulmeting uitgevoerd naar de naamsbekendheid van Geldrop-Mierlo als recreatieve bestemming, op basis van publieksspelingen en/of gebruikersdata van de Visit-website. Op basis van deze nulmeting wordt het groeipercantage vastgesteld. In 2029 is de naamsbekendheid aantoonbaar toegenomen ten opzichte van 2026, mede dankzij de inzet van Stichting Villagemarketing.

- Wij onderzoeken in 2026 samen met Stichting Villagemarketing en lokale partners hoe een vernieuwde profilering van Geldrop-Mierlo als recreatieve bestemming eruit kan zien. Daarbij kijken wij naar de positionering 'Geldrop-Mierlo, het stadteland van de Brainport' en hoe dit kan bijdragen aan een sterker recreatief profiel binnen en buiten de regio.

In 2026 zijn de jongerenevenementen van de afgelopen jaren geëvalueerd. Deze evaluatie vormt de basis voor het opzetten of aanjagen van minimaal twee nieuwe jongereninitiatieven in 2027, die inspelen op de behoeften van de doelgroep.

- Wij evalueren in 2026 de jongerenevenementen van de afgelopen jaren.
- Wij brengen in kaart wat goed heeft gewerkt, waar kansen liggen en welke behoeften jongeren hebben.
- Wij gebruiken de uitkomsten als basis voor het opzetten of aanjagen van minimaal twee nieuwe jongereninitiatieven in 2027.

Vanaf 2026 wordt de voortgang van de recreatieve positionering van Geldrop-Mierlo jaarlijks gemonitord en besproken met betrokken partijen zoals Stichting Villagemarketing, ondernemers en, evenementenorganisatoren, met als doel gerichte bijsturing en verbetering.

- Wij werken in 2026 samen met Stichting Villagemarketing en lokale partners aan een vernieuwde profilering van Geldrop-Mierlo als recreatieve bestemming en verkennen wij hoe deze positionering kan bijdragen aan een sterker recreatief profiel binnen en buiten de regio.
- Wij bespreken de voortgang jaarlijks met ondernemers, evenementenorganisatoren en andere betrokkenen. Daarbij sturen wij gezamenlijk bij en verbeteren wij de promotie van Geldrop-Mierlo.

In 2027 is de zichtbaarheid van het recreatieve aanbod digitaal en fysiek vergroot, onder andere door:

- **Het realiseren van een brandstore in Geldrop**
- **Het opzetten van een outdoor mediaproject**
- **Het implementeren van een communicatiestrategie die aansluit bij de positionering van Geldrop-Mierlo als recreatieve bestemming.**
- Wij laten Stichting Villagemarketing in 2026 de haalbaarheid van een brandstore in Geldrop onderzoeken. Daarbij zoeken wij actief samenwerking met lokale ondernemers en partners, gezien de financiële en organisatorische uitdagingen.
- Wij realiseren in 2026 nieuwe outdoor media, zoals digitale komborden en sandwichborden. Daarnaast bieden wij op aangewezen plekken ruimte voor vrije meningsuiting via aanplakmogelijkheden.
- Wij werken in 2026 met Stichting Villagemarketing en lokale partners verder aan de uitwerking en versterking van de nieuwe positionering van Geldrop-Mierlo als recreatieve bestemming. Daarbij sluiten wij aan bij het gedachtegoed "Stadteland van de Brainport".

In 2029 is het recreatieve aanbod in Geldrop-Mierlo uitgebreid en versterkt met minimaal drie nieuwe of verbeterde voorzieningen of initiatieven, zoals het 't Wolfsven, Eindhoven Zoo en Gulbergen, die bijdragen aan toeristisch-recreatief gebruik van de omgeving.

- Wij blijven in 2026 in gesprek met ondernemers en grondeigenaren over nieuwe recreatieve initiatieven die bijdragen aan een aantrekkelijk aanbod in Geldrop-Mierlo.
- Wij volgen ontwikkelingen zoals het outdoor sportpark op Gulbergen en een mogelijke zwemschool aan de Goorsedijk en faciliteren deze waar mogelijk.
- Wij erkennen dat grootschalige recreatieve ontwikkelingen beperkt mogelijk zijn door de schaarse ruimte en woningbouwopgaven. Daarom zoeken wij slimme combinaties met bestaande functies.
- Wij ondersteunen in 2026 kansrijke initiatieven die passen binnen de beschikbare ruimte.

Thema Cultuur

Cultuur draagt bij aan identiteit, verbinding en ontwikkeling. In Geldrop-Mierlo koesteren we onze cultuurhistorie en stimuleren we culturele activiteiten. We zien cultuur als middel om sociale doelen te bereiken, zoals talentontwikkeling, ontmoeting en betrokkenheid.

De komende jaren richten we ons op het behoud van karakteristieke elementen in de dorpen, het versterken van culturele voorzieningen zoals bibliotheken en musea, en het verbinden van cultuur met andere domeinen, zoals onderwijs en jongerenwerk.

Doelen Cultuur

In 2026 is in Geldrop-Mierlo een cultureel aanbod gerealiseerd van minimaal vijf terugkerende activiteiten, zoals muziek, theater of cabaret, die toegankelijk zijn voor jongeren van 12 tot 27 jaar. Hierbij is specifieke aandacht voor vmbo- en mbo-jongeren, met activiteiten die aansluiten bij hun belevingswereld en leefomgeving.

In 2026 vinden in alle wijken en beide centra van Geldrop-Mierlo minimaal 30 structurele activiteiten plaats, georganiseerd door inwoners, ondernemers of maatschappelijke organisaties op het gebied van cultuur, sport, ontmoeting en duurzaamheid.

Doelen Cultuur

In 2026 zijn er minimaal 8 nieuwe initiatieven, die voortkomen uit vrijwilligersinitiatieven en kunnen worden ondersteund via de Subsidieregeling vrijwilligersorganisaties gemeente Geldrop-Mierlo 2025-2028 en Subsidie gebiedsgericht werken.

In 2028 zijn de twee bibliotheekvestigingen in Geldrop-Mierlo volledig getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties. De vernieuwde vestigingen organiseren minimaal drie culturele of sociale activiteiten per kwartaal, zoals workshops, lezingen of exposities, die bijdragen aan de culturele verrijking en sociale cohesie van de lokale gemeenschap.

In 2028 zijn de aanbevelingen uit het rapport Ginder betreffende de professionalisering van het Weverijmuseum gerealiseerd en is het Weverijmuseum in Zuidoost-Brabant een prominente, toekomstbestendige culturele instelling. Daarnaast heeft het museum sterke samenwerkingsverbanden met ten minste vijf lokale culturele aanbieders, waarmee het gezamenlijk culturele evenementen en projecten organiseert.

Activiteiten: Cultuur

In 2026 is in Geldrop-Mierlo een cultureel aanbod gerealiseerd van minimaal vijf terugkerende activiteiten, zoals muziek, theater of cabaret, die toegankelijk zijn voor jongeren van 12 tot 27 jaar. Hierbij is specifieke aandacht voor vmbo- en mbo-jongeren, met activiteiten die aansluiten bij hun belevingswereld en leefomgeving.

- We stellen met een ondersteunende partij een programma op, waarin een jongeren panel van 6 tot 10 jongeren en betrokken partners zoals scholen en jongerenwerk actief meedenken over vorm en inhoud.
- We voeren minimaal vijf activiteiten uit die aansluiten bij de leefwereld en interesses van jongeren en bereiken daarbij minstens 500 jongeren, alle activiteiten worden samen met de jongeren geëvalueerd.

In 2026 vinden in alle wijken en beide centra van Geldrop-Mierlo minimaal 30 structurele activiteiten plaats, georganiseerd door inwoners, ondernemers of maatschappelijke organisaties op het gebied van cultuur, sport, ontmoeting en duurzaamheid.

- We ondersteunen jaarlijks minimaal drie culturele organisaties of makers bij het organiseren van activiteiten zoals muziek, theater of cabaret, gericht op jongeren van 12 tot 27 jaar. Hierbij denken we aan partijen als Het Kunstkwartier, Stichting De Wiele, De Weeffabriek, maar ook aan kleinere vrijwilligersorganisaties zoals het Cabarethuis Geldrop, muziekverenigingen en theatergroepen. Het aanbod wordt afgestemd op de belevingswereld van deze jongeren (bijvoorbeeld qua locatie, tijdstip, genre of prijs).
- We realiseren minimaal vijf nieuwe terugkerende activiteiten, bijvoorbeeld als jaarlijks evenement of als reeks voorstellingen. Bij minimaal drie van deze activiteiten is aantoonbaar samengewerkt met vmbo- of mbo-scholen of het jongerenwerk.
- We financieren activiteiten via jaarlijkse subsidies (voor grotere organisaties) en via vierjaarlijkse subsidies (voor vrijwilligersorganisaties). We monitoren het bereik, herhaalbezoek en de waardering van de jongeren via korte evaluaties. Aanbod en verantwoording worden gedurende de looptijd van de subsidies actief gevolgd en waar nodig bijgesteld.

In 2026 zijn er minimaal 8 nieuwe initiatieven, die voortkomen uit vrijwilligersinitiatieven en kunnen worden ondersteund via de Subsidieregeling vrijwilligersorganisaties gemeente Geldrop-Mierlo 2025-2028 en Subsidie gebiedsgericht werken.

- We zetten het budget voor eenmalige subsidies gericht in om minimaal acht nieuwe initiatieven te ondersteunen van inwoners of groepen die op dat moment nog geen subsidie ontvangen via de Subsidieregeling vrijwilligersorganisaties gemeente Geldrop-Mierlo 2025-2028 of via gebiedsgericht werken.
- We maken de subsidiemogelijkheid actief bekend via gebiedsnetwerken, sociale media, lokale nieuwsbronnen en via de gebiedsregisseurs.
- Eenmalige subsidies benutten we om initiatiefnemers de kans te geven om een culturele of maatschappelijke activiteit te organiseren in Geldrop-Mierlo en tegelijkertijd te beoordelen of het initiatief aansluit bij de behoeften van inwoners, of de organisator een betrouwbare partij is en of het initiatief potentie heeft voor structurele ondersteuning in de toekomst.

In 2028 zijn de twee bibliotheekvestigingen in Geldrop-Mierlo volledig getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties. De vernieuwde vestigingen organiseren minimaal drie culturele of sociale activiteiten per kwartaal, zoals workshops, lezingen of exposities, die bijdragen aan de culturele verrijking en sociale cohesie van de lokale gemeenschap.

- Jaarlijks organiseren de vestigingen ieder kwartaal minimaal twee culturele of sociale activiteiten. Vanaf 2027 wordt dit uitgebreid naar minimaal drie activiteiten per kwartaal per vestiging, zoals lezingen, workshops, exposities of themabijeenkomsten, afgestemd op de lokale behoefte.
- Samen met de gemeenten Nuenen, Son en Breugel en Heeze-Leende en de Stichting Bibliotheek Dommeldal wordt een koersdocument opgesteld waarin we vastleggen hoe de bibliotheekorganisatie de maatschappelijke opdracht en lokale programmering duurzaam vormgeeft in alle vier de gemeenten.
- We doen een functionele en ruimtelijke herinrichting van de Bibliotheek in Geldrop, die volgt uit de besluitvorming n.a.v. het locatie onderzoek van Berenschot.
- We monitoren jaarlijks het aantal georganiseerde activiteiten, het bezoekersaantal, de waardering van gebruikers en de samenwerking met lokale partners. Deze gegevens worden gebruikt om bij te sturen richting 2028.

In 2028 zijn de aanbevelingen uit het rapport Ginder betreffende de professionalisering van het Weverijmuseum gerealiseerd en is het Weverijmuseum in Zuidoost-Brabant een prominente, toekomstbestendige culturele instelling. Daarnaast heeft het museum sterke samenwerkingsverbanden met ten minste vijf lokale culturele aanbieders, waarmee het gezamenlijk culturele evenementen en projecten organiseert.

- We voeren ieder kwartaal overleg met de directeur en de voorzitter van het Weverijmuseum. In dit overleg worden de voortgang van de professionalisering, de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport van Ginder en de strategische koers besproken. Waar nodig sturen we bij.
- We faciliteren het museum in het versterken van de interne organisatie, bijvoorbeeld via subsidie voor adviestrajecten, deskundigheidsbevordering of projectleiding. We stimuleren het bestuur bij de verdere ontwikkeling van een professioneel werkende organisatie met heldere taakverdeling en toekomstgerichte visie.
- We ondersteunen de directeur bij het actief opbouwen van samenwerkingen met ten minste vijf lokale partners, zoals basisscholen, het Strabrecht College, De Wiele, De Weeffabriek en andere culturele initiatieven. Minimaal 3 gezamenlijke projecten of evenementen worden uiterlijk in 2028 gerealiseerd.
- We stimuleren het museum om aansluiting te vinden bij regionale netwerken en platforms zoals Brainport, de Dutch Design Week en MBO-opleidingen met een link naar techniek, ambacht en creativiteit. In overleg met het museum onderzoeken we de mogelijkheden om het museum in 2026–2028 te positioneren als kennis- en leerplek op het gebied van textielambacht en weven, met ruimte voor stages, workshops en samenwerking met onderwijsinstellingen.

Thema Duurzaamheid

De klimaatuitdagingen zijn groot en raken ook Geldrop-Mierlo. Denk aan wateroverlast, droogte, hittestress en het verlies van biodiversiteit. We hebben een belangrijke taak in het uitvoeren van het landelijke Klimaatakkoord en het behalen van landelijke en regionale doelen.

We stimuleren energiebesparing, het opwekken van duurzame energie, het aardgasvrij maken van wijken en circulair leven en werken om de oorzaak van klimaatverandering aan te pakken. Daarnaast passen we onze gemeente ook aan het veranderende klimaat aan, door te vergroenen, water op te vangen en te infiltreren en voor koelteplekken en schaduw te zorgen. Dit draagt ook bij aan het vergroten van de biodiversiteit. Daarbij betrekken we inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Onze eigen organisatie geeft hierin het goede voorbeeld. Biodiversiteit wordt binnen andere programma's opgepakt, zoals in het buitengebied en in de wijken.

In deze strategie staan de hoofddoelen uit het programma duurzaamheid. Een volledig overzicht inclusief subdoelen is te vinden in het programma duurzaamheid. In de uitvoeringsagenda bij dit programma staat beschreven wat de gemeente doet om deze doelen te bereiken.

Doelen Duurzaamheid

In 2026 wordt op minimaal twee bedrijventerreinen samengewerkt om netcongestie tegen te gaan en/of CO2 reducerende maatregelen te nemen.

In 2026 is de CO2-uitstoot met 35% afgenomen t.o.v. 2017, zoals blijkt uit de cijfers van de regionale klimaatmonitor.

Doelen Duurzaamheid

In 2026 blijkt uit de regionale klimaatmonitor dat bij 10% van de woningen de hoofdverwarmingsinstallatie niet op aardgas werkt.

In 2026 blijkt uit de regionale klimaatmonitor dat in 2026 45% van de panden zonnepanelen heeft.

In 2026 blijkt uit de regionale klimaatmonitor dat in 2026 30% van de panden energielabel B of beter heeft.

In 2027 wordt bij alle geplande rioolvervangingsprojecten een apart regenwaterriool aangelegd, waarbij omwonenden actief worden uitgenodigd om hun hemelwater af te koppelen en aan te sluiten op dit regenwaterriool.

In 2029 wordt er bij de inrichting van alle nieuwe gebieden, maar ook bij aanpassingen van alle bestaande gebieden, expliciet rekening gehouden met de watersituatie, zodat verdroging tegen wordt gegaan, en wateroverlast wordt voorkomen.

In 2030 is 60% van het huishoudelijk afval recyclebaar zoals berekend door Cure met behulp van cijfers van CBS.

Activiteiten: Duurzaamheid

In 2026 wordt op minimaal twee bedrijventerreinen samengewerkt om netcongestie tegen te gaan en/of CO2 reducerende maatregelen te nemen.

- De acties om dit doel te bereiken zijn opgenomen in de opgave bedrijventerreinen.

In 2026 is de CO2-uitstoot met 35% afgenomen t.o.v. 2017, zoals blijkt uit de cijfers van de regionale klimaatmonitor.

- Wij faciliteren duurzame bewonersinitiatieven en versterken de contacten in de buurt. Wij gaan actief de wijken in om ons bereik te vergroten en inwoners te ondersteunen.
- Wij subsidiëren het Energiehuis Slim Wonen, het energieloket van onze gemeente. Het Energiehuis Slim Wonen helpt onze inwoners bij het verduurzamen van hun woning. In 2026 maken wij samen met het Energiehuis en de regiogemeenten een plan voor de periode na 2026. Daarbij verruimen wij de doelgroep en diensten zodat het loket aansluit op de Europese richtlijn EPBD IV. Het Energiehuis gaat onderdeel uitmaken van het centrale duurzaamheidsloket van de gemeente.
- Wij ondersteunen inwoners die te maken hebben met energiearmoede via een witgoedregeling, energiecoaches, kleine energiebesparende maatregelen en een klusteam dat deze maatregelen aanbrengt.
- Wij onderzoeken in 2026 met regionale samenwerkingspartners of we gezamenlijke richtlijnen voor duurzame nieuwbouw kunnen opstellen. Wij evalueren het gebruik van de GPR (Gemeentelijke Praktijk Richtlijn)-methode. Doel van deze samenwerking is dat ontwikkelaars niet in elke gemeente met andere eisen te maken krijgen.
- Wij werken in subregionaal verband samen om tot gezamenlijke afspraken te komen met onze woningcorporaties over duurzaamheid. In 2026 ronden wij hiervoor een voorstel af dat als basis dient voor de prestatieafspraken vanaf 2027.
- Wij evalueren in 2026 twee pilots schoon emissieloos bouwen. Op basis daarvan bepalen wij hoe schoon emissieloos bouwen onderdeel wordt van onze reguliere activiteiten.
- Wij breiden het netwerk van openbare laadpunten verder uit. Wij plaatsen extra laadpalen op plekken waar de bestaande palen veel worden gebruikt en werken toe naar een dekkend netwerk in de gemeente.
- Wij kopen in 2026 maatschappelijk verantwoord in. In aanbestedingen passen wij minimaal twee thema's toe: milieu, klimaat, circulair, ketenverantwoordelijkheid, diversiteit & inclusie of social return.

In 2026 blijkt uit de regionale klimaatmonitor dat bij 10% van de woningen de hoofdverwarmingsinstallatie niet op aardgas werkt.

- Wij actualiseren eind 2026 onze transitievisie warmte en werken deze uit tot een warmteprogramma. Hierin beschrijven wij hoe wij woningen isoleren en aardgasvrij maken. Per buurt geven wij aan wat het meest waarschijnlijke alternatief is voor aardgas. Wij verwerken daarbij nieuwe ontwikkelingen en de lessen uit Kerkakkers en Coevering.
- Wij actualiseren jaarlijks de handelingsperspectieven voor de buurten Kerkakkers en Coevering, zodat deze aansluiten bij de laatste ontwikkelingen.
- Wij bepalen in 2026, op basis van de ervaringen in Kerkakkers en Coevering, voor welke volgende buurt wij ook een handelingsperspectief opstellen.
- In 2026 maken wij gebruik van een bewonersreis. Dit helpt inwoners stap voor stap bij het verduurzamen van hun woning. Wij promoten deze aanpak actief om inwoners overzicht en houvast te bieden.

In 2026 blijkt uit de regionale klimaatmonitor dat in 2026 45% van de panden zonnepanelen heeft.

- Wij bieden in 2026 de stimuleringslening duurzaamheid aan voor particuliere woningeigenaren. Met deze lening kunnen inwoners onder andere zonnepanelen aanschaffen of hun woning isoleren.
- Wij ondersteunen in 2026 sport- en welzijnsorganisaties via de subsidieregeling verduurzamen accommodaties (2024–2026). Met deze subsidie kunnen organisaties zonnepanelen plaatsen of isolatiemaatregelen nemen.

In 2026 blijkt uit de regionale klimaatmonitor dat in 2026 30% van de panden energielabel B of beter heeft.

- Wij ondersteunen Verenigingen van Eigenaren (VvE's) bij het verduurzamen van hun gebouw. Hiervoor werken wij samen met het Transitiecentrum VvE's Brabant (VTCB). Zij organiseren informatiebijeenkomsten en cursussen, geven energieadviezen, bieden 1-op-1 begeleiding en beheren een helpdesk. Wij doen dit samen met de gemeenten Best, Eindhoven en Veldhoven.
- Wij zetten de rijksbijdrage in voor een lokale subsidieregeling die particuliere woningeigenaren met een slecht geïsoleerde woning en een WOZ-waarde onder het landelijke gemiddelde ondersteunt bij isolatie. Deze regeling gaat in 2026 van start.
- Wij geven in 2026 een ecologisch bureau opdracht om een Soortenmanagementplan (SMP) op te stellen. Daarmee wordt onderzocht hoe het gaat met beschermde diersoorten in onze gemeente en waar zij zich bevinden, zoals vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen. Op basis van deze inzichten wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn, bijvoorbeeld het plaatsen van kraamverblijven voor vleermuizen. Het SMP levert een gebiedsontheffing op en bevat instandhoudingsmaatregelen, zodat de isolatieopgave de biodiversiteit niet schaadt. Het proces duurt ongeveer twee jaar.

In 2027 wordt bij alle geplande rioolvervangingsprojecten een apart regenwaterriool aangelegd, waarbij omwonenden actief worden uitgenodigd om hun hemelwater af te koppelen en aan te sluiten op dit regenwaterriool.

- Wij leggen in 2026 bij zoveel mogelijk rioolvervangingsprojecten een apart regenwaterriool aan.
- Wij werken in 2026 aan de herziening van het gemeentelijk rioleringsplan. Hierin maken wij afspraken om omwonenden vaker en actiever te betrekken bij het afkoppelen van hemelwater.

In 2029 wordt er bij de inrichting van alle nieuwe gebieden, maar ook bij aanpassingen van alle bestaande gebieden, expliciet rekening gehouden met de watersituatie, zodat verdroging tegen wordt gegaan, en wateroverlast wordt voorkomen.

- Wij leggen in 2026 bij onze projecten zoveel mogelijk waterinfiltrerende voorzieningen aan, zoals waterdoorlatende buizen, ondergrondse kratten en wadi's om verdroging tegen te gaan en om wateroverlast te voorkomen.

In 2030 is 60% van het huishoudelijk afval recyclebaar zoals berekend door Cure met behulp van cijfers van CBS.

- Wij leggen in de eerste helft van 2026 een nieuw grond- en afvalstoffenplan voor aan de raad.
- Wij maken in 2026 een actieplan circulariteit. Hierin benoemen wij de grootste kansen in Geldrop-Mierlo en bepalen wij de koers voor de komende jaren.
- Wij nemen in 2026 deel aan de landelijke campagne Heel Nederland Repareert. In maart en oktober organiseren wij hiervoor een activiteit.
- Wij doen in 2026 mee aan de Textielrace en de E-wasterace. Scholen strijden hierin om zoveel mogelijk textiel en elektronisch afval in te zamelen voor hergebruik.

Thema Mobiliteit

Geldrop-Mierlo werkt aan een duurzaam en veilig mobiliteitssysteem. We behouden of verbeteren de kwaliteit van ons wegennet en verbeteren de bereikbaarheid binnen onze gemeente én in de regio.

Lokaal zetten we in op verkeersveiligheid, goede fietsroutes en deelmobiliteit. Regionaal dragen we bij aan de realisatie van OV-hubs, betere busverbindingen en comfortabele fietsverbindingen met Eindhoven en Helmond. We stimuleren het gebruik van duurzame vervoersvormen en maken ruimte voor langzaam verkeer.

Doelen Mobiliteit

In 2027 is het openbaar vervoernetwerk verbeterd met frequente en betrouwbare verbindingen, waaronder minimaal 4 bussen per uur in de spits en 2 per uur in de daluren. Daarnaast voldoet 90% van de bushaltes aan de landelijke toegankelijkheids- en verlichtingsnormen. Deze verbeteringen dragen bij aan een betere bereikbaarheid, minder autoverkeer, veiligere haltes en oversteekplaatsen en snellere OV-verbindingen door bijvoorbeeld aparte busvoorzieningen. De uitvoering vindt plaats in samenwerking met vervoerders zoals Hermes en Arriva, en de provincie. Om dit te bereiken:

- Werkt de gemeente Geldrop-Mierlo in de periode 2025 en 2026 samen met vervoerders en de provincie Noord-Brabant aan de planvorming en voorbereiding van infrastructuurverbeteringen voor het openbaar vervoer. In 2026 worden de eerste infrastructurele maatregelen, waaronder de aanleg van de busbaan Mierloseweg en de aanpassing van bushaltes, gestart. Deze werkzaamheden moeten uiterlijk eind 2027 volledig afgerond zijn, waarbij de busbaan en haltes voldoen aan de landelijke eisen voor toegankelijkheid, verlichtingsnormen en doorstroming.

In 2028 is deelmobiliteit een bekend en toegankelijk alternatief voor eigen autobezit in Geldrop-Mierlo, waarbij minimaal 70% van de inwoners bekend is met het gebruik en de werking van deelmobiliteit, zoals blijkt uit de tweejaarlijkse inwonersenquête. Hiermee dragen we bij aan minder autogebruik, lagere CO₂-uitstoot, en een betere leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid, in samenwerking met regionale partners zoals Brainport Bereikbaar en de gemeente Eindhoven. Om dit te bereiken:

- Voert de gemeente Geldrop-Mierlo in de periode 2025 en 2027 kleinschalige, vraag gestuurde pilotprojecten uit om inwoners stap voor stap vertrouwd te maken met deelmobiliteit. Deze pilots sluiten aan bij de regionale concessie onder leiding van de gemeente Eindhoven en Brainport Bereikbaar en worden gekoppeld aan bestaande ontwikkelingen, zoals woningbouw of gemeentelijke deelauto's die buiten kantooruren beschikbaar zijn voor bewoners.

In 2029 zijn de herinrichtingsplannen voor de centra van Geldrop en Mierlo gereed, gericht op autoluwere straten, bredere trottoirs, voldoende fietsenstallingen en veilige oversteekplaatsen. De uitvoering is uiterlijk in 2035 afgerond. Minimaal 80% van de bezoekers beoordeelt de bereikbaarheid per fiets of te voet dan als goed (cijfer 7 of hoger). Dit draagt bij aan minder autoverkeer, conflictvrije routes en een aantrekkelijkere verblijfsruimte. Tussen 2030 en 2035 worden de werkzaamheden gefaseerd afgerond, met het doel dat minimaal 80% van de bezoekers in 2035 de bereikbaarheid per fiets of te voet beoordeelt met een 7 of hoger, wat bijdraagt aan een vermindering van het autoverkeer en een verbetering van de leefbaarheid. Om dit te bereiken:

- Is in 2028 de planvorming voor de herinrichting van de centra van Geldrop en Mierlo gereed, met focus op autoluwe straten, bredere trottoirs, voldoende fietsenstallingen en veilige oversteekplaatsen.
- Zijn in 2028 de herinrichtingsplannen definitief vastgesteld en goedgekeurd.

In 2031 voldoet ten minste 50% van het fietspadennetwerk in Geldrop-Mierlo aan de minimale kwaliteitsnormen voor breedte, verlichting en verharding (asfalt of beton), zoals vastgelegd in de Lokale Bereikbaarheidsagenda. Om dit te bereiken:

- Voert de gemeente Geldrop-Mierlo in de periode 2025 en 2028 werkzaamheden uit op het fietspadennetwerk, waarbij in minimaal 10% van het totale netwerk wordt verbeterd op het gebied van breedte, verlichting en verharding conform de landelijke richtlijnen voor fietspaden.

In 2031 zijn de fietsroutes naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten verbeterd tot snelfietsroutes of hoogwaardige fietspaden. Dit leidt tot een stijging van het gebruik met minimaal 15% ten opzichte van 2025, gemeten via vaste fietstelpunten. Deze verbetering draagt bij aan minder autoverkeer, veiligere routes en een aantrekkelijker en duurzamer mobiliteitssysteem. De uitvoering gebeurt in samenwerking met provincie en buurgemeenten en sluit aan bij de regionale bereikbaarheidsagenda. Om dit te bereiken:

- Werkt de gemeente Geldrop-Mierlo in de periode 2025 en 2028 samen met de provincie en buurgemeenten aan de planvorming en voorbereiding van de verbetering van de hoofdverbindingen richting Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten. In 2028 kunnen minimaal twee projecten starten met de voorbereidingen voor aanleg. Deze voorbereidingen zijn gericht zijn op de opwaardering van deze verbindingen tot snelfietsroute of hoogwaardig fietspad, met een breedte van minimaal 3,5 meter, goede verlichting en glad asfalt of beton.

Activiteiten: Mobiliteit

In 2027 is het openbaar vervoernetwerk verbeterd met frequente en betrouwbare verbindingen, waaronder minimaal 4 bussen per uur in de spits en 2 per uur in de daluren. Daarnaast voldoet 90% van de bushaltes aan de landelijke toegankelijkheidsnormen. Deze verbeteringen dragen bij aan een betere bereikbaarheid, minder autoverkeer, veiligere haltes en snellere OV-verbindingen door bijvoorbeeld aparte busvoorzieningen.

De uitvoering vindt plaats in samenwerking met vervoerders zoals Hermes, de MRE en de provincie. Om dit te bereiken:

- **Werkt de gemeente Geldrop-Mierlo in de periode 2025 en 2026 samen met vervoerders, MRE en de provincie Noord-Brabant aan de planvorming en voorbereiding van infrastructuurverbeteringen voor het openbaar vervoer.**
- **In 2026 worden de eerste infrastructurele maatregelen, waaronder de aanleg van de busbaan Mierloseweg gestart. Deze werkzaamheden moeten uiterlijk eind 2027 volledig afgerond zijn, waarbij de busbaan en haltes voldoen aan de landelijke eisen voor toegankelijkheid en doorstroming.**
- **In 2026 verkennen we ook de mogelijkheden van verlenging van de busbaan op de Gijzenrooiseweg (wegvak Laan van Tolken-Emopad) als onderdeel van HOV5 Eindhoven-Geldrop met als doel deze in 2027 te realiseren.**
- Wij starten met de aanleg van de busbaan Mierloseweg.
- Wij verkennen de verlenging van de busbaan op de Gijzenrooiseweg (wegvak Laan van Tolken-Emopad) als onderdeel van HOV5 Eindhoven-Geldrop.
- Wij bereiden met een krediet de uitbreiding van de busbaan Gijzenrooiseweg voor.

- Wij vervangen de verkeersregelininstallaties (VRI's) bij de kruisingen Gijzerrooiseweg-Rielsedijk en Gijzenrooiseweg-Laan van Tolkien om de verkeersveiligheid te waarborgen en de doorstroming van verkeer te verbeteren.

In 2028 is deelmobiliteit een bekend en toegankelijk alternatief voor eigen autobezit in Geldrop-Mierlo, waarbij minimaal 70% van de inwoners bekend is met het gebruik en de werking van deelmobiliteit, zoals blijkt uit de tweejaarlijkse inwonersenquête. Hiermee dragen we bij aan minder autogebruik, lagere CO2-uitstoot, en een betere leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid, in samenwerking met regionale partners zoals Brainport Bereikbaar en de gemeente Eindhoven.

Om dit te bereiken:

- Voert de gemeente Geldrop-Mierlo in de periode 2025 tot 2027 kleinschalige, vraag gestuurde pilotprojecten uit om inwoners stap voor stap vertrouwd te maken met deelmobiliteit. Deze pilots sluiten aan bij de regionale concessie onder leiding van de gemeente Eindhoven en Brainport Bereikbaar en worden gekoppeld aan bestaande ontwikkelingen, zoals woningbouw of gemeentelijke deelauto's die buiten kantooruren beschikbaar zijn voor bewoners.
- Wij voeren kleinschalige pilotprojecten uit om inwoners vertrouwd te maken met deelmobiliteit, in samenwerking met Brainport Bereikbaar en de gemeente Eindhoven.

In 2029 zijn de herinrichtingsplannen voor de centra van Geldrop en Mierlo gereed, gericht op autoluwere straten, bredere trottoirs, voldoende fietsenstallingen en veilige oversteekplaatsen. De uitvoering is uiterlijk in 2035 afgerond.

Minimaal 80% van de bezoekers beoordeelt de bereikbaarheid per fiets of te voet dan als goed (cijfer 7 of hoger). Dit draagt bij aan minder autoverkeer, conflictvrije routes en een aantrekkelijkere verblijfsruimte.

Tussen 2030 en 2035 worden de werkzaamheden gefaseerd afgerond, met het doel dat minimaal 80% van de bezoekers in 2035 de bereikbaarheid per fiets of te voet beoordeelt met een 7 of hoger, wat bijdraagt aan een vermindering van het autoverkeer en een verbetering van de leefbaarheid.

Om dit te bereiken:

- Is in 2028 de planvorming voor de herinrichting van de centra van Geldrop en Mierlo gereed, met focus op autoluwe straten, bredere trottoirs, voldoende fietsenstallingen en veilige oversteekplaatsen.
- Zijn in 2029 de herinrichtingsplannen definitief vastgesteld en goedgekeurd.
- Wij voeren betaald parkeren in bij De Meent met betaalautomaten, bebording en markering om de verblijfskwaliteit te vergroten.
- Wij bereiden een langzaam-verkeersplan voor om verkeersveiligheid en leefbaarheid in de kernen te verbeteren.
- Wij leggen plateau's aan om de snelheid van autoverkeer in woonstraten te verlagen en daardoor de verkeersveiligheid te vergroten.

In 2031 voldoet ten minste 50% van het fietspadennetwerk in Geldrop-Mierlo aan de minimale kwaliteitsnormen voor breedte, verlichting en verharding (rood asfalt), zoals vastgelegd in de Lokale Bereikbaarheidsagenda. Om dit te bereiken:

- Voert de gemeente Geldrop-Mierlo in de periode 2025 tot 2028 werkzaamheden uit op het fietspadennetwerk, waarbij in minimaal 20% van het totale netwerk wordt verbeterd op het gebied van breedte, verlichting en verharding conform de landelijke en provinciale richtlijnen voor fietspaden.
- Wij verbeteren de fietspaden langs de Laan der Vier Heemskinderen door de oude tegels te vervangen met asfalt om fietsers meer comfort te bieden.

In 2031 zijn de fietsroutes naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten verbeterd tot snelfietsroutes of hoogwaardige fietspaden. Dit leidt tot een stijging van het gebruik van de fietspaden met minimaal 15% ten opzichte van 2025, gemeten via vaste fietstelpunten. Deze verbetering draagt bij aan minder autoverkeer, veiligere routes en een aantrekkelijker en duurzamer mobiliteitssysteem. De uitvoering gebeurt in samenwerking met de provincie, MRE en buurgemeenten en sluit aan bij de Regionale Bereikbaarheidsagenda.

Om dit te bereiken:

- **Werkt de gemeente Geldrop-Mierlo in de periode 2025 tot 2028 samen met de provincie, MRE en buurgemeenten aan de planvorming en voorbereiding van de verbetering van de hoofdverbindingen richting Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten. In 2029 zijn minimaal twee projecten gestart of gerealiseerd. Deze voorbereidingen zijn gericht zijn op de opwaardering van deze verbindingen tot snelfietsroute of hoogwaardig fietspad van voldoende breedte, goede verlichting en comfortabel rood asfalt.**
- Wij realiseren de fietsstraat aan de Genoenhuizerweg als onderdeel van een veiliger en completer fietsnetwerk.

Thema Veiligheid

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor het welzijn van inwoners. Als gemeente voeren we de regie op het veiligheidsbeleid. We pakken veiligheidsproblemen gebiedsgericht aan en werken samen in het basisteam Dommelstroom met partners zoals politie, Openbaar Ministerie en buurgemeenten.

We richten ons op het voorkomen van criminaliteit, het verbeteren van het veiligheidsgevoel en het versterken van sociale cohesie en maatschappelijke weerbaarheid. Daarbij leggen we verbinding met andere thema's, zoals leefbare wijken en sterke netwerken.

Doelen Veiligheid

In 2026 is 80% van de collega's zich bewust van de risico's van ondermijnende criminaliteit en weet hoe en waar zij signalen kunnen melden. Dit wordt gemeten via een medewerkers-onderzoek.

In 2026 is onder de vlag van het Dommelstroom Interventie Team (DIT) een (concept)convenant opgesteld waarin de nieuwe kaders, gezamenlijke doelen en samenwerkingsafspraken m.b.t. bestuurlijke handhaving zijn vastgelegd. Tevens is er een governancestructuur ingericht op strategisch, tactisch en operationeel niveau, waarin 100% van de betrokken partners actief participeert. De samenwerking binnen deze structuur is gericht op het uitvoeren van gezamenlijke interventies, het structureel delen van kennis en het ontwikkelen en toepassen van eenduidig beleid in de regio. De effectiviteit van de gezamenlijke interventies wordt vanaf 2026 aantoonbaar vergroot en gemeten aan de hand van vooraf vastgestelde indicatoren, zoals het aantal uitgevoerde bestuurlijke handhavingsinterventies, het aantal betrokken partners per actie, casusresultaten, en evaluaties op impact en tevredenheid van partners.

Vanaf 2026 organiseren we samen met partners zoals de politie en bibliotheek jaarlijks minimaal 5 voorlichtingscampagnes gericht op online veiligheid: de veiligheidsbeleving van inwoners op internet en de maatregelen die ze nemen om zich te beschermen tegen criminelen. Hierbij richten we ons specifiek op de doelgroepen jeugd, senioren en het MKB. Dit doen we door aan te sluiten bij landelijke en regionale campagnes, door samenwerking binnen het basisteam Dommelstroom en op lokaal niveau wanneer daar specifiek binnen een bepaald gebied of bepaalde doelgroep behoefte aan bestaat.

In 2027 is het rapportcijfer dat inwoners gemiddeld geven voor de veiligheid in de eigen buurt gestegen ten opzichte van 2025. Dit blijkt uit de resultaten uit de Veiligheidsmonitor die iedere twee jaar op wijkniveau wordt uitgezet in de gemeente. Om de veiligheid en het veiligheidsgevoel te vergroten stelt de gemeente op basis van de Politiewet minimaal eens in de vier jaar prioriteiten vast. Uit landelijke, regionale en lokale prioriteiten volgen de acties.

In 2029 is het aantal slachtoffers van digitale criminaliteit in onze gemeente niet gestegen ten opzichte van 2026. Hierbij wordt zowel gekeken naar politiecijfers over gedigitaliseerde criminaliteit (klassieke oplichting met behulp van ICT) als naar cybercrime (criminaliteit door middel van een computer, gericht op een computer zoals hacken, DDOS en Ransomware).

In 2029 is de bewustwording over ondermijnende criminaliteit onder inwoners en ondernemers met minimaal 10% toegenomen ten opzichte van de nulmeting in 2027. Dit wordt gemeten via de veiligheidsmonitor, waarin vanaf 2027 specifieke vragen over ondermijning en weerbaarheid zijn opgenomen.

Activiteiten: Veiligheid

In 2026 is 80% van de collega's zich bewust van de risico's van ondermijnende criminaliteit en weet hoe en waar zij signalen kunnen melden. Dit wordt gemeten via een medewerkers-onderzoek.

- Wij organiseren in 2026 samen met de Dommelstroomgemeenten (Cranendonck, Heeze-Leende, Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel en Valkenswaard) een 'maand van de weerbaarheid'. In deze periode bieden we cursussen, trainingen en workshops aan over het thema 'weerbare overheid'.
- Wij voeren eind 2026 een online peiling uit om te meten hoeveel collega's op de hoogte zijn van ondermijnende criminaliteit.
- Wij nemen ambtelijk deel aan de voorbereidende projectgroep en zorgen binnen ons Concernmanagement en onze teammanagers voor draagvlak en actieve deelname aan de weerbaarheidsactiviteiten.

In 2026 is onder de vlag van het Dommelstroom Interventie Team (DIT) een (concept)convenant opgesteld waarin de nieuwe kaders, gezamenlijke doelen en samenwerkingsafspraken m.b.t. bestuurlijke handhaving zijn vastgelegd. Tevens is er een governancestructuur ingericht op strategisch, tactisch en operationeel niveau, waarin 100% van de betrokken partners actief participeert. De samenwerking binnen deze structuur is gericht op het uitvoeren van gezamenlijke interventies, het structureel delen van kennis en het ontwikkelen en toepassen van eenduidig beleid in de regio. De effectiviteit van de gezamenlijke interventies wordt vanaf 2026 aantoonbaar vergroot en gemeten aan de hand van vooraf vastgestelde indicatoren, zoals het aantal uitgevoerde bestuurlijke handhavingsinterventies, het aantal betrokken partners per actie, casusresultaten, en evaluaties op impact en tevredenheid van partners.

- In 2026 stelt het Ambtelijk Voorbereidend Overleg Dommelstroom Interventie Team het definitieve convenant op. Hierin worden de samenwerking, doelen en kaders voor bestuurlijke handhaving vastgelegd. De coördinator van het Dommelstroom Interventie Team (DIT) richt in 2026 de governancestructuur in en begeleidt dit proces. Wij nemen namens de gemeente Geldrop-Mierlo actief deel aan dit overleg, zowel op ambtelijk als op managementniveau, en leveren inhoudelijke bijdragen.

Vanaf 2026 organiseren we samen met partners zoals de politie en bibliotheek jaarlijks minimaal 5 voorlichtingscampagnes gericht op online veiligheid: de veiligheidsbeleving van inwoners op internet en de maatregelen die ze nemen om zich te beschermen tegen criminelen. Hierbij richten we ons specifiek op de doelgroepen jeugd, senioren en het MKB. Dit doen we door aan te sluiten bij landelijke en regionale campagnes, door samenwerking binnen het basisteam Dommelstroom en op lokaal niveau wanneer daar specifiek binnen een bepaald gebied of bepaalde doelgroep behoefte aan bestaat.

- In 2026 organiseren wij samen met partners zoals de politie en de bibliotheek meerdere voorlichtingsbijeenkomsten over online veiligheid. Een deel van de bijeenkomsten richt zich specifiek op senioren, een ander deel op alle inwoners.
- Wij leggen afspraken met scholen vast over voorlichting aan jongeren.
- Wij bieden voorlichting aan ondernemers in het midden- en kleinbedrijf (MKB) via trajecten zoals het Politiekeurmerk Veilig Ondernemen.

In 2027 is het rapportcijfer dat inwoners gemiddeld geven voor de veiligheid in de eigen buurt gestegen ten opzichte van 2025. Dit blijkt uit de resultaten uit de Veiligheidsmonitor die iedere twee jaar op wijkniveau wordt uitgezet in de gemeente. Om de veiligheid en het veiligheidsgevoel te vergroten stelt de gemeente op basis van de Politiewet minimaal eens in de vier jaar prioriteiten vast. Uit landelijke, regionale en lokale prioriteiten volgen de acties.

- Wij analyseren in 2026 de resultaten van de landelijke Veiligheidsmonitor, inclusief de extra enquêtes die in 2025 in onze gemeente zijn uitgezet. Deze resultaten geven inzicht in het veiligheidsgevoel en de ervaren veiligheid per wijk.
- Wij werken in 2026 verder aan de uitvoering van de prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsplan 2023–2026: zorg en veiligheid, digitale veiligheid en ondermijning. Jeugd en veiligheid is hierbij een rode draad.

In 2029 is het aantal slachtoffers van digitale criminaliteit in onze gemeente niet gestegen ten opzichte van 2026. Hierbij wordt zowel gekeken naar politiecijfers over gedigitaliseerde criminaliteit (klassieke oplichting met behulp van ICT) als naar cybercrime (criminaliteit door middel van een computer, gericht op een computer zoals hacken, DDOS en Ransomware).

- In 2026 organiseren we voorlichtingsbijeenkomsten voor doelgroepen en nemen we deel aan regionale en landelijke voorlichtingscampagnes.

In 2029 is de bewustwording over ondermijnende criminaliteit onder inwoners en ondernemers met minimaal 10% toegenomen ten opzichte van de nulmeting in 2027. Dit wordt gemeten via de veiligheidsmonitor, waarin vanaf 2027 specifieke vragen over ondermijning en weerbaarheid zijn opgenomen.

- In 2026 zijn hier geen specifieke acties voor voorzien.

Thema Digitale samenleving

Digitalisering biedt kansen om de leefbaarheid, veiligheid en duurzaamheid van onze openbare ruimte te verbeteren. Denk aan slimme verlichting, realtime verkeersinformatie of digitale informatievoorziening in de openbare ruimte. Tegelijkertijd vraagt deze ontwikkeling om zorgvuldige begeleiding. Niet iedereen heeft automatisch toegang tot of baat bij digitale innovaties.

Als gemeente willen we dat alle inwoners kunnen meedoen en profiteren van digitale mogelijkheden. Daarom nemen we een stimulerende en ondersteunende rol in.

Doelen Digitale samenleving

In 2026 heeft de gemeente de ervaringen van gebruikers, de behoeften van inwoners en de kansen van digitale toepassingen in de openbare ruimte in kaart.

Activiteiten: Digitale samenleving

In 2026 heeft de gemeente de ervaringen van gebruikers, de behoeften van inwoners en de kansen van digitale toepassingen in de openbare ruimte in kaart.

- Wij voeren een onderzoek uit onder gebruikers en inwoners om hun ervaringen en behoeften op te halen.
- Wij inventariseren de bestaande en mogelijke digitale toepassingen in de openbare ruimte.
- Wij stellen in 2026 een rapportage op met inzichten en aanbevelingen als basis voor vervolgacties.

Opgave Gebiedsontwikkeling

In onze Visie 2044 is opgenomen wat onze ambities betekenen binnen de woonwijken, de centra, de buitengebieden en de bedrijventerreinen. De omvang van sommige ontwikkelingen, gekoppeld aan geografisch gebied is zodanig dat dit een opgave op zichzelf is. Dit geldt voor de Coevering, Gijzenrooi en Centrum Geldrop.

In deze opgave gebiedsontwikkeling zijn daarnaast een drietal gebieden aangewezen waar een ontwikkeling gewenst en beoogd is. Deze gebieden zijn verschillend, maar de aanpak is steeds hetzelfde: integraal, samen met de omgeving en met oog voor wat lokaal nodig is. Daarbij is relevant dat de schaa sprong zijn effect zal hebben waardoor er niet alleen behoefte is aan meer woningen, maar het ook belangrijk is om te kijken of er voldoende voorzieningen zijn waar mensen in hun nabijheid gebruik van kunnen maken. Het gaat dan om basisvoorzieningen op het gebied van bijvoorbeeld zorg, onderwijs, opvang, horeca, sport.

Voor de drie onderstaande gebieden geldt dat de ontwikkelperspectieven aanleiding geven om een integrale gebiedsontwikkeling in te richten.

- **Zesgehuchten**
In Zesgehuchten zoeken we naar een goede balans tussen leefbaarheid, mobiliteit, woningbouw en behoud van het dorps karakter. Inwoners worden op voorhand actief betrokken bij het opstellen en uitvoeren van plannen voor hun eigen omgeving.
- **Goorsedijk**
Dit is een gebied met bijzondere aandacht voor natuur, water, recreatie en erfgoed. Hier zoeken we naar manieren om landbouw, natuurontwikkeling en beleving op een duurzame manier te combineren met woningbouw.
- **Centrum Mierlo**
In Mierlo werken we samen aan een levendig en aantrekkelijk dorps hart, met ruimte voor ontmoeting, winkels, cultuur en wonen. We betrekken ondernemers en inwoners op voorhand actief bij het opstellen en uitvoeren van plannen voor hun eigen omgeving.

Deze manier van werken draagt direct bij aan de doelen van onze Visie 2044. We willen verbonden gemeenschappen waarin inwoners zich betrokken voelen bij hun leefomgeving en samen werken aan de toekomst van hun wijk of dorp.

Doelen gebiedsontwikkeling

In 2026 wordt door middel van onderzoek duidelijk welke concrete (maatschappelijke) opgaves er liggen voor de gebieden 'Zesgehuchten', 'Goorsedijk' en 'Centrum Mierlo' en op welke wijze deze opgave ruimtelijk ingepast kunnen worden in de ontwikkelperspectieven van deze gebieden.

Activiteiten: Gebiedsontwikkeling

In 2026 wordt door middel van onderzoek duidelijk welke concrete (maatschappelijke) opgaves er liggen voor de gebieden 'Zesgehuchten', 'Goorsedijk' en 'Centrum Mierlo' en op welke wijze deze opgave ruimtelijk ingepast kan worden in de ontwikkelperspectieven van deze gebieden.

Zesgehuchten

- Wij gebruiken de in begin 2026 vastgestelde ontwikkelperspectieven als uitgangspunt en bepalen vervolgens welke opgave(n) we als eerste oppakken, zoals woningbouw en vervangende nieuwbouw van de Jozefschool.
- Wij betrekken inwoners actief bij de uitvoering, met aandacht voor thema's als ontmoeting, verkeersveiligheid, wateroverlast en het versterken van het groene karakter.

Goorsedijk

- Wij werken samen met inwoners, ondernemers en verenigingen aan een samenhangend ontwikkelperspectief voor dit kernrandgebied. Hierin geven wij richting aan opgaven zoals woningbouw, een zwemschool, een kunstgrasveld en mogelijke (flex)woningen. Wij ronden dit ontwikkelperspectief in 2026 af.

Centrum Mierlo

- Wij onderzoeken in 2026 de ruimtelijke en maatschappelijke opgaven voor het centrum van Mierlo, samen met inwoners, ondernemers en bezoekers.
- Wij vertalen de resultaten in een ontwikkelperspectief waarin onder meer woningbouw, verblijfskwaliteit, groen, parkeren en levendige plinten samenkomen.
- Wij bepalen hoe de herontwikkeling van Dorpsstraat 210 kan bijdragen aan de centrumopgaven. Zodra de kaders zijn vastgesteld, werken wij dit plan verder uit in overleg met belanghebbenden.

Opgave Centrum Geldrop

Het centrum van Geldrop is het kloppend hart van de gemeente. Hier komen mensen samen om te winkelen, elkaar te ontmoeten, te ontspannen of gebruik te maken van voorzieningen. Maar het centrum staat onder druk. Veranderend winkelgedrag, leegstand, een verschuiving van functies naar met name woningbouw en de behoefte aan meer ontmoeting vragen om een gezamenlijke aanpak.

We willen van het Centrum van Geldrop een levendige en aantrekkelijke plek maken. Een plek waar inwoners zich welkom voelen, waar ondernemers kansen zien, en waar ruimte is voor woningbouw, cultuur, ontmoeting, groen en beweging.

Dat betekent dat we het centrumgebied herontwikkelen in samenhang: met oog voor wonen, werken, verblijven en verbinden. Dit doen we samen met inwoners, ondernemers, centrummanagement, maatschappelijke partners en vastgoedeigenaren.

Deze opgave past naadloos binnen de Visie 2044. Daarin staat een verbonden, leefbare gemeenschap centraal. Een aantrekkelijk centrum draagt bij aan de brede welvaart: het stimuleert sociale samenhang, economische kracht, culturele beleving én gezondheid.

De aanpak van het centrum is bovendien een voorbeeld van gebiedsgericht werken: we brengen ruimtelijke, economische, maatschappelijke en sociale opgaven bij elkaar, en werken samen met de omgeving aan een toekomstbestendige invulling.

Doelen Centrum Geldrop

In 2026 zijn er aan de randen van het centrum passende en voldoende parkeervoorzieningen gerealiseerd, conform de gemeentelijke ontwerpcriteria voor bereikbaarheid en veiligheid. Dit omvat minimaal 75 parkeerplaatsen bij het kasteel, waarmee langparkeerders de mogelijkheid hebben om buiten het centrum hun auto te parkeren en in het centrum ruimte beschikbaar komt voor de bezoekers van het centrum.

In 2026 is er betaald parkeren ingevoerd op De Meent, met als doel de verschillende doelgroepen (bezoekers en bewoners in het centrum) hier te faciliteren en de langparkeerders naar de randen van het centrum te krijgen. De parkeerdruk wordt jaarlijks gemonitord, op basis waarvan eventuele bijstellingen plaatsvinden.

In 2026 is er duidelijkheid over aanvullende parkeervoorzieningen op De Meent, waarmee de nieuwbouwwoningen in het centrum een parkeermogelijkheid krijgen. Dit is noodzakelijk om woningbouw mogelijk te maken.

In 2027 is inzichtelijk of er nog steeds voldoende fietsvoorzieningen en voorzieningen voor deeltvervoer (fietsen, scooters, auto's) aanwezig zijn, conform de opgave mobiliteit, zodat het gebruik van deze voorzieningen wordt gestimuleerd.

Doelen Centrum Geldrop

In 2029 is gestart met het compacter maken van het kernwinkelgebied, door een extra doorsteek aan de oostzijde van het Bezorgershof. Detailhandel in de aanloopstraten verdwijnt op een natuurlijke wijze en nieuwe initiatieven landen in het centrum. Dit alles met als doel om het verblijf van bezoekers en bewoners in het centrum te verbeteren met aandacht voor sociale cohesie, groen, veiligheid, aangenaam verblijfsgebied, architectonische kwaliteit en voorziening. Dit meten we met behulp van een periodiek tevredenheidsonderzoek, waarbij ten minste 60% van de geraadpleegde bewoners en bezoekers het centrum als aantrekkelijk beoordeelt. Het gebied daaromheen is ingericht en aangevuld met complementaire functies (horeca, cultuur en kleinschalige bedrijvigheid), zodat bezoekers en bewoners aantoonbaar graag verblijven in het centrum.

In 2029 zijn minimaal 50 nieuwe woningen gerealiseerd, waarmee wordt bijgedragen aan de vraag naar nieuwe woningen en het centrum aantrekkelijker kan worden gemaakt.

In 2029 zijn conform de gemeentelijke klimaatdoelen minimaal 3 verschillende koelteplekken gerealiseerd, is de eerste groenstructuur tussen kasteelpark en Dommeldal gerealiseerd en is duidelijk waar openbare ruimte voor de auto kan worden ingeruild voor een vergroening (autoluw).

Activiteiten: Centrum Geldrop

In 2026 zijn er aan de randen van het centrum passende en voldoende parkeervoorzieningen gerealiseerd, conform de gemeentelijke ontwerpcriteria voor bereikbaarheid en veiligheid. Dit omvat minimaal 75 parkeerplaatsen bij het kasteel, waarmee langparkeerders de mogelijkheid hebben om buiten het centrum hun auto te parkeren en in het centrum ruimte beschikbaar komt voor de bezoekers van het centrum.

- Wij realiseren in 2026 het parkeerterrein bij het kasteel door bestrating aan te leggen en aanvullende voorzieningen te plaatsen.

In 2026 is er betaald parkeren ingevoerd op De Meent, met als doel de verschillende doelgroepen (bezoekers en bewoners in het centrum) hier te faciliteren en de langparkeerders naar de randen van het centrum te krijgen. De parkeerdruk wordt jaarlijks gemonitord, op basis waarvan eventuele bijstellingen plaatsvinden.

- Wij voeren in 2026 betaald parkeren in op De Meent door het verkeersbesluit te nemen en de benodigde voorzieningen, zoals parkeerautomaten, te plaatsen.

In 2026 is er duidelijkheid over aanvullende parkeervoorzieningen op De Meent, waarmee de nieuwbouwwoningen in het centrum een parkeermogelijkheid krijgen. Dit is noodzakelijk om woningbouw mogelijk te maken.

- Wij zorgen in 2026 voor duidelijkheid over de aanvullende parkeervoorzieningen op De Meent door de gemeenteraad een besluit te laten nemen over de parkeeroplossing.

In 2027 is inzichtelijk of er nog steeds voldoende fietsvoorzieningen en voorzieningen voor deelfervoer (fietsen, scooters, auto's) aanwezig zijn, conform de opgave mobiliteit, zodat het gebruik van deze voorzieningen wordt gestimuleerd.

- In 2026 worden geen activiteiten voorzien.

In 2029 is gestart met het compacter maken van het kernwinkelgebied, door een extra doorsteek aan de oostzijde van het Bezorgershof. Detailhandel in de aanloopstraten verdwijnt op een natuurlijke wijze en nieuwe initiatieven landen in het centrum. Dit alles met als doel om het verblijf van bezoekers en bewoners in het centrum te verbeteren met aandacht voor sociale cohesie, groen, veiligheid, aangenaam verblijfsgebied, architectonische kwaliteit en voorzieningen. Dit meten we met behulp van een periodiek tevredenheidsonderzoek, waarbij ten minste 60% van de geraadpleegde bewoners en bezoekers het centrum als aantrekkelijk beoordeelt. Het gebied daaromheen is ingericht en aangevuld met complementaire functies (horeca, cultuur en kleinschalige bedrijvigheid), zodat bezoekers en bewoners aantoonbaar graag verblijven in het centrum.

- In 2026 starten wij met de eerste bouwontwikkelingen op het Bezorgershof. Deze ontwikkelingen vormen de basis voor de verdere realisatie van het compactere kernwinkelgebied.

In 2029 zijn minimaal 50 nieuwe woningen gerealiseerd, waarmee wordt bijgedragen aan de vraag naar nieuwe woningen en het centrum aantrekkelijker kan worden gemaakt.

- In 2026 ontwikkelen wij samen met eigenaren, zoals op het Bezorgershof, concrete bouwplannen.
- Wij verlenen de benodigde vergunningen.
- Wij starten met de bouw van de eerste woningen.

In 2029 zijn conform de gemeentelijke klimaatdoelen minimaal 3 verschillende koelteplekken gerealiseerd, is de eerste groenstructuur tussen kasteelpark en Dommeldal gerealiseerd en is duidelijk waar openbare ruimte voor de auto kan worden ingeruild voor een vergroening (autoluw).

- Wij ontwikkelen in 2026 een overkoepelende groenvisie voor het centrum, inclusief een fasering.
- Wij maken voor enkele specifieke locaties concrete inrichtingsvoorstellen.
- Wij starten met de aanleg op de eerste locaties.

Opgave Bedrijventerreinen

Omschrijving (toelichting)

Deze opgave sluit nauw aan bij de Visie 2044, waarin we inzetten op een sterke lokale economie, duurzaamheid en samenwerking. Vitale bedrijventerreinen zijn namelijk een belangrijke voorwaarde voor brede welvaart: ze zorgen voor werk, innovatie, verbinding én veerkracht.

Door te investeren in aantrekkelijke en toekomstbestendige terreinen zorgen we ervoor dat Geldrop-Mierlo aantrekkelijk blijft voor ondernemers van nu én morgen.

Excel-tabel

Doelen bedrijventerrein

Vanaf 2026 wordt de bedrijventerreinstrategie gefaseerd geïmplementeerd, waarbij voor elk bedrijventerrein concrete stappen worden gezet voor instroom, transformatie en toekomstbestendig ruimtegebruik. Parallel daaraan wordt in 2026 een nulmeting uitgevoerd. Op basis van deze nulmeting wordt het groeipercentage vastgesteld. In 2029 is het percentage bedrijventerreinen dat voldoet aan de vastgestelde profielkenmerken aantoonbaar toegenomen ten opzichte van 2026. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord in samenwerking met interne en externe partners.

In 2027 zijn op alle bedrijventerreinen plannen opgesteld en deels uitgevoerd gericht op het verbeteren van de fysieke kwaliteit (vergroening, veiligheid, netheid), mede mogelijk gemaakt door het Ondernemersfonds. De voortgang wordt jaarlijks geëvalueerd samen met ondernemersverenigingen.

Activiteiten: Bedrijventerreinen

Vanaf 2026 wordt de bedrijventerreinstrategie gefaseerd geïmplementeerd, waarbij voor elk bedrijventerrein concrete stappen worden gezet voor instroom, transformatie en toekomstbestendig ruimtegebruik. Parallel daaraan wordt in 2026 een nulmeting uitgevoerd. Op basis van deze nulmeting wordt het groeipercentage vastgesteld. In 2029 is het percentage bedrijventerreinen dat voldoet aan de vastgestelde profielkenmerken aantoonbaar toegenomen ten opzichte van 2026. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord in samenwerking met interne en externe partners.

- Wij starten met de uitvoering van de bedrijventerreinstrategie.
- Wij vertalen de strategie naar regels in de herzieningen van het omgevingsplan, zodat we gericht sturen op instroom, transformatie, intensivering en toekomstbestendig ruimtegebruik.
- Wij voeren een nulmeting uit op alle bedrijventerreinen. Deze meting brengt de huidige situatie in beeld en vormt het ijkpunt voor monitoring van de voortgang tot en met 2029. Wij onderzoeken hierbij de fysieke kwaliteit, economische functies en de profielkenmerken zoals opgenomen in de concept-bedrijventerreinenstrategie 2025.

In 2027 zijn op alle bedrijventerreinen plannen opgesteld en deels uitgevoerd gericht op het verbeteren van de fysieke kwaliteit (vergroening, veiligheid, netheid), mede mogelijk gemaakt door het Ondernemersfonds. De voortgang wordt jaarlijks geëvalueerd samen met ondernemersverenigingen.

- Wij richten samen met bureau Blaauwberg en een stuurgroep van lokale stakeholders het Ondernemersfonds in. We werken aan een breed gedragen voorstel, maken afspraken over de organisatie, trekkingsrechten en investeringsdoelen, en stemmen dit af met ondernemersverenigingen en maatschappelijke partners zoals scholen, sportverenigingen en culturele instellingen. Omdat het fonds geldt voor alle niet-woningen, is deze brede afstemming essentieel. Het fonds draagt bij aan verbetering van de fysieke kwaliteit, versterking van centra en bevordering van samenwerking tussen ondernemers en maatschappelijke organisaties.
- Wij evalueren de Subsidieregeling energiehubbs en duurzame, collectieve oplossingen netcongestie. Daarbij onderzoeken we wat de effecten van de regeling zijn geweest, of een nieuwe regeling wenselijk is en wat de meest effectieve manier is om bedrijven te stimuleren bij te dragen aan het verminderen van netcongestie en de reductie van CO₂-uitstoot. Hiervoor schakelen we expertise in om concrete kansen in beeld te brengen.
- Wij evalueren de inzet van regionale aanjagers vanuit de Metropoolregio Eindhoven op bedrijventerreinen De Spaarpot en Oudven/De Smaale. De lessen nemen we mee bij het opstellen van de plannen voor deze terreinen.

- Wij verwerken de geleerde lessen in een actieplan verduurzaming bedrijven. Hierin beschrijven we per terrein en sector logische vervolgstappen, afgestemd met ondernemers. Dit vormt input voor de plannen die op de verschillende bedrijventerreinen worden opgesteld.

Focuspunten lijn "Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo"

Regulier werk dat in 2026 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

Focuspunt 1 Handhaving algemeen

Binnen het budget 'handhaving algemeen' zien wij in toenemende mate kosten voor woningsluiting en het verplicht (laten) trainen van agressieve honden. De toenemende kosten die wij hiervoor maken, vragen tot op heden geen ophoging van het budget. Het kan echter zo zijn dat het budget vanaf 2027 opgehoogd moet worden vanwege deze ontwikkelingen. Kosten die wij maken voor illegaal storten proberen wij in toenemende mate te verhalen op de dader(s), zodat deze kosten niet onevenredig hard op het budget drukken.

Focuspunt 2 Crises

In de afgelopen jaren is gebleken dat langdurige en ongekennde crises realiteit kunnen worden. Op landelijk en regionaal niveau wordt verder ingezet op versterking van de maatschappelijke weerbaarheid. Ook op lokaal niveau gaan we hier met partners mee aan de slag. Dit doen we door meer inzicht te krijgen in wat er kan gebeuren en wat de impact daarvan is, bijv. van uitval van belangrijke voorzieningen als energie, water of zorg. Om vervolgens te kijken naar welke voorbereidingen organisaties, maar vooral ook onze inwoners zelf, kunnen treffen om te voorkomen dat het gebeurt en als het toch gebeurt om dan de continuïteit van de samenleving te garanderen. Naast de taken, rollen en verantwoordelijkheden die vanuit de landelijke en regionale aanpak volgen, heeft de gemeente daarbij vooral een belangrijke rol als verbinder. In 2026 onderzoeken we hoe we ons via sterke sociale netwerken kunnen richten op het voorkomen van polarisatie en vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid. Daarnaast kijken we hoe we naast het bevorderen van de zelfredzaamheid van inwoners de samenredzaamheid vergroten. Op basis van de bevindingen geven we onze aanpak verder vorm.

Relevante beleidsnota's

Excel-tabel

Naam	Periode
Parkeervisie Geldrop-Mierlo	2022-2030
Regionale Mobiliteitsvisie	2024-2030
Lokale Bereikbaarheidsagenda	2024-2030
Integraal Veiligheidsplan	2023-2026
Uitvoerings- en handhavingsstrategie	2025-2028
Uitvoerings- en handhavingsprogramma	2025
Algemene Plaatselijke Verordening	2025 e.v.
Themaprogramma duurzaamheid	2023-2026
Transitievisie warmte	2022-2026
Beleidsvisie zonneparken en windmolens	2020-
Beleidsvisie laadinfrastructuur	2024-
Gemeentelijk Rioleringsplan	2023-2027
Grond- en afvalstoffenplan	2020-2025
Strategisch meerjarenplan GR Cure	2023-2026
Regionaal Risicoprofiel VRBZO	2025-2028
Strategische visie VRBZO (stukken worden medio 2026 geactualiseerd)	2025
Economisch beleidsplan	2022
Beleidskeuzes evenementen	2024
Regionale detailhandelsvisie Stedelijk Gebied Eindhoven	2023
Reclame en terrassenbeleid	2016
Gebruiksovereenkomst horecaplein	2024
Bedrijventerreinenstrategie	2015-2025
Overzicht van rijks- en gemeentelijke monumenten Geldrop-Mierlo_versie 2021	2021
230911 RCE Afwegingskader verduurzamen monumenten	2023
Archeologieverordening Gemeente Geldrop-Mierlo 2009	2009-

Naam	Periode
Erfgoedverordening Geldrop-Mierlo 2023	2023-
Archeologische beleidskaart gemeente Geldrop-Mierlo	
Beleidsregel Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop-Mierlo 2014, 1e wijziging	2014
Geldrop-Mierlo_ Interactieve erfgoedkaart van diverse gemeenten in Zuidoost-Brabant	
Kerkenvisie gemeente Geldrop-Mierlo laatste versie opgeleverd door Arcadis	2022
220607 Beeldboek centrum Geldrop	
Verordening op de Adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Geldrop-Mierlo	2022
Monumentenwacht Noord-Brabant MWNB	
Cultuurbeleidsplan Geldrop-Mierlo 2018-2021	2018-2021

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 4	0	3.806	0	0	8	1
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.725	2.944	3.113	3.229	3.289	3.289
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.525	1.557	1.648	1.661	1.649	1.661
2.1 Verkeer en vervoer	4.868	5.002	5.663	6.067	6.310	6.572
2.2 Parkeren	208	189	305	308	308	311
3.1 Economische ontwikkeling	645	679	496	426	443	471
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	1	1	1	1	1
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	5	4	4	4	4	4
3.4 Economische promotie	396	476	528	531	538	544
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.782	1.869	2.140	2.044	2.064	2.062
5.4 Musea	288	268	355	337	340	340
5.5 Cultureel erfgoed	305	284	298	298	297	297
5.6 Media	1.379	1.337	933	933	933	933
7.2 Riolerings	1.841	2.091	2.296	2.574	2.892	3.010
7.3 Afval	5.787	5.699	5.705	5.928	6.173	6.432
7.4 Milieubeheer	1.884	1.984	1.676	1.712	1.698	980
Totaal Lasten	23.640	28.189	25.161	26.053	26.946	26.909
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 4	0	301	220	203	217	314
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	165	161	213	213	213	213
1.2 Openbare orde en veiligheid	26	8	8	8	8	8

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
2.1 Verkeer en vervoer	252	161	167	167	167	167
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	4	0	0	0	0
3.4 Economische promotie	607	822	905	930	930	930
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	396	436	607	607	607	607
5.5 Cultureel erfgoed	27	20	20	20	20	20
5.6 Media	259	220	0	0	0	0
7.2 Riolerig	4.085	4.274	4.433	4.713	5.034	5.377
7.3 Afval	7.122	7.463	7.477	7.738	8.009	8.291
7.4 Milieubeheer	1.095	754	729	727	726	8
Totaal Baten	14.033	14.623	14.779	15.327	15.932	15.935
Saldo (baten -/-lasten)	-9.607	-13.566	-10.381	-10.726	-11.014	-10.974

Capaciteitsbeeld 2026

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Totaal
Thema Mobiliteit	2.1 Verkeer en vervoer	0	14.356	0	0	14.356
	2.2 Parkeren	0	2.483	0	0	2.483
	2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
Thema Duurzaamheid	7.2 Riolerig	0	5.993	0	0	5.993
	7.3 Afval	0	2.057	0	50	2.107
	7.4 Milieubeheer	0	6.294	0	200	6.494
Thema Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	370	733	1.107	2.210
	1.2 Openbare orde en veiligheid	0	1.635	660	16.527	18.822
Thema Cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	300	650	0	950
	5.4 Musea	0	75	60	0	135
	5.5 Cultureel erfgoed	0	320	85	0	405
	5.6 Media	0	0	184	1.567	1.751
Thema Economische kracht	3.1 Economische ontwikkeling	200	3.600	0	0	3.800
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	185	0	0	185
	3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	0	0	0	0	0
	3.4 Economische promotie	0	600	0	0	600
Thema Digitale samenleving						
Opgave Gebiedsontwikkeling						
Opgave Centrum Geldrop						
Opgave Bedrijventerreinen						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 4					
Totaal		200	38.268	2.372	19.451	60.291

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1. Structurele kosten formatie DIT coördinator	-15.200	-15.200	-15.200	-15.200
2. Veiligheidsmonitor	7.900	- 4.800	7.900	- 4.800
3. Subsidie Stichting Weeffabriek	-53.550	-53.550	-53.550	-53.550
4. Algemeen risicovermogen Stichting Weeffabriek	-125.000	0	0	0
5. Algemeen risicovermogen Stichting Weeffabriek t.l.v. algemene reserve	125.000	0	0	0
6. Ondernemersfonds	-65.000	0	0	0

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
7. Plateau Bisschop van Mierlostraat (kapitaallasten)	0	-1.632	-1.618	-1.604
8. Genoenhuizerweg fietsstraat (kapitaallasten)	0	-765	-758	-752
9. Langzaam verkeersplan (kapitaallasten)	0	-1.530	-1.517	-1.504
10. Fietspaden Laan der vier Heemskinderen (Oost) (kapitaallasten)	0	-3.773	-17.493	-17.342
11. Voorbereidingskrediet busbaan Gijzenrooiseweg (kapitaallasten)	0	-765	-758	-751
12. Realisatie busbaan Gijzenrooiseweg (kapitaallasten)	0	0	-13.750	-63.750
13. Geldropseweg topklaar vervangen (kapitaallasten)	0	0	0	-5.100
14. Vervanging VRI Bogardeind -Emopad (kapitaallasten)	0	0	-11.590	-11.486
15. Ombouw rotonde Nuenenseweg - Spaarpot (kapitaallasten)	0	0	-1.275	-1.264
16. Ombouw rotonde Brugstraat - Industrieweg (kapitaallasten)	0	0	-2.040	-2.022
17. Afsluiting Brugstraat (kapitaallasten)	0	-612	-607	-601
18. Betaald parkeren de Meent (kapitaallasten)	0	-3.909	-3.868	-3.828
Totaal	-125.850	-86.536	-116.124	-183.554
Investerings	2026	2027	2028	2029
Plateau Bisschop van Mierlostraat (7)	32.000			
Genoenhuizerweg fietsstraat (8)	15.000			
Langzaam verkeersplan (9)	30.000			
Fietspaden Laan der vier Heemskinderen (Oost) (10)	343.000			
Voorbereidingskrediet busbaan Gijzenrooiseweg (11)	15.000			
Realisatie busbaan Gijzenrooiseweg (12)		1.250.000		
Geldropseweg topklaar vervangen (13)			100.000	
Vervanging VRI Bogardeind -Emopad (14)		190.000		
Ombouw rotonde Nuenenseweg - Spaarpot (15)		25.000		
Ombouw rotonde Brugstraat - Industrieweg (16)		40.000		
Afsluiting Brugstraat (17)	12.000			
Betaald parkeren de Meent (18)	22.000			

1. Structurele kosten DIT- coördinator 2026 e.v.

De Dommelstroom gemeenten (Cranendonck, Heeze-Leende, Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel en Valkenswaard) hebben nadere afspraken gemaakt over de samenwerking op het gebied van bestuurlijke handhaving onder leiding van de coördinator van het zogeheten Dommelstroom Interventie Team (DIT). Voor de formatie van de DIT-coördinator was bij de gemeenten 0,5 FTE opgenomen in de begroting. Met ingang van 2024 is de DIT coördinator aan de slag gegaan voor 1 FTE. In 2023 en 2024 is de overige 0,5 FTE betaald uit subsidiemiddelen van het RIEC Oost Brabant. In de praktijk is gebleken dat 0,5 FTE te weinig formatie betreft om de taken zowel op het vlak van governance, strategie en beleid maar ook uitvoering voor zes gemeenten naar behoren te kunnen uitvoeren. Gemeenten hebben samen afgesproken om met ingang van 2026 de kosten voor 0,89 FTE de DIT coördinator structureel in hun begroting op te nemen. Dit vanwege het:

- Uitbreiden van de mogelijkheden m.b.t. bestuurlijke handhaving.
- Extra focus op doelen en kaders en een rol ten aanzien van de aansturing van het beleidsoverleg DIT.
- Een overheid maakt een gezamenlijke vuist tegen criminaliteit (dijken zijn overal even hoog waardoor criminelen minder snel zullen shoppen tussen gemeenten)
- Meerwaarde uitwisseling en expertise tussen gemeenten; verhogen deskundigheid.
- Samenwerking zorgt voor minder kwetsbaarheid bijv. ten aanzien van locaties waar de lokale toezichthouders zich kwetsbaar door voelen vanwege lokale bekendheid.

Totale loonkosten DIT 0,89 FTE	112.875
Gemeente Heeze-Leende	11% = 12.416

Gemeente Son en Breugel	12% = 13.545
Gemeente Cranendonck	14% = 15.802
Gemeente Nuenen	16% = 18.060
Gemeente Valkenswaard	21% = 23.704
Gemeente Geldrop-Mierlo	26% = 29.348

De totale kosten voor Geldrop-Mierlo bedragen met ingang van 2026 € 29.400,-. Er is op dit moment een structureel bedrag van € 14.200,- opgenomen in de gemeentelijke begroting. Dit betekent dat er nog een bedrag van € 15.200,- extra nodig is.

2. Veiligheidsmonitor 2025 e.v.

De Veiligheidsmonitor is een landelijk bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het onderzoek wordt in het najaar van de oneven jaren uitgevoerd. In onze gemeente worden extra enquêtes uitgezet om resultaten ook op wijkniveau beschikbaar te krijgen en om aanvullende vragen te stellen. Van de enquêteresultaten wordt een rapportage gemaakt, de laatste keer in de vorm van een infographic, die halverwege het daaropvolgende jaar wordt opgeleverd.

De aanpassing in de CBS-wijkindeling in 2024 heeft gevolgen voor de onderzoeksgebieden die voor de Veiligheidsmonitor worden gehanteerd. Zo werd er in de Veiligheidsmonitor van 2023 nog uitgegaan van 9 deelgebieden, door de nieuwe wijkindeling zijn er in 2025 12 deelgebieden (8 Geldrop, 4 Mierlo). Dit leidt tot hogere kosten in 2025 omdat er meer enquêtes uitgezet moeten worden en zal ook leiden tot hogere kosten in 2026 omdat het opleveren van een rapportage met meer deelgebieden meer werk is.

Voor de Veiligheidsmonitor is jaarlijks een bedrag van € 11.361,- opgenomen. Om realistisch te begroten dient in de begroting vanaf 2026 in de even jaren een bedrag van € 3.500,- te worden opgenomen voor het opstellen van een gemeentelijke rapportage n.a.v. de Veiligheidsmonitor en vanaf 2027 in de oneven jaren een bedrag van € 16.000,- te begroten voor het uitvoeren van het onderzoek op wijkniveau. Gelet op het bovenstaande is er dan sprake van een tekort in de oneven jaren van € 4.800,- en van een overschot in de even jaren van € 7.900,-.

3. Subsidie Stichting Weeffabriek

In december 2023 heeft de herstructurering van de financiële geldstromen Weeffabriek plaatsgevonden. 2024 was daarbij een overgangsjaar. De jaarrekening 2024 van de Stichting Weeffabriek vertoont een structureel tekort van € 53.550,-. Dit komt o.a. door dat de benodigde storting o.b.v. het MJOP van afgerond € 20.000,- ten tijde van de herstructurering nog niet bekend was. Daarnaast kwam de Volksuniversiteit in financiële problemen omdat zij via de nieuwe methodiek van flexibele huur veel meer moesten betalen voor het vaste gebruik van flexibele ruimten. Voor dit laatste is een maatwerkconstructie gekozen waardoor de Weeffabriek afgerond € 40.000,- aan geplande inkomsten misliep. Wij vragen u nu de financiële ruimte voor de benodigde extra structurele subsidie van € 53.550,- binnen deze meerjarenbegroting beschikbaar te houden. Voor het daadwerkelijk beschikbaar stellen van deze gelden leggen wij u een raadsvoorstel voor met daarin opgenomen een evaluatie van de herstructurering en de resultaten van een uitgevoerd klanttevredenheidsonderzoek.

4. Algemeen risicovermogen Stichting Weeffabriek

Ten tijde van de financiële herstructurering heeft een extern bureau aanbevolen om een financiële buffer voor de Stichting Weeffabriek ter beschikking te stellen zodat zij in staat zouden zijn om ook zelf financiële risico's op te vangen. Daarbij werd aanbevolen om aan de bovenkant van een range van 10% tot 25% van de totale baten te gaan zitten. Wij stellen voor om een bedrag van € 125.000,- ter beschikking te stellen. Dit is bij een totale omzet van afgerond € 1.250.000,- aan de onderkant van de hierboven genoemde range. Ook hier geldt dat we het daadwerkelijk ter beschikking van dit bedrag via het eerdergenoemde raadsvoorstel aan u voorleggen en dat wij u nu vragen om dit bedrag binnen de algemene reserve beschikbaar te houden.

5. Algemeen risicovermogen Stichting Weeffabriek t.l.v. algemene reserve

Zoals bij punt 6 aangegeven willen wij u via een apart raadsvoorstel laten besluiten om € 125.000,- ten laste van de algemene reserve te brengen voor buffervorming bij de Stichting Weeffabriek.

6. Ondernemersfonds

Voor het opzetten van een gemeentebreed ondernemersfonds is in 2026 een gedegen begeleidingstraject voorzien. De ambitie om dit fonds op te richten is vastgelegd in de strategie 2026–2029 en draagt bij aan het realiseren van de doelstelling om onder anderen op bedrijventerreinen de fysieke kwaliteit te verbeteren (zoals vergroening, veiligheid en netheid), in samenwerking met ondernemers.

Het ondernemersfonds is bedoeld voor alle gebruikers van niet-woningen, dus zowel commerciële bedrijven als maatschappelijke organisaties zoals scholen, culturele instellingen, zorg- en welzijnspartijen en sportverenigingen.

Daarnaast biedt het ondernemersfonds de mogelijkheid om samen met centrummanagement en vastgoedeigenaren de beide centra te versterken. Ook bevordert het de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en andere gebieden binnen onze gemeente. We betrekken ondernemers en maatschappelijke partners actief bij de voorbereiding.

Het traject wordt begeleid door bureau Blaauwberg en bestaat uit drie fasen:

1. Oriëntatiefase (onder meer gesprekken met ondernemers, analyse van het belastingbestand, opstellen startnotitie)
2. Verbreed onderzoek (openbare bijeenkomsten, aanvullende consultaties, opstellen eindrapport als basis voor het raadsbesluit)
3. Besluitvorming en implementatie (politieke besluitvorming, oprichting fonds, statuten en convenant)

Het besluit over het daadwerkelijk instellen van het ondernemersfonds wordt pas in de laatste fase genomen, op basis van het eindrapport.

Daarom is het noodzakelijk om € 65.000,- aan middelen op te nemen in de begroting van 2026. Dit bedrag bestaat uit € 57.000,- voor de begeleiding van het volledige traject door bureau Blaauwberg en € 8.000,- aan overige externe kosten.

Toelichting op de noodzaak:

Zonder deze middelen kunnen we het traject niet starten en komt de uitvoering van de strategische doelstelling in gevaar. Het ondernemersfonds is essentieel om als gemeente samen met ondernemers en maatschappelijke partners te investeren in aantrekkelijke, toekomstbestendige en goed georganiseerde bedrijventerreinen, wijken en centra. Het fonds sluit bovendien aan bij regionale ontwikkelingen en biedt een duurzaam instrument voor samenwerking.

7. Plateau Bisschop van Mierlostraat

Bewoners van deze woonstraat vragen nadrukkelijk iets te doen aan de hoge snelheden van het gemotoriseerd verkeer. Snelheidsmetingen bevestigen de klachten van bewoners. Inmiddels hebben wij een subsidietoezegging van het rijk ontvangen. De eigen bijdrage vanuit de gemeente dient nog te worden vastgelegd in de begroting.

8. Genoenhuizerweg fietsstraat

Onderdeel van het bouwplan aan de Genoenhuizerweg (12 woningen) is de herinrichting van het 1e deel van de Genoenhuizerweg (gezien vanaf Hoog Geldrop) als fietsstraat. Het ontbrekende deel van de Genoenhuizerweg (tot Oosteinde) dient dan logischerwijs ook als fietsstraat te worden ingericht zodat een meer gesloten fietsnetwerk ontstaat. Deze beperkte aanpassing is het resultaat van de gehouden burgerparticipatie maar kent nog geen financiële dekking.

9. Langzaam verkeersplan

In de Lokale Bereikbaarheidsagenda is het opstellen van een langzaam verkeersplan voor de jaarschijf 2026 opgenomen. Wij zijn voornemens dit werk uit te besteden.

10. Fietspaden Laan der vier Heemskinderen (Oost)

In de lokale Bereikbaarheidsagenda is de opwaardering van fietsvoorzieningen opgenomen als belangrijk onderdeel van de lokale en regionale mobiliteitstransitie. Inmiddels hebben wij een subsidietoezegging van het rijk ontvangen. De eigen bijdrage vanuit de gemeente dient nog te worden vastgelegd in de begroting.

11. Voorbereidingskrediet busbaan Gijzenrooiseweg

In de lokale Bereikbaarheidsagenda is de opwaardering van het openbaar vervoer (OV) opgenomen als belangrijk onderdeel van de lokale en regionale mobiliteitstransitie. Speerpunt van beleid is in deze, dat zoveel mogelijk actuele verliestijden in de lijnvoering van het OV worden weggenomen. Op de Gijzenrooiseweg zien we in de avondspitsperiode steeds vaker vertragingen ontstaan waardoor geen betrouwbare dienstregeling kan worden gereden en de concurrentiepositie van het OV t.o.v. het autoverkeer onder druk komt te staan. Wij zien op korte termijn reële subsidiemogelijkheden voor de aanleg van een busbaan op de Gijzenrooiseweg (wegvak tussen de Laan van Tolkien en rotonde Emopad), als onderdeel van HOV5 Eindhoven-Geldrop. In 2026 zijn wij voornemens de mogelijkheden van deze busbaan verder te verkennen waarvoor wij nu een voorbereidingskrediet vragen met als doel de beoogde busbaan in 2027 (met subsidie) te realiseren. Naast de actuele vertragingen voor het OV speelt uiteraard ook de lokale en regionale woningbouwopgave een belangrijke rol waarmee extra verkeer wordt gegenereerd welke niet langer door extra autoinfrastructuur kan worden opgevangen.

12. Realisatie busbaan Gijzenrooiseweg

Het project vloeit voort uit de Lokale Bereikbaarheidsagenda en betreft een onderdeel van HOV5 Eindhoven-Geldrop. Met dit project leveren we een belangrijke bijdrage in de beoogde lokale en regionale mobiliteitstransitie. Tevens houden we de kern Geldrop beter bereikbaar door de kwaliteit van het OV-netwerk op peil te houden waarbij vermijdbare autokilometers worden vervangen door een meer milieuvriendelijke vervoerswijze. Een vrije busbaan op de Gijzenrooiseweg (wegvak Laan van Tolkien-Emopad) is (ruimtelijk) relatief makkelijk inpasbaar door de ruimtereservering die bij aanleg van de weg in 1997 reeds met dat doel werd aangelegd. Realisatie van dit onderdeel van HOV5 vindt plaats met cofinanciering van regio en/of rijk en is afgestemd met de gemeente Eindhoven. Zie ook de vorige toelichting.

13. Geldropseweg topklaar vervangen

In de procedure omtrent de afsluiting van de Brugstraat is een bewonersgroep voor wat betreft het onderdeel geluid door de rechter in het gelijk gesteld waarbij is bepaald dat de wegbeheerder de te verwachten geluidstoename bij woningen langs de Industrierweg en Geldropseweg dient weg te nemen. Uit aanvullend akoestisch onderzoek blijkt dat deze bewoners gecompenseerd kunnen worden door de toepassing van Zeer stil Asfalt op genoemde wegen.

14. Vervanging VRI Bogardeind -Emopad

De verkeersregelinstallatie is hardwarematig na 20 jaar aan vervanging toe. De installatie staat op een kruispunt met een zeer hoge verkeersbelasting waar de bedrijfszekerheid geborgd moet zijn. Uitstel van deze vervangingsinvestering is om die reden niet verantwoord. De vervanging bestaat uit een nieuwe regelkast, bedrading/bekabeling en armaturen. Het straatmeubilair (masten) wordt niet vervangen.

15. Ombouw rotonde Nuenenseweg -Spaarpot

Door de ontwikkeling van bedrijventerrein Eeneind-West in Nuenen verwachten wij een toename van het (vracht)verkeer door de kern Geldrop in relatie tot de A67. Dit verkeer kunnen wij in de spitsperiode doseren zodat het doorgaand verkeer t.o.v. de kern Geldrop wordt beperkt en beheersbaar blijft. Dit vergt een ombouw van de huidige rotonde Spaarpot naar een verkeersregelinstallatie.

16. Ombouw rotonde Brugstraat -Industrieweg

Er loopt een procedure voor het afsluiten van de Brugstraat voor doorgaand verkeer waarbij een deel van het verkeer via de Tramweg zal gaan rijden en een groter aandeel via de route Industrieweg-Geldropseweg. Deze nieuwe verkeerscirculatie dient bij voorkeur te worden ondersteund door de vormgeving van het kruispunt, wat met een rotonde nog niet het geval is. Bij de beoogde aanpassing wordt het zuidelijk deel van de Brugstraat met een boog rechtstreeks gekoppeld aan de Industrieweg waardoor dit de meer vanzelfsprekende route zal zijn voor het doorgaande verkeer.

17. Afsluiting Brugstraat

De procedure voor de afsluiting Brugstraat loopt nog door vanwege ingekomen bezwaar en beroep. Dit vergt een aanvullend voorbereidingskrediet.

18. Betaald parkeren op de Meent

Ten einde de benodigde parkeervoorzieningen te kunnen faciliteren in relatie tot de woningbouwopgave in het Geldropse centrum is het noodzakelijk dat de parkeervoorzieningen van De Meent beschikbaar gaan komen voor vergunninghouders en bezoekers van het centrum. Omdat het terrein thans nog geen parkeerregulering kent wordt De Meent nagenoeg volledig bezet door langparkeerders. Deze worden verplaatst naar parkeerterreinen aan de randen van het centrum (Molenstraat en kasteelpark). Invoering van betaald parkeren op De Meent is noodzakelijk om het langparkeren daadwerkelijk te laten landen op de daarvoor aangewezen parkeerterreinen. Dit betekent evenwel dat een tweetal betaalautomaten moet worden aangeschaft en geïnstalleerd. Daarnaast zijn er kosten verbonden aan de wijziging van de belijning en bebording. In de backoffice dienen aanpassingen te worden doorgevoerd t.b.v. het belparkeren en betalingen per bankpas.

Programma 5. Organisatie

Het programma Organisatie is een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke strategie 2026–2029. De daarin opgenomen ontwikkelingen zijn primair gericht op het versterken van de ambtelijke organisatie en betreffen voor een groot deel interne verbeteringen. Afhankelijk van de aard en impact van de doelen binnen dit programma, kunnen deze vallen onder de kaderstellende rol van de gemeenteraad of onder de verantwoordelijkheid van de directie.

Strategische doelen die raken aan de gemeentebrede visie, de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners of die beleidsmatige of financiële impact hebben, behoren tot het kaderstellende domein van de raad. Daarentegen vallen doelen die betrekking hebben op de interne inrichting van de organisatie, zoals HR-beleid, systemen of procesoptimalisatie, onder de verantwoordelijkheid van de directie. Omdat de realisatie van de inhoudelijke ambities uit de strategie mede afhankelijk is van een wendbare, effectieve en toekomstbestendige organisatie, wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de belangrijkste doelen en keuzes binnen dit programma.

Om als gemeente goed te kunnen werken voor onze inwoners, is het belangrijk dat onze organisatie op orde is. Een sterke organisatie zorgt ervoor dat we snel en goed kunnen reageren op wat er in de samenleving speelt.

Kortom, een betrouwbare overheid die helder communiceert, zorgvuldig werkt en actief inspeelt op veranderingen. Dit past bij het toekomstbeeld uit de Visie 2044: een overheid die dichtbij is, dienstbaar handelt en klaar is voor de uitdagingen van morgen. Daarnaast werken we, als werkgever, aan 2 uitdagingen:

- Het creëren van een werkomgeving waar collega's graag willen werken en waar zij energie krijgen (werkgelegenheid en duurzame inzetbaarheid).
- Blijven vernieuwen om in de wereld van morgen nog meer waarde toe te voegen (ontwikkeling en innovatie).

De komende jaren werken we binnen dit programma aan de volgende thema's en opgaven:

Thema's

- Bedrijfsvoering
- Organisatieontwikkeling
- Dienstverlening

Opgaven

- Datagedreven werken
- Participatief werken
- Samenspel

Thema Bedrijfsvoering

Omschrijving (toelichting)

Een sterke organisatie vraagt om een stevige basis. In Geldrop-Mierlo zorgen we voor een bedrijfsvoering die wendbaar, weerbaar en toekomstgericht is. Zo kunnen we onze maatschappelijke opgaven realiseren en betrouwbaar opereren richting inwoners, partners en raad.

We borgen een gezonde financiële huishouding en sturen op een efficiënte inzet van mensen en middelen. Onze bestuurlijke planning is voorspelbaar en afgestemd op de politieke cyclus. We versterken onze informatiehuishouding en juridische kwaliteitszorg, en geven uitvoering aan de Wet open overheid (Woo) door transparanter te werken en informatie beter toegankelijk te maken.

Daarnaast investeren we in onze digitale weerbaarheid en zorgen we voor veilige systemen, bewustwording en goed gebruik van data en technologie. We blijven werken aan een organisatie die aantrekkelijk is voor nieuwe collega's en waarin medewerkers zich kunnen ontwikkelen en vitaal blijven. Zo versterken we ons werkgeversmerk en stimuleren we eigenaarschap en werkplezier.

Tot slot vraagt de Omgevingswet dat we anders werken en plannen: integraal, participatief en gebiedsgericht. We bouwen aan een omgevingsplan dat digitaal toegankelijk is en aansluit bij de leefwereld van inwoners en professionals. Ook dat vraagt om een stabiele en goed georganiseerde bedrijfsvoering.

Excel-tabel

Doelen Bedrijfsvoering
Financiën, Planning en Sturing
In 2026 is de meerjarenbegroting sluitend, waarbij de uitgaven gedekt zijn door de inkomsten.
In 2026 zijn er integrale dashboards per team operationeel, waarmee inzicht wordt verkregen in de inzet van capaciteit en budgetten.
In 2026 is de bestuurlijke planning doorlopend gekoppeld aan begroting, P&C-cyclus, jaarlijkse actualisaties, wetswijzigingen en toezeggingen, en is voorzien van kwartaalgerichte concrete raadsdeadlines voor minimaal 90% van de planbare onderwerpen. Daarbij zijn alle geplande onderwerpen vanaf Q1 2026 voorzien van een risicoprofiel en wordt de planning ten minste twee keer per jaar structureel geactualiseerd (juni en november).
In 2027 geven de integrale dashboards ook inzicht in de gerealiseerde inzet van capaciteit.
Digitale weerbaarheid, privacy en informatievoorziening
In 2026 heeft de organisatie, in samenwerking met de Dienst Dommelvallei en op basis van de ENSIA-rapportage, een strategische analyse uitgevoerd van de nog niet belegde taken, rollen en verantwoordelijkheden op het gebied van digitale weerbaarheid. Deze analyse vormt het vertrekpunt voor het structureel beleggen van verantwoordelijkheden en het versterken van onze digitale veerkracht.
In 2026 zorgen we, in samenwerking met de Dienst Dommelvallei, dat 100% van de medewerkers en bestuurders een basistraining digitale weerbaarheid heeft gevolgd en bekend is met de belangrijkste risico's en handelingsperspectieven.
In 2026 heeft de gemeente de privacy geïmplementeerd bij data-vragen, conform beleidsuitwerking Privacy en AVG. De voortgang wordt jaarlijks geëvalueerd, waarbij minimaal 75% van de data-vragen voldoet aan de gestelde privacyrichtlijnen.
In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo het vastgestelde privacy ambitieniveau uit de beleidsuitwerking Privacy bereikt. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord via het borgingsproduct 3.0 (van de Informatiebeveiligingsdienst), waarbij het scoringspercentage van 60% voldoet aan het huidige ambitieniveau.
Juridische kwaliteitszorg & Woo
Vanaf 2026 wordt het onderwerp "juridische kwaliteitszorg" structureel opgenomen in de P&C-cyclus (bijv. in voortgangsrapportages) en minimaal 2 keer per jaar besproken in het Management Overleg.
In 2026 is bij 90% van de besluitvormingsdocumenten (adviesnota's) binnen de 10 benoemde onderwerpen aantoonbaar juridisch advies ingewonnen voorafgaand aan besluitvorming, vastgesteld via een jaarlijkse dossieranalyse.
In 2026 is het aandeel adviesnota's waarin het kopje 'juridische gevolgen' is ingevuld toegenomen tot 95%, zoals gemeten in een kwartaalreview.
Hoewel ook nu al – zij het minder structureel of expliciet – lessen worden getrokken uit bezwaarprocedures, Woo-verzoeken en juridische advisering, worden deze leerpunten vanaf 2026 systematisch verder benut voor de continue verbetering van werkprocessen en de ontwikkeling van juridische kennis bij medewerkers. Deze inzichten worden jaarlijks vastgelegd en opgevolgd met concrete verbeteracties.
In 2026 is het proces Bezwaren en klachten actief onder aan de aandacht gebracht bij alle medewerkers die betrokken zijn bij dit proces via een gerichte informatie- en/of kennissessie. In een daaropvolgende evaluatie geeft minimaal 80% van hen aan voldoende toegerust te zijn om hun rol binnen dit proces goed te kunnen vervullen.
In 2026 wordt ten minste 90% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld. De voortgang wordt gemonitord via een dashboard en maandelijks besproken in het Teammanagersoverleg. De wettelijke termijnen zijn leidend; bij afwijkingen worden waar nodig passende acties ondernomen.
In 2026 is de tweede tranche van de actieve openbaarmakingsplicht van de Wet open overheid (Woo) volledig geïmplementeerd binnen de gemeente Geldrop-Mierlo. Dit omvat de actieve publicatie van onder andere ontwerpen van wet- en regelgeving, vergaderstukken van decentrale overheden, agenda's en besluiten van bestuurscolleges, adviezen, jaarplannen, jaarverslagen, Woo-verzoeken en Woo-besluiten.
In 2026 wordt minimaal 85% van de Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijn afgehandeld, op basis van maandelijks rapportages.
In 2026 is het Woo-proces vastgelegd in standaard werkprocessen en formats.
In 2027 geeft minimaal 75% van de teams aan voldoende ondersteuning en duidelijkheid te ervaren in hun rol binnen het Woo-proces, op basis van een jaarlijkse interne evaluatie.
In 2027 is de kwaliteit van de adviesnota's op bezwaar en klachten aantoonbaar verbeterd, gemeten via een jaarlijkse steekproef waarbij minimaal 80% voldoet aan de richtlijnen voor juridische onderbouwing en motivering.
Inkoop & rechtmatigheid
In 2026 wordt bij iedere inkoop waar het inkoopbeleid dat voorschrijft tijdig een inkoopstrategie gehanteerd. Dit wordt gemonitord via een steekproefsgewijze dossieranalyse.
In 2027 wordt bij iedere inkoop waar het inkoopbeleid dat voorschrijft tijdig en correct een inkoopstrategie gehanteerd. Dit wordt gemonitord via een steekproefsgewijze dossieranalyse.
Medewerkers, vitaliteit & werkgeverschap (HR)
In 2026 is de medewerkersbetrokkenheid verbeterd, waarbij de Employee Net Promoter Score (eNPS-score) minimaal gelijk tot 1 punt hoger is dan de meting uit 2025 (referentiejaar), door structurele opvolging van medewerkerssuggesties, procesoptimalisaties en leiderschapontwikkeling.
Vanaf 2026 zijn 70% van de ontwikkelactiviteiten gekoppeld aan organisatie- of teamdoelen en opgenomen in een jaarlijks leer- en ontwikkelprogramma.
In 2026 heeft minimaal 50% van de medewerkers deelgenomen aan ten minste één vitaliteitsactiviteit (zoals workshops, coaching of (sport)activiteiten).
In 2026 is het werkgeversimago van de gemeente Geldrop-Mierlo versterkt, wat blijkt uit een toename van het aantal sollicitanten dat voldoet aan het gevraagde profiel. Deze verbetering is het resultaat van gerichte arbeidsmarktcommunicatie en versterkte zichtbaarheid als aantrekkelijke en maatschappelijk betrokken werkgever.

Doelen Bedrijfsvoering

Vanaf 2026 blijft het verloopcijfer jaarlijks maximaal gelijk aan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare middelgrote gemeenten (zoals jaarlijks gepubliceerd door het A&O fonds Gemeenten), door gerichte inzet op strategisch personeelsbeleid, (loopbaan)ontwikkeling, werkgelegenheid en goed werkgeverschap.

Vanaf 2026 blijft het verzuimpercentage jaarlijks maximaal gelijk aan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare middelgrote gemeenten (zoals jaarlijks gepubliceerd door het A&O fonds Gemeenten), door gerichte inzet op vitaliteit, verzuimgesprekken en preventieve interventies.

Dienst Dommelvallei

In 2026 is de gewijzigde governance (bestuur en directiebestuur) van Dienst Dommelvallei volledig operationeel, inclusief heldere spelregels en vastgestelde en geborgde besluitvormingsprocedures.

In 2026 zijn businesspartners van de Dienst Dommelvallei actief in alle bedrijfsvoeringsdomeinen (HR, Financiën, ICT) en wordt hun toegevoegde waarde jaarlijks geëvalueerd door minimaal 75% van de betrokken managers als positief beoordeeld op de onderdelen strategisch advies, verbinding met de lijn en kwaliteit van dienstverlening.

In 2026 onderzoeken we in samenwerking met Dienst Dommelvallei welke kansen er liggen voor de organisatie voor het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI). Aan de hand daarvan werken we een opzet en aanpak uit om AI van toegevoegde waarde te laten zijn, met aandacht voor privacy en ethiek.

Omgevingswet

In 2026 heeft minimaal 80% van de medewerkers die betrokken zijn bij omgevingsvraagstukken deelgenomen aan een leertraject of intervisie gericht op de kernprincipes van de Omgevingswet (samenwerking, participatie, ruimte geven).

In 2026 wordt de eerste wijziging van het nieuwe omgevingsplan vastgesteld en in 2029 is circa 80% van de transitie van tijdelijk naar nieuw omgevingsplan voltooid.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Financiën, Planning en Sturing

In 2026 is de meerjarenbegroting sluitend, waarbij de uitgaven gedekt zijn door de inkomsten.

- Activiteiten vinden plaats binnen de begrotingscyclus die in 2025 wordt uitgevoerd.

In 2026 zijn er integrale dashboards per team operationeel, waarmee inzicht wordt verkregen in de inzet van capaciteit en budgetten.

- In samenwerking met de Dienst Dommelvallei geven we richting aan de Opgave datagedreven werken. Zie ook de doelen bij Opgave Datagedreven werken.

In 2026 is de bestuurlijke planning doorlopend gekoppeld aan begroting, P&C-cyclus, jaarlijkse actualisaties, wetwijzigingen en toezeggingen, en is voorzien van kwartaalgerichte concrete raadsdeadlines voor minimaal 90% van de planbare onderwerpen. Daarbij zijn alle geplande onderwerpen vanaf Q1 2026 voorzien van een risicoprofiel en wordt de planning ten minste twee keer per jaar structureel geactualiseerd (juni en november).

- Wij formaliseren de tweejaarlijkse actualisatiecyclus (juni op basis van strategie, november op basis van begroting) en leggen deze vast in de P&C-kalender.
- Wij ontwikkelen de monitoringstools verder door, zodat verschuivingen op basis van risicoprofielen en planningsafwijkingen beter gevolgd kunnen worden.
- Wij evalueren de toepassing van risicoprofielen en het effect hiervan op de planningsdiscipline binnen de organisatie.

In 2027 geven de integrale dashboards ook inzicht in de gerealiseerde inzet van capaciteit.

- In samenwerking met de Dienst Dommelvallei geven we richting aan de Opgave datagedreven werken. Zie ook de doelen bij Opgave Datagedreven werken.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Digitale weerbaarheid, privacy en informatievoorziening

In 2026 heeft de organisatie, in samenwerking met de Dienst Dommelvallei en op basis van de ENSIA-rapportage, een strategische analyse uitgevoerd van de nog niet belegde taken, rollen en verantwoordelijkheden op het gebied van digitale weerbaarheid. Deze analyse vormt het vertrekpunt voor het structureel beleggen van verantwoordelijkheden en het versterken van onze digitale veerkracht.

- Wij voeren een GAP-analyse uit naar de impact van de Cyberbeveiligingswet.
- Wij stellen een verbeterplan op, op basis van de uitkomsten van de GAP analyse.

In 2026 zorgen we, in samenwerking met de Dienst Dommelvallei, dat 100% van de medewerkers en bestuurders een basistraining digitale weerbaarheid heeft gevolgd en bekend is met de belangrijkste risico's en handelingsperspectieven.

- In 2026 borgen we het proces voor het volgen van de basistraining digitale weerbaarheid in samenwerking met HR. Deelname wordt verplicht als onderdeel van het leer- en ontwikkeltraject, zodat het doel van volledige deelname daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

In 2026 heeft de gemeente de privacy geïmplementeerd bij data-vragen, conform beleidsuitwerking Privacy en AVG. De voortgang wordt jaarlijks geëvalueerd, waarbij minimaal 75% van de data-vragen voldoet aan de gestelde privacyrichtlijnen.

- In 2026 nemen wij privacy structureel op in het proces rondom data-vragen. Hiermee borgen wij de privacy conform de beleidsuitwerking Privacy en AVG.

In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo het vastgestelde privacy ambitieniveau uit de beleidsuitwerking Privacy bereikt. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord via het borgingsproduct 3.0 (van de Informatiebeveiligingsdienst), waarbij het scoringspercentage van 60% voldoet aan het huidige ambitieniveau.

- De Privacy Officer biedt ondersteuning in 2026 bij de correcte vulling en opvolging van het borgingsproduct om het beoogde scoringspercentage te behalen.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Juridische kwaliteitszorg & Woo

Vanaf 2026 wordt het onderwerp "juridische kwaliteitszorg" structureel opgenomen in de P&C-cyclus (bijv. in voortgangsrapportages) en minimaal 2 keer per jaar besproken in het Management Overleg.

- In 2026 worden het jaarverslag 2025 en de voortgang op de acties die hieruit volgen besproken in het MO. De thema opdrachtnemer bedrijfsvoering ziet hierop toe.

In 2026 is bij 90% van de besluitvormingsdocumenten (adviesnota's) binnen de 10 benoemde onderwerpen aantoonbaar juridisch advies ingewonnen voorafgaand aan besluitvorming, vastgesteld via een jaarlijkse dossieranalyse.

- De juridisch controller ziet in 2026 toe op de jaarlijkse dossieranalyse. In samenwerking tussen juridisch controller, teammanagers en het team Juridische zaken worden, indien nodig, passende acties uitgezet om de betrokkenheid van juridisch adviseurs bij besluitvormingsdocumenten te vergroten.

In 2026 is het aandeel adviesnota's waarin het kopje 'juridische gevolgen' is ingevuld toegenomen tot 95%, zoals gemeten in een kwartaalreview.

- De juridisch controller ziet in 2026 toe op de kwartaalreview. In samenwerking tussen de teammanagers en collega's van Juridische Zaken worden acties uitgezet om de komen tot een plan van aanpak.

Hoewel ook nu al – zij het minder structureel of expliciet – lessen worden getrokken uit bezwaarprocedures, Woo-verzoeken en juridische advisering, worden deze leerpunten vanaf 2026 systematisch verder benut voor de continue verbetering van werkprocessen en de ontwikkeling van juridische kennis bij medewerkers. Deze inzichten worden jaarlijks vastgelegd en opgevolgd met concrete verbeteracties.

- De leerpunten uit bezwaarprocedures worden vanaf 2026 systematisch verder benut voor de continue verbetering van werkprocessen en de ontwikkeling van juridische kennis bij medewerkers. Deze inzichten worden vastgelegd en opgevolgd met concrete verbeteracties.

In 2026 is het proces Bezwaren en klachten actief onder aan de aandacht gebracht bij alle medewerkers die betrokken zijn bij dit proces via een gerichte informatie- en/of kennissessie.

In een daaropvolgende evaluatie geeft minimaal 80% van hen aan voldoende toegerust te zijn om hun rol binnen dit proces goed te kunnen vervullen.

- In 2026 worden gerichte informatie- en kennissessies georganiseerd
- In 2026 worden deze sessies en de impact van deze sessies geëvalueerd. Uit deze evaluatie blijkt of de betrokken medewerkers voldoende zijn toegerust om invulling te geven aan hun rol in de bezwaar- of klachtenprocedure.

In 2026 wordt ten minste 90% van de bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld. De voortgang wordt gemonitord via een dashboard en maandelijks besproken in het Teammanagersoverleg. De wettelijke termijnen zijn leidend; bij afwijkingen worden waar nodig passende acties ondernomen.

- In 2026 is dit onderwerp een periodiek onderwerp op het teamoverleg. Daar waar nodig worden passende acties uitgezet om te sturen op het behalen van de wettelijke termijnen. Dit in samenwerking tussen de teammanagers en medewerkers die de commissies ambtelijk ondersteunen.

In 2026 is de tweede tranche van de actieve openbaarmakingsplicht van de Wet open overheid (Woo) volledig geïmplementeerd binnen de gemeente Geldrop-Mierlo. Dit omvat de actieve publicatie van onder andere ontwerpen van wet- en regelgeving, vergaderstukken van decentrale overheden, agenda's en besluiten van bestuurscolleges, adviezen, jaarplannen, jaarverslagen, Woo-verzoeken en Woo-besluiten.

- Binnen het reguliere werk van de projectleider WOO worden deze werkzaamheden opgepakt. Dit in samenwerking met de gemeenten Nuenen en Son en Breugel.

In 2026 wordt minimaal 85% van de Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijn afgehandeld, op basis van maandelijkse rapportages.

- In 2026 is dit onderwerp een periodiek onderwerp op het teamoverleg. Daar waar nodig worden passende acties uitgezet om te sturen op het behalen van de wettelijke termijnen. Dit in samenwerking tussen de teammanagers en betrokken ambtenaar van juridische zaken.

In 2026 is het Woo-proces vastgelegd in standaard werkprocessen en formats.

- In 2026 worden standaard werkprocessen en formats met betrekking tot het WOO-proces opgesteld.

In 2027 geeft minimaal 75% van de teams aan voldoende ondersteuning en duidelijkheid te ervaren in hun rol binnen het Woo-proces, op basis van een jaarlijkse interne evaluatie.

- In 2027 worden de standaard werkprocessen en formats met betrekking tot het WOO-proces geïmplementeerd, waarna wordt geëvalueerd in hoeverre er duidelijkheid wordt ervaren. Daarbij wordt, indien nodig, de focus gelegd op bijscholing om medewerkers geüpdatet te houden.

In 2027 is de kwaliteit van de adviesnota's op bezwaar en klachten aantoonbaar verbeterd, gemeten via een jaarlijkse steekproef waarbij minimaal 80% voldoet aan de richtlijnen voor juridische onderbouwing en motivering.

- In 2026 worden gerichte informatie- en kennissessies georganiseerd.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Inkoop & rechtmatigheid

In 2026 wordt bij iedere inkoop waar het inkoopbeleid dat voorschrijft tijdig een inkoopstrategie gehanteerd. Dit wordt gemonitord via een steekproefsgewijze dossieranalyse.

- In 2026 wordt er gestuurd op het tijdig hanteren van een inkoopstrategie bij inkooptrajecten waar het inkoopbeleid dit voorschrijft.

In 2027 wordt bij iedere inkoop waar het inkoopbeleid dat voorschrijft tijdig en correct een inkoopstrategie gehanteerd. Dit wordt gemonitord via een steekproefsgewijze dossieranalyse.

- In 2026 wordt er gestuurd op het tijdig hanteren van een inkoopstrategie bij inkooptrajecten waar het inkoopbeleid dit voorschrijft.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Medewerkers, vitaliteit & werkgeverschap (HR)

In 2026 is de medewerkersbetrokkenheid verbeterd, waarbij de Employee Net Promoter Score (eNPS-score) minimaal gelijk tot 1 punt hoger is dan de meting uit 2025 (referentiejaar), door structurele opvolging van medewerkerssuggesties, procesoptimalisaties en leiderschapsontwikkeling.

- Wij nemen concrete opvolgacties op in teamplannen en voeren periodieke evaluaties uit tussen concernmanager en teammanager over de opvolging.
- Wij voeren een gestructureerde aanpak voor procesmanagement uit, waarbij wij de meest belemmerende processen prioriteren en verbeteren.
- Wij borgen en ontwikkelen het instrument In Gesprek verder, zodat leiderschap in betekenisvolle (ontwikkel)gesprekken wordt versterkt.
- Wij benutten bestaande instrumenten beter, zoals leiderschapsvaardigheden, In Gesprek, flexibel belonen en het verzuimbeleid.

Vanaf 2026 zijn 70% van de ontwikkelactiviteiten gekoppeld aan organisatie- of teamdoelen en opgenomen in een jaarlijks leer- en ontwikkelprogramma.

- Wij zetten het traject Strategisch leren en ontwikkelen op organisatiewaarden voort en versterken dit. Hieronder vallen de leer- en ontwikkelcatalogus, het uitzetten van ontwikkellijnen en de doorontwikkeling van de werkgroep Waardengangmakers.
- Wij inventariseren collectieve opleidingsbehoeften via medewerkerssuggesties en het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek. Deze vertalen wij naar (semi)collectieve leeractiviteiten.

In 2026 heeft minimaal 50% van de medewerkers deelgenomen aan ten minste één vitaliteitsactiviteit (zoals workshops, coaching of (sport)activiteiten).

- Wij stimuleren actief deelname aan vitaliteitsactiviteiten door vitaliteit als vast onderdeel te bespreken in werk- en ontwikkelgesprekken en door de activiteiten van BRUIS onder de aandacht te brengen in teamoverleggen.
- Wij baseren het vitaliteitsaanbod van BRUIS op suggesties van medewerkers.

In 2026 is het werkgeversimago van de gemeente Geldrop-Mierlo versterkt, wat blijkt uit een toename van het aantal sollicitanten dat voldoet aan het gevraagde profiel. Deze verbetering is het resultaat van gerichte arbeidsmarktcommunicatie en versterkte zichtbaarheid als aantrekkelijke en maatschappelijk betrokken werkgever.

- Wij werken ons strategisch recruitmentbeleid uit en stellen dit vast, met richtlijnen voor onder andere het recruitmentproces (rollen, verantwoordelijkheden, tooling) en traineeprogramma's (zoals Ruimte voor Groei). Hierbij nemen wij ook ambities en aanpakken op het gebied van diversiteit, inclusie en de Participatiewet mee.
- Wij stellen een arbeidsmarktcommunicatieplan op en voeren dit uit, gericht op het versterken van ons werkgeversimago.
- Wij meten de kwaliteit van sollicitaties en het imago van de organisatie door feedback op te halen bij sollicitanten en nieuwe medewerkers over ons werkgeversimago en het wervingsproces.

Vanaf 2026 blijft het verloopcijfer jaarlijks maximaal gelijk aan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare middelgrote gemeenten (zoals jaarlijks gepubliceerd door het A&O fonds Gemeenten), door gerichte inzet op strategisch personeelsbeleid, (loopbaan)ontwikkeling, werkgelegenheid en goed werkgeverschap.

- Wij benutten medewerkersgesprekken om signalen op te halen over loopbaanambities, vertrekintenties en ontwikkelbehoeften.
- Wij ontwikkelen HR data & analytics verder door, met periodieke dashboards in Motion 2.0 over verloop, verzuim, medewerkerstevredenheid, ontwikkelbehoeften en interne doorstroom.
- Wij brengen de behoefte aan strategische personeelsplanning (SPP) in kaart en ondernemen passende en haalbare acties die hieraan bijdragen.

Vanaf 2026 blijft het verzuimpercentage jaarlijks maximaal gelijk aan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare middelgrote gemeenten (zoals jaarlijks gepubliceerd door het A&O fonds Gemeenten), door gerichte inzet op vitaliteit, verzuimgesprekken en preventieve interventies.

- Wij stellen in 2026 een vitaliteitsbeleid op.
- Wij initiëren en ontwikkelen activiteiten gericht op de (preventieve) aanpak van verzuim.
- Wij versterken in 2026 de samenwerking met de arbodienst.
- Wij stimuleren (gedeeltelijke) werkhervatting en pakken bredere verzuimoorzaken zoals werkdruk en werkplezier aan met inzet van preventieve interventies.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Dienst Dommelvallei

In 2026 is de gewijzigde governance (bestuur en directiebestuur) van Dienst Dommelvallei volledig operationeel, inclusief heldere spelregels en vastgestelde en geborgde besluitvormingsprocedures.

- Wij evalueren de samenwerking met de Dienst Dommelvallei op de uitvoering van het plan Dienst Dommelvallei 2.0 en de bijdrage aan onze organisatiedoelen.

In 2026 zijn businesspartners van de Dienst Dommelvallei actief in alle bedrijfsvoeringsdomeinen (HR, Financiën, ICT) en wordt hun toegevoegde waarde jaarlijks geëvalueerd door minimaal 75% van de betrokken managers als positief beoordeeld op de onderdelen strategisch advies, verbinding met de lijn en kwaliteit van dienstverlening.

- Wij finetunen en positioneren in 2026 de rol van businesspartner stevig binnen de Dommelvallei-organisaties.
- Wij zetten een evaluatiesystematiek op gericht op de businesspartnerrol.
- Wij voeren in 2026 de eerste jaarlijkse evaluatie uit.

In 2026 onderzoeken we in samenwerking met Dienst Dommelvallei welke kansen er liggen voor de organisatie voor het gebruik van kunstmatige intelligentie (AI). Aan de hand daarvan werken we een opzet en aanpak uit om AI van toegevoegde waarde te laten zijn, met aandacht voor privacy en ethiek.

- Wij stellen in samenwerking met de Dienst Dommelvallei een werkgroep AI op.
- Wij stellen in samenwerking met de Dienst Dommelvallei het AI-beleid vast.
- Wij finetunen de gebruikersrichtlijnen omtrent het gebruik van AI.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Omgevingswet

In 2026 heeft minimaal 80% van de medewerkers die betrokken zijn bij omgevingsvraagstukken deelgenomen aan een leertraject of intervisie gericht op de kernprincipes van de Omgevingswet (samenwerking, participatie, ruimte geven).

- Wij brengen in 2026 de relevante medewerkers en hun leerbehoeften in beeld.
- Wij bieden een mix van leertrajecten en intervisie aan rond de kernprincipes van de Omgevingswet. Managers stimuleren deelname actief.
- Wij monitoren de voortgang en sturen tijdig bij om het doel van 80% deelname in 2026 te realiseren.

In 2026 wordt de eerste wijziging van het nieuwe omgevingsplan vastgesteld en in 2029 is circa 80% van de transitie van tijdelijk naar nieuw omgevingsplan voltooid.

- Wij stellen in 2026 een plan van aanpak op voor de gefaseerde overgang naar het nieuwe omgevingsplan, inclusief prioritering van gebieden en onderwerpen.
- Wij zorgen voor de benodigde capaciteit, juridische checks, participatie en bestuurlijke besluitvorming per wijziging.

Thema Organisatieontwikkeling

Onze medewerkers maken het verschil. Daarom investeren we in een organisatie die blijft leren, zich aanpast aan veranderingen en werkt vanuit duidelijke waarden. We werken continue aan de ontwikkeling van onze organisatie, met als doel om flexibeler te zijn, samenwerking te verbeteren en de netwerken binnen en buiten de organisatie te versterken. We werken steeds meer vanuit een heldere visie en strategie. Die helpen ons bij het stellen van doelen en het maken van keuzes. We zorgen dat deze manier van werken goed is ingebed in de hele organisatie, van college tot team. Onze organisatiewaarden – betrouwbaar, betrokken en creatief – zijn daarbij belangrijk. De komende jaren maken we deze waarden verder zichtbaar in hoe we werken, met elkaar én met de samenleving en zetten we in op leer- en ontwikkelactiviteiten voor de hele organisatie in het kader van deze waarden. Ook bouwen we verder aan het implementeren van het werken volgens programmatische aanpak, dit doen we voor de opgaven die benoemd zijn in de strategie. Deze aanpak helpt ons om samen met alle betrokkenen te werken aan complexe maatschappelijke uitdagingen. Daarnaast maken we een stap naar meer samenhang in de manier waarop we besturen. Ambtelijk werken we met een hybride sturingsmodel, waarin het Concern Management Team stuurt op zowel lijn als opgaven. Ook het college wil meer als geheel sturen, met gezamenlijke besluitvorming. Dat helpt om integraliteit en prioriteit beter te organiseren.

Doelen Organisatieontwikkeling

In 2026 wordt er bij 100% van de opgaven waaraan gewerkt wordt binnen de organisatie, volgens de stappen van de Factor C methodiek, een stakeholderanalyse uitgevoerd en een communicatiestrategie opgesteld vóór de start van de uitvoering.
In 2026 past het concernmanagement de visie en strategie actief toe in hun dagelijkse besluitvorming en strategische sturing, zoals blijkt uit de evaluaties van strategische plannen en beslissingen (strategisch sturen).
In 2026 is werken via een programmatische aanpak zichtbaar doordat voor ten minste drie gemeentelijke opgaven de werkwijzen en stuurafspraken met betrokken stakeholders zijn ontwikkeld en vastgelegd.
In 2026 hebben bestuur en organisatie een geïntegreerd sturingsmodel geïmplementeerd, waarmee de gemeentelijke taken en doelen binnen de gestelde kwaliteitsnormen worden uitgevoerd. Dit wordt jaarlijks via de reguliere P&C producten gemonitord.
In 2026 zijn ontwikkellijnen voor de organisatiewaarden uitgewerkt en geïmplementeerd, waarmee de organisatie op structurele en passende momenten aandacht besteedt aan elke waarde, afgestemd op de context van medewerkers, teams en leiderschap, en gekoppeld aan het strategisch HRM-beleid.
In 2026 maakt het college aantoonbaar gebruik van kwartaalrapportages voor sturing en verantwoording. Daarnaast bespreekt het college, mede op basis van de kwartaalrapportages minimaal twee keer per jaar samen met de raad de voortgang en kwaliteit van beleidsuitvoering. Hierbij leidt de input van de raad aantoonbaar tot bijstelling van de koers of het stellen van prioriteiten.
In 2027 voert het CMT ten minste twee keer per jaar een gestructureerd reflectiegesprek op basis van prestaties, risico's en capaciteitsinzet, resulterend in concrete bijstuuracties.
In 2027 is het samenspel tussen bestuur en organisatie versterkt door het structureel toepassen van het bestuurlijk opdrachtgeverschap en ambtelijk opdrachtnemerschap in alle strategische opgaven. In ten minste 90% van de strategische projecten is een expliciete rolverdeling vastgelegd en terug te vinden in de projectdocumentatie (zoals opdrachtbrieven, startnotities of projectplannen).
In 2028 ervaren inwoners, instellingen en ondernemers in het contact met de gemeente de organisatiewaarden van de organisatie. Dit blijkt uit een stijging van minimaal 15% in de klant- en samenwerkingswaardering op de waarden, gemeten via de inwoners- en stakeholderpeilingen. De uitkomsten worden gebruikt om gerichte leer- en verbeteracties te formuleren.
In 2029 past het bestuur actief de visie en strategie toe in hun strategische besluitvormingsprocessen en beleidsdocumenten en ontvangt gedurende hun bestuursperiode begeleiding die inspeelt op hun specifieke leerbehoeften en feedback, zodat de integratie van de visie en strategie effectief wordt ondersteund.

Activiteiten: Organisatieontwikkeling

In 2026 wordt er bij 100% van de opgaven waaraan gewerkt wordt binnen de organisatie, volgens de stappen van de Factor C methodiek, een stakeholderanalyse uitgevoerd en een communicatiestrategie opgesteld vóór de start van de uitvoering.

- Wij borgen de stakeholdersanalyse en communicatiestrategie in onze werkprocessen.
- Wij stellen in 2026 een toolkit samen voor het uitvoeren van een stakeholdersanalyse.
- Wij ondersteunen collega's actief bij het maken van een stakeholdersanalyse.
- Wij zetten interne communicatie in om bewustwording te vergroten en te blijven leren.

In 2026 past het concernmanagement de visie en strategie actief toe in hun dagelijkse besluitvorming en strategische sturing, zoals blijkt uit de evaluaties van strategische plannen en beslissingen (strategisch sturen).

- Wij stellen jaarlijks, gekoppeld aan de jaarrekening, een terugblik op waarin wij concreet maken hoe onze activiteiten en besluiten hebben bijgedragen aan de Visie 2044 en de Strategie 2026–2029.
- Wij maken samen met de businesspartner van de Dienst Dommelvallei een vooruitblik op basis van circulaire en trends, waarin wij inhoudelijke en financiële aandachtspunten voor de middellange termijn opnemen.
- Wij bespreken de terug- en vooruitblik in het Concernmanagementteam (CMT) en met het college en vertalen deze naar strategische keuzes en prioriteiten.

In 2026 is werken via een programmatische aanpak zichtbaar doordat voor ten minste drie gemeentelijke opgaven de werkwijzen en stuurafspraken met betrokken stakeholders zijn ontwikkeld en vastgelegd.

- Wij implementeren voor de opgave woningbouw de programmatische aanpak zoals uitgewerkt in het advies van AT Osborne.
- Wij werken de werkwijze en stuurafspraken voor programmatisch werken uit en leggen deze vast in een procesbeschrijving, zodat deze uniform toegepast kan worden bij andere opgaven.

In 2026 hebben bestuur en organisatie een geïntegreerd sturingsmodel geïmplementeerd, waarmee de gemeentelijke taken en doelen binnen de gestelde kwaliteitsnormen worden uitgevoerd. Dit wordt jaarlijks via de reguliere P&C producten gemonitord.

- Wij ontwikkelen een uniforme procesbeschrijving voor opgabegericht werken.
- Wij ontwikkelen een overlegstructuur waarin de sturing op thema's, opgaven en focuspunten effectief samenkomt.

In 2026 zijn ontwikkelijnen voor de organisatiewaarden uitgewerkt en geïmplementeerd, waarmee de organisatie op structurele en passende momenten aandacht besteedt aan elke waarde, afgestemd op de context van medewerkers, teams en leiderschap, en gekoppeld aan het strategisch HRM-beleid.

- We vormen een werkgroep met vertegenwoordigers uit de organisatie die de ontwikkelijnen per organisatiewaarde verder concreet maakt en uitvoert, en daarbij bewust stilstaat bij de stappen die horen bij elke ontwikkelfase.

In 2026 maakt het college aantoonbaar gebruik van kwartaalrapportages voor sturing en verantwoording. Daarnaast bespreekt het college, mede op basis van de kwartaalrapportages minimaal twee keer per jaar samen met de raad de voortgang en kwaliteit van beleidsuitvoering. Hierbij leidt de input van de raad aantoonbaar tot bijstelling van de koers of het stellen van prioriteiten.

- Wij werken een organisatiebrede planning en werkwijze uit voor de oplevering van kwalitatieve kwartaalrapportages (tussentijdse rapportages).
- Wij borgen de terugkoppeling door twee keer per jaar in de auditcommissie te bespreken hoe de inhoudelijke kwartaalrapportages ontvangen worden en waar bijsturing op nodig is.

In 2027 voert het CMT ten minste twee keer per jaar een gestructureerd reflectiegesprek op basis van prestaties, risico's en capaciteitsinzet, resulterend in concrete bijstuuracties.

- Wij nemen de reflectiegesprekken en de bijstuuracties structureel op in het overzicht Strategisch Sturen, op basis van de jaarrekening en de twee kwalitatieve tussentijdse rapportages.

In 2027 is het samenspel tussen bestuur en organisatie versterkt door het structureel toepassen van het bestuurlijk opdrachtgeverschap en ambtelijk opdrachtnemerschap in alle strategische opgaven. In ten minste 90% van de strategische projecten is een expliciete rolverdeling vastgelegd en terug te vinden in de projectdocumentatie (zoals opdrachtbrieven, startnotities of projectplannen).

- Zie doel en de daarbij horende activiteiten: In 2026 hebben bestuur en organisatie een geïntegreerd sturingsmodel geïmplementeerd, waarmee de gemeentelijke taken en doelen binnen de gestelde kwaliteitsnormen worden uitgevoerd. Dit wordt jaarlijks via de reguliere P&C producten gemonitord.

In 2028 ervaren inwoners, instellingen en ondernemers in het contact met de gemeente de organisatiewaarden van de organisatie. Dit blijkt uit een stijging van minimaal 15% in de klant- en samenwerkingswaardering op de waarden, gemeten via de inwoners- en stakeholderpeilingen. De uitkomsten worden gebruikt om gerichte leer- en verbeteracties te formuleren.

- In 2026 voeren wij een inventarisatie uit van de klant- en samenwerkingswaardering en onderzoeken wij hoe de organisatiewaarden hier onderdeel van (kunnen) zijn. Dit vormt de basis voor een nulmeting. Waar mogelijk verbinden wij deze inventarisatie met de bestaande kaders dienstverlening.

In 2029 past het bestuur actief de visie en strategie toe in hun strategische besluitvormingsprocessen en beleidsdocumenten en ontvangt gedurende hun bestuursperiode begeleiding die inspeelt op hun specifieke leerbehoeften en feedback, zodat de integratie van de visie en strategie effectief wordt ondersteund.

- Wij stellen jaarlijks een terugblik op, gekoppeld aan de jaarrekening, waarin wij concreet maken hoe onze activiteiten en besluiten hebben bijgedragen aan de Visie 2044 en de Strategie 2026–2029. Samen met de businesspartner van de Dienst Dommelvallei maken wij daarnaast een vooruitblik op basis van circulaire en trends, met inhoudelijke en financiële aandachtspunten voor de middellange termijn. Deze bespreken wij in het CMT en met het college en vertalen wij naar strategische keuzes en prioriteiten.
- Wij ontwikkelen een praktische handreiking ('strategieids') voor bestuur en organisatie. Deze beschrijft hoe de Visie 2044 en de Strategie 2026–2029 als kompas dienen bij integrale besluitvorming, beleidsontwikkeling en het verdelen van portefeuilles na de verkiezingen.
- Wij voeren een strategieparagraaf in voor alle adviesnota's en raadsvoorstellen. Daarin geven wij expliciet aan hoe een voorstel bijdraagt aan de Visie 2044 en/of de Strategie 2026–2029, inclusief de strategische doelen waar een bijdrage aan wordt geleverd. Dit helpt bestuur en raad om bij elk besluit een integrale afweging te maken.

Thema Dienstverlening

Een betrouwbare overheid herken je aan goede dienstverlening. Mensen willen weten waar ze aan toe zijn. Ze verwachten dat we afspraken nakomen, snel en duidelijk reageren en open zijn over onze keuzes. Dienstverlening gaat verder dan het contact aan de balie. Het gaat ook over hoe we intern onze processen organiseren, hoe we communiceren en hoe we zorgen voor gebruiksvriendelijke digitale kanalen.

We investeren in duidelijke beleidskeuzes, betere klantreizen en moderne kanalen. We willen dat inwoners 24 uur per dag digitaal zaken kunnen regelen, zonder drempels. Tegelijk zorgen we dat er altijd ondersteuning is voor mensen die minder digitaal vaardig zijn.

We breiden digitale loketten uit, zoals de BuitenBeter-app en Onze Wegwijzer. Zo wordt het makkelijker voor inwoners om meldingen te doen en hulp te vinden.

We besteden ook veel aandacht aan privacy en informatieveiligheid. We willen zorgvuldig omgaan met gegevens van inwoners, ondernemers en partners.

Tot slot werken we aan heldere communicatie. We schrijven in begrijpelijke taal, leggen beslissingen goed uit en zorgen dat informatie makkelijk te vinden is.

Doelen Dienstverlening

In 2026 ligt er een vastgesteld kader dienstverlening dat richting geeft aan onze dienstverlening voor de komende jaren. Parallel daaraan zijn in 2026 minimaal drie concrete verbeteracties (quick wins) doorgevoerd op basis van signalen van inwoners, medewerkers en data-analyse, die aantoonbaar bijdragen aan snellere, eenvoudigere en/of toegankelijke dienstverlening.

Activiteiten: Dienstverlening

In 2026 ligt er een vastgesteld kader dienstverlening dat richting geeft aan onze dienstverlening voor de komende jaren. Parallel daaraan zijn in 2026 minimaal drie concrete verbeteracties (quick wins) doorgevoerd op basis van signalen van inwoners, medewerkers en data-analyse, die aantoonbaar bijdragen aan snellere, eenvoudigere en/of toegankelijke dienstverlening.

- In 2026 vertalen we de vastgestelde kaders naar concrete richtlijnen en normen op het gebied van bereikbaarheid, reactietermijnen, houding & gedrag, communicatie en toegankelijkheid.
- In 2026 ligt er een implementatieplan met daarin opgenomen een verankering in processen en systemen maar ook welke trainingen en ondersteuning nodig is per taakveld/team.

- In 2026 hebben we een nieuwe gebruiksvriendelijke website geïmplementeerd die zorgt voor een toegankelijker dienstverlening voor onze inwoners.

Opgave Datagedreven werken

Om goede keuzes te kunnen maken, hebben we betrouwbare informatie nodig. Data helpt ons om beter te begrijpen wat er speelt, waar knelpunten zitten en welke oplossingen werken. We willen als gemeente steeds slimmer omgaan met data. Daarmee kunnen we beleid beter onderbouwen, uitvoering sturen en tijdig bijsturen. Dat geldt voor allerlei onderwerpen, zoals duurzaamheid, zorg, economie, veiligheid en wonen.

We bouwen stapsgewijs aan een goede monitoringsstructuur. Daarbij werken we nauw samen met Dienst Dommelvallei, onder andere aan het versterken van onze ICT-basis en het opbouwen van een datateam.

Ook maken we data toegankelijk voor medewerkers en raadsleden. Denk aan dashboards met actuele cijfers en trends, waarmee iedereen beter zijn werk kan doen. We onderzoeken daarnaast of we een open dataportaal kunnen maken, zodat ook inwoners en maatschappelijke partners informatie kunnen vinden en gebruiken.

Doelen Datagedreven werken

In 2026 is een toegankelijke interface beschikbaar voor alle medewerkers en raadsleden, waarmee zij relevante data kunnen raadplegen voor hun taakuitvoering, en waarmee minimaal 65% tevreden is volgens een gebruikersenquête.

In 2026 is een monitoringsysteem operationeel waarmee trends, opdrachten en doelen adequaat worden gevolgd en waarvan de uitkomsten aantoonbaar worden gebruikt voor beleidsontwikkeling, sturing, verantwoording en informatievoorziening.

Activiteiten: Datagedreven werken

In 2026 is een toegankelijke interface beschikbaar voor alle medewerkers en raadsleden, waarmee zij relevante data kunnen raadplegen voor hun taakuitvoering, en waarmee minimaal 65% tevreden is volgens een gebruikersenquête.

- Wij geven uitvoering aan het strategisch implementatieplan datagedreven werken en positioneren Kijk op data als centrale ingang.
- Wij inventariseren de behoeften van gebruikers en selecteren een geschikte interface op basis van gebruiksgemak en integratiemogelijkheden.
- Wij bouwen de interface en maken deze beschikbaar voor medewerkers en raadsleden.
- Wij voeren doelgroepanalyses uit en organiseren inspiratiesessies en trainingen voor medewerkers en raadsleden om het gebruik te stimuleren.
- Wij zetten een gebruikersenquête op en voeren deze uit.
- Wij voeren optimalisaties door op basis van de resultaten van de enquête.

In 2026 is een monitoringsysteem operationeel waarmee trends, opdrachten en doelen adequaat worden gevolgd en waarvan de uitkomsten aantoonbaar worden gebruikt voor beleidsontwikkeling, sturing, verantwoording en informatievoorziening.

- Wij inventariseren welke trends, opdrachten en doelen wij structureel willen volgen.
- Wij bepalen de indicatoren en visualisaties die bruikbaar zijn voor beleidsontwikkeling, sturing en verantwoording.
- Wij richten het monitoringsysteem in en zorgen dat het operationeel is.
- Wij trainen de gebruikers van het systeem zodat zij de data goed kunnen toepassen.
- Wij evalueren of de uitkomsten voldoende bijdragen aan sturing en beleidsontwikkeling en scherpen de gekozen indicatoren en visualisaties aan op basis van deze evaluatie.

Opgave Participatief werken

Omschrijving (toelichting)

We geloven in een gemeente die samenwerkt met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Participatie is daarbij geen extraatje, maar een vanzelfsprekend onderdeel van hoe we werken. We zorgen voor een heldere werkwijze: wanneer betrekken we mensen, hoe doen we dat en hoe koppelen we terug wat er met hun inbreng gebeurt? Dit helpt om vertrouwen te versterken en om plannen te maken die beter aansluiten bij de praktijk.

We zetten in op verschillende vormen van participatie: informeren, meedenken, co-creatie of meebeslissen. We zoeken naar de juiste vorm per situatie. Tegelijk willen we ook mensen bereiken die vaak niet vanzelf meedoen. Juist hun stem is belangrijk, omdat we brede welvaart voor alle inwoners nastreven. Participatie wordt de komende jaren verder ingebed in alle programma's en uitvoeringsplannen. Zo bouwen we aan een gemeente waarin mensen zich gehoord, serieus genomen en betrokken voelen.

Excel-tabel

Doelen participatief werken

In 2026 beschikt de gemeente Geldrop-Mierlo over een geactualiseerde participatieverordening waarin een regeling voor het 'uitdaagrecht' is opgenomen, zodat inwoners actief kunnen meedenken én meedoen bij het uitvoeren van overheidstaken. De regeling is opgesteld in samenspraak met relevante interne en externe stakeholders.

Activiteiten: Participatief werken

In 2026 beschikt de gemeente Geldrop-Mierlo over een geactualiseerde participatieverordening waarin een regeling voor het 'uitdaagrecht' is opgenomen, zodat inwoners actief kunnen meedenken én meedoen bij het uitvoeren van overheidstaken. De regeling is opgesteld in samenspraak met relevante interne en externe stakeholders.

- Wij stellen een participatiekader op waarin wij onze uitgangspunten en aanpak voor participatie vastleggen.
- Wij ontwikkelen een handreiking participatie voor de organisatie, zodat medewerkers beschikken over praktische richtlijnen en instrumenten.
- Wij actualiseren de participatieverordening en nemen daarin de regeling voor het uitdaagrecht op.

Opgave Samenspel

Omschrijving (toelichting)

Goed bestuur vraagt om goed samenspel. Dat geldt voor de relatie met inwoners, maar óók binnen de gemeente zelf. We willen het samenspel tussen ambtelijke organisatie, college en gemeenteraad verbeteren. Dat betekent: duidelijke rollen, meer onderling begrip en tijdige afstemming. Als ambtenaren willen we meer aansluiten bij wat het college nodig heeft om goede besluiten te nemen. Tegelijk willen we de gemeenteraad nog gericht ondersteunen bij haar kaderstellende en controlerende rol.

We investeren in gezamenlijke momenten, betere informatievoorziening en meer ruimte voor reflectie. Ook werken we aan heldere formats en planningen, zodat de timing van beleid en besluitvorming beter op elkaar aansluit.

Zo zorgen we ervoor dat we samen kunnen sturen op wat echt nodig is – met overzicht, onderlinge afstemming en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Excel-tabel

Doelen Samenspel

In 2027 is de onderlinge samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie versterkt door structureel tijd, energie en middelen te investeren in relatieopbouw, wederzijds begrip en gedeeld eigenaarschap. Minimaal een keer per jaar vindt een bijeenkomst plaats tussen raad, college en ambtelijk management waarin wordt gereflecteerd op het samenspel in het kader van actuele opgaven. Minimaal 80% van de deelnemers ervaart na afloop meer duidelijkheid over elkaars perspectief en rol (gemeten via korte evaluaties). De uitkomsten van deze bijeenkomsten leiden tot concrete verbeterafspraken die in de P&C-cyclus worden opgevolgd.

In 2027 handelen raad, college en organisatie rolbewust en vanuit een gedeeld besef van taak, verantwoordelijkheid en bevoegdheid, passend bij hun eigen rol in het openbaar bestuur. Jaarlijks wordt dit geëvalueerd met een reflectie op rolzuiverheid en verbeterpunten, onder begeleiding van een externe of onafhankelijke procesbegeleider.

Doelen Samenspel

In 2027 is het samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie transparanter doordat verwachtingen ten aanzien van rollen, taken en processen expliciet zijn gemaakt en open worden gecommuniceerd. Bij grote maatschappelijke opgaven of complexe beleidsprocessen is voorafgaand aan de besluitvorming een helder procesvoorstel opgesteld waarin rollen, verwachtingen, besluitmomenten en communicatielijnen zijn beschreven. Deze voorstellen worden gedeeld in de audit-commissie.

Activiteiten: Samenspel

In 2027 is de onderlinge samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie versterkt door structureel tijd, energie en middelen te investeren in relatieopbouw, wederzijds begrip en gedeeld eigenaarschap. Minimaal een keer per jaar vindt een bijeenkomst plaats tussen raad, college en ambtelijk management waarin wordt gereflecteerd op het samenspel in het kader van actuele opgaven. Minimaal 80% van de deelnemers ervaart na afloop meer duidelijkheid over elkaars perspectief en rol (gemeten via korte evaluaties). De uitkomsten van deze bijeenkomsten leiden tot concrete verbeterafspraken die in de P&C-cyclus worden opgevolgd.

- Wij voeren twee keer per jaar een reflectiemoment uit met de raad, waarin wij terugblikken op de onderlinge samenwerking, gemaakte afspraken en verbeterpunten.
- Wij leggen de uitkomsten van de reflecties vast en koppelen de verbeterafspraken aan de P&C-cyclus, zodat opvolging en borging structureel plaatsvinden.

In 2027 handelen raad, college en organisatie rolbewust en vanuit een gedeeld besef van taak, verantwoordelijkheid en bevoegdheid, passend bij hun eigen rol in het openbaar bestuur.

Jaarlijks wordt dit geëvalueerd met een reflectie op rolzuiverheid en verbeterpunten, onder begeleiding van een externe of onafhankelijke procesbegeleider.

- Wij organiseren in 2026, onder begeleiding van een externe en onafhankelijke procesbegeleider, de eerste jaarlijkse evaluatie van de samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie.
- Wij verzamelen voorafgaand aan deze evaluatie input bij raad, college en ambtelijke organisatie over ervaringen en verwachtingen rond rolzuiverheid en samenwerking.
- Wij leggen de verbeterafspraken vast en monitoren de opvolging via het Concern Management Team (CMT).

In 2027 is het samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie transparanter doordat verwachtingen ten aanzien van rollen, taken en processen expliciet zijn gemaakt en open worden gecommuniceerd. Bij grote maatschappelijke opgaven of complexe beleidsprocessen is voorafgaand aan de besluitvorming een helder procesvoorstel opgesteld waarin rollen, verwachtingen, besluitmomenten en communicatielijnen zijn beschreven. Deze voorstellen worden gedeeld in de audit-commissie.

- Wij ontwikkelen in 2026 een standaardformat voor procesvoorstellen waarin rollen, verwachtingen, besluitmomenten en communicatielijnen worden vastgelegd.
- Wij passen dit format toe bij opgaven en complexe beleidsprocessen die in 2026 aan de raad worden voorgelegd.
- Wij evalueren jaarlijks gezamenlijk de toepassing van het format en verwerken verbeterpunten in de werkwijze.

Focuspunten lijn "Organisatie"

Regulier werk dat in 2026 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

De focuspunten binnen het begrotingsprogramma organisatie zijn terug te vinden bij thema bedrijfsvoering, begrotingsprogramma Organisatie.

Relevante beleidsnota's

Excel-tabel

Naam	Periode
Financiële verordening	2023-
Belastingverordeningen	2025
Nota reserves en voorzieningen	2022-2026
Nota activering, waardering en afschrijving	2007-
Nota risicomanagement en weerstandsvermogen	2012-

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 5	2.322	347	343	350	357	357
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	3.254	1.857	486	1.802	-2.272	955
0.1 Bestuur	3.678	3.100	3.256	3.212	3.179	3.179
0.2 Burgerzaken	1.806	1.994	2.199	2.218	2.229	2.229
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.051	1.085	1.147	1.142	1.140	1.139
0.4 Overhead	16.301	15.219	16.021	16.603	16.783	16.896
0.5 Treasury	223	407	976	825	921	770
0.61 OZB woningen	352	236	237	237	237	237
0.62 OZB niet-woningen	68	53	53	53	53	53
0.63 Parkeerbelasting	0	7	7	7	7	7
0.64 Belastingen overig	454	368	327	328	330	323
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	-35	1.461	225	427	3.471	3.450
0.9 Venootschapsbelasting (Vpb)	-59	38	38	38	38	38
Totaal Lasten	29.415	26.173	25.313	27.243	26.473	29.632
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 5	1.512	595	827	904	518	543
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.1 Bestuur	49	45	45	45	45	45
0.2 Burgerzaken	964	903	989	1.028	976	976
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	670	630	478	478	478	478
0.4 Overhead	1.261	563	530	530	530	530
0.5 Treasury	255	231	212	208	204	201
0.61 OZB woningen	4.806	5.196	5.442	5.697	5.963	6.243
0.62 OZB niet-woningen	2.064	2.198	2.291	2.387	2.488	2.593
0.63 Parkeerbelasting	352	445	461	461	461	461
0.64 Belastingen overig	373	381	300	302	303	305
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	78.567	81.954	83.754	86.444	87.095	90.818
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	90.872	93.141	95.329	98.484	99.062	103.192
Saldo (baten -/- lasten)	61.457	66.968	70.016	71.241	72.589	73.560

Capaciteitsbeeld 2026

Programma's	Taakvelden	Staf	Ruimte	Samenleving	Dienstverlening	Totaal
Thema's Bedrijfsvoering en Organisatieontwikkeling	0.1 Bestuur	200	1.920	150	3.118	5.388
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	3.399	0	0	3.399
	0.4 Overhead	9.224	16.935	11.773	35.235	73.167
	0.5 Treasury	0	0	0	0	0
	0.61 OZB woningen	0	0	0	0	0
	0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0
	0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0
	0.64 Belastingen overig	0	60	0	40	100
	0.7 Algemene uitkering en overige uitk. gemeentefonds	0	0	0	0	0
	0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0
Thema Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	0	115	0	26.181	26.296
	0.4 Overhead	0	0	0	0	0
Opgave Datagedreven werken						
Opgave Participatief werken						
Opgave Samenspel						
	0.10 Mutaties reserves programmagroep 5					
Totaal		9.424	22.429	11.923	64.574	108.350

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1. Opgave Datagedreven werken - Inventarisatie Technology stack (inventariseren toekomstbestendigheid van technology)	-15.000	0	0	0
2. Opgave Datagedreven werken - Opvolging Technology stack (aanschaf tooling (incidenteel), licenties, infrastructuur, migratie)	0	-48.000	-24.000	-24.000
3. Opgave Datagedreven werken - Neerzetten dataplatform	0	-24.000	0	0
4. Opgave Datagedreven werken - Personeelsbudget (uitbreiding data analyst, uitbreiding business analyst)	0	-81.600	-81.600	-81.600
5. Opgave Datagedreven werken - Personeelsbudget (uitbreiding data architect)	0	0	-43.200	-43.200
6. Uitbreiding capaciteit ambtenaar rampenbestrijding	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
7. Uitbreiding uitleen ambtenaar rampenbestrijding	50.000	50.000	50.000	50.000
8. Instroom WIA/WGA	0	-150.000	-150.000	-150.000
9. Inkoopbegeleiding Bizob	-50.000	-85.000	-85.000	-85.000
10. WPG (wet politie gegevens) Audit Geldrop-Mierlo	-7.010	-7.010	-7.010	-7.010
11. Dienstverlening	-15.000	-15.000	0	0
12. Verhogen opkomst gemeenteraadsverkiezingen en opleiding nieuwe raadsleden	-20.000	0	0	0
13. Vervanging 4 servicewagens inclusief kraan (kapitaallasten)	0	-67.697	-67.006	-66.314
Totaal	-157.010	-528.307	-507.816	-530.266
Investerings	2026	2027	2028	2029
Vervanging 4 servicewagens inclusief kraan (14)	440.000			

1. Opgave Datagedreven werken – Inventarisatie Technology stack

Technology stack is de combinatie van technologieën die worden gebruikt. Onderzoek naar de huidige situatie, behoeften en toekomstbestendigheid in relatie tot de datagedreven ontwikkeling. Gezien de benodigde kennis moet dit door een externe partij worden uitgevoerd. Gezien de koploper en kartrekkersrol ten opzichte van Nuenen en Son en Breugel dit budget in 2026 bij Geldrop-Mierlo laten staan.

2. Opgave Datagedreven werken – Opvolging Technology stack

Het betreft advies en opvolging over de ingebruikname van een bepaalde 'technology stack'. Dit is de technologie (applicaties, etc.) die nodig is om het data gedreven werken verder in de organisatie te krijgen. Omvat aanschaf tooling, licenties, infrastructuur, migratie. Bovenstaande is een representatieve weergave van de kosten voor Geldrop-Mierlo.

Dit betreft 48% van de totale kosten. De overige kosten komen voor rekening van Nuenen (30%) en Son en Breugel (22%). Momenteel lopen de gesprekken om dit in totaliteit (100%) op te nemen in de begroting van de Dienst Dommelvallei.

3. Opgave Datagedreven werken – Neerzetten dataplatform

Neerzetten van een (intern) data platform. Bovenstaande is een representatieve weergave van de kosten voor Geldrop-Mierlo. Dit betreft 48% van de totale kosten. De overige kosten komen voor rekening van Nuenen (30%) en Son en Breugel (22%). Momenteel lopen de gesprekken om dit in totaliteit (100%) op te nemen in de begroting van de Dienst Dommelvallei.

4. Opgave Datagedreven werken – Personeelsbudget

Wanneer de data behoefte (aantal datavragen) stijgt zal er extra capaciteit op het gebied van data- en business analyse nodig zijn. Dit betekent dat er een data-analist geworven moet worden. Daarnaast zal een business analist geworven worden om te ondersteunen bij de datavragen door de hele organisatie heen. Deze laatste functie zal in nauw contact staan met de data-analisten en ook onderdeel zijn van het datateam. Zo kunnen de diverse datavragen vanuit de organisatie eerder opgepakt worden door een ruimere capaciteit binnen het datateam (en de Dienst Dommelvallei). Een data-analist richt zich op het analyseren van gegevens en het leveren van inzichten op basis van cijfers. Een business analist zorgt dat deze inzichten vertaald worden naar verbetering van processen, dienstverlening of systemen. Bovenstaande is een representatieve weergave van de kosten voor Geldrop-Mierlo. Dit betreft 48% van de totale kosten. De overige kosten komen voor rekening van Nuenen (30%) en Son en Breugel (22%). Momenteel lopen de gesprekken om dit in totaliteit (100%) op te nemen in de begroting van de Dienst Dommelvallei.

5. Opgave Datagedreven werken – Personeelsbudget

Een data-architect wordt ingezet om de data-architectuur verder uit te werken in de bestaande architectuur afspraken. Bovenstaande is een representatieve weergave van de kosten voor Geldrop-Mierlo. Dit betreft 48% van de totale kosten. De overige kosten komen voor rekening van Nuenen (30%) en Son en Breugel (22%). Momenteel lopen de gesprekken om dit in totaliteit (100%) op te nemen in de begroting van de Dienst Dommelvallei.

Wat als we niet investeren in punt 1 tot en met 6?

Op dit moment zijn er nog geen middelen begroot. Als er niet over wordt gegaan tot een investering, kan dat op meerdere vlakken gevolgen hebben:

- Data is essentieel voor toekomstig bestuur; maatschappelijke opgaven zoals energietransitie, woningbouw en zorg zijn complex en urgent. Zonder data is er onvoldoende grip op ontwikkelingen en blijft beleid reactief in plaats van proactief. Investeren in data is investeren in bestuurlijke wendbaarheid.
- Verantwoording en vertrouwen vragen om transparantie; data maakt het mogelijk om transparant en verantwoord te handelen. Zonder die investering daalt het vertrouwen in de gemeente;
- Data voorkomt onbedoelde ongelijkheid en blinde vlekken; zonder goede data inzichten bestaat het risico dat bepaalde groepen (onbewust) worden vergeten of achtergesteld. Data helpt om rechtvaardiger en inclusiever beleid te maken;
- Kosten van niet investeren zijn hoger dan investeren; slechte datakwaliteit leidt tot fouten, dubbel werk en inefficiëntie. Denk aan beleidsmaatregelen die achteraf hersteld moeten worden, of aan gemiste signalen;
- Wetgeving zoals de AVG stelt hogere eisen; overheden moeten straks kunnen aantonen hoe ze data inzetten, met oog voor risico's en ethiek. Zonder goede data governance, registratie en transparantie kan de gemeente simpelweg niet meer voldoen aan de wet;
- Als er wel data wordt gebruikt, maar zonder structuur of eigenaarschap vergroot dit de kans op verkeerde interpretaties, schending van de AVG of datalekken;

- Aansluiten bij Common Ground/Gemeentelijk Gegevens Model maakt samenwerking mogelijk met andere overheden, verlaagt beheerkosten op de lange termijn, en maakt innovatie mogelijk. Niet investeren betekent dat we achterblijven en straks niet meer mee kunnen in de gezamenlijke digitale infrastructuur van de overheid.

6. Uitbreiding capaciteit ambtenaar rampenbestrijding

In verband met de pensionering van de huidige ambtenaar rampenbestrijding en crisisbeheersing in september 2026, is door de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel gekeken naar een passende opvolging. Daarbij is geconstateerd dat de afgelopen jaren het aantal gewerkte uren structureel steeds verder toeneemt. Onze gemeente krijgt in toenemende mate te maken met crisis of andere situaties waarbij de inzet van deze collega noodzakelijk is. Daarnaast is het beleggen van deze functie bij 1 persoon voor 3 gemeenten vrij kwetsbaar. Om de capaciteit bij te stellen naar de huidige maatschappelijke vraag en om deze functie minder kwetsbaar te maken, wordt aanvullende capaciteit opgenomen in de begroting. Hiermee zorgen we tevens vanaf begin 2026 voor een passende overdracht vanuit de huidige ambtenaar rampenbestrijding richting een opvolg(st)er.

7. Uitbreiding uitleen ambtenaar rampenbestrijding

Geldrop-Mierlo is formeel gezien de werkgever van de ambtenaar rampenbestrijding. Deze ambtenaar wordt vervolgens gedetacheerd bij de gemeenten Nuenen en Son en Breugel. Door uitbreiding van de capaciteit, neemt ook het aantal gedetacheerde uren toe. Hierdoor nemen de inkomsten structureel toe.

8. Instroom WIA/WGA

De gemeente Geldrop-Mierlo is eigen risicodragers bij de instroom van WIA-uitkeringen en, bij de selectie van medewerkers, mogen er geen vragen worden gesteld over gezondheid of belastbaarheid. Dit betekent dat verzuim niet te voorzien is bij aanname. Het UWV betaalt de WIA-uitkering aan de medewerkers (die uit dienst gaan). Het UWV brengt deze kosten in rekening bij de gemeente Geldrop-Mierlo omdat zij eigen risicodragers is.

9. Inkoopbegeleiding Bizob

Om gemeentelijke doelen te bereiken moet de gemeente Geldrop-Mierlo leveringen en diensten inkopen. Daarbij maken we als gemeente gebruik van inkoopondersteuning vanuit stichting Bizob. Het aantal bij Bizob ingekochte dagen aan inkoopondersteuning is momenteel zeer laag in vergelijking met andere (representatieve) gemeenten. Door deze ophoging van het budget brengen we het budget meer in lijn met de daadwerkelijke kosten van opgaven waar de gemeente voor staat.

Wat als we het niet doen?

Middels het bundelen van gemeentelijke expertise in Stichting Bizob wordt de rechtmatigheid van inkooptrajecten steviger geborgd dan wanneer de gemeente zelfstandig leveringen en diensten inkoopt. Onrechtmatige inkopen kunnen leiden tot gerechtelijke procedures, onrechtmatigheid van de gemeentelijke jaarrekening en (imago)schade. Als we het budget niet ophogen kunnen we onvoldoende gebruik maken van de expertise van Stichting Bizob om voorgaande te voorkomen. Daarnaast worden extra kosten voor de organisatie voorzien als gevolg van (in principe) onnodige contractverlengingen en mislopen van schaalvoordelen. De gemeente staat voor een aantal grote opgaven welke geen uitstel dulden. Met het ophogen van het budget inkoop en aanbesteding wordt verzekerd dat het ontbreken van inkoopbegeleiding niet in de weg zal staan aan het behalen van doelstellingen uit de visie en/of strategie.

10. WPG Audit Geldrop-Mierlo

De jaarlijkse interne WPG (Wet politie gegevens) controle wordt net als de afgelopen jaren uitgevoerd door een externe partij. Ook zal de externe WPG-audit door dezelfde organisatie worden uitgevoerd. Dit betreft een vierjaarlijkse externe audit. Deze wordt voor het eerst weer in 2029 uitgevoerd. Een WPG-audit is een verplichte controle voor organisaties die verantwoordelijk zijn voor de verwerking van politiegegevens, om te verifiëren of zij voldoen aan de geldende privacywetgeving.

11. Dienstverlening

Dienstverlening heeft niet alleen betrekking op contacten aan de balie of telefoon maar zit door heel onze organisatie. Er is momenteel structureel geen formatie of middelen beschikbaar. Om de kaders goed neer te zetten en verder te ontwikkelen zijn er middelen nodig voor communicatie, trainingen, aanpassingen van systemen en begeleiding.

12. Verhogen opkomst gemeenteraadsverkiezingen en opleiding nieuwe raadsleden

De opkomst van kiezers bij de gemeenteraadsverkiezingen schommelt de laatste verkiezingen rond de 50%. Om verdere daling te voorkomen en om het vertrouwen in de politieke partijen te bevorderen zijn aanvullende maatregelen ten opzichte van de vorige verkiezingen wenselijk. Er zijn diverse commerciële partijen die tools, met name de digitalisering en het gebruik van social media, hebben ontwikkeld om het “gaan stemmen” te bevorderen.

Het inwerkprogramma 2022 werd door ons zelf opgesteld en uitgevoerd. Dat voldeed, maar hier zijn verbeterlagen en kwaliteitsimpulsen wenselijk. Ook op dit gebied is veel aanbod van externe deskundigen. De kosten van deze externen kunnen niet binnen de huidige budgetten worden opgevangen.

13. Vervanging 4 servicewagens inclusief kraan

Dit betreft diverse vervangingen, afkomstig uit het jaarlijkse investeringsplan van de buitendienst.

Paragrafen

Inleiding

In deze paragraaf staan de verplichte paragrafen.

De paragrafen zijn:

1. Lokale heffingen;
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Financiering;
5. Bedrijfsvoering;
6. Verbonden partijen;
7. Grondbeleid;
8. Wet open overheid.

Daarnaast zijn de beleidsindicatoren opgenomen.

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn wij onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de inwoner te voorkomen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de inwoner mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie;
- Streven naar kostendeckendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met de uitgangspunten worden de tarieven over 2026 als volgt aangepast:

- OZB: de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 3,7% (gewogen kostenindex). Daarnaast is er rekening mee gehouden dat de totale opbrengst niet beïnvloed wordt door de gemiddelde WOZ-waardestijging of -daling van de objecten. Bij de berekening van de opbrengst is uitgegaan van een jaarlijkse areaaluitbreiding.
- Afval: de variabele tarieven van de restafvalcontainers verhogen met 20%, van de GFT-containers verlagen met 40% en van de ondergrondse containers (hoogbouw) verlagen met met resp. 6,5% (25l) en 3,4% (40l). Het vastrecht verhogen met 1,8%.
- Riolering: de tarieven zijn minder dan het inflatiepercentage verhoogd.
- Hondenbelasting: de tarieven zijn t.o.v. 2025 naar beneden toe bijgesteld.
- Leges: de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 3,7% (gewogen kostenindex).
- Reclamebelasting: centrum Geldrop geen aanpassing, centrum Mierlo verhogen met het inflatiepercentage van 3,7% (gewogen kostenindex).
- Toeristenbelasting: het tarief is met het inflatiepercentage van 3,7% verhoogd naar € 2,07.
- Parkeren: de tarieven zijn gelijk aan 2025 gebleven.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De gemeente heft op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen.

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak (die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom) bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

De maximaal verwachte opbrengst OZB wordt als percentage van de totale WOZ-waarden (rekening houdend met areaaluitbreiding en waardevermindering) van alle onroerende zaken in Geldrop-Mierlo uitgedrukt. Dit percentage is bepalend voor de hoogte van elke individuele aanslag OZB.

Conform voornoemde regelgeving worden de tarieven voor 2026 bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst onroerendezaakbelastingen, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing. Het voorstel voor vaststelling van de tarieven wordt in de raad van november 2025 tijdens de begrotingsbehandeling aangeboden aan de raad.

De inschatting van de totale WOZ-waarde voor 2026 kan nu nog niet gemaakt worden omdat we deze gegevens naar verwachting op 1 oktober 2025 van de BSOB gaan ontvangen.

	2025	2026
Totale waarde woningen	7.924.507.716	8.966.920.333
Totale waarde niet-woningen	669.722.281	724.067.406

De belastingcapaciteit heeft een relatie met de inkomsten die een gemeente ontvangt via het gemeentefonds. Hoeveel geld een individuele gemeente uit het gemeentefonds krijgt, hangt namelijk af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeente. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen. Het aandeel van een gemeente in het gemeentefonds is kleiner naarmate het vermogen om belastingen te heffen groter is. Het gaat hier om de WOZ-waarde van onroerende zaken in de gemeente, berekend tegen één voor alle gemeenten gelijk tarief.

In onderstaande tabel geven we de korting op het gemeentefonds weer ten opzichte van werkelijke opbrengst. We doen dit op basis van de waarde 1-1-2025, omdat dit de laatst vastgestelde waarde is.

Belastingsoort	WOZ-Waarde	Ons tarief	Opbrengst	Norm tarief	Ink. correctie	Saldo
OZB eigenaren woningen	7.924.507.716	0,0648%	5.135.081	0,07312%	5.794.400	-659.319
OZB eigenaren niet woningen	669.722.281	0,1876%	1.256.399	0,21553%	1.443.452	-187.053
OZB gebruikers niet woningen	617.873.360	0,1524%	941.639	0,16394%	1.012.942	-71.303
			7.333.119		8.250.794	-917.675

De begrote opbrengsten uit OZB zijn voor 2026 als volgt:

	2026
Eigenaren woning	5.378.330
Eigenaren niet-woning	1.309.400
Gebruikers niet-woning	981.362

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De kosten en baten voor het vervullen van deze verplichting staan op de Afvalexploitatie (gesloten exploitatie). De kosten in de Afvalexploitatie zijn de som van de begroting van GR Cure 2026 en de kosten van het taakveld Afval inclusief doorbelasting van de taakvelden Straatreiniging en Kwijtschelding, salariskosten, overheadkosten, kapitaallasten en BTW. De baten zijn de som van de verwachte inkomsten uit het vastrechtstarieven, de verwachte inkomsten uit het variabele tarieven, de poorttarieven van de milieustraat en enkele inkomsten van verschillende vergoedingen.

De begroting GR Cure 2026 is voor onze gemeente € 191.000,- hoger geraamd dan de begroting 2025, met name vanwege vooral door verwerkingskosten en (indirecte) personeelskosten.

Op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer en de Verordening Reinigingsheffingen wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn verdeeld in twee componenten:

- Een vast deel (vastrecht): hiertoe behoren kosten die niet in de invloedssfeer liggen van de individuele inwoners, zoals de kosten van de milieustraat, glas-, papier- en plasticinzameling.
- Een variabel deel: het gaat hier om het zogenaamde “vervuiler betaalt” principe; hoe vaker een huishouden rest- en gft-afval aanbiedt, hoe hoger de kosten voor deze aanbieder zijn.

Reinigingsrechten worden geheven van niet-woningen (bedrijven) die hebben aangegeven gebruik te maken van de inzameldienst voor huishoudelijke afvalstoffen. Het betreft hier geen bedrijfsafval.

In de begroting van de Afvalexploitatie 2026 zijn twee structurele aanpassingen doorgevoerd:

- het begrenzen van het maximum aantal ledigingen voor kwijtschelding (-25k; -13,5% t.o.v. 2025), met als uitgangspunt dat de maximale kwijtschelding per huishouden gelijk is aan het gemiddeld aantal ledigingen per huishouden in Geldrop-Mierlo.
- het gelijktrekken van het variabel tarief voor restafval per liter voor laagbouw en hoogbouw

Daarnaast wordt voorgesteld om twee kostenbesparende maatregelen op te nemen in de begroting:

- terugbrengen van de frequentie van inzameling van papier van 1x per 2 weken naar 1x per 4 weken (-33k; -10,7% t.o.v. 2025).
- de huidige inzameling van luiers bij alle kinderdagverblijven vervangen door vier centrale ondergrondse containers voor luiers (-48k; -54,3% t.o.v. 2025), en daarnaast het gratis verschaffen van luiers zakken afschaffen (-15k; -100% t.o.v. 2025).

Tot slot wordt voorgesteld een verschuiving binnen de variabele tarieven toe te passen. Het gaat om een verlaging van het GFT/E-tarief van -50% (140L GFT/E a € 3,24), waarbij wordt voorgesteld om dit te compenseren door een verhoging van +20% op het restafvaltarief (140L rest a € 12,55). Door deze maatregel worden inwoners meer gestimuleerd om GFT/E-afval gescheiden van het restafval aan te bieden. Het GFT/E-tarief is hiermee vergelijkbaar met andere gemeenten in de regio. Per saldo stijgt het tarief voor restafval in de hoogbouw minimaal ten opzichte van 2025.

De tariefstelling voor afvalstoffenheffing in 2026 is tot stand gekomen volgens de volgende bewerkingen:

- Invoeren van een vaste literprijs voor restafval (waar voorheen de literprijs voor hoogbouw hoger was dan voor laagbouw)
- GFT/E-tarief verlagen met 50% en het restafvaltarief verhogen met 20%
- Creëren van een break-even situatie, zodat het resultaat van de Afvalexploitatie nagenoeg op 0 uitkomt, oftewel zodat de Afvalexploitatie gesloten is.

Na deze bewerkingen wordt het restafvaltarief effectief verhoogd met 20% in de laagbouw en 6,5% (25L) en 3,4% (40L) in de hoogbouw. Het GFT/E-tarief in de laagbouw wordt effectief verlaagd met 40%, in hoogbouw is geen sprake van een GFT/E-tarief. De stijging van het vastrecht wordt voor alle huishoudens beperkt tot 1,8%.

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze belasting wordt geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. De in principe kostendekkende tarieven zijn gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027 en deze begroting.

Bij de invoering van de verbrede rioolheffing is de mogelijkheid geboden om naast de kosten van afvalwater ook de kosten van verwerking en afvoer van hemelwater in de rioolheffing te betrekken. Voor het afvoeren van hemelwater zijn en worden ook investeringen gedaan. Het afvalwater heeft een relatief klein aandeel in de totale hoeveelheid water die verwerkt/afgevoerd wordt via de riolering. Het overgrote deel betreft hemelwater, maar dit moet mede in relatie gezien worden tot het weer. In de komende jaren gaan we veel klimaat adaptieve maatregelen nemen. Hiervoor zijn grote investeringen vereist.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing en rioolheffing

Onderstaande overzichten geven per heffing de totale lasten, de totale baten en het (kosten)dekkendheidspercentage weer.

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2026
Afval taakveld 7.3	
Lasten milieustraat	1.528.036
Lasten overige afvalstromen	4.100.871
Kapitaallasten	74.572
Mutatie voorziening	1.441
Totaal lasten afval taakveld 7.3	5.704.920
Toerekenbare lasten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	153.627
Kwijtschelding taakveld 6.3	160.000
Straatreiniging taakveld 2.1	346.200
BTW taakveld 0.11*	1.112.469
Totaal toerekenbaar	1.772.296
Totaal lasten	7.477.216
Baten afvalstoffenheffing	6.071.215
Baten milieustraat	643.469
Baten overige afvalstromen	762.532
Totaal baten taakveld 7.3	7.477.216
Dekkendheidspercentage afval	100%

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229b van de gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Dekkendheid rioolheffing	2026
Riolering taakveld 7.2	
Beheer en onderhoud riolering	1.438.820
Kapitaallasten	1.444.362
Mutatie voorziening	-587.123
Totaal kosten riolering taakveld 7.2	2.296.059
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	273.878
Kwijtschelding taakveld 6.3	136.000
Straatreiniging taakveld 2.1	403.917
Watertaken taakveld 5.7	274.459

Dekkendheid rioolheffing	2026
BTW taakveld 0.11	1.049.167
Totaal toerekenbaar	2.137.421
Totaal lasten	4.433.480
Opbrengst rioolheffing taakveld 7.2	4.433.480
Baten totaal	4.433.480
Dekkendheidpercentage riool	100%

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229b van de Gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als de riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven. Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100% kostendekkend tarief. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie.

Kostendekkendheid leges

Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten gemeenten verplicht inzichtelijk maken dat de tarieven en heffingen hoogstens kostendekkend zijn. De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden.

Per hoofdstuk is hieronder de kostendekkendheid weergegeven op basis van de geraamde baten en lasten. Per hoofdstuk in de legesverordening wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid, ondanks dat jurisprudentie de legesverordening als één geheel ziet en dus de legesverordening als geheel maximaal kostendekkend mag zijn. Tussen afzonderlijke paragrafen binnen een hoofdstuk mag kruissubsidiëring worden toegepast. Opbrengsten uit leges van een bepaalde paragraaf, mogen kosten binnen een ander paragraaf compenseren.

In onderstaande overzichten zijn per hoofdstuk de totale baten, de totale lasten en het kostendekkendheidspercentage weergegeven. De lasten zijn uitgesplitst in salaris, overhead en directe lasten. Hierbij is rekening gehouden met jurisprudentie over hetgeen wel en niet aan de leges mag worden toegerekend.

De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 1 zijn toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

Op basis van de toegerekende salarislasten is het opslagpercentage voor overhead bepaald.

De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 2 zijn (voornamelijk) toegerekend vanuit het taakveld 8.3

Wonen en Bouwen, waaronder de omgevingsvergunningen vallen. Ook hier is op basis van de toegerekende salarislasten de overhead bepaald. De verwachte legesopbrengsten in hoofdstuk 2 zijn gebaseerd op verwachte projecten en de ingeschatte kans dat de projecten doorgaan in 2025. Het wel of niet doorgaan van grote projecten is van grote invloed op de uiteindelijke realisatie van de leges opbrengsten.

De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 3 zijn voornamelijk toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Hoofdstuk 1	Algemene Dienstverlening	-1.041.768	850.528	723.290	471.944	51%
Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	-46	462.628	393.419	39.649	0%
Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2	-2.445	73.959	62.895	-	2%
	Totaal	-1.044.258	1.387.115	1.179.604	511.593	34%

Overige belastingen

Parkeren

De tarieven voor 2026 zijn gelijk gebleven aan die van 2025. De tarieven voor de parkeervergunningen zijn met het inflatiepercentage van 3,7% verhoogd. De tarieven voor een parkeerboete worden opgetrokken naar het wettelijke maximum tarief dat door de minister is vastgesteld (artikel 3.1 van het Besluit Gemeentelijke Parkeerbelastingen).

Toeristenbelasting

De tarieven voor 2026 zijn met het inflatiepercentage van 3,7% ten opzichte van 2025 verhoogd. De toeristenbelasting wordt beschouwd als een doelbelasting. Alle opbrengsten uit toeristenbelasting zetten wij in ter verbetering van de sector Recreatie en Toerisme. Binnen een werkgroep, bestaande uit ondernemers uit deze sector, worden projecten gekozen die tot uitvoering worden gebracht.

Hondenbelasting

De opbrengst uit hondenbelasting wordt ingezet voor uitgaven op het gebied van hondenbeleid en handhaving op hondenbeleid. Een eventueel overschot of tekort wordt verrekend met de reserve Hondenbeleid. Wanneer de opbrengsten uit hondenbelasting hoger zijn dan de kosten voor hondenbeleid, dan wordt het restant toegevoegd aan de reserve, en vice versa. De tarieven voor 2026 zijn, t.o.v. die 2025, naar beneden bijgesteld.

Reclamebelasting

We heffen reclamebelasting in de twee vastgestelde centrumgebieden ten behoeve van de voeding van het ondernemersfonds Geldrop en Mierlo. Het tarief voor het centrumgebied Geldrop is in 2026 gelijk gebleven aan het tarief van 2025. Het tarief voor het centrumgebied Mierlo is in 2026 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,7%.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. Met het oog op de administratieve lastenverlichting voor de inwoners toetsen wij bij het inlichtingenbureau indien er eerder kwijtschelding is verleend of er geen belemmeringen zijn. Bij geen belemmering verlenen wij automatische kwijtschelding. De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Het bestaande beleid wordt hiermee voortgezet.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Voor kwijtschelding van Afvalstoffenheffing wordt vanaf 2026 de volgende verbijzondering voorgesteld: het instellen van een maximaal aantal kwijtschelden ledigingen voor huishoudens die in aanmerking komen voor kwijtschelding. Het maximaal aantal wordt bepaald op basis van het gemiddeld aantal ledigingen per huishouden in Geldrop-Mierlo.

Daarnaast kent Geldrop-Mierlo een vergoeding voor huishoudens die extra ledigingen aanbieden door het gebruik van incontinentiemateriaal of medisch afval. Het aantal ledigingen wat om medische redenen wordt vergoed is gebaseerd op een landelijk gemiddelde.

Begrote kwijtschelding	2026
Afvalstoffenheffing	160.000
Rioolheffing	136.000

Overzicht tarieven

De hiervoor genoemde beleidsuitgangspunten leiden tot de in onderstaande tabel berekende tarieven voor 2026. Ter vergelijking zijn tevens de cijfers van 2024 en van 2025 opgenomen.

	2024	2025	2026
OZB eigenaar woning	0,0659%	0,0648%	0,0593%
OZB eigenaar niet-woning	0,1834%	0,1876%	0,1880%
OZB gebruiker niet-woning	0,1490%	0,1524%	0,1527%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	190,68	222,00	226,08
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	5,92	6,12	7,40
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	10,04	10,37	12,55
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	16,13	16,66	20,16
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	2,09	2,16	2,16
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	3,44	3,55	3,55
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	3,04	3,15	1,91
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	5,19	5,36	3,24
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	8,40	8,68	5,25
Rioolheffing < 80 m3			180,00
Rioolheffing > 80 m3 t/m 200 m3			225,00
Rioolheffing < 200 m3	199,20	201,60	
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	265,80	268,80	274,20
Rioolheffing > 500 m3	265,80	268,80	274,20
Toeristenbelasting	1,54	2,00	2,00
Hondenbelasting per hond	55,44	55,44	38,88
Hondenbelasting per kennel	235,44	235,44	164,88

Vergelijking buurgemeenten

In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2025 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,0786%	0,1039%	0,0905%	0,0803%	0,0648%
OZB Eig. niet-woning	0,2054%	0,2377%	0,2942%	0,2612%	0,1876%
OZB Gebr. niet-woning	0,1677%	0,1907%	0,2069%	0,2038%	0,1524%
OZB woning	454	609	447	418	321
Afvalstoffenheffing *) (meerpers. huishouden)	342	305	332	389	407
Rioolheffing	230	214	197	198	202
Woonlasten (OZB woning + Afval + Riool)	1.026	1.128	976	1.005	930

Ontwikkeling lokale lastendruk

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Geldrop-Mierlo aan. Voor afvalstoffenheffing is hierbij als aanname gehanteerd: 9 ledigingen restafval van 140 liter en 4 ledigingen gft-afval van 140 liter.

Jaar	2024	2025	2026
WOZ-waarde	360.500	393.500	446.500
Wijziging WOZ-waarde	3,00%	9,20%	13,5%
OZB	238	255	264
Afvalstoffenheffing	302	337	352
Rioolheffing *	199	202	225
Totaal	739	794	841
Lastenontwikkeling	9,48%	7,40%	5,90%

De totale lastendruk 2025 is niet gelijk aan de totale lastendruk 2025 in het rapport van COELO hierboven. Dit komt omdat COELO om een landelijke vergelijking te kunnen maken van andere gemiddelde WOZ-waarden bij OZB en andere gemiddelde aantal ledigingen bij afvalstoffenheffing uitgaat.

*) In 2026 is er bij de rioolheffing een differentiatie aangebracht in het waterverbruik tot 200 m3. Tot en met 80 m3 is het tarief € 180,-. Voor 81 m3 t/m 200 m3 is het tarief € 225,-. Voor bovenstaand overzicht gaan we er van uit dat het gros van onze huishoudens in de categorie 81 m3 t/m 200 m3 zit.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Geldrop-Mierlo. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.

Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen'.

Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen' vastgesteld. De beleidsconclusies hieruit zijn:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de tien belangrijkste risico's, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico's worden gelopen;
- De 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen' wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico's onder de één uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren, werken we met klassengemiddelden. Deze gemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

$$\text{Risicowaarde (€)} = \text{Kans (\%)} \times \text{Gevolg (€)}$$

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90%.

Hoewel zorgvuldig is geprobeerd om alle risico's in beeld te brengen, kan het voorkomen dat een risico niet is opgenomen. Zoals eerder genoemd is risicomanagement een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zorgt voor een steeds vollediger beeld.

Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op alle geïdentificeerde risico's. Door de risico's te kwantificeren wordt de lijst geordend. Op deze manier ligt de focus op de risico's die de grootste impact op de organisatie hebben. Zowel de kans dat een risico zich manifesteert als de impact die het risico met zich meebrengt moet worden bepaald.

Er wordt een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat het risico daadwerkelijk optreedt. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van het bedrag dat de gemeente kwijt is indien het risico optreedt. Het kwantificeren van risico's is een proces van taxeren en inschatten en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter.

Risico (bepaling risicowaarde)	Risicowaarde begroting 2026	Risicowaarde jaarrekening 2024	Risicowaarde begroting 2025
--------------------------------	-----------------------------	--------------------------------	-----------------------------

1) <i>Wmo/Jeugd (exact bedrag)</i>	1.000.000	1.000.000	1.500.000
Wmo en Jeugd zijn open-einde regelingen. Door een mogelijke toename van het aantal aanvragen en/of een andere soort zorginzet bestaat het risico dat het budget wordt overschreden.			
2) <i>Cyberisico's (70% x € 750.000)</i>	525.000	375.000	545.000
Het dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (IBD) is hét handvat om informatiebeveiliging up-to-date te houden. Het geeft inzicht in de belangrijkste bedreigingen en ontwikkelingen en adviseert over prioriteiten. In het dreigingsbeeld 2023-2024 concludeert de IBD onder andere dat er: - meer ransomware met destructieve gevolgen voorkomt; - steeds meer en ernstigere kwetsbaarheden in software voorkomen; - gevaren die voorkomen in de keten uit het zicht zijn. Cyberisico's hebben impact en kunnen leiden tot reputatie- en imago schade. Ook Geldrop-Mierlo heeft waardevolle informatie te verliezen of kan schade lijden als informatie niet meer beschikbaar is.			
3) <i>Inkoop (90% x € 350.000)</i>	315.000	245.000	175.000
- Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridische gevolgen; - Niet rechtmatige inkoop kunnen bovendien leiden tot een afkeurende verklaring (rechtmatigheid) bij de jaarrekening. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit; - Contracten kunnen stilzwijgend verlengd worden tegen ongunstige voorwaarden. Of door het niet bundelen van opdrachten worden besparingsmogelijkheden niet benut.			
4) <i>Crisisbeheersing (30% x € 1.000.000)</i>	300.000	100.000	100.000
Iedere gemeente kan te maken krijgen met incidenten, die de status van een crisis krijgen. Deze kunnen plaatsvinden zowel in het fysieke als het sociale domein. Ook kunnen crises lokaal, regionaal of bovenregionaal van karakter zijn.			
5) <i>Algemene uitkering gemeentefonds (70% x € 350.000)</i>	245.000	245.000	245.000
Via circulaire wordt de gemeente in ieder geval 2 maal per jaar (mei en september) geconfronteerd met aanpassingen vanuit het gemeentefonds. In 2024 is een nieuwe financieringssysteem ingevoerd. De nieuw gekozen vorm van indexatie levert meer stabiliteit op. De indexatie is gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. De volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het gemeentefonds minder schommelt (volumedeel). De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar, waardoor het gemeentefonds reëel "op niveau" blijft (prijsdeel). Hoewel de doorgevoerde wijzigingen er dus op gericht zijn om meer stabiliteit te krijgen in de grootste inkomstenbron van de gemeenten, passen we de risicowaarde op dit onderdeel vooralsnog niet aan. De schommelingen in de algemene uitkering kunnen nog steeds problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Er bestaat ook geen directe rechtstreekse relatie tussen gemeentelijke uitgaven enerzijds en de compensatie daarvoor via het Gemeentefonds anderzijds. In die zin kent het Gemeentefonds met generieke compensaties ook de nodige globaliteit.			
6) <i>Verbonden partij - Dienst Dommelvallei (exact bedrag)</i>	203.040	203.040	147.960
De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen algemene (risico) reserve heeft, wordt het totaal van de risico's van de dienst via de verdeelsleutel belegd bij de drie deelnemende gemeenten.			
7) <i>Continuïteit bedrijfsvoering (70% x € 350.000)</i>	175.000	175.000	175.000
Er is een aantal factoren dat een risico vormt voor de continuïteit van de bedrijfsvoering, zoals: moeilijk kunnen invullen van vacatures a.g.v. krapte op de arbeidsmarkt, werkdruk, personele wisselingen, ziekteverzuim, inzet van externen. Deze risico's kunnen leiden tot vertraging in de bedrijfsvoering. Daarnaast kan het leiden tot hogere kosten door externe inhuur.			
8) <i>Grondbedrijf (exact bedrag)</i>	154.520	154.520	152.598
De reserve grond is op dit moment voldoende om risico's op te vangen. Vanaf een weerstandsvermogen <35% dient 50% van het tekort vanuit de algemene dienst bijgestort te worden.			
9) <i>Verbonden partij - Senzer (exact bedrag)</i>	105.299	298.342	298.342
Het onafgedekte deel van de gekwantificeerde risico's is bepaald op € 757.000. In het uiterste geval, indien risico's zich daadwerkelijk voordoen en het beschikbare vermogen overschrijden, zal Senzer terugvallen op de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling om de kosten te dekken.			
10. <i>Belastingaangifte (30% x € 350.000)</i>	105.000	105.000	105.000
De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingenschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.			
<u>Subtotaal top 10</u>	<u>3.127.859</u>		
<u>Overige risico's</u>	<u>705.169</u>		

Totaal	3.833.028		
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)	3.449.725		

Wijzigingen

Ten opzichte van de jaarrekening 2024 is de totale risicowaarde licht toegenomen.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Begroting 2026
Algemene reserve	14.235.000
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	200.000
Stille reserves	-
Structurele weerstandscapaciteit	14.435.000
Post onvoorzien	77.500
Totale weerstandscapaciteit	14.512.500

Weerstandsvermogen

Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van 'voldoende' (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt als volgt bepaald:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \text{Beschikbare weerstandscapaciteit} / \text{Benodigde weerstandscapaciteit}$$

$$€ 14.512.500,- / € 3.449.725,- = 4,21$$

Wij concluderen dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 4,21 goed is om de risico's op te vangen. De ratio ligt daarmee boven de lijn van het doelstellingenakkoord, waarin staat dat de weerstandsratio in 2026 minimaal 2 moet zijn.

Ontwikkeling weerstandsvermogen

De onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de weerstandsratio zien, inclusief de prognose voor de komende jaren. Voor de prognose gaan we uit van gelijk blijvende benodigde weerstandscapaciteit. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit gaan we uit van de meerjarenramingen.

Met een weerstandsratio van 4,21 is het weerstandsvermogen van Geldrop-Mierlo goed. Ook voor de komende jaren blijft de ratio, ondanks een lichte daling op een goed niveau gehandhaafd.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geven een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.

De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

De toezichthouder hanteert geen normering, maar maakt gebruik van onderstaande signaleringswaarden.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130

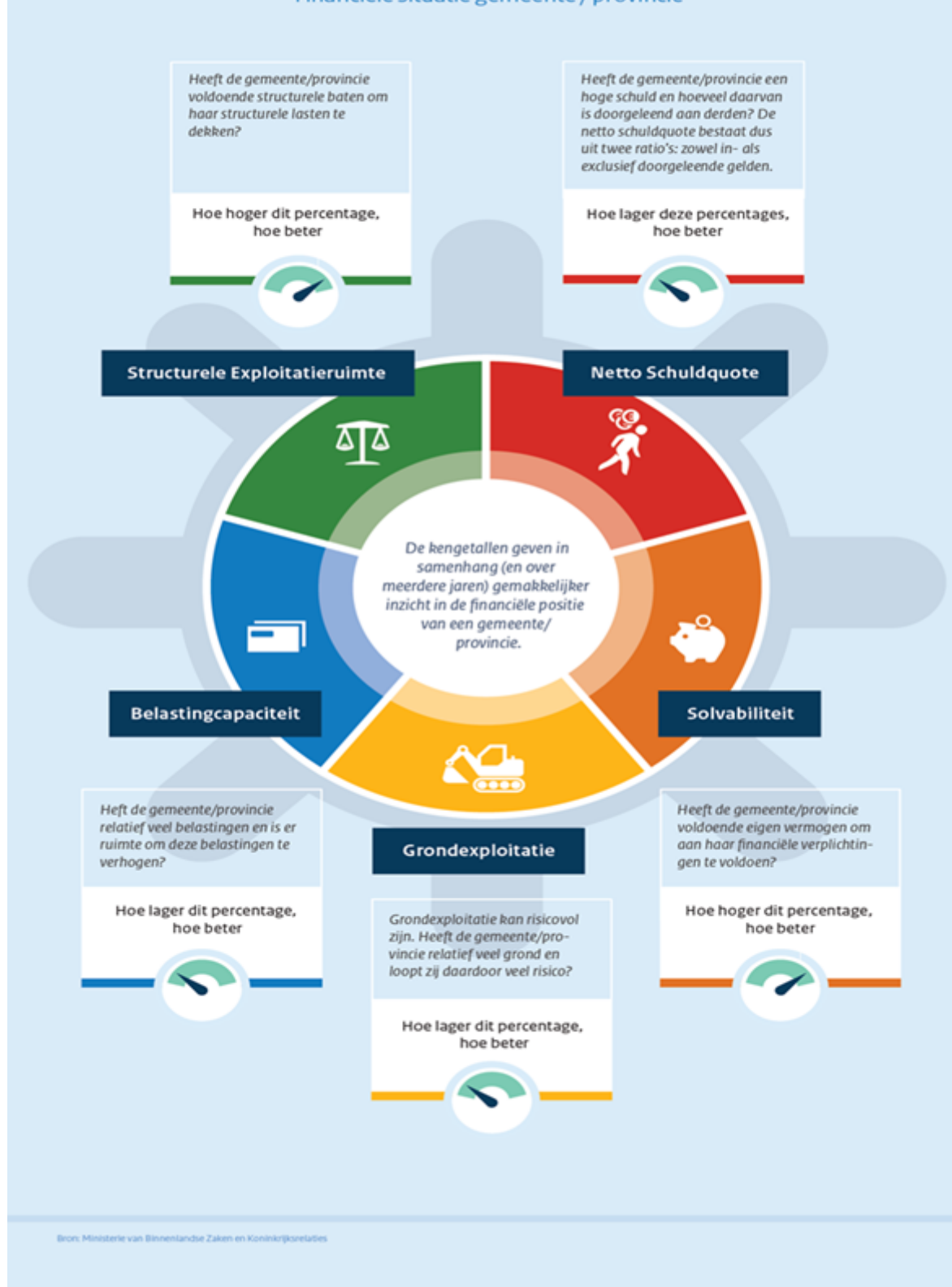
Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Solvabiliteitsratio	>50	20-50	<20
Grondexploitatie	<20	20-35	>35
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	<95	95-105	>105

Zie voor de onderlinge verhouding van de kengetallen bij conclusie.

Sturen met financiële kengetallen

Financiële situatie gemeente / provincie

Uitgangspunten

Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2025 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2025-2028. De kengetallen voor 2026-2029 zijn afkomstig uit voorliggende meerjarenbegroting.

Omschrijving	Realisatie			Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	74%	76%	77%	74%	87%	96%	111%	108%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	67%	68%	70%	68%	80%	89%	104%	102%
Solvabiliteitsratio	28%	27%	25%	23%	22%	21%	18%	19%
Grondexploitatie	16%	17%	20%	13%	17%	6%	-2%	-8%
Structurele exploitatieruimte	6%	5%	0%	1%	1%	1%	-1%	2%
Belastingcapaciteit	83%	74%	74%	80%	80%	80%	80%	80%

Conclusie

Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Vanaf 2025 stijgt dit kengetal. Dit komt omdat het aandeel vaste schulden stijgt. Hiermee wijzigt in 2028 het waarderingscijfer van minst risicovol naar neutraal.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal krijgt een licht dalende lijn in de jaren 2025 t/m 2029. Dat komt omdat het balanstotaal harder stijgt, door de toename van de leningen, dan het eigen vermogen.

Grondexploitatie

Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek laat de grondexploitatie een daling zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bouwgrond in exploitatie afneemt. Dit is een positieve trend, omdat hiermee de grondexploitatie risico's aanzienlijk dalen.

Structurele exploitatieruimte

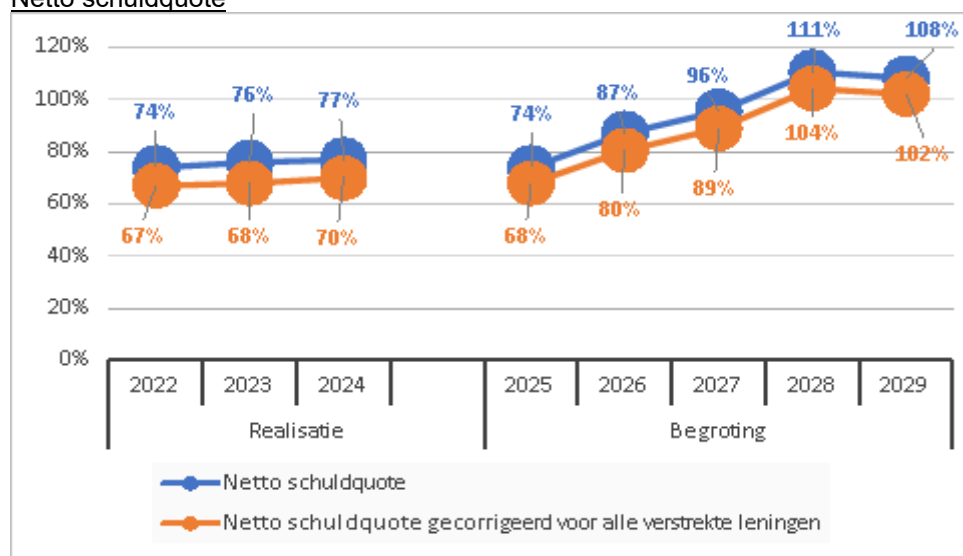
In 2026 is de structurele exploitatieruimte 1%. Hiermee zijn de structurele baten iets hoger dan de structurele lasten. Dit is een neutrale situatie voor dit kengetal.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit blijft stabiel rond de 80%. Hiermee is de belastingdruk in Geldrop-Mierlo lager ten opzichte van het landelijke gemiddelde dat op 100% is gesteld.

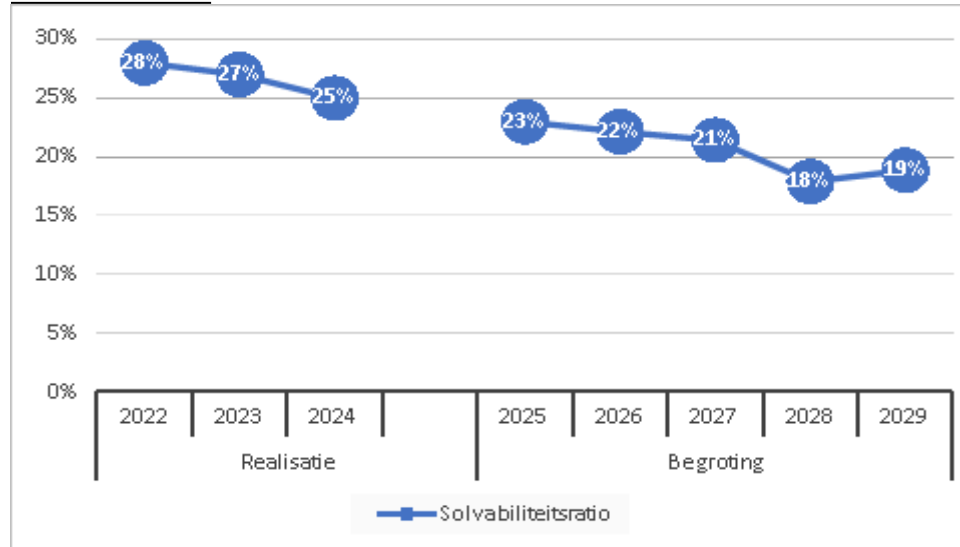
Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.

Netto schuldquote

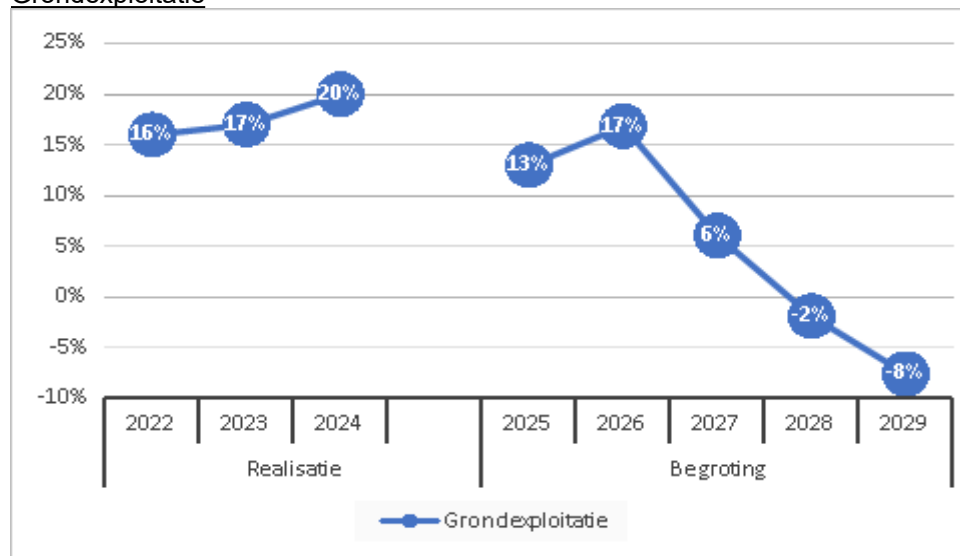
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

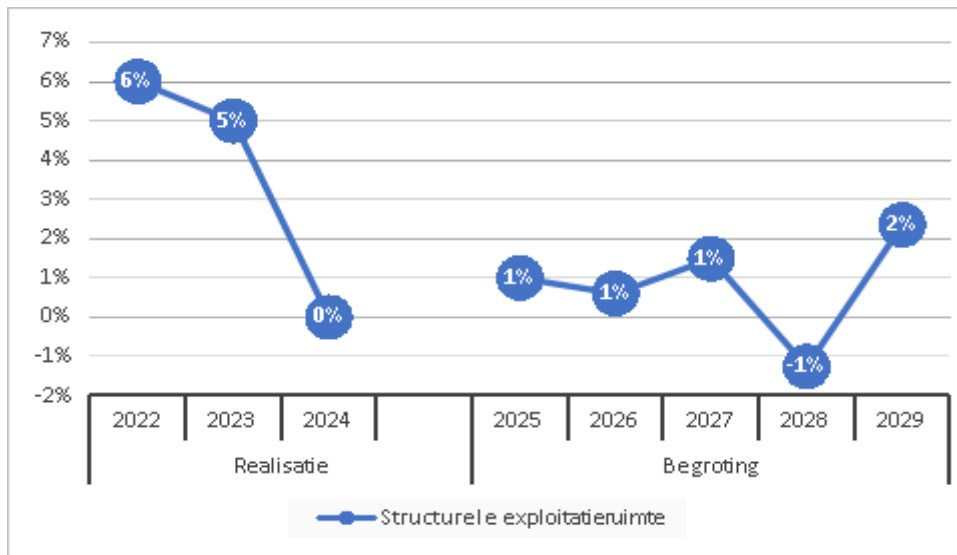
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Grondexploitatie

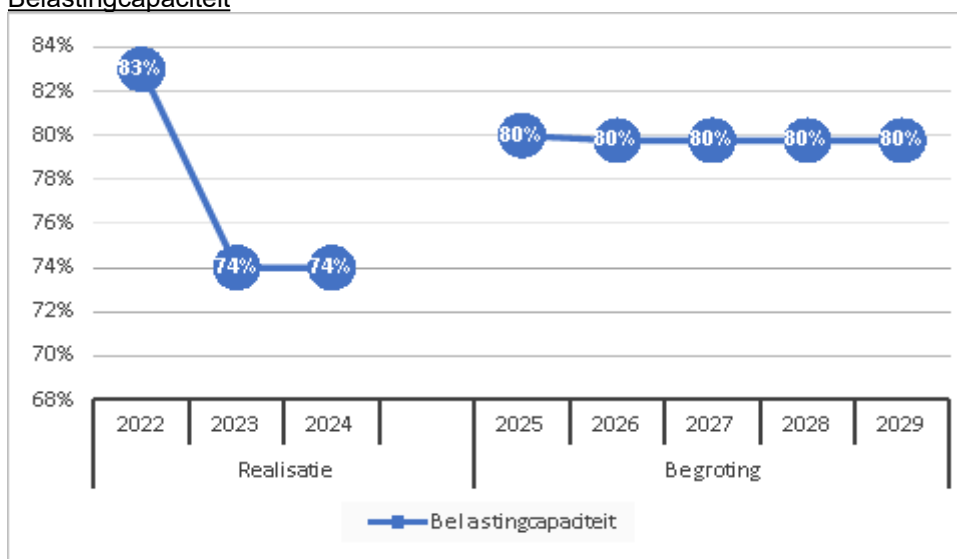
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente zich verhouden tot de landelijk gemiddelde woonlasten van een gezin. De woonlasten bestaan uit de OZB en de riool- en afvalstoffenheffing. In onze gemeente zijn de riool- en afvalstoffenheffing 100% kostendekkend. Een verhoging van die tarieven is niet mogelijk. Een verhoging van het OZB-tarief is mogelijk, maar is een politieke keuze.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, groen, riolering, gebouwen en speelvoorzieningen.

Wegen

Uitgangspunten

De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de wegen worden door de raad vastgelegd in een Beheerplan Wegen. De looptijd van het Beheerplan bedraagt 5 jaar. Het meest recente plan is door de gemeenteraad vastgesteld in 2022 en wordt in 2027 geactualiseerd. Dit Beheerplan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze visie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording nodig is. De onderhoudsprioriteit ligt bij de asfaltwegen en met name de hoofdontsluitingswegen en fietspaden.

Bij het vaststellen van het streefniveau voor onderhoud maken we gebruik van de landelijk gehanteerde CROW-systematiek (CROW = Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). We kiezen voor het laagste niveau voor verantwoord onderhoud.

Als uitwerking van het Beheerplan stelt het college een operationeel plan vast. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Dit operationeel plan heeft een looptijd van 2 of 3 jaar. Het is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen en ruimte laat bij de voorbereiding en de uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2023-2027	26 september 2022	voorjaar 2027

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2026	2027	2028	2029
Klein onderhoud wegen	237.373	237.373	237.373	237.373
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot Onderhoud Wegen)	984.293	984.293	984.293	984.293
Totaal	1.221.666	1.221.666	1.221.666	1.221.666

Voorziening Groot onderhoud Wegen

Het groot onderhoud aan de wegen wordt betaald vanuit de voorziening Groot onderhoud Wegen. Conform het Wegenbeheerplan (inclusief indexering van € 54.838,-) wordt jaarlijks een bedrag van € 874.911,- gestort in deze voorziening.

Achterstallig onderhoud

Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel kan sprake zijn van uitgesteld onderhoud. Want wij stemmen de onderhoudsplannen af op het activiteitenplan en de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Verschuiving in laatstgenoemde plannen kan leiden tot uitstel van het door ons uit te voeren onderhoud.

Openbare verlichting

Beleid

In april 2021 is het Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2021 t/m 2024 vastgesteld en gekozen voor scenario 2. Hiermee zijn de kaders vastgesteld en de financiële middelen beschikbaar gesteld voor het onderhoud van de openbare verlichting om uiteindelijk in 2030 aan de energiedoelstellingen te kunnen voldoen. Op basis van het vastgestelde beleid worden de vervangingsplannen opgesteld en vervolgens vertaald naar uitvoeringsplannen.

Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Het uitgangspunt bij preventief onderhoud is om in te zetten op energiebesparende verlichting (LED). Het vervangen van oude armaturen levert een besparing op van het energieverbruik en dus op energiekosten. Met het terugdringen van het energieverbruik wordt bijgedragen aan de doelstelling van het Energieakkoord.

Beleidsplan

Het huidige beleidsplan heeft een looptijd van 2021-2024 met een doorkijk naar 2030. In 2026 wordt verder gegaan met het vervangen van conventionele armaturen door armaturen met LED om de energiedoelstellingen in 2030 te kunnen behalen.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan openbare verlichting	2021-2024	april 2022	

Uitgangspunten

Elke maand, en indien nodig vaker, worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. Met de raamovereenkomst voor renovatie en onderhoud is het onderhoud en functioneren van de openbare verlichting gewaarborgd. Ook worden op basis van de raamovereenkomst de vervangingsopdrachten in 2026 uitgevoerd.

Bij het opstellen van onderhoudsmaatregelen worden de mogelijkheden tot energiebesparing en reductie van de CO₂-uitstoot meegenomen. Door de (door)ontwikkeling van LED-verlichting en toepassing van dimbare armaturen en energiezuinige lampen wordt het energieverbruik van de openbare verlichting minder. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen.

Geïnvesteed onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel staan de bedragen voor het onderhoud, zoals verhelpen van storingen, remplacieren van lampen en kleine aanpassingen vermeld. Daarnaast worden jaarlijks investeringskredieten in de begroting opgenomen voor de vervangingsinvesteringen van de masten en armaturen.

Financieel	2026	2027	2028	2029
Klein onderhoud	67.954	67.954	67.954	67.954
Groot onderhoud	23.625	23.625	23.625	23.625
Totaal				

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Indien er achterstand op het verhelpen van storingen (correctief onderhoud) dreigt te ontstaan wordt dit ondervangen door extra storingsroutes te rijden.

Civiele kunstwerken

Beleid

De uitgangspunten van het beheer en onderhoud zijn vastgelegd in het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken. De algemene doelstelling van dit 5-jarig beheerplan is om inzicht te geven in het functioneren en gebruiksgemak, de veiligheid van de kunstwerken, de levensduur en de te verwachten kosten die samenhangen met het beheer daarvan. Het doel is om de civiele kunstwerken in de gemeente te beheren op een vooraf vaststaand en meetbaar kwaliteitsniveau en gesteld risico, het ondervangen van risicoaansprakelijkheid en het waarborgen van een goede bereikbaarheid. Er wordt naar gestreefd de objecten tegen acceptabele kosten en met het behoud van hun eigenschappen een theoretische levensduur te laten bereiken.

Beleidsplan

Het beleidsplan heeft een looptijd van 2022-2026 en in 2026 worden beleidskeuzes waar nodig aangepast.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan civiele kunstwerken	2022-2026	28 april 2022	2026

Uitgangspunten

In het Beheerplan is gekozen voor een basaal onderhoudsniveau waarbij wordt voldaan aan de minimeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken. De beheerstrategie is ten eerste gericht op het beheersen van de risico's. Hierbij worden veiligheid en bereikbaarheid gegarandeerd. Daarnaast sturen we op kwaliteit (technisch en beeld). De keuze voor een basaal kwaliteitsniveau sluit het beste aan bij de sobere en doelmatige uitstraling die we nastreven en kunnen waarmaken. Met deze onderhoudsstrategie bereiken we het meest economische moment van onderhoud, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Onderstaand zijn de kosten van het onderhoud opgenomen. Het betreft de vereiste middelen voor de instandhouding. Het is geen projectbegroting of taakstellend budget. Dit overzicht bevat de totale directe kosten aangevuld met kosten onvoorzien, staatkosten en exclusief de eigen uren en btw.

Financieel	2026	2027	2028	2029
Exploitatiebudget	25.008	25.008	25.008	25.008

Financieel	2026	2027	2028	2029
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot onderhoud Wegen)	79.053	79.053	79.053	79.053
Totaal	104.061	104.061	104.061	104.061

Onderhoudskosten

De financiering en dekking van het planmatig onderhoud vindt plaats via de voorziening groot onderhoud wegen. De jaarlijkse storting in deze voorziening voor de civiele kunstwerken bedraagt € 38.500,-.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Groen

Bos- en natuurbeheer

In de Omgevingsvisie en de Natuurvisie zijn ambities uitgesproken voor een verdere ontwikkeling van de bos- en natuurterreinen. De kwaliteit en vitaliteit van natuur staan onder druk door omgevingsfactoren zoals klimaatverandering en verzuring. In de kadernota Bos- en natuurbeheer 2024-2029 zijn de ambities vertaald naar beheerdoelstellingen. Het beheerplan vertaalt de beheerdoelstellingen naar streefbeelden en concrete maatregelen voor de periode 2024-2029.

Groenbeleidsplan - evaluatie en actualisatie

We starten in 2026 de evaluatie van het groenbeleidsplan op. Uiterlijk 2027 vindt de actualisatie van dit plan plaats, waarbij ook de (ontbrekende) groenstructuren in en tussen diverse wijken worden meegenomen.

Onderhoud openbaar groen

In 2018 zijn de nieuwe groenonderhoudscontracten opgesteld met Ergon en Senzer voor de onderhoudsjaren 2018-2022. Hierbij is een optie opgenomen 3 x 2 jaar te verlengen bij goede resultaten. In 2022-2023 is het eerste optionele verlengingsjaar ingegaan. In oktober 2024 is aangegeven door het College dat we niet verder gaan met Senzer en dat Ergon alle wijken gaan onderhouden vanaf 2025. We werken inmiddels via deze onderhoudscontracten.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidsplan	2014-2024	10-2-2014	2027

Uitgangspunten onderhoud

De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau B, van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2008.

Jaarlijks onderhoudsbudget

In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2026	2027	2028	2029
Exploitatiebudget t.b.v. de onderhoudsbestekken	1.876.934	1.828.184	1.828.184	1.828.184
Totaal	1.876.934	1.828.184	1.828.184	1.828.184

Naast bovenstaande bedragen is er ook een jaarlijks investeringsbudget beschikbaar van € 114.000,- voor reconstructies.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid

Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar (huidige planperiode: 2023–2027). In het GRP zijn 6 speerpunten beschreven waar we ons op gaan richten:

1. *Duurzame waterketen*

De inzameling en het transport van afvalwater moet zo doelmatig mogelijk plaatsvinden zodat de volksgezondheid niet in het geding komt.

2. *Een klimaatbestendig watersysteem*

We gaan het systeem zo inrichten dat we de klimaatveranderingen beter kunnen opvangen. Iedereen heeft hier een verantwoordelijkheid. Bij nieuwbouw moet regenwater voortaan eerst in een berging op eigen terrein worden opgevangen voordat het mag worden geloosd op de openbare riolering. Bij reconstructies streven we er naar om zoveel mogelijk verhard oppervlak te koppelen. Daarvoor wordt een afkoppelcoach aangetrokken. De inspanningsverplichting van de gemeente ingeval van hinder of overlast door zware regenval is duidelijker omschreven en aangescherpt.

3. *Grondwaterhuishouding in balans*

In het betrekkelijk natte voorjaar van 2024 zijn we op veel plaatsen in de gemeente geconfronteerd met hoge grondwaterstanden. De rol van de gemeente beperkt zich meestal tot advisering. In een enkel geval is een nader onderzoek uitgevoerd en is een maatregelenplan opgesteld. Perceeleigenaren zijn beginsel zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen gevolgen van te hoge of te lage grondwaterstanden. De gebeurtenissen maakten duidelijk hoe belangrijk het is om bij ruimtelijke ingrepen zorgvuldig te ontwerpen zodat er ook op langere termijn geen hinder of schade ontstaat. Ondanks de vrij langdurige natte periode blijven we er naar streven om zoveel mogelijk regenwater in de bodem te brengen. Dit kan rechtstreeks door terreinen onverhard te laten of te maken, dan wel via infiltratievoorzieningen.

4. *Water als ordenend principe*

Bij alle ruimtelijke ontwikkelingen moet het water leidend zijn in de planvorming. Dat betekent dat eerst moet worden gekeken hoe het water kan worden opgevangen en verwerkt, en dat de rest van de ontwikkeling zich daar omheen moet plooiën.

5. *Gezond, schoon en leefbaar water*

Door het gescheiden inzamelen en gescheiden houden van regen - en afvalwater voorkomen we onnodige belasting van de waterzuivering maar voorkomen we ook onnodige natuurschade (riool overstorten).

6. *Samen werken aan water*

De gemeente werkt samen met andere partners in de waterketen. Dit zijn de gemeenten, de waterschappen en Brabant Water. De samenwerkingsverbanden zijn een uitvloeisel van het Bestuursakkoord Water 2011. Met deze platforms wordt kennis uitgewisseld maar ook (rijks-) subsidies aangevraagd. De gemeenten trekken hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Koppeling met het Klimaatbeleid

In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Beleidsplan

Het beleidsplan heeft een looptijd van 2023-2027 en in 2027 worden waar nodig beleidskeuzes aangepast.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)	2023-2027	26 september 2022	voorjaar 2027

Vervangingen

Vervanging van rioolbuizen is noodzakelijk om het functioneren van de riolering in stand te houden. Na verloop van tijd gaat de sterkte van rioolbuizen achteruit, bijvoorbeeld door scheuren of aantasting van de binnenwand. De riolen worden dan vervangen of relined. Dit is altijd maatwerk per geval. Wij wegen vooraf of een reconstructie van een hele straat meegenomen kan worden. In de planperiode wordt 9 kilometer rioolbuis vervangen waarmee een investering van € 8,7 miljoen gemoeid is. Daarnaast worden doorlopend ook gemalen en de elektrische installaties vervangen.

Aanpak wateroverlast en klimaatadaptatie

Sinds 2020 is bijna € 2 miljoen geïnvesteerd in de strijd tegen wateroverlast. Dit betreft zowel de uitvoering van de al bekende maatregelen als ook de realisatie van het Blauwe Aderplan. In de periode van 2023 tot en met 2027 wordt iets meer dan € 7 miljoen geïnvesteerd. Los daarvan starten we met maatregelen zoals uitgewerkt in het Basisrioleringsplan en het Blauwe Aderenplan. Dit zijn technische analyses van ons riool- en watersysteem. En de laatste vooral een lange termijn visie over het omgaan met hemelwater en ook een plan op hoofdlijnen voor de aanleg van aan een gesloten hemelwatersystemen.

In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Dagelijks onderhoud

Alle objecten van de riolering worden onderhouden om ervoor te zorgen dat ze goed blijven functioneren. Dit is niet alleen het repareren van schade en het verhelpen van verstopping, maar ook het uitvoeren van metingen en onderzoeken, als ook het bijhouden van gegevens.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel staan de kosten voor het onderhoud aan het rioolstelsel. Daarnaast zijn er ook kosten voor o.a. planvorming, kapitaallasten en interne uren.

De vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan en zijn opgenomen op het activiteitenplan.

Financieel	2026	2027	2028	2029
Onderhoudskosten riolering	935.000	954.083	1.000.938	1.046.378
Totaal	935.000	954.083	1.000.938	1.046.378

Achterstallig onderhoud

De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Jaarlijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het beheer van de data is op orde. Er is dan ook geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid

De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:

- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd; Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van commerciële functies wordt marktconform verhuurd;
- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid.

Hoewel het in eigendom hebben en beheren van vastgoed geen gemeentelijke kerntaak is, kunnen er redenen zijn om maatschappelijk vastgoed in eigendom te houden. Zo kunnen de ontwikkelingen binnen het sociale domein (inwoners langer thuis laten wonen) de vraag naar maatschappelijk vastgoed doen toenemen (voorzieningen zo dicht mogelijk bij de inwoners realiseren). De gemeente Geldrop-Mierlo streeft naar een gezond en sociaal klimaat. Initiatieven en organisaties die een bijdrage leveren aan een duurzame ontwikkeling van de gemeenschap krijgen de ruimte om activiteiten te ontplooiën. Goed onderhouden accommodaties zijn daarbij een belangrijke randvoorwaarde.

Het Strategisch beheer maatschappelijk vastgoed is er op gericht om te komen tot een compacte vastgoedportefeuille, waarbij accommodaties zo optimaal en intensief mogelijk worden gebruikt. De gemeente stemt daarbij het aanbod af op de behoefte van de inwoners en kan door een flexibele opstelling inspelen op nieuwe ontwikkelingen en trends.

Alle gebouwen zijn in 2022 opnieuw geïnspecteerd en beoordeeld op de huidige actuele onderhoudstoestand. Uit de nieuwe geactualiseerde meerjaren onderhoudsplanung (MJOP 2023-2032), dat in april 2023 door de raad is vastgesteld, blijkt een nieuw onderhoudsbudget van gemiddeld € 1.464.000,- per jaar benodigd te zijn (op basis van een termijn van 10 jaar).

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Meerjaren Onderhoudsplanung gebouwen		April 2023	2028

Uitgangspunten

Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op "redelijk", zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2026	2027	2028	2029
Nieuwe dotatie voorziening	1.464.000	1.464.000	1.464.000	1.464.000
Geplande uitgaven uit Groot onderhoud Gebouwen	1.110.924	538.068	1.324.838	617.081
Saldo	353.076	925.932	139.162	846.919
Saldo voorziening per 31-12				

Een vastgoedportefeuille is een dynamisch geheel. Er worden panden verkocht en aangekocht c.q. nieuwbouw gepleegd. Hierdoor zal iedere vijf jaar een nieuwe inventarisatie op basis van de dan geldende situatie plaatsvinden. De jaarlijkse dotatie wordt dan weer opnieuw bepaald.

In 2019 is voor het gebouw waarin de Brede School De Coevering is gevestigd, een separate onderhoudsvoorziening ingesteld. Bij dit gebouw zijn twee externe partijen (onderwijsstichtingen) bij betrokken en zij wilden graag goede inzage in het verloop van de onderhoudsvoorziening hebben.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Speelvoorzieningen

Het speelruimteplan geeft een actueel inzicht in de speelbehoeften van alle leeftijdsgroepen en biedt een handvat voor noodzakelijke en wenselijke verbeteringen in het aanbod aan speelruimte en voorzieningen in Geldrop en Mierlo. De gemeente gebruikt dit plan als toetsingskader bij het beoordelen van wensen van inwoners op het gebied van speelruimte en speelvoorzieningen. Het speelruimteplan heeft een looptijd van 2020-2029.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Speelruimteplan	2020-2024	Oktober 2019	2025

Uitgangspunten

De speelplekken moeten voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Hiervoor is regelmatig inspectie en onderhoud nodig om de kwaliteit te waarborgen.

Jaarlijks onderhoudsbudget

In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het onderhoud aan de speelvoorzieningen. Dit budget omvat o.a. onderhoud, inspectie kleine vervangingen en schoonmaak van de val-ondergrond van de speelvoorzieningen. Nieuwe speeltoestellen worden aangemerkt als investering.

Financieel	2026	2027	2028	2029
Exploitatiebudget	38.253	38.253	38.253	38.253
Totaal	38.253	38.253	38.253	38.253

Naast bovengenoemde onderhoudsbudgetten worden via het activiteitenplan investeringsbudgetten gevraagd voor de vervangingsinvesteringen (jaarlijks € 154.000,- vanaf 2023).

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiering

Inleiding

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in zowel het BBV als in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop de gemeente Geldrop-Mierlo de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn nadere regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren.

De paragraaf geeft inzicht in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

Extern

Sinds juni 2024 verlaagde de ECB de beleidsrente stapsgewijs van 4% naar 2%. Een rente van 4% was nodig om de zeer hoge inflatie in de periode 2021-2024 in het eurogebied onder controle te krijgen. In de loop van 2024 daalde de inflatie, mede door het beleid van de ECB, weer richting gewenst niveau en kon de rente worden verlaagd. De inflatie in het eurogebied kwam in juni 2025 uit op 2%, het inflatiedoel van de ECB. Toch blijft het inflatiebeeld omgeven door risico's en is het de vraag of de inflatie ook op de wat langere termijn op 2% zal blijven. De grote mate van onzekerheid maakt het lastig om vooruit te kijken.

Intern

Voor de begroting zijn de volgende interne rentepercentages gebruikt, de berekening volgens BBV:

Renteschema	%
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%
Rente activa en Grex afgerond (omslagrente)	1,10%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend volgens BBV:

Stap	Renteschema	2026	2027	2028	2029
	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.802	2.620	2.870	2.609
	De externe rentebaten	-154	-152	-151	-151
1	Saldo rentelasten en rentebaten	2.648	2.468	2.719	2.458
	De rentebaten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-12	-10	-9	-7
	De rentelasten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	12	10	9	7
2	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0	0	0	0
3	Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
3	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	128	131	133	136
4	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3)	2.776	2.598	2.852	2.594
5	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) actieve gronden	-339	-165	-38	56
5	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) activa	-1.999	-2.025	-2.199	-2.153
	Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)	438	409	615	497

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld Treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Op basis van de begroting 2026 wordt een meerjarige financieringsbehoefte opgesteld.

	2026	2027	2028	2029
Activa	167.115	193.964	224.439	235.583
Grondexploitatie	24.529	8.742	-2.729	-11.280
Geldleningen*	-93.136	-84.799	-76.460	-68.120
Reserves en voorzieningen	-64.936	-65.000	-60.267	-62.640
	33.572	52.908	84.983	93.543

* Dit is de huidige leningenportefeuille.

Uit bovenstaand schema blijkt dat de komende jaren een financieringsbehoefte is tot een maximum van ruim € 93 miljoen. Deze wordt gefinancierd met kasgeld en langlopende geldleningen.

Beleidsvoornemen financiering

Financiële instellingen blijven terughoudend met het geven van een rentevisie. Ook BNG publiceert deze sinds enige tijd niet meer. Wij hanteren daarom meer een rentestrategie dan een rentevisie. Onze strategie is om het renterisico te minimaliseren. Dat doen we door op verschillende momenten (zo nodig) langlopende leningen af te sluiten in de toekomst en door gebruik te maken van een mix van kortlopende en langlopende leningen. Daarmee creëren we ook flexibiliteit in de leningenportefeuille om in te spelen op interne en externe ontwikkelingen, zoals planning van investeringen en grex-projecten.

Ook moeten we rekening houden met de kasgeldlimiet. Deze bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld, over 3 achtereenvolgende kwartalen bezien, niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen. Ons uitgangspunt is dat we de overschrijding beperken tot maximaal 2 achtereenvolgende kalenderkwartalen.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan één jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2026
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal	145.082
	Percentage regeling	8,50%
1	Toegestane kasgeldlimiet	12.332
	Vlottende korte schuld	
	opgenomen gelden korter dan 1 jaar	12.000
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	100
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	Totaal vlottende korte schuld	12.100
	Vlottende middelen	0
	Contante gelden in kas	16
	Tegoeden in rekening courant	9.054
	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	13
3	Totaal vlottende middelen	9.083
4	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	3.018
	Ruimte (+) / Overschrijdingen (-) (1-4)	9.314

Voor 2026 wordt met kasgeldleningen gewerkt tot de maximale bovengrens van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	8.337	8.339	8.340	8.342
3 (1+2)	Renterisico	8.337	8.339	8.340	8.342
4	Begrotingstotaal	145.082	142.458	148.315	148.522
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	Renterisiconorm	29.016	28.492	29.663	29.704

Stap	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
7	Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)	20.679	20.153	21.323	21.362

Voor de komende jaren is er ruimte om lang geld aan te trekken volgens de renterisiconorm. In het jaar 2025 is de renterisiconorm overschreden. Dit is een logisch gevolg van de aflossing vanwege het bereiken van de einddatum van een fixed lening van € 25 miljoen. Bij een fixed lening wordt tussentijds niet afgelost maar pas op het einde van de looptijd. Dit hebben we aan de provincie gemeld hetgeen voldoende was.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.

De gemeente heeft in beperkte mate te maken met kredietrisico's. Deze hebben onder andere betrekking op de verstrekte leningen in het kader van de publieke taak, zoals de startersleningen. Deze leningen zijn afgesloten onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat de aflossing bij gedwongen verkoop altijd gegarandeerd is.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	Looptijd van	Looptijd t/m	Rente	Oorspronkelijk	1-1-2026	31-12-2026
Prov NB	2018	2033	1,13%	1.211	671	591
Prov NB	2018	2033	1,18%	908	51	45
Prov NB	2019	2034	1,28%	606	377	337
BNG	2020	2040	0,23%	54.215	40.661	37.951
BNG	2024	2034	2,67%	30.000	27.000	24.000
BNG	2025	2035	2,74%	25.000	24.375	21.875
				111.941	93.136	84.799

Bedrijfsvoering

Inleiding

Doel is onze bedrijfsvoering op een dusdanige manier in te richten en uit te voeren dat het de uitvoering van de lijnwerkzaamheden en programma's zo goed mogelijk ondersteunt en daardoor zorgt voor een goede dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven, instellingen en bezoekers aan onze gemeente.

Strategisch HRM plan

Zie programma 5. Organisatieontwikkeling, thema bedrijfsvoering.

Ontwikkeling formatie

De formatie voor 2026 blijft gelijk aan die van 2025.

Kanttekening: Wel zijn er enkele administratieve en formatieve wijzigingen doorgevoerd.

- Medewerkers van de Centrumregeling GEO zijn in de formatie opgenomen.

- Medewerker(s) die werkzaamheden verrichten voor de Woningbouwimpuls.

Hoewel de formatie hierdoor is toegenomen, heeft dit geen invloed op het budget.

Oorspronkelijke vastgestelde formatie begroting 2025: 256,17fte

Motion peildatum 1-1-2025: 246,85fte

Motion peildatum 1-1-2026 (uitdraai 13-02-2025): 252,68fte

Ziekteverzuim

Daar waar de ambitie voor 2025 lag op het stabiliseren van het verzuimcijfer naar het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse, is het doel voor 2026 het behoud van het verzuimpercentage op het gemiddelde van gemeenten in dezelfde grootteklasse.

Er blijft voortdurend aandacht voor het voorkomen van verzuim door vroegtijdig signalen bespreekbaar te maken en er wordt sneller geïntervenieerd als er sprake is van een structurele disbalans tussen werk en capaciteiten (preventieve verzuimaanpak). Dit wordt op allerlei manieren gefaciliteerd (het gesprekinstrument In gesprek, training/intervisie leidinggevend, maatwerkoplossingen). Daarnaast zal ook de samenwerking met de arbodienst versterkt worden.

Capaciteitsbegroting

De activiteiten, zoals beschreven in de thema's, opgaven en de focuspunten lijn, worden uitgevoerd binnen de bestaande formatie. Deze zijn bij het opstellen getoetst op realisme en haalbaarheid. Eventuele keuzes met betrekking tot het doorvoeren van ombuigingsvoorstellen kunnen leiden tot een andere verdeling binnen de bestaande capaciteitsraming.

Voor het doorbelasten van (interne) kosten aan verschillende taakvelden (kosten toerekenen daar waar ze betrekking op hebben) wordt de verdeling van 2025 aangehouden.

Informatievoorziening

Informatiebeleidsplan 2026-2029

Eind 2025 is het geactualiseerde Informatiebeleidsplan 2025-2028 voor de 4 Dommelvallei-organisaties opgesteld. Het gezamenlijk opgesteld informatiebeleidsplan haakt aan/maakt deel uit van te realiseren organisatiedoelen van de Dommelvallei organisaties. Uitvoeren van het plan is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

De IV-board heeft als taak om in gezamenlijkheid met onze Dommelvallei partners sturing te geven aan de uitvoering van het projectportfolio behorende bij het informatieplan. Gefaciliteerd door de portfoliomanager/businesspartner van Dienst Dommelvallei maakt de board afwegingen over de te starten projecten en bewaakt de voortgang van het hele portfolio.

De IV-board bepaalt het portfolio voor 2026. Op basis daarvan wordt bepaald hoeveel middelen er eventueel nodig zijn voor uitvoering van de geprioriteerde projecten voor zover die niet gedekt kunnen worden binnen de reguliere I&A budgetten van Dienst Dommelvallei.

Na prioritering van de projecten op basis van een afwegings- en prioriteringskader en het uitvoeren van een haalbaarheids- en impactanalyse en het invullen van essentiële randvoorwaarden wordt gestart met de projecten.

We borgen de continuïteit van de informatievoorziening en verbeteren de kwaliteit. Belangrijke thema's zijn 'digitaal samenwerken', 'meer doen met data', 'efficiëntere processen en meer gebruiksgemak' en 'een moderne en veilige werkplek'. De implementatie van Microsoft 365 vervult een belangrijke rol in deze verbetering.

Informatiebeveiliging en privacy

De gemeente wisselt op alle beleidsterreinen informatie uit. We willen hierbij een betrouwbare partner zijn voor onze inwoners, medewerkers en zakelijke partners en we hebben hierbij een maatschappelijke en wettelijke verantwoordelijkheid. Hierbij is het essentieel dat de basis op orde is: informatieveiligheid en privacy moeten verankerd zijn in processen en voldoen aan wet- en regelgeving. Om aan de veranderende wet- en regelgeving te voldoen is het noodzakelijk dat in de vier Dommelvallei-organisaties procesmatig werken worden versterkt.

Voldoen aan wet- en regelgeving

Procesmatig werken, risicomanagement, duidelijke verantwoordelijkheden en continue verbetering zijn noodzakelijk om gegevensbescherming te kunnen borgen. De invoering van de Cyberbeveiligingswet (CBW), als Nederlandse vertaling van de NIS2-richtlijn, is uitgesteld tot het tweede kwartaal van 2026. Dit geeft ons meer tijd om ons voor te bereiden op de nieuwe regels, maar de cyberdreigingen blijven onverminderd aanwezig. De CBW breidt het toezicht uit van kantoorautomatisering naar operationele technologie, zoals verkeersregelinstallaties.

Nieuwe wetgeving rondom Artificial Intelligence (AI) biedt kansen om efficiënter te kunnen werken maar brengt ook uitdagingen met zich mee. De borging van informatiebeveiliging en privacy in processen wordt hiermee nog belangrijker. Aangescherpte wet- en regelgeving en het verhoogde landelijke cyberdreigingen, maakt dat de gemeente meer taken krijgt op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Om de kans op digitale inbreuken te verkleinen of snel te kunnen ondervangen is een snellere groei noodzakelijk.

Vervolgstappen

Hoewel er stappen zijn gezet, kunnen we nog niet in alle gevallen aantonen dat we voldoen aan de informatiebeveiliging- en privacywetgeving. In samenwerking met de Dommelvallei-organisaties en bij voldoende middelen, werken we gestructureerd toe naar volwassenheidsniveau 3 van 5. Zo borgen we beschikbaarheid, vertrouwelijkheid, integriteit en privacy van informatie en blijven we een betrouwbare partner die voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.

Kengetallen

(peildatum: 1-7-2025)

Formatie (excl. college B&W en griffie)

Team	Factor	Peildatum 1-1-2026	Formatie 1-1-2025
Directie en concernstaf	fte	8,67	9,89
Team Strategie en Beleid Ruimte	fte	22,17	18,30
Team Ruimtelijke Ontwikkeling	fte	21,24	18,95
Team Realisatie	fte	27,58	27,84
Team Buitendienst en Sporthalbeheer	fte	28,77	28,63
Team Publiekszaken	fte	26,86	26,65
Team Ondersteuning	fte	25,14	24,71
Team Leefbaarheid en Veiligheid	fte	12,89	12,22
Team Inkomen en Toegang	fte	21,37	21,46
Team Zorg en Jeugd	fte	33,06	32,17
Team Strategie en Beleid Samenleving	fte	24,37	26,03
Totale formatie	fte	252,12	246,85

Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)

	2025 (1 januari tot 1 juli)	2024 (1 januari tot 1 juli)
Verzuimpercentage	7,04	5,54
Gemiddelde duur (dagen)	17,93	16,28
Verzuimfrequentie	0,57	0,47
Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2024: 6,3		

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf Verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren. Het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 8, 9, 15, 26 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Dienst Dommelvallei te Mierlo
- Gemeenschappelijke regeling Senzer te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling PlusTeam te Geldrop

Vennootschappen en coöperaties:

- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag
- Besloten Vennootschap Breedband Regio Eindhoven

Stichtingen en verenigingen:

- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot
- Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen

Overig:

Hoewel geen verbonden partij, is hier ook de samenwerking in het stedelijk gebied Eindhoven (SGE) opgenomen. De reden hiervan is dat het belang dat aan deze samenwerking wordt gehecht groot is. In deze paragraaf wordt elke verbonden partij uitgewerkt aan de hand van de volgende indeling:

- Doel en openbaar belang van de verbonden partij
- Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
- Uitgangspunten waarom en wanneer er gebruik wordt gemaakt van de verbonden partij
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er
- Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging: wie zijn er betrokken bij de samenwerking
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatie terugkoppeling
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:

- DB: Dagelijks bestuur
- GR: Gemeenschappelijke regeling
- NV: Naamloze Vennootschap

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

De Metropoolregio Eindhoven (MRE) is een gemeenschappelijke regeling van 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. In MRE-verband wordt bestuurlijk en ambtelijk samengewerkt aan bovenlokale opgaven op het gebied van economie, mobiliteit, energietransitie, transitie landelijk gebied en wonen & ruimte. De MRE-organisatie ondersteunt deze samenwerking met analyses, uitvoering en belangenbehartiging richting provincie, Rijk en Europese partners.

Daarnaast voert de MRE het Stimuleringsfonds Brainport Eindhoven uit, waarmee innovatieve projecten en de economische concurrentiekracht van de regio worden versterkt. Ook het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) valt onder de MRE, verantwoordelijk voor archivering, toezicht en het behoud en openbaar maken van cultuurhistorische informatie.

Overwegingen omtrent deelname

De grote opgaven rond woningbouw, bereikbaarheid, verduurzaming en economische groei overstijgen de schaal van individuele gemeenten. Deelname aan de MRE is noodzakelijk om deze vraagstukken gezamenlijk op te pakken, de positie van Geldrop-Mierlo in de regio te versterken en de verbinding te leggen met provincie en Rijk.

Binnen de MRE is ook de gemeentelijke inbreng in Brainport Eindhoven georganiseerd. Hiermee wordt de samenwerking met bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties geborgd.

Voor Geldrop-Mierlo biedt dit toegang tot innovatieve netwerken, cofinanciering en subsidies.

Voor archieftaken geldt dat 20 van de 21 gemeenten (waaronder Geldrop-Mierlo) deze hebben belegd bij het RHCE. Dit waarborgt kwaliteit en efficiëntie.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2025 zijn stappen gezet richting bovenregionale samenwerking met de gemeenten Weert, Venlo en Meierijstad met als doel om de druk op wonen, werken en mobiliteit in de Brainportregio verlichten.

De opgave rond Gulbergen blijft een belangrijk thema met aandacht voor natuurontwikkeling, recreatie en energie.

Risico's

Gulbergen. Nazorg van de voormalige stortplaats en de financiële consequenties daarvan blijven vooralsnog onzeker.

Capaciteit MRE. De MRE organisatie heeft beperkte uitvoeringskracht. Bij bovenregionale samenwerking moet scherp gestuurd worden op capaciteit. Afstemming met bovenregionale gemeenten. Afspraken met Weert, Venlo en Meierijstad zijn nog procesmatig van aard en moeten verder worden geconcretiseerd.

Risicomanagement en weerstandsvermogen

De MRE hanteert een Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (AB, juli 2018). Hierin is vastgelegd hoe risico's worden geïdentificeerd, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden deze risico's herijkt bij begroting en jaarrekening.

Afbreukrisico van geen deelname

Niet deelnemen is geen reële optie. Dit zou betekenen dat Geldrop-Mierlo zichzelf buitensluit van regionale samenwerking, Brainport Eindhoven, provinciale en rijksinvloed, én kansen op cofinanciering en subsidies misloopt.

Alternatieven voor geen deelname

Opgaven op regionale schaal kunnen alleen via de MRE worden opgepakt. Samenwerkingen op kleinere schaal (zoals in het Stedelijk Gebied Eindhoven) zijn aanvullend, maar geen alternatief.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Algemeen Bestuur (AB): namens Geldrop-Mierlo zit de burgemeester hierin.

Portefeuillehoudersoverleggen: diverse wethouders nemen deel afhankelijk van het thema.

Dagelijks Bestuur (DB): hier heeft Geldrop-Mierlo geen vaste zetel.

Frequentie terugkoppeling naar de raad

Minimaal driemaal per jaar (begroting, bestuursrapportage, jaarrekening), en aanvullend bij majeure ontwikkelingen (zoals Gulbergen of bovenregionale samenwerking).

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang

De omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers (21 gemeenten en provincie) taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De ODZOB is belast met het ten behoeve van de deelnemers uitvoeren van het Landelijk Basistakenpakket met inachtneming van het door de deelnemers vastgestelde beleid. De ODZOB kan, voor zover dit geen verstoring veroorzaakt in de uitvoering van de basistaken, op verzoek van een of meer van de deelnemers verzoektaken uitvoeren. Voor de gemeente Geldrop-Mierlo zijn dit onder meer adviesstaken op het gebied van milieu en duurzaamheid.

De gemeente heeft als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling sinds 2019 een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de ODZOB gesloten waarin onder meer kernbepalingen zijn opgenomen over leveringsafspraken, werkafspraken, afspraken over archivering, facturering en tarieven.

Veranderingen en ontwikkelingen

Vanaf 1 maart 2025 werken we met een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de daarop van toepassing zijnde algemene voorwaarden van de ODZOB. Hiermee voldoen we aan artikel 2.4 uit de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling ODZOB waardoor er een nieuw gezamenlijk afsprakenkader is tussen opdrachtgevers (zijnde de deelnemers) en de opdrachtnemer (zijnde de ODZOB) voor de uitvoering van taken en diensten.

Risico's

In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk. Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname

Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op gericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Binnen de gemeente is de specialistische kennis niet altijd aanwezig om deze verzoektaken zelf uit te voeren. Een voorbeeld hiervan is het landelijke stikstofdossier.

Alternatieven voor geen deelname

Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basis-takenpakket wettelijk verplicht. Indien wij de verzoektaken niet bij de ODZOB neerleggen zouden we deze uit kunnen besteden aan een andere partij of hiervoor mensen in dienst kunnen nemen.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.

Dagelijks bestuur: voorzitter: burgemeester J.C.J. van Bree.

Algemeen bestuur: voorzitter: burgemeester J.C.J. van Bree, plaatsvervangend lid: wethouder F.J.M.C. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen. In 2024 is daarnaast een gezamenlijke bijeenkomst voor raadsleden uit de drie Dommelvallei gemeenten georganiseerd om onder meer toelichting te geven op het takenpakket en de transitie Omgevingswet (ODZOB on tour).

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Doel en openbaar belang

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweerzorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:

- Adequaats te reageren op spoedeisende hulpvragen van inwoners, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;
- Het in beeld brengen van risico's;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Omdat veiligheidsrisico's zich niet houden aan gemeentegrenzen én omdat veiligheid een complexe zaak is, is in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaald dat de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant de verantwoordelijkheid voor veiligheid onderbrengen bij VRBZO. Hierdoor werken de gemeenten op regionale schaal aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven, het verlenen van professionele hulp als het nodig is, het creëren van waarborgen voor fysieke veiligheid en het treffen van voorbereidingen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veranderingen en ontwikkelingen

VRBZO werkt in 2026 verder aan de uitwerking van de bestuurlijke opdracht deel 1. De belangrijkste thema's hierin zijn:

- taakuitvoering primair proces (een verhoging van de formatie van vrijwilligers en beroepsbrandweer is daarvoor noodzakelijk en ook aanpassingen in opleiding en bijscholing);
- personele zorg (veilige en gezonde werkomgeving, goede implementatie van arbeidsvoorwaarden en voldoende begeleiding bij rechtspositionele vraagstukken);
- huisvesting en materieel (een goede beheersorganisatie om toekomstbestendige huisvesting te kunnen blijven garanderen, verduurzaming);
- ondersteuning organisatie (betrouwbare hard- en software, netwerken en informatiebronnen; bedrijfscontinuïteit).

Daarnaast committeert VRBZO zich aan de Landelijke strategische agenda met de volgende grote opgaven:

- versterken (boven)regionale crisisbeheersing en daaraan gerelateerde informatievoorziening;
- organiseren van toekomst vaste brandweerzorg (met o.a. landelijke strategie natuurbrandbestrijding, landelijke visie op hulpverlening en de landelijke systematiek van het gebied gebonden dekkingsplan);
- verbeteren en vereenvoudigen van het brandweeronderwijsstelsel en inrichting van een daarop geïnspireerd stelsel van crisisonderwijs;
- aandacht voor goed werkgeverschap, boeien en binden van personeel en inspelen op de medewerker van de toekomst.

Risico's

Het continuïteitsplan van VRBZO bevat de risico's inclusief de factoren kans en impact. Het overzicht wordt gebruikt om het weerstandsvermogen te berekenen. De risico's en eventueel genomen beheersmaatregelen om de impact te dempen, worden gemonitord en periodiek gewogen.

Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandcapaciteit bepaald op 4,7 miljoen. Het is niet reëel dat de risico's zich gelijktijdig voordoen.

De algemene reserve dient als primair weerstandsvermogen. Op grond van de beleidsnotitie kaders P&C 4-GR, is een bandbreedte voor de omvang van de algemene reserve bepaald op basis van de omvang van de begroting. Voor VRBZO is deze gewenste brandbreedte 2,4 - 3,2 miljoen voor de begroting van 2026. In 2026 doet VRBZO een geplande onttrekking uit de algemene reserve van 1,8 miljoen als demping voor de impact van de bestuurlijke opdracht deel 1. Met deze onttrekking wijkt het bestuur bewust af van de nota reserves en voorzieningen. De algemene reserve valt hiermee niet meer binnen de afgesproken bandbreedte. Bij een positief jaarresultaat wordt dit primair gebruikt om de algemene reserve weer aan te vullen.

De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de door de Veiligheidsregio onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten gesloten geldleningen volgens door het Algemeen Bestuur vast te stellen regels en naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het desbetreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten, welke de wet aan borgen toelaat.

Afbreukrisico van geen deelname

Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).

Alternatieven voor geen deelname

Geen alternatieven.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.

Algemeen bestuur: lid: burgemeester J.C.J van Bree.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.

GR Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuid-oost

Missie (doel en belangen)

De GGD Brabant-Zuidoost streeft – onder regie van de gemeenten – door middel van preventie naar gezondheidswinst van alle inwoners, om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van hun leven en zelfredzaamheid te vergroten. Haar dienstverlening betreft gezondheid, preventie en snelle interventie. Vanuit de Wet Publieke Gezondheid (WPG) geeft zij vorm en inhoud aan collectieve preventie en gezondheidswinst.

Maatschappelijke uitdagingen

- Het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen
- Het organiseren van een sluitende aanpak in de openbare geestelijke gezondheidszorg
- Het versterken van de pandemische paraatheid
- Het verhogen van de vaccinatiegraad onder kinderen (als onderdeel van het Rijksvaccinatieprogramma)
- Het anticiperen op de schaa sprong in de Brainport-regio
- Het zorgen voor een wendbare organisatie in het licht van de gevolgen van de schaa sprong en de financiële uitdagingen voor gemeente(n)
- Het verbinden van de 2 IZA-regio's en het nemen van een voortrekkersrol in het vormen van de regionale preventie-infrastructuur (IZA / GALA)
- Het bevorderen van een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving

Veranderingen en ontwikkelingen

Zorgakkoorden en een regionale preventie-infrastructuur: In het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA) hebben gemeenten en verschillende partijen afspraken gemaakt over te bereiken gezondheidsdoelen voor de komende jaren. Om de gezondheidszorg in de toekomst betaalbaar en toegankelijk te houden zal zwaarder op preventie ingezet moeten worden. Beide akkoorden hangen nauw met elkaar samen en passen in een beweging van “zorg bij ziekte” en naar “zorg voor gezondheid” die door veel gemeenten al is ingezet. De GGD zal als kernpartner van onze gemeenten een rol spelen bij het ontwikkelen van een regionale preventie infrastructuur en kennisinfrastructuur op het terrein van de publieke gezondheid en bij de regionale ontwikkeling en lokale implementatie van de ketenaanpakken op het terrein van gezonde leefstijl en preventie. Ook ondersteunt de GGD onze gemeenten en andere ketenpartners bij het leren en ontwikkelen (leerkringen, delen van best practices, evalueren van interventies ed.) en leveren we gezondheidsdata op maat zodat goede keuzes gemaakt kunnen worden en waar nodig programma's bijgestuurd kunnen worden.

Gevolgen van de schaa sprong in de Brainport-regio: Het aantal inwoners in de regio Zuidoost Brabant naar verwachting flink groeien van ca 800.000 nu naar 1.000.000 in 2040. Bovendien hebben we te maken met een dubbele vergrijzing: het aantal ouderen stijgt en deze ouderen worden steeds ouder. De samenstelling van de bevolking zal naar verwachting niet alleen veranderen via de leeftijd-as maar ook naar herkomst van de bevolking. Als gevolg van toenemende (arbeids)migranten, expats, internationale studenten, asielzoekers en statushouders zal het aandeel “internationals” in de totale bevolking in onze regio de komende jaren naar verwachting groeien tot ca 25%. Tegelijkertijd zien we dat de personele tekorten in de zorg zijn toegenomen. Minder jongeren kiezen voor een studie in de zorg en veel zorgmedewerkers zullen uitstromen (o.a. vanwege pensioen). De verwachting is dat de personele tekorten in de zorg de komende jaren nog verder zullen toenemen en we in onze regio te maken gaan krijgen met duizenden vacatures in de zorgsector in 2030. Ook de GGD gaat hiervan de gevolgen merken (voor een groot deel vissen de zorginstellingen in dezelfde personele vijver). De groei en differentiatie in de bevolking enerzijds en de tekorten in de zorg anderzijds dwingen de zorg en daarmee ook de GGD om haar dienstverlening aan te passen en te vernieuwen. Dit raakt alle onderdelen van de GGD: zowel de Publieke Gezondheidszorg als de Ambulancezorg. De GGD verkent momenteel samen met de Veiligheidsregio, Omgevingsdienst en MRE de gevolgen van de schaa sprong in de regio om zodoende met de schaa sprong te kunnen meebewegen.

Optimalisatie acute zorg aanbod & Zorg coördinatie bij spoedeisende hulp (waaronder ambulancezorg): Het implementeren van zorgcoördinatie is de belangrijkste pijler voor de komende jaren. Het idee achter zorgcoördinatie is het leveren van de juiste zorg, op de juiste plek, door de juiste zorgverlener. Er komt vanuit zorgcoördinatie een centraal punt waar een zorgverlener een patiënt kan aanmelden wanneer andere zorg nodig is dan deze zorgverlener kan leveren. Het zorgcoördinatiepunt bekijkt dan welke zorg deze patiënt nodig heeft en waar capaciteit beschikbaar is. De komende jaren wordt dit geïmplementeerd en verder ontwikkeld. Naast zorgcoördinatie wordt de

komende jaren meer ingezet op meer zorg op locatie en telemonitoring. Er wordt een pilot gestart om ambulanceverpleegkundigen in te zetten binnen de huisartsenzorg, primair op het visite rijden. Tevens krijgt de GGD door middel van van LPZ (Landelijke Platform Zorgcoördinatie) inzicht in de drukte op de spoedeisende hulpposten in onze regio, waardoor ze in de toekomst beter patiënten kan spreiden over de regio.

Vernieuwing van de jeugdgezondheidszorg: Vanaf 2023, twee jaar na de investering van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor 0 tot 4-jarigen bij de GGD, werkt de GGD met het programma Generatie Gezond (voorheen Samen Verder Groeien) aan vernieuwing van de JGZ. De JGZ staat voor grote maatschappelijke opgaven en ziet drie belangrijke uitdagingen die het noodzakelijk maken om de dienstverlening te herzien, te weten: veranderende behoeftes van klanten, krapte op de arbeidsmarkt, en een toename van het aantal en de complexiteit van de onderzoeken op indicatie. De GGD creëert meer ruimte om aandacht te besteden aan kwetsbare groepen door het standaard zorgaanbod anders te organiseren, bijvoorbeeld meer online/blended of collectief voor de groepen bij wie dit past. Samenwerking met zowel de ouders/jongeren als met ketenpartners is essentieel. Ouders en jongeren worden toegerust om waar dat kan zelf regie te hebben over de samenwerking met JGZ. Dat vraagt van professionals een andere manier van werken. Er wordt via kort-cyclische projecten gewerkt aan 4 doelen, te weten: meer regie bij ouders, verrijken van het JGZ-aanbod, werken naar behoefte van gezinnen in hun omgeving, en het ontwikkelen van de JGZ-professionals van nu en straks.

Versterking van Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid (VIPP): De GGD versterkt de infectieziektebestrijding door in te zetten op uitbreiding van medisch en niet-medisch personeel. Ook investeert zij in (boven)regionale monitoring en surveillance, bovenregionale samenwerking en slim en versneld opleiden van medische professionals. Naast de dagelijkse versterking van infectieziektebestrijding richt de GGD zich op de voorbereiding op grootschalige infectieziekte uitbraken en pandemische paraatheid. Van 2024 t/m 2026 operationaliseert en implementeert het LFI (Landelijke Functionaliteit Opschaling Infectieziektebestrijding, onderdeel van RIVM) zijn zeven hoofdfuncties in samenwerkingen met de GGD'en. Het jaar 2026 staat in het teken van de afronding van de implementatie van de functies van het LFI in de eigen GGD. Na afronding van de implementatie moeten de processen geborgd zijn bij zowel de GGD'en en het LFI om samen pandemisch paraat te staan en te blijven.

Rijksvaccinatieprogramma: Het kabinet neemt de zorgen om de gedaalde vaccinatiegraden zeer serieus en wil het daarom voor inwoners eenvoudiger maken om vaccinaties te krijgen, met name in wijken en gebieden waar de vaccinatiegraad achterblijft. Het Rijk zet in op het vergroten van het vertrouwen in vaccinaties door begrijpelijke en doelgroepgerichte voorlichting en door het tegengaan van onjuiste medische informatie over vaccinaties. Vanaf 2025 wordt het vaccin dat kinderen beschermt tegen het RS-virus opgenomen in het RVP. Dit voorkomt veel leed bij kinderen en bezorgde ouders en naar verwachting daalt hiermee het aantal ziekenhuisopnames met 2.000- 2.500 per jaar (landelijke cijfers).

Informatieveiligheid/privacy, verbetering van de informatiehuishouding en risicomanagement: De maatschappij en wetgeving stelt steeds hogere eisen aan informatieveiligheid. Elke GGD-klant mag ervan uitgaan dat zijn/haar gegevens bij de GGD in veilige handen zijn. De kans op datalekken is toegenomen (cybercrime). De GGD heeft hiermee te maken gehad en heeft haar niveau van informatieveiligheid opgehoogd, maar is nog niet op het gewenste niveau. De provincie heeft als toezichthouder op het archiefbeheer door gemeenschappelijke regelingen het huidige niveau van archiefbeheer bij de GGD als onvoldoende gekwalificeerd en een verbeterplan geëist. Het verbeterplan is door het GGD-bestuur vastgesteld en met de provincie gedeeld en wordt ook de komende jaren uitgevoerd. Inmiddels heeft de provincie ook interbestuurlijk toezicht ingesteld.

Forensische geneeskunde: In Nederland is er een tekort aan forensische artsen. Ook de GGD heeft hiermee te kampen. Dat heeft er mede toe geleid dat een deel van het werk (met name de arrestantenzorg en enkele forensisch-medische expertise ten behoeve van de politie) is overgenomen door (forensisch) verpleegkundigen en basisartsen. Dit laat onverlet dat er extra forensische artsen moeten worden opgeleid om aan de huidige en toekomstige behoeften te kunnen voldoen. Het Rijk heeft extra middelen door middel van subsidies beschikbaar gesteld voor de versterking van de positie van forensische geneeskunde waaronder de opleiding van nieuwe artsen, taakdifferentiatie,

kwakeitsimpuls en borging. Tegelijkertijd heeft de GGD de aanbesteding van de medische arrestantenzorg (landelijk) niet gegund gekregen. Los van de financiële en organisatorische implicaties hiervan, heeft dit mogelijk ook gevolgen voor het beroep van forensisch arts: medische arrestantenzorg is een belangrijke pijler en door dit los te knippen van de andere onderdelen van de forensische geneeskunde is de angst dat het beroep wordt uitgehold. En dat minder mensen kiezen om opgeleid te worden tot forensisch arts.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande takenpakket. Jaarlijks wordt bij de begrotingsbehandeling een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld. De omvang van de algemene reserve/het weerstandsvermogen van de GGD neemt de laatste jaren weer toe, hoewel nog niet geheel in overeenstemming met de geraamde risico-inventarisatie. De risico-inventarisatie van begin 2025 resulteerde in een benodigde weerstandscapaciteit van ca. € 2.700.000,- voor het Programma Publieke Gezondheid (PG) en ca. € 2.200.000,- voor het Programma Ambulancezorg (AZ). Eerder is besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden. Het bestuur heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot dat bedrag hoeft te worden aangevuld, en dat de kaders en staffels zoals vastgesteld in de beleidsnotitie Kaders P&C-documenten 4GR hiervoor leidend zijn. Gegeven de verwachte omzet 2026 is voor PG is een bandbreedte van toepassing van € 2.000.000,- tot € 2.400.000,- en voor AZ van € 1.500.000,- tot € 2.000.000,-. In de 4GR-notitie is ook vastgesteld dat dit een kaderstellende bandbreedte is. Dit betekent dat het aan het Algemeen Bestuur van de Verbonden Partij overgelaten wordt of die bandbreedte ook volledig wordt ingevuld, aangezien dit organisatie-specifiek is en wordt bepaald door de aard van de baten en lasten. Een lager weerstandsvermogen betekent wel dat financiële tegenvallers van hogere omvang niet uit die algemene reserve kunnen worden opgevangen. De reserves per ultimo 2024 voor bestemming van het exploitatieresultaat 2024 zijn ca. € 2.300.000,- voor PG en ca. € 1.750.000,- voor AZ. Om risico's te beheersen wordt door de GGD actief risicomanagement ontwikkeld. Elk trimester staat het management in de marap gesprekken nadrukkelijk stil bij de ontwikkeling en ontstaan van relevante risico's, en welke maatregelen genomen moeten worden om deze risico's te beperken.

In de jaarrekening worden telkens alle geïnventariseerde risico's uitgebreid beschreven. Als belangrijkste nieuwe of toegenomen risico's worden nu geïdentificeerd:

- Toenemende arbeidsmarktkrapte bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd (bv duurder personeel van derden/ZZP inhuren) om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden.
- Het risico dat er zich beveiligingsproblemen voordoen. Hierbij te denken aan risico's van stroomuitval, cybercrime en andere situaties waarin systemen uitvallen en/of gegevens (tijdelijk) niet beschikbaar zijn of dat er schade ontstaat vanwege misbruik. Vanwege toegenomen (inzicht in de) externe dreiging en ervaringen (o.a. datalek Covid), de geconstateerde achterstand in informatiebeveiliging in combinatie met de grote hoeveelheid persoonsgegevens die de GGD zowel bij PG als AZ beheert, wordt de omvang van dit risico hoger ingeschat.

- De Corona-, M-Pox en Oekraïne-crisis maken duidelijk dat rampen en pandemieën een grote impact op de werkzaamheden van de GGD kunnen hebben. Veelal zal het Rijk de kosten daarvan echter vergoeden, zoals ook voor de genoemde crisis is toegezegd; de daarvoor toegekende vergoedingsregeling vanuit VWS geeft op dit moment vertrouwen dat alle extra kosten vergoed worden. Er bestaat echter wel het risico op meer werk en kosten op de langere termijn als gevolg van een verslechterde algemene gezondheidssituatie van de burgers in onze regio.

Afbreukrisico van geen deelname

Geen behartiging van onze belangen op dit gebied en niet kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.

Alternatieven voor geen deelname

Het zoeken naar andere instanties die uitvoering kunnen geven aan onze wettelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg. Volledig afzien van geen deelname is geen reële optie i.v.m. de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname aan het Dagelijks bestuur, Algemeen Bestuur en commissies door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Lid van het Dagelijks bestuur en Algemeen bestuur: wethouder M.J. Sanders-de Jonge.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Jaarlijks structureel naar de raad voor begroting / jaarrekening ; daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Dienst Dommelvallei te Mierlo**Doel en openbaar belang**

Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, belastingen, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen taken met betrekking tot werk en inkomen, WMO, Jeugdwet en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Bij de vorming van Dienst Dommelvallei is aangegeven dat de dienst moet leiden tot: meer kwaliteit, minder kwetsbaarheid, minder kosten en goed werkgeverschap.

Veranderingen en ontwikkelingen

De dienstverlening groeit mee met de wensen van de deelnemende gemeenten. De vraag naar lokaal maatwerk neemt toe. Hieraan wordt medewerking verleend binnen de mogelijkheden die er zijn. Integrale advisering wordt als steeds belangrijker ervaren, waardoor beleidsadviseurs zich steeds meer ontwikkelen als 'integrale business partners'.

Risico's

Het zoeken naar een balans tussen dienstverlening aan de individuele deelnemers enerzijds en efficiency en kwaliteit van het totaal anderzijds.

Afbreukrisico van geen deelname

Bij geen deelname kunnen geen voordelen van de samenwerking behaald worden.

Alternatieven voor geen deelname

De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Het Algemeen Bestuur (AB) bestaat uit drie leden per college van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat: burgemeester J. van Bree en wethouders F. Stravers en H. v.d. Laar. Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat, inclusief voorzitter, uit een collegelid uit het AB per deelnemer en de gemeentesecretarissen van de deelnemers. Voor onze gemeente zijn dat burgemeester J. van Bree en gemeentesecretaris N. Scheltens.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Senzer te Helmond

Doel en openbaar belang

Senzer is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante wet- en regelgeving binnen de arbeidsmarktregio Helmond - De Peel, waartoe ook de gemeente Geldrop-Mierlo behoort. Senzer streeft ernaar om een inclusieve samenleving te bevorderen door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar zinvolle participatie, met als uiteindelijk doel duurzame werkgelegenheid. Deze missie sluit aan bij de bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid van Senzer om bij te dragen aan bestaanszekerheid en sociale cohesie in de regio.

Algemene visie en beleidsvoornemens met betrekking tot de inzet van de verbonden partij

Senzer is een cruciale partner in het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van arbeidsparticipatie en sociale inclusie. Verwacht wordt dat Senzer hoogwaardige, mensgerichte arrangementen biedt die afgestemd zijn op de diverse behoeften van de doelgroep van de Participatiewet. Bij de uitvoering van haar taken streeft Senzer naar een balans tussen rechtmatigheid en doelmatigheid, met oog voor de menselijke maat. De beschikbare BUIG- en Participatiemiddelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden optimaal benut. Het uiteindelijke doel is om zoveel mogelijk mensen te laten participeren en duurzaam uit de bijstand te laten uitstromen naar werk, binnen de beschikbare budgettaire kaders.

Veranderingen en ontwikkelingen

Sinds 1 januari 2023 is de geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling (GR) Senzer van kracht. En op basis van deze regeling is ook het Meerjarenplan Dienstverlening 2025-2028 opgesteld, dat de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten in de regio Helmond-De Peel verstrekt en richting geeft aan de verdere ontwikkeling van de dienstverlening van Senzer. Het plan onderstreept de noodzaak van integrale regionale samenwerking en een bredere benadering van participatie, waarbij de focus ligt op mensgerichte dienstverlening. Dit betekent dat Senzer, in nauwe samenwerking met de gemeenten en andere partners, zich meer gaat richten op maatwerkoplossingen die recht doen aan de complexiteit van de problematiek van haar cliënten.

Risico's

In het kader van de GR is afgesproken dat de deelnemende gemeenten hun ontvangen BUIG- en Participatiemiddelen aan Senzer beschikbaar stellen in overeenstemming met de reikwijdte van de opdracht. Om financiële tekorten te voorkomen, blijft het beleid gericht op een efficiënte en effectieve uitvoering van de dienstverlening binnen de beschikbare budgetten. Hierbij geldt dat de deelnemende gemeenten, inclusief Geldrop-Mierlo, gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor eventuele financiële tekorten. Dit onderstreept het belang van voortdurende monitoring en bijsturing om de financiële stabiliteit van Senzer te waarborgen en tijdig te kunnen anticiperen indien nodig.

Afbreukrisico van geen deelname

Als de gemeente Geldrop-Mierlo zich terugtrekt uit de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Senzer, zou dit aanzienlijke gevolgen hebben. Ten eerste zou Geldrop-Mierlo zelf verantwoordelijk worden voor de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante taken, wat betekent dat ze eigen voorzieningen en personeel moeten opzetten of contracteren om deze taken uit te voeren. Dit kan leiden tot hogere kosten en complexiteit voor de gemeente.

Daarnaast kan een terugtrekking ook juridische en bestuurlijke complicaties met zich meebrengen, aangezien de voorwaarden voor uittreding en de verdeling van eigendommen en verplichtingen moeten worden vastgelegd en uitgevoerd volgens de bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling. De gemeente zou moeten onderhandelen over de voorwaarden van de terugtrekking en mogelijke compensaties voor Senzer of de overige gemeenten.

Kortom, het terugtrekken uit de GR Senzer zou een ingrijpende beslissing zijn met zowel financiële als operationele consequenties.

Alternatieven voor geen deelname

Alternatief is om zelf geheel of gedeeltelijk (bijvoorbeeld in samenwerking met Ergon) uitvoering geven aan de Participatiewet en aanverwante wet- en regelgeving.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Senzer is een samenwerkingsverband in de vorm van een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo.
Dagelijks Bestuur: Wethouder P.J. Looijmans vertegenwoordigt de gemeente Geldrop-Mierlo.
Algemeen Bestuur: Wethouders P.J. Looijmans en F. Stravers vertegenwoordigen de gemeente Geldrop-Mierlo.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Elke vier jaar wordt het Meerjarenplan van de GR Senzer ter zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. Daarnaast wordt jaarlijks de meerjarenbegroting van Senzer besproken met de gemeenteraad en wordt de jaarrekening met de gemeenteraad gedeeld.

GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven

Doel en openbaar belang

Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze inwoners betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2009 is door twee van de drie gemeenteraden besloten tot een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling die enkel nog zal bestaan uit gemeenten. De raad heeft in de vergadering van 17 december 2012 het college toestemming gegeven om een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Cure aan te gaan. Deze nieuwe regeling is per 1 januari 2013 in werking getreden. Vanaf 1 januari 2014 is de uitvoering via de oprichting van Cure B.V. overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Cure. Cure is daarom 100% overheidsgedomineerd. Vanaf die datum is een aantal taken (waaronder het vermarkten van afvalstoffen en het ketenbeheer) overgedragen van de gemeenten naar Cure. We werken aan een nieuw grond- en afvalstoffenplan dat in eerste helft van 2026 aan de raad wordt voorgelegd.

Risico's

De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie).

Afbreukrisico van geen deelname

Wanneer we samenwerken met een andere afval inzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.

Alternatieven voor geen deelname

Overstappen op een andere Gemeenschappelijke Regeling of andere overheidsgedomineerde instelling die het volledige afvalbeheer verzorgt.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

In Cure participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.
Dagelijks bestuur: lid: wethouder H. v.d. Laar. Algemeen bestuur: leden: wethouder H. v.d. Laar en wethouder F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van Cure wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.

GR PlusTeam te Geldrop

Doel en openbaar belang

Het PlusTeam zorgt sinds 2015 met name voor de ondersteuning (jeugdzorg en Wmo) van multi-probleem huishoudens voor de gemeenten Geldrop-Mierlo en Waalre. Het PlusTeam is een uitvoeringsorganisatie. Het doel is het verbeteren van de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare inwoners met problemen op meerdere levensgebieden, en het creëren van een veilig en positief opvoed- en opgroeiklimaat voor kinderen en jeugdigen van de gemeenten.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Wij willen dat de inwoner centraal staat, en wij als gemeente de noodzakelijke ondersteuning kunnen leveren als de inwoner dit nodig heeft om te kunnen participeren in de samenleving. Met het PlusTeam houden we de benodigde expertise dichtbij, en wordt er gewerkt aan de zelfredzaamheid en zelfregie van kwetsbare inwoners. Tevens wordt er een bijdrage geleverd aan een veilig en positief opvoed- en opgroeiklimaat voor de kinderen en jeugdigen van de gemeenten.

Veranderingen en ontwikkelingen

Per 1 januari 2015 is de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) inwerking getreden. De gemeenten zijn hiermee verantwoordelijk geworden voor alle vormen van jeugdhulp en hebben een uitgebreidere verantwoordelijkheid met betrekking tot ondersteuning en begeleiding in het kader van de Wmo en Veiligheid.

In 2020 is het gezamenlijk programma van de ministeries van J&V en VWS en VNG Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming gestart. Het richt zich op de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, waarbij het kind en het gezin centraal komt te staan, en de organisaties rondom het gezin komen te staan. Landelijk zijn de voorbereidingen gestart voor een organisatie- en wetswijziging om de nieuwe werkwijze goed te kunnen uitvoeren. Vanuit de gemeente wordt een actieve en coördinerende rol gevraagd, en daarmee een actievare rol van onze lokale teams (CMD en PlusTeam).

In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld, een pakket aan maatregelen die de kwaliteit en betaalbaarheid van de Jeugdzorg moet gaan realiseren. Verschillende maatregelen binnen de Hervormingsagenda hebben invloed op het werk van de PlusTeam. Zowel inhoudelijk (bijvoorbeeld verminderen van administratie), als bedrijfsmatig (lokale teams moeten steviger worden en dichterbij de gemeenten worden georganiseerd). Hoe deze maatregelen precies effect hebben op het PlusTeam (en op de gemeente) wordt de komende tijd uitgezocht, zodat vervolgens deze maatregelen uitgevoerd kunnen worden.

De Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) heeft als doel om knelpunten weg te nemen die gemeenten en andere organisaties in het sociaal domein ervaren als zij persoonsgegevens uitwisselen bij het aanpakken van meervoudige problematiek. Het wetsvoorstel regelt een wettelijk kader, de juridische grondslagen van de benodigde verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens in de aanpak van meervoudige problematiek. Zo zorgt de WAMS ervoor dat de gemeente in staat wordt gesteld om de 4 wetten in samenhang uit te voeren.

De gemeente Geldrop-Mierlo heeft in het najaar van 2024, samen met de gemeente Waalre en het PlusTeam, onderzocht hoe de zorg voor multiprobleemgezinnen het beste kan worden georganiseerd, met de genoemde ontwikkelingen in gedachten. In 2025 is vervolgens gekeken naar de mogelijke impact van het scenario waarbij deze zorg in eigen beheer wordt georganiseerd. De verwachting is dat de raad eind 2025 een oordeel kan vormen, zodat begin 2026 een besluit kan worden genomen over de definitieve inrichting van de zorg voor multiprobleemgezinnen per 1 januari 2027 in Geldrop-Mierlo.

Risico's

De totale Rijksbijdrage is een open eind financiering. De GR PlusTeam wordt daaruit betaald. Als er heel veel hulpvragen komen, zal het PlusTeam overvraagd worden en zal er (tijdelijk) meer inzet ingekocht moeten worden bij andere aanbieders.

Afbreukrisico van geen deelname

De kosten van zorg aan multiprobleemgezinnen zullen duurder zijn als deze opdracht bij derden wordt neergelegd.

Alternatieven voor geen deelname

De inkoop zal dan bij andere aanbieders ingekocht moeten worden of vanuit detachering zal inzet georganiseerd moeten worden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname van de gemeente Waalre en de gemeente Geldrop-Mierlo.

Naam	Functie	Algemeen Bestuur	Dagelijks Bestuur
K. Vortman	Wethouder	X	X
M. Sanders - d. Jonge	Wethouder	X	X
P. Looijmans	Wethouder	X	
S. v.d. Goor - Gelens	Wethouder	X	

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Jaarlijks voor wat betreft de meerjarenbegroting en jaarrekening. Incidenteel op vraag van de gemeenteraad of het college.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag

Doel en openbaar belang

De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.

Veranderingen en ontwikkelingen

Bij het herijken van de strategie is het doel van de BNG gelijk gebleven. In Kompas Naar Impact 2024-2026 wordt beschreven hoe de BNG maatschappelijk impact wil maken. De BNG wil concreet invloed hebben op de kwaliteit van leven in Nederland. De BNG wil de belangrijkste financier zijn van de publieke sector om Nederland socialer en duurzamer te maken.

Risico's

De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuld papier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Door deze topratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.

De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. De BNG streeft niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De afgelopen jaren heeft de BNG steeds een nettowinst bij hun jaarrekening gepresenteerd, maar omdat de hoogte van de nettowinst met onzekerheden is omgeven doet de BNG geen schatting van de nettowinst voor 2025 en verdere jaren.

De gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à € 2,50 zijnde in totaal € 75.465,-.

Afbreukrisico van geen deelname

N.v.t.

Alternatieven voor geen deelname

N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.
Als aandeelhouder: wethouder H. van de Laar.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

BV Breedband Regio Eindhoven te Eindhoven**Doel en openbaar belang**

Het verwerven, exploiteren, doen beheren en het beschikbaar stellen van een glasvezelinfrastructuur in de regio Eindhoven voor bedrijven, organisaties en instellingen voor hun eigen gebruik of het beschikbaar stellen van capaciteit aan derden voor niet commerciële doeleinden.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De aanleg van een glasvezelinfrastructuur draagt bij aan de "verglazing" van Geldrop-Mierlo, waardoor communicatie en uitwisseling van gegevens via de digitale snelweg sneller en eenvoudiger wordt.

Veranderingen en ontwikkelingen

N.v.t.

Risico's

Het betreft een besloten vennootschap. De financiële positie is solide. Risico's zijn beperkt o.a. omdat de BV geen personeel in dienst heeft en onze gemeente voor nog geen half procent participeert in het maatschappelijk kapitaal. De werkzaamheden kunnen ook door commerciële, concurrerende partijen worden uitgevoerd, waardoor er altijd een risico blijft bestaan.
De gemeente Geldrop-Mierlo heeft 95.000 aandelen van € 1,- per stuk.

Afbreukrisico van geen deelname

Gelet op de hoogte van de participatie is het afbreukrisico bij geen deelname gering.

Alternatieven voor geen deelname

N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Via de algemene vergadering van aandeelhouders.

Wethouder F. Stravers woont namens de gemeente Geldrop-Mierlo de algemene vergadering van aandeelhouders bij.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Jaarlijks bij de begroting en jaarrekening.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO) is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het gezamenlijke doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost door onder de regie van het ZVHBZO complexe problematiek aan te pakken om zo overlast, huiselijk geweld en criminaliteit te bestrijden. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het Zorg- en Veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het Zorg- en Veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het Zorg- en Veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een keten-overstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De kracht van het Zorg- en Veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat en de Persoonsgerichte Aanpak. Daarnaast stimuleert en ondersteunt het Zorg- en Veiligheidshuis de gemeenten om in de toekomst gebruik te maken van het escalatiemodel in de zorg- en veiligheidsketen AVE (aanpak voorkoming escalaties) en dit lokaal te implementeren.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen. In 2016 is gestart met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen. In de loop van de jaren is de methodiek PGA op steeds meer doelgroepen toegepast, zoals m.b.t. personen die (dreigen te) radicaliseren, verwarde personen en slachtoffers mensenhandel. Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.

Risico's

Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.

Afbreukrisico van geen deelname

Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het Zorg- en Veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.

Alternatieven voor geen deelname

De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.

Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur.

Vanaf halverwege 2024 worden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door voorzitter burgemeester S. Otters-Bruijnen (Son & Breugel) en wethouder M. Sanders-de Jonge (Geldrop-Mierlo).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang

Inkoopuitgaven maken een groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar inwoners, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen

Voor de diensten van BIZOB is per 1 januari 2019 BTW verschuldigd. Deze komt voor rekening van de gemeente.

Risico's

Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.

Afbreukrisico van geen deelname

De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.

Alternatieven voor geen deelname

In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Het verzorgingsgebied van BIZOB is ingedeeld in vier regio's, te weten: 1. BOV en De Kempen; 2. Dommervallei+ en A2; 3. Peelgemeenten; 4. Noordoost-Brabant en overig publiek (aangesloten organisaties niet zijnde gemeenten).

BIZOB is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten. Vanuit elke aangesloten gemeente zit iemand in de Vergadering van Aangeslotenen. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. Vanuit de Dommervallei+ en A2 zijn dat wethouder H. van de Laar van gemeente Geldrop-Mierlo en burgemeester M. Oosterveer van gemeente Waalre. Daarnaast worden twee gemeentesecretarissen toegevoegd aan het bestuur, één uit de regio Noordoost en één uit de regio Zuidoost. Vanuit regio Zuidoost is dat gemeentesecretaris R. Franken van gemeente Waalre.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Samenwerkingsverband Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen.

Doel en openbaar belang

Het RIEC Oost-Brabant Regionaal Inlichtingen- en Expertise Centrum, voorheen Taskforce RIEC Brabant-Zeeland, is een samenwerkingsverband dat bestaat sinds 1 maart 2025 voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit tussen de politie, het OM, de belastingdienst, FIOD Inspectie SZW, Douane, IND, Kmar en gemeenten. (Voorheen werd er samengewerkt op schaal van Brabant-Zeeland). De wettelijke basis van de samenwerking wordt gevormd door de eveneens op 1 maart 2025 ingevoerde wet gegevensverwerking samenwerkingsverbanden. Het doel van de samenwerking is het door middel van een bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit waarbij zowel individuele daders als criminele samenwerkingsverbanden worden aangepakt. Daarnaast worden ook bestuursrechtelijke en fiscale middelen ingezet om deze vormen van misdaad te bestrijden.

Het RIEC Oost Brabant werkt voor alle 32 gemeenten in Oost-Brabant. De financiering van het RIEC Oost Brabant wordt door alle gemeenten middels een vaste bijdrage en een bijdrage per inwoner gefinancierd. Daarnaast draagt de Provincie, de politie en het OM bij (de laatste twee in de vorm van capaciteit).

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

De meerwaarde van een samenwerkingsverband zoals het RIEC Oost Brabant is dat de kennis en kunde van de verschillende partijen in deze keten gebundeld wordt. Hiermee wordt de informatiepositie versterkt en kan men gebruik maken van de juiste interventies voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Op grond van de wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden kunnen gegevens en signalen met betrekking tot ondermijning tussen de aangesloten partners worden uitgewisseld en verder verrijkt.

Veranderingen en ontwikkelingen

Al enkele jaren wordt er gesproken over een ontvlechting van de RIEC's West Brabant en Zeeland en het RIEC Oost-Brabant. In 2023 en 2024 zijn hiervoor gesprekken gevoerd tussen vertegenwoordigers van alle betrokken partijen. Met ingang van 1 maart 2025 is de Taskforce RIEC Brabant-Zeeland ontbonden en gesplitst in het RIEC Oost Brabant en het RIEC West Brabant-Zeeland.

Sinds 2019 is er een basisteam programmaleider actief voor basisteam Dommelstroom (Cranendonck, Heeze-Leende, Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel en Valkenswaard) om o.a. gemeenten, de politie en het OM te helpen bij de aanpak van ondermijning. Ook is in 2020 gestart met het Dommelstroom Interventie Team (DIT) waarmee ook op het gebied van controle en handhaving meer ingezet kan gaan worden op de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Risico's

Alle gemeenten in het werkgebied van het RIEC Oost Brabant zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiering hiervan. Zonder financiering van de gemeenten kan de aanpak hiervan niet verder vormgegeven worden.

Afbreukrisico van geen deelname

Als de gemeente besluit geen financiering meer ter beschikking te stellen aan het RIEC dan is de gemeente individueel verantwoordelijk voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. De aanpak van ondermijning is complex en er zijn vele spelers mee gemoeid. Juist de samenwerking en het feit dat er bij het RIEC expertise aanwezig is voor de aanpak van ondermijning heeft grote meerwaarde voor gemeenten. Het is een dusdanig complex en groot vraagstuk dat dit als individuele gemeente niet goed te realiseren is. Bovendien is het van belang om samen te werken met de partners en bij ondermijningscasus de juiste instrumenten in te kunnen zetten (bestuurlijk, strafrechtelijk en fiscaal). Daarnaast is er m.n. in Brabant sprake van grootschalige ondermijnende criminaliteit o.a. op het gebied van drugshandel.

Alternatieven voor geen deelname

Als we niet meer zouden deelnemen aan het RIEC Oost Brabant betekent dit dat we zelf genooddaakt zijn om acties op te zetten en uit te voeren. Hiervoor zou zeer veel ambtelijke capaciteit nodig zijn op verschillende gebieden (juridisch, financieel, bestuursrechtelijk etc.). Daarnaast moeten er nieuwe convenanten en samenwerkingsverbanden worden opgericht om de samenwerking vorm te geven omdat men bij de aanpak van ondermijning samenwerkt met veel partijen waaronder het OM, de politie, de belastingdienst, FIOD etc. In de praktijk zou dit vele malen duurder zijn. Ook zou er minder kwaliteit geleverd kunnen worden omdat er minder specialistische capaciteit beschikbaar zou zijn. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat onze gemeente achter gaat lopen bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

De gemeenten in werkgebied Oost Brabant (Driehoek Uden, Oss, Helmond, Eindhoven 's-Hertogenbosch) werken samen binnen het RIEC Oost-Brabant. In het basisteam Dommelstroom wordt de aanpak bestuurlijk aangestuurd vanuit de Lokale Stuurtafel ondermijning (LSO) met daarin de burgemeesters, politie, OM en belastingdienst).

De gemeenten zijn vertegenwoordigd in het regionaal overleg Oost Brabant waarin over openbare orde en veiligheid wordt gesproken. Daarnaast is er de bestuurlijke regiegroep Oost Brabant. Uit elk basisteam neemt hieraan één Burgemeester deel. Burgemeester van Bree neemt als voorzitter van Driehoeksoverleg basisteam Dommelstroom deel aan de bestuurlijke regiegroep.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

De raad wordt bijgepraat door middel het actieplan ondermijning en het jaarverslag ondermijning Dommelstroom. Ook vindt er periodiek een themabijeenkomst plaats.

Overig

Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE)

Doel en openbaar belang

De negen deelnemende gemeenten binnen het SGE werken samen om het woon- en leefklimaat voor onze inwoners te versterken en om een bloeiende economie en goed vestigingsklimaat te bevorderen.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Het SGE is niet zozeer een verbonden partij, maar een samenwerkingsverband om gezamenlijk aan bovenlokale opgaven te werken op het vlak van wonen, economie en voorzieningen. We kijken bovendien overkoepelend naar hoe deze aandachtsvelden doorwerken in ruimtelijke vraagstukken. Gezamenlijk kunnen we meer realiseren dan alleen, op zo'n manier dat we daar allen lokaal baat bij hebben. Ook zorgen we door onze samenwerking ervoor dat we op een grotere schaal zaken organiseren die voor de inwoners en ondernemers van alle gemeenten bruikbaar zijn. Er wordt ingezet op complementariteit en het voorkomen van dubbellingen met de Metropoolregio Eindhoven.

Veranderingen en ontwikkelingen

Voor 2026 wordt een jaarprogramma uitgewerkt dat aansluit op de samenwerkingsagenda die in 2023 is vastgesteld. Naast deze inhoudelijke component, zal er ook worden gekeken naar hoe we meer synergie kunnen bereiken tussen de MRE en het SGE.

Risico's

De samenwerking is niet in een juridische constructie gegoten. Hierdoor blijven de raden hun bevoegdheden onverkort behouden. Dat betekent dat de negen afzonderlijke raden steeds een gelijkluidend besluit moeten nemen. Het is ook niet mogelijk om een deel van de agenda te accorderen.

Afbreukrisico van geen deelname

Niet deelnemen betekent dat de gemeente Geldrop-Mierlo zich buiten sluit in het stedelijk gebied en niet profiteert van de afspraken die met andere partners zijn/worden gemaakt.

Alternatieven voor geen deelname

Voor samenwerking op bovenlokale opgaven die op subregionale schaal spelen kan Geldrop-Mierlo het beste aangesloten zijn op het SGE. Andere subregionale netwerken kennen net andere opgaven en hebben een ander niveau van organisatie.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

Er is een Bestuurlijk Platform voor het uitzetten van de lijnen binnen de samenwerking en er zijn portefeuillehoudersoverleggen op de thema's. Hierin wordt wanneer nodig de besluitvorming door de raden voorbereid. De beslissingsbevoegdheid ligt bij de gemeentebesturen.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

De gemeentelijke vertegenwoordigers in het bestuurlijk platform en de portefeuillehoudersoverleggen geven van tijd tot tijd in de gemeenteraad de stand van zaken aan. Daarnaast worden er vanuit het SGE jaarlijks twee conferenties georganiseerd, waarop de raadsleden hun input voor de agenda van de samenwerking kunnen leveren.

Netwerksamenwerking middelgrote gemeenten Brabant (M7) en landelijk (M50)

Doel en openbaar belang

Het doel van de samenwerkingsverbanden Midstad Brabant en de M50 is om beter in te kunnen spelen op opgaven die in de betrokken gemeenten spelen en om de belangen van middelgrote gemeenten te behartigen op provinciaal en landelijk niveau.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij

Door gezamenlijk op te trekken kan beter worden ingespeeld op vraagstukken, kunnen de belangen van middelgrote gemeenten goed worden behartigd bij provincie en het Rijk en kan kennis worden uitgewisseld.

Veranderingen en ontwikkelingen

In 2024 is een structureel contact met de provincie tot stand gekomen. Dit wordt bestendigd en verdiept.

Risico's

De effectiviteit van deelname aan deze netwerksamenwerking moet zich nog bewijzen. We evalueren dit en brengen eventuele verbeterpunten in de samenwerkingen in.

Afbreukrisico van geen deelname

De positie van Geldrop-Mierlo kan dan minder goed wordt versterkt.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging

De burgemeester neemt binnen beide netwerksamenwerkingen deel in het burgemeestersoverleg. Portefeuillehouders vertegenwoordigen de gemeente bij diverse bijeenkomsten over specifieke onderwerpen.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad

Structureel jaarlijks driemaal (begroting, bestuursrapportage, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Verbonden Partijen	Realisatie Eigen vermogen 2024	Realisatie Vreemd vermogen 2024	Realisatie Resultaat 2024	Prognose Eigen vermogen 2026	Prognose Vreemd vermogen 2026	Prognose Resultaat 2026	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026
Gemeenschappelijke regeling								
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	20.596.792	21.827.448	628.743	11.984.208	14.503.432	0	659.755	680.836
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	4.182.954	4.907.362	522.317	1.981.541	7.393.162	0	489.599	495.719
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	onbekend	onbekend	onbekend	4.049.062	38.548.567	0	2.557.940	2.655.041
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuidoost (GGD)	7.746.082	29.551.111	1.464.210	3.915.000	27.411.000	0	3.216.611	3.356.798
Dienst Dommelvallei	1.194.274	3.161.429	504.924	332.000	3.925.000	0	8.498.288	8.497.472
Senzer	28.737.000	22.437.000	5.022.000	0	0	0	19.987.311	19.042.225
Cure Afvalbeheer	157.990	41.518.686	157.990	onbekend	onbekend	0	879.660	868.715
Plusteam	0	0	307.189	0	0	0	2.316.608	2.490.332
Vennootschappen en coöperaties								
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	4.777.000.000	123.614.000.000	294.000.000	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend
Breedband Regio Eindhoven	5.902.371	2.827.340	719.918	onbekend	onbekend	onbekend	geen dividenduitkering	geen dividenduitkering
Stichtingen en verenigingen								
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	96.550	96.550
Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)	1.943.604	1.831.769	1.343.481	onbekend	onbekend	onbekend	216.152	271.988
Samenwerkingsverband Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland	n.v.t.	n.v.t.	0	onbekend	onbekend	onbekend	96.550	96.550

Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

Gezien het actuele weerstandsvermogen van het grondbedrijf is een actualisatie van de grondexploitaties in het kader van deze begroting niet nodig. Dit betekent dat deze toelichting zich beperkt tot actuele tabellen van de diverse reserves en voorzieningen en een algemene toelichting.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Groot Luchen

Voor het gebied Groot Luchen zijn de plannen voor de verschillende deelgebieden in verschillende stadia van uitvoering. Het deelgebied Fazantlaan Oost is begin 2025 aangekocht. De stedenbouwkundige invulling van het gebied is in gereed. Na participatie en besluitvorming kan een ruimtelijke procedure worden voorbereid. Voor de deelgebieden 't Landkaartje en fase 3A zijn de ontwikkelingen in volle gang, waarbij naar verwachting in 2026 woonrijp kan worden gemaakt. Voor Luchen Oost is de stedenbouwkundige verkenning in voorbereiding. Na besluitvorming zal in 2026 een ruimtelijke procedure worden doorlopen. Naar verwachting kan het bouwrijp maken eind 2026 of begin 2027 worden gestart. De gronduitgifte kan dan vanaf eind 2027 worden gestart.

Toelichting overige exploitaties Mierlo

Het bestemmingsplan en de grondexploitatie voor Fazantlaan West zijn eind 2024 vastgesteld. Voor de planning van het bouwrijp maken wordt rekening gehouden met de planning Fazantlaan-oost. Hiervoor moet de ruimtelijke procedure nog doorlopen worden. Voor Luchen Weteringpark heeft in 2024 een grondaankoop plaatsgevonden. Sindsdien wordt de ontsluitingsweg door dit gebied voorbereid.

Sinds de koopovereenkomst voor de voorzijde van de Johanneschool is ontbonden, wordt opnieuw naar de invulling gekeken. De verkoop is begroot voor 2026.

Toelichting grondexploitaties woningbouw Geldrop

Voor het project Tallingstraat wordt nabij Meeuwenhof uitgegaan van gronduitgifte in 2028. Voor het plan Strabrecht is voor het woningbouwdeel een ruimtelijk besluit genomen. Door de beroepsprocedure wordt in de eerste helft van 2026 een uitspraak van de Raad van State verwacht. Voor Bogardeind is het bestemmingsplan onherroepelijk, maar moeten nog woningen worden gekocht. Er wordt uitgegaan van minnelijke verwerving in de komende jaren. Voor de locatie Bleekvelden 24-26 loopt een beroepsprocedure, waarbij de zitting bij de raad van State in september staat gepland.

Toelichting overige grondexploitaties Geldrop

De uitgifte van het perceel Emopad wordt betrokken bij de verkoop van de voorzijde van het Pali-terrein. Voor Spaarpot wordt uitgegaan van verkoop in 2026.

Reserves en voorzieningen

a. Reserve grondexploitaties

De stand van de reserve grondexploitaties, na resultaatbestemming jaarrekening 2024, bedraagt € 13.083.048,-. Na aftrek van claims gaat het om een bedrag van € 5.236.543,-.

b. Reserve tussentijdse winstnemingen

De stand van deze reserve, na resultaatbestemming jaarrekening 2024, bedraagt € 1.454.024,-.

c. Voorziening grondexploitatie en voorziening afgesloten complexen

De contante waarde van alle geraamde verliezen van de verlieslatende exploitaties bedraagt € 6.285.545,-. De benodigde voorziening voor de afronding van afgesloten plannen bedraagt € 108.587,-.

a. Reserve grondexploitaties

De belangrijkste claim op de Reserve grondexploitaties heeft betrekking op de woningbouwimpuls. Hierop is een correctie gemaakt voor het project Bogardeind, omdat er voor dit project een verliesvoorziening is getroffen, die op termijn voor een deel kan worden gedekt uit de cofinanciering van de woningbouwimpuls. Daarnaast is er een claim voor de fondsafdrachten die nog ten laste van de lopende grondexploitaties moet worden gebracht.

Verloop Reserve Grondexploitaties	
Saldo 31 december 2024	12.931.314
Bij: resultaat grondbedrijf 2024	-87.962
Bij: saldo fonds bovenwijken Voorzieningen na resultaatbestemming 2024 / terugstorting deel van de voorfinanciering kapitaallasten	124.390
Af: extra storting in verliesvoorziening Spoorzone / Jonkvrouw 2023	-18.372
Bij: vrijval verliesvoorziening Spoorzone / De Jonkvrouw 2024	133.678
Saldo na resultaatbestemming 2024	13.083.048
Af: Claim stortingen reserves kostenverhaal (storting reserves 2025 - 2030)	-2.187.764
Af: Claim t.b.v. cofinanciering Woningbouwimpuls	-4.221.493
Bij: Claim t.b.v. Bogardeind via claim woningbouwimpuls	1.562.752
Af: Claim t.b.v. cofinanciering Beethovengelden (600 woningen x € 5.000,-)	-3.000.000
Saldo na resultaatbestemming 2024 en claims	5.236.543

b. Reserve tussentijdse winstnemingen

De fondsafdrachten van gemeentelijke projecten worden ten laste van deze Reserve gebracht. Daarnaast worden de tussentijdse resultaten van lopende projecten verwerkt via deze reserve. Er wordt naar gestreefd om met deze reserve de project specifieke risico's van de nog lopende grondexploitaties op te kunnen vangen.

Verloop Reserve Tussentijdse winstnemingen	
Saldo per 31 december 2024	1.480.358
Af: Resultaat tussentijdse winstneming 2024	5.336
Af: Stortingen in voorziening Bovenwijken o.b.v. verkopen 2024	-4.290
Af: Stortingen in Reserve Sociale Woningbouw o.b.v. verkopen 2024	-14.100
Af: Stortingen in Reserve Stedelijke herstructurering o.b.v. verkopen 2024	-2.100
Af: Stortingen in Reserve Natuur Landschap en Groenstructuur o.b.v. verkopen 2024	-3.950
Af: Stortingen in Reserve Netwerkverbindingen o.b.v. verkopen 2024	-5.180
Af: Stortingen in Reserve Herstructurering Bedrijventerreinen o.b.v. verkopen 2024	0
Af: Stortingen in Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling o.b.v. verkopen 2024	-2.050
Saldo na resultaatbestemming 2024	1.454.024

Verliesvoorziening

De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad 'Bouwgronden In Exploitatie'. Er zijn drie lopende projecten met een verwacht verlies en dat zijn Bogardeind, Emopad en Bisschop van Mierlostraat.

Verliesvoorziening lopende grondexploitaties 1 januari 2025	
Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:	
Emopad	60.018
Bogardeind	6.178.688
Bisschop van Mierlostraat	46.839
Totaal benodigd	6.285.545

Voorziening afgesloten complexen

Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Voorziening afgesloten complexen 31 december 2024	
Barrier	50.000
De Waag	2.000
Rielsepark	56.587
Totaal benodigd per 1 januari 2025	108.587

Beide voorzieningen worden in het kader van de jaarrekening 2024 geactualiseerd.

Weerstandsvermogen

In het kader van de jaarrekening 2024 is de risicoanalyse voor het grondbedrijf geactualiseerd. Op basis van die analyse is de totaal benodigde weerstandscapaciteit berekend op € 8.857.834,-. Er is daarbij gekeken naar de risico's voor zowel de lopende grondexploitaties als de risico's voor de projecten van de woningbouwimpuls. Het totaal van de Reserve grondexploitaties en de reserve tussentijdse winstneming bedraagt bijna € 6.690.567,-. Dat betekent een weerstandsvermogen van 76%. Op basis van het in december 2023 vastgestelde Programma Grondbeleid en kostenverhaal betekent dit dat sprake is van de code geel en dat de aankoopbevoegdheid van het college € 3,5 miljoen bedraagt.

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn, zullen in het kader van de jaarrekening van 2024 weer geactualiseerd worden. Voor het laatste meerjarenperspectief wordt verwezen naar de jaarrekening 2024.

Woningbouwimpuls

De toelichting op de projecten in het kader van de woningbouwimpuls heeft plaatsgevonden in het kader van de jaarrekening van 2024. De beleidsmatige toelichting is elders in de begroting weergegeven. Voor de cofinanciering geldt dan de volgende actuele financiële dekking:

Actuele financiële dekking cofinanciering	
Besparing op bestaande kredieten	1.111.961
Leefbaarheidsfonds t.b.v. woningbouwimpuls	1.322.381
Herstructurering Woongebieden huidige claim t.b.v. Bogardeind	474.450
Claim Herstructurering Woongebieden	128.022
Ruimtelijke Ontwikkeling t.b.v. woningbouwimpuls	556.620
Verliesvoorziening Bogardeind	1.562.752
Claim Reserve grondexploitatie	2.658.741
Rentebijdrage 2022	156.299
Rentebijdrage 2023	159.425
Rentebijdrage 2024	162.613
Totaal	8.293.264

Materiële vaste activa

Voor locaties die in het verleden zijn gekocht maar waarvoor nog geen concrete plannen bestaan moet jaarlijks worden beoordeeld of ze moeten worden afgewaardeerd. Dat heeft in het kader van de jaarrekening van 2024 plaatsgevonden.

Geactiveerde plankosten

Jaarlijks moet beoordeeld worden of de geactiveerde plankosten gedekt kunnen worden uit de te ontvangen bijdrage van de initiatiefnemers. In het kader van de jaarrekening van 2024 heeft dit plaatsgevonden.

Overzicht fondsen oude nota kostenverhaal t/m 2023

Op 11 december 2023 is het Programma Grondbeleid en kostenverhaal vastgesteld. Ook na 1 januari 2024 zullen er nog stortingen in de oude reserves kostenverhaal plaatsvinden op basis van overeenkomsten die voor die datum zijn gesloten. Hieronder wordt weergegeven wat het actuele saldo van de diverse reserves is per 1-1-2025, wat het saldo van bestaande claims is en welke ruimte er nog is voor nieuwe doeleinden en ambities die voldoen aan de criteria van de oude reserves.

Fondsen	Saldo na resultaatbestemming 2024	Claims	Ruimte
Bovenwijken Voorzieningen	€ 0	€ 0	-€ 999.667
Leefbaarheidsfonds	€ 205.467	€ 56.700	€ 148.767
Leefbaarheidsfonds WBI	€ 1.322.381	€ 1.322.381	€ 0

Fondsen	Saldo na resultaatbestemming 2024	Claims	Ruimte
Herstructurering woongebieden	€ 78.532	€ 0	€ 78.532
Herstructurering woongebieden WBI	€ 128.022	€ 128.022	€ 0
Herstructurering Bedrijven	€ 69.294	€ 26.564	€ 42.730
Ruimtelijke ontwikkeling	€ 249.681	€ 0	€ 249.681
Ruimtelijke ontwikkeling WBI	€ 556.620	€ 556.620	€ 0

Het actuele tekort c.q. de resterende voorfinanciering voor Bovenwijkse Voorzieningen ten laste van de Reserve grondexploitatie bedraagt € 999.667,-. De komende jaren zal dit tekort moeten worden ingelopen door stortingen via de lopende gemeentelijke grondexploitatie en door projecten op grond van derden waarvoor anterieure overeenkomsten zijn of worden gesloten.

Wet open overheid

Stand van zaken

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De Woo schrijft voor dat er in de jaarlijkse begroting aandacht moet worden besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo.

Contactpersonen Wet open overheid

De juridisch controller en twee juridisch adviseurs zijn aangewezen als contactpersonen als bedoeld in de Wet open overheid. De contactpersonen beantwoorden vragen en helpen bij het vinden van publieke informatie.

Openbaarmaking op verzoek

Op grond van artikel 4.1 van de Woo kan iedereen een verzoek om publieke informatie indienen bij een bestuursorgaan. Dit wordt ook wel passieve openbaarmaking genoemd. Verzoeken kunnen schriftelijk per post, digitaal via het formulier op de website of mondeling worden ingediend. Verzoeken om publieke informatie handelen we zoveel mogelijk in overleg met de indiener van het verzoek af. Het uitgangspunt is dat informatie openbaar wordt gemaakt, tenzij er sprake is van een van de uitzonderingsgronden van artikel 5.1 van de Woo of een van de beperkingen van artikel 5.2 van de Woo.

Openbaarmaking uit eigen beweging

De Woo verplicht tot het actief, uit eigen beweging, openbaar maken van documenten. Dit wordt ook wel actieve openbaarmaking genoemd. Deze verplichting heeft betrekking op 16 categorieën van informatie die benoemd zijn in artikel 3.3 van de Woo. De actieve openbaarmaking wordt bij Koninklijk besluit gefaseerd ingevoerd.

De implementatie van de actieve openbaarmaking pakken we gezamenlijk op met Dienst Dommelvallei en de gemeenten Nuenen en Son en Breugel binnen het project Wet open overheid. Documenten worden openbaar gemaakt via de website <https://open.geldrop-mierlo.nl/>. Dit is een tijdelijke oplossing. In 2026 zullen we overgaan naar een definitieve oplossing. Dit wordt momenteel voorbereid. Het aantal categorieën dat actief openbaar wordt gemaakt, gaan we in 2026 uitbreiden. Daarnaast zijn we aangesloten op de Woo-index, www.organisaties.overheid.nl/woo. Dit betreft een landelijke verwijzingsindex voor documenten van overheidsorganisaties.

Anonimiseringstool

Bij zowel passieve als actieve openbaarmaking moeten gegevens (met name persoonsgegevens) worden weggelakt. We maken daarvoor gebruik van een anonimiseringstool, waarmee persoonsgegevens automatisch worden weggelakt.

Verplichte beleidsindicatoren

Verplichte beleidsindicatoren

Op de website www.waarstaatjegemeente.nl - ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals - vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals inwoners- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten.

Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl.

Daarnaast is binnen onze gemeente hard gewerkt aan een sociale index, die cijfers/gegevens niet alleen gemeentebreed, maar ook per wijk inzichtelijk maakt.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Omschrijving
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	fte per 1.000 inwoners	2026	6	
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	fte per 1.000 inwoners	2026	5,8	
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	kosten per inwoner	2026	826	
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	% van loonsom+ kosten inhuur	2026	1,41	inhuur als % van totale loonsom+totale kosten inhuur externen.
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2026	10,6	
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 jongeren	2024	8	Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen.
1. Veiligheid	Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	2024	1,8	
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2024	3,7	Voorbeelden van geweldsmisdrijven: seksuele misdrijven, levensdelicten (moord en doodslag) en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
1. Veiligheid	Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2024	0,9	
1. Veiligheid	Vernieling en beschadiging	aantal per 1.000 inwoners	2024	3,7	Bijvoorbeeld: brandstichting, opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan criminele /terroristische organisatie, openlijke geweldpleging en discriminatie.
3. Economie	Funciemengingsindex (FMI)	%	2023	46,1	De FMI weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen. Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen, bij 0: alleen wonen en 100: alleen werken.
3. Economie	Vestigingen	aantal per 1.000 inw. 15-74 jaar	2023	161,5	
3. Economie	Banen	aantal per 1.000 inw. 15-74 jaar	2023	624	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan, zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten.
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	aantal per 1.000 inw. van 5-18 jr.	2024	10,8	Absoluut verzuim: jongere die niet is ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. Betreft schooljaar 2023/2024.
4. Onderwijs	Relatief verzuim	aantal per 1.000 inw. van 5-18 jr.	2024	13,0	Relatief verzuim: meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken.
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters	%	2024	2,1	% leerlingen 12-23 jr die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie (zonder een havo-, vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma).
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2024	43,8	% bevolking 19 jaar en ouder dat niet minstens een keer per week aan sport doet.
6. Sociaal domein	Jongeren met delict voor rechter	%	2023	1,0	% jongeren 12-21 jaar.
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	%	2023	4,0	% kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2024	73,0	% werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking).
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% werkloze jongeren 16-22 jaar	2023	1,0	
6. Sociaal domein	Bijstandsuitkeringen	aantal per 10.000 inwoners	2024	236,9	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet.
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw. 15-64 jaar	2024	87,6	

Taakveld	Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Omschrijving
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	17,6	Betreft zorg in natura (ZIN), dus excl. PGB. ZIN wordt door de gemeenten direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	1,1	Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren 12-23 jaar	2023	0,2	% jongeren 12-23 jaar t.o.v. alle jongeren 12-23 jaar.
6. Sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	aantal per 10.000 inw.	2024	670	
7. Volksgezondheid en milieu	Huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2023	112	
7. Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	16,9	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2024	5,3	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Demografische druk	%	2025	79,5	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	x € 1.000	2025	418	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2025	838	Som van gemiddeld betaalde ozb op basis van gemiddelde woz-waarde van woningen + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting voor een 1-persoonshuishouden.
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2025	930	Som van gemiddeld betaalde ozb op basis van gemiddelde woz-waarde van woningen + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting voor een meerpersoonshuishouden.

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten met toelichting en de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

Overzicht van baten en lasten

Programma's

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. De mens centraal	59.874	14.793	-45.081	60.311	14.846	-45.464	61.188	14.846	-46.341	61.810	14.846	-46.964
Programma 2. Sterke wijken	33.091	18.693	-14.398	30.315	15.347	-14.968	31.099	15.922	-15.176	30.786	15.209	-15.577
Programma 4. Vitaal & groen buitengebied	25.161	14.559	-10.602	26.053	15.123	-10.930	26.938	15.714	-11.224	26.908	15.621	-11.287
Programma 5. Toekomstbestendige leefomgeving	6.608	1.972	-4.636	6.579	2.011	-4.567	6.555	1.960	-4.596	6.554	1.960	-4.594
Totaal	124.734	50.018	-74.716	123.257	47.328	-75.930	125.780	48.443	-77.337	126.058	47.636	-78.421

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkering	0	83.754	83.754	0	86.444	86.444	0	87.095	87.095	0	90.818	90.818
Dividenden	1	35	34	1	35	34	1	35	34	1	35	34
Lokale heffingen	617	8.033	7.416	618	8.386	7.767	620	8.755	8.135	613	9.141	8.528
Overige algemene dekkingsmiddelen	225	0	-225	427	0	-427	3.471	0	-3.471	3.450	0	-3.450
Treasury	975	178	-797	824	173	-651	921	169	-751	770	166	-604
Totaal	1.817	91.999	90.182	1.871	95.038	93.167	5.012	96.054	91.042	4.834	100.160	95.326

Onvoorzien, overhead en Vpb

Bedragen x €1.000

Onvoorzien, overhead en Vpb	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien	78	0	-78	78	0	-78	78	0	-78	78	0	-78
Overhead	16.021	530	-15.491	16.603	530	-16.073	16.783	530	-16.252	16.896	530	-16.365
Vennootschapsbelasting	38	0	-38	38	0	-38	38	0	-38	38	0	-38
Totaal	16.137	530	-15.606	16.719	530	-16.188	16.898	530	-16.368	17.011	530	-16.481

Geraamd totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	142.610	142.547	-63	141.769	142.896	1.126	147.612	145.027	-2.584	147.825	148.327	501
Totaal	142.610	142.547	-63	141.769	142.896	1.126	147.612	145.027	-2.584	147.825	148.327	501

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen reserves

Bedragen x €1.000

Programma's	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties programma 1	0	0	0	0	0	0	0	61	61	0	61	61
Mutaties programma 2	2.128	1.973	-155	338	257	-82	338	220	-118	338	233	-106
Mutaties programma 4	0	220	220	0	203	203	8	217	209	1	314	312
Mutaties programma 5	343	827	484	350	904	554	357	518	161	357	543	186
Totaal	2.472	3.020	549	688	1.364	676	703	1.016	313	697	1.150	453

Geraamd resultaat

Bedragen x €1.000

Geraamd resultaat	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat	145.082	145.567	486	142.458	144.260	1.802	148.315	146.044	-2.272	148.522	149.476	955
Resultaat	145.082	145.567	486	142.458	144.260	1.802	148.315	146.044	-2.272	148.522	149.476	955

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. De mens centraal												
0.10 Mutaties reserves programma 1	0	0	0	0	0	0	0	61	61	0	61	61
4.1 Openbaar basisonderwijs	54	0	-54	54	0	-54	54	0	-54	54	0	-54
4.2 Onderwijshuisvesting	1.866	0	-1.866	2.215	0	-2.215	2.525	0	-2.525	2.855	0	-2.855
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.405	1.028	-1.377	2.406	1.028	-1.378	2.389	1.028	-1.362	2.389	1.028	-1.361
6.3 Inkomensregelingen	21.115	12.780	-8.335	21.460	12.833	-8.627	21.569	12.833	-8.736	21.878	12.833	-9.045

Omschrijving	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6.4 WSW en beschut werk	1.617	0	-1.617	1.631	0	-1.631	1.589	0	-1.589	1.522	0	-1.522
6.5 Arbeidsparticipatie	1.177	418	-759	1.204	418	-786	1.231	418	-813	1.258	418	-840
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.683	7	-1.676	1.694	7	-1.686	1.702	7	-1.695	1.702	7	-1.695
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	4.869	560	-4.308	4.489	560	-3.929	4.511	560	-3.951	4.511	560	-3.951
6.712 Begeleiding (Wmo)	2.592	0	-2.592	2.663	0	-2.663	2.912	0	-2.912	2.933	0	-2.933
6.713 Dagbesteding (Wmo)	1.021	0	-1.021	1.037	0	-1.037	1.050	0	-1.050	1.050	0	-1.050
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	186	0	-186	186	0	-186	186	0	-186	186	0	-186
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	128	0	-128	128	0	-128	128	0	-128	128	0	-128
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	10.347	0	-10.347	10.336	0	-10.336	10.443	0	-10.443	10.477	0	-10.477
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	61	0	-61	61	0	-61	61	0	-61	61	0	-61
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	61	0	-61	61	0	-61	61	0	-61	61	0	-61
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	5.335	0	-5.335	5.313	0	-5.313	5.340	0	-5.340	5.310	0	-5.310
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.414	0	-1.414	1.416	0	-1.416	1.520	0	-1.520	1.520	0	-1.520
6.791 PGB Wmo	521	0	-521	522	0	-522	506	0	-506	506	0	-506
6.792 PGB Jeugd	300	0	-300	299	0	-299	313	0	-313	313	0	-313
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	126	0	-126	126	0	-126	126	0	-126	126	0	-126
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	386	0	-386	386	0	-386	386	0	-386	386	0	-386
6.821 Jeugdbescherming	1.074	0	-1.074	1.074	0	-1.074	1.037	0	-1.037	1.037	0	-1.037
6.822 Jeugdreclassering	244	0	-244	246	0	-246	246	0	-246	246	0	-246
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	487	0	-487	487	0	-487	487	0	-487	487	0	-487
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	784	0	-784	793	0	-793	793	0	-793	793	0	-793
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	23	0	-23	23	0	-23	22	0	-22	22	0	-22
Totaal Programma 1. De mens centraal	59.874	14.793	-45.081	60.311	14.846	-45.464	61.188	14.907	-46.280	61.810	14.907	-46.903
Programma 2. Sterke wijken												
0.10 Mutaties reserves programma 2	2.128	1.973	-155	338	257	-82	338	220	-118	338	233	-106
5.1 Sportbeleid en activering	1.508	338	-1.170	1.286	117	-1.169	1.284	117	-1.168	1.283	117	-1.166
5.2 Sportaccommodaties	2.179	734	-1.445	2.554	734	-1.820	2.579	734	-1.845	2.577	734	-1.843
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.328	82	-4.246	4.351	80	-4.271	4.427	80	-4.347	4.449	80	-4.369
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.867	751	-3.115	3.756	592	-3.164	3.871	592	-3.279	3.867	592	-3.276
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.585	0	-1.585	1.585	0	-1.585	1.585	0	-1.585	1.585	0	-1.585
7.1 Volksgezondheid	2.198	158	-2.040	2.065	0	-2.065	2.112	0	-2.112	2.160	0	-2.160
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.299	574	-725	1.309	574	-734	1.257	574	-683	1.257	574	-683
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	14.755	14.701	-54	11.944	11.889	-54	12.513	12.458	-54	12.165	12.111	-54
8.3 Wonen en bouwen	1.372	1.354	-18	1.466	1.361	-105	1.472	1.368	-104	1.443	1.002	-441

Omschrijving	Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal Programma 2. Sterke wijken	35.220	20.666	-14.553	30.653	15.603	-15.050	31.437	16.142	-15.295	31.125	15.442	-15.683
Programma 4. Vitaal & groen buitengebied												
0.10 Mutaties reserves programma 4	0	220	220	0	203	203	8	217	209	1	314	312
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.113	213	-2.900	3.229	213	-3.016	3.289	213	-3.076	3.289	213	-3.076
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.648	8	-1.640	1.661	8	-1.653	1.649	8	-1.640	1.661	8	-1.653
2.1 Verkeer en vervoer	5.663	167	-5.496	6.067	167	-5.900	6.310	167	-6.143	6.572	167	-6.405
2.2 Parkeren	305	0	-305	308	0	-308	308	0	-308	311	0	-311
3.1 Economische ontwikkeling	496	0	-496	426	0	-426	443	0	-443	471	0	-471
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4
3.4 Economische promotie	528	905	377	531	930	400	538	930	393	544	930	386
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.140	607	-1.534	2.044	607	-1.438	2.064	607	-1.457	2.062	607	-1.456
5.4 Musea	355	0	-355	337	0	-337	340	0	-340	340	0	-340
5.5 Cultureel erfgoed	298	20	-277	298	20	-277	297	20	-277	297	20	-277
5.6 Media	933	0	-933	933	0	-933	933	0	-933	933	0	-933
7.2 Riolering	2.296	4.433	2.137	2.574	4.713	2.139	2.892	5.034	2.142	3.010	5.377	2.367
7.3 Afval	5.705	7.477	1.772	5.928	7.738	1.810	6.173	8.009	1.836	6.432	8.291	1.859
7.4 Milieubeheer	1.676	729	-947	1.712	727	-984	1.698	726	-973	980	8	-972
Totaal Programma 4. Vitaal & groen buitengebied	25.161	14.779	-10.381	26.053	15.327	-10.726	26.946	15.932	-11.014	26.909	15.935	-10.974
Programma 5. Toekomstbestendige leefomgeving												
0.10 Mutaties reserves programma 5	343	827	484	350	904	554	357	518	161	357	543	186
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	486	0	-486	1.802	0	-1.802	-2.272	0	2.272	955	0	-955
0.1 Bestuur	3.256	45	-3.211	3.212	45	-3.167	3.179	45	-3.134	3.179	45	-3.134
0.2 Burgerzaken	2.199	989	-1.210	2.218	1.028	-1.191	2.229	976	-1.253	2.229	976	-1.253
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.147	478	-669	1.142	478	-664	1.140	478	-663	1.139	478	-661
0.4 Overhead	16.021	530	-15.491	16.603	530	-16.073	16.783	530	-16.252	16.896	530	-16.365
0.5 Treasury	976	212	-763	825	208	-617	921	204	-718	770	201	-570
0.61 OZB woningen	237	5.442	5.205	237	5.697	5.460	237	5.963	5.727	237	6.243	6.006
0.62 OZB niet-woningen	53	2.291	2.238	53	2.387	2.334	53	2.488	2.435	53	2.593	2.540
0.63 Parkeerbelasting	7	461	455	7	461	455	7	461	455	7	461	455
0.64 Belastingen overig	327	300	-27	328	302	-27	330	303	-26	323	305	-18
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	83.754	83.754	0	86.444	86.444	0	87.095	87.095	0	90.818	90.818
0.8 Overige baten en lasten	225	0	-225	427	0	-427	3.471	0	-3.471	3.450	0	-3.450
0.9 Venootschapsbelasting (Vpb)	38	0	-38	38	0	-38	38	0	-38	38	0	-38
Totaal Programma 5. Toekomstbestendige leefomgeving	25.313	95.329	70.016	27.243	98.484	71.241	26.473	99.062	72.589	29.632	103.192	73.560
Totaal	145.567	145.567	0	144.260	144.260	0	146.044	146.044	0	149.476	149.476	0

Toelichting overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bestaat uit drie onderdelen, namelijk de verschillen van de autonome ontwikkelingen per programma, het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten en het overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Verschillen per programma

Inleiding

De vergelijking tussen begroting 2025 oud en begroting 2025 nieuw is voor deze begroting niet aansluitbaar met de meerjarenbegroting 2024-2027. In de begroting 2024-2027 zijn er 6 programma's en in de begroting 2025-2028 zijn er 5 programma's. Hierdoor hebben er de nodige verschuivingen plaatsgevonden.

Programma 1: De mens centraal

1.	Bedrag
Begroting 2026 nieuw	-45.081
Begroting 2026 oud	-43.089
Verklaring van het verschil	-1.992
Autonome ontwikkelingen	-2.708
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	716
Totaal	-1.992

Programma 2: Sterke wijken

2.	Bedrag
Begroting 2026 nieuw	-14.553
Begroting 2026 oud	-15.071
Verklaring van het verschil	518
Autonome ontwikkelingen	302
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	216
Totaal	518

Programma 3: Vitaal & groen buitengebied

3.	Bedrag
Begroting 2026 nieuw	-
Begroting 2026 oud	-
Verklaring van het verschil	-
Autonome ontwikkelingen	
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	
Totaal	-

Programma 4: Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

4.	Bedrag
Begroting 2026 nieuw	-10.381
Begroting 2026 oud	-10.617
Verklaring van het verschil	236

4.	Bedrag
Autonome ontwikkelingen	110
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	126
Totaal	236

Programma 5: Organisatie

5.	Bedrag
Begroting 2026 nieuw	70.016
Begroting 2026 oud	68.776
Verklaring van het verschil	1.240
Autonome ontwikkelingen	1.083
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	157
Totaal	1.240

Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

Als per jaarschijf van de meerjarenbegroting de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting duidelijk blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. Het overzicht van incidentele baten en lasten is hierbij een belangrijk overzicht. Het onderstaande overzicht gaat uit van het begrotingssaldo na verwerking van de financiële mutaties.

	2026 Baten	2026 Lasten	2027 Baten	2027 Lasten	2028 Baten	2028 Lasten	2029 Baten	2029 Lasten
Programma 1								
Programma 2								
Opstellen plan voor duurzaam invasieve exoten bestrijden		15.000						
Grondexploitatie	14.700.852	14.755.107	11.889.340	11.943.595	12.458.304	12.512.559	12.111.188	12.165.443
Programma 3								
Programma 4								
Begeleidingstraject Ondernemersfonds		65.000						
Risicofonds Stichting Weeffabriek		125.000						
Programma 5								
Subtotaal voor mutaties reserves	14.700.852	14.960.107	11.889.340	11.943.595	12.458.304	12.512.559	12.111.188	12.165.443
Mutaties reserves								
Programma 1								
Programma 2								
Mutatie reserve woningbouwimpuls		338.366		345.132		352.036		352.036
Mutatie reserve omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	50.000		50.000					
Programma 3								
Programma 4								
Mutatie reserve recreatie en toerisme	36.528		12.595			8.128		3.849
Programma 5								
Mutatie reserve regionale verkeersknelpunten	95.475	219.313	95.475	219.313	95.475	219.313	95.475	219.313
Mutatie reserve hondenbeleid	1.662		1.566		1.113		-7.486	

	2026	2026	2027	2027	2028	2028	2029	2029
Mutatie alg. reserve grondexploitatie t.b.v. vennootschapsbelasting	38.000		38.000		38.000		38.000	
Mutatie alg. reserve grondexploitatie t.b.v. kapitaallasten	120.500		119.840		119.180		118.520	
Mutatie algemene reserve	56.288		584.973		198.964		232.562	
Mutatie alg. reserve t.b.v. aanvullen stelpost loon- en prijsstijgingen	326.356							
Mutatie alg. reserve t.b.v. risicofonds Stichting Weeffabriek	125.000							
Totaal mutaties reserves	849.809	557.679	902.449	564.445	452.732	579.477	477.071	575.198
Totaal	15.550.661	15.517.786	12.791.789	12.508.040	12.911.036	13.092.036	12.588.259	12.740.641
Incidenteel saldo Meerjarenbegroting 2026-2029		32.875		283.749		-181.000		-152.382
Saldo Meerjarenbegroting 2026-2029		485.694		1.802.051		-2.271.897		954.512
Structureel saldo Meerjarenbegroting 2026-2029		452.819		1.518.302		-2.090.897		1.106.894

Toelichting incidenteel:

De incidentele kosten zijn toegelicht, met uitzondering van de hierboven genoemde die betrekking hebben op reserves. Deze staan bij de toelichtingen op de reserves.

Opstellen plan voor duurzaam invasieve exoten bestrijden

Extra middelen beschikbaar gesteld om een plan van aanpak te maken voor het duurzaam bestrijden van invasieve exoten.

Grondexploitatie (B2026)

Zie paragraaf grondbeleid.

Begeleidingstraject Ondernemersfonds

Het traject wordt begeleid door een bureau en bestaat uit drie fasen:

1. Oriëntatiefase (onder meer gesprekken met ondernemers, analyse van het belastingbestand, opstellen startnotitie)
2. Verbreed onderzoek (openbare bijeenkomsten, aanvullende consultaties, opstellen eindrapport als basis voor het raadsbesluit)
3. Besluitvorming en implementatie (politieke besluitvorming, oprichting fonds, statuten en convenant).

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

	2026		2027		2028		2029	
Omschrijving	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.	Toevoeg.	Onttrek.
Dekkingsreserves								
Dekkingsreserve bouw vergaderaccommodatie		60.114		60.114		60.114		60.114
Dekkingsreserve nutsvoorzieningen centrum Mierlo		6.507		6.507		6.507		6.507
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat		22.850		22.850		22.850		22.850
Dekkingsreserve Dorpsstraat deel Rabo - t.h.v. Plus		24.338		24.338		24.338		24.338
Dekkingsreserve voorber onderzoek en kiosk		7.238		7.238		7.238		7.238
FBW Herinrichting Langstraat		8.288		8.288		8.288		8.288
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind		10.144		10.144		10.144		10.144
FBW Herinrichting Heggestraat						5.136		5.136
FBW Ronde centrum Geldrop		3.628		3.628		3.628		3.628
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum		2.884		2.884		2.884		2.884
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt		814		814		814		814
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent						8.324		8.324
FBW Parkeerverwijssysteem								2.373
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg		6.951		6.951		6.951		6.951
FBW Herinr. Bogardeind (ijsalon/Beukelaar)		7.246		7.246		7.246		7.246
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)		988		988		988		988
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg		10.255		10.255		10.255		10.255

	2026		2027		2028		2029	
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering		5.755		5.755		5.755		5.755
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg		3.021		3.021		3.021		3.021
FBW Beleefpad Katoenpad		615		615		615		615
FBW Kasteelseloop en Molenheide		594		594		594		594
FBW Herinrichting Stationsomgeving		2.265		2.265		2.265		2.265
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA		7.679		7.679		7.679		7.679
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens		13.900		13.900		13.900		13.900
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor		2.493		2.493		2.493		2.493
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen		1.976		1.976		1.976		1.976
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide				1.100		1.100		1.100
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein				1.000		1.000		1.000
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind		2.500		2.500		2.500		2.500
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn		2.796		2.796		2.796		2.796
FBW Inrpl Bogardeind ged Beukelaar/Vier Heemsk		2.155		2.155		2.155		2.155
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg		18.124		18.124		18.124		18.124
Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen		1.085		1.085		1.085		1.085
FBW Santheuvel		10.803		10.803		10.803		10.803
Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan		12.752		12.752		12.752		12.752
Dekkingsres openb ruimte Van der Putt school								21.000
Dekkingsres bouw Skandia school						32.939		32.939
Dekkingsres openb ruimte Van der Putt school		743		743		743		37.080
Dekkingsres openb ruimte Skandia school						41.334		41.334
Dekkingsres openb ruimte Puur Sang school								36.300
Totaal	0	261.501	0	263.601	0	351.334	0	447.344

Voor een verdere toelichting op bovenstaande structurele mutaties verwijzen wij naar het overzicht reserves en voorzieningen met toelichting verderop in dit document.

Uiteenzetting van de financiële positie

Geprognosticeerde balans

Activa	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	13.310	12.825	16.919	26.443	26.443
Materiële vaste activa	144.273	171.798	198.364	200.129	200.129
Financiële vaste activa	9.533	9.341	9.156	9.010	8.877
Totaal Vaste activa	167.115	193.964	224.439	235.583	235.450
Viottende activa					
Vorraden	24.529	8.742	-2.729	-11.280	-7.438
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	19.472	19.472	19.472	19.472	19.472
Liquide middelen	578	578	578	578	578
Overlopende activa	9.378	9.378	9.378	9.378	9.378
Totaal Viottende activa	53.957	38.170	26.699	18.149	21.990
Totaal Activa	221.072	232.134	251.138	253.731	257.440
Passiva					
Vaste passiva					
Eigen vermogen	48.946	49.713	44.964	47.878	51.063

Activa	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030
Voorzieningen	15.990	15.286	15.303	14.763	15.338
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	117.163	128.162	151.898	152.118	152.066
Totaal Vaste passiva	182.099	193.162	212.165	214.758	218.467
Viottende passiva					
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	19.560	19.560	19.560	19.560	19.560
Overlopende passiva	19.413	19.413	19.413	19.413	19.413
Totaal Viottende passiva	38.973	38.973	38.973	38.973	38.973
Totaal Passiva	221.072	232.134	251.138	253.731	257.440

EMU-saldo

In het BBV wordt voorgeschreven dat de ontwikkeling van het EMU-saldo moet worden opgenomen in de begroting en de jaarstukken. Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis (moment van levering) in een bepaalde periode. Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen.

Hieronder is de berekening van het EMU-saldo weergegeven (bedragen x € 1.000,-).

Omschrijving	2025	2026	2027
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	1.199	-63	1.126
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	-12.948	-27.041	-30.659
3 Mutatie voorzieningen	-785	-704	17
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	15.673	15.787	11.471
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
EMU-saldo	3.138	-12.021	-18.045

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Conform het BBV moet een overzicht van jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden opgenomen. In de tabel hieronder zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden salarissen en (rechten op) uitkeringen meegenomen.

Hierbij zijn de volgende vormen te onderscheiden:

- Beloningen tijdens het dienstverband: het salaris (inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering) van het personeel in dienst. Vanwege het ontbreken van een dienstverband zijn hierbij de raadsleden niet meegenomen.
- Uitkeringen bij ontslag: afkoopsommen.
- Pensi
- oentoezeggingen: (wethouders-)pensioenen, wachtgeld en (verzekerings)premies.
- Afvloeiingsregelingen: non-actieven en tijdelijke loondoorbetaling.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Beloningen tijdens het dienstverband	24.849	24.700	24.700	24.700
Uitkeringen bij ontslag	0	0	0	0
Pensioentoezeggingen	311	311	311	311
Afvloeiingsregelingen	0	0	0	0
Totaal	25.160	25.011	25.011	25.011

Overzicht van investeringen

Toelichting

Dit overzicht beperkt zich voor deze begroting tot de kredieten doordat er geen nieuw beleid is.

De gehanteerde afkortingen staan voor:

- Kolom "Invest." = investeringen (hieruit ontstaan jaarlijkse kapitaallasten);
- Kolom "GreX" = % ten laste van de Fondsen Grondexploitaties (Nota Kostenverhaal);
- expl. = exploitatie (jaarlijkse lasten of baten; geen investeringen);
- expl. R&T = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Recreatie & Toerisme;
- GRP = Gemeentelijk Rioleringsplan, kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Rioleringsplan;
- Afval = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Afval;
- Ant. Ovk = kosten worden gedekt uit plankostenvergoedingen

In kolom "R" staat een "X" indien over dit onderdeel uit het overzicht van investeringen een apart raadsvoorstel volgt dat wordt besproken in de commissie en wordt vastgesteld in de raad. Dit onderdeel krijgt een plaats op de bestuurlijke agenda. De middelen die voor deze onderdelen geraamd zijn worden wel alvast gereserveerd. De daadwerkelijke votering volgt via het raadsbesluit. Pas na dit besluit kunnen de gelden uitgegeven worden.

P	Activiteitenplan	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Totaal invest.	Grex	Lasten 2026	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	R
4	CG parkeerverwijssysteem	0	0	14.575	0	14.575	0%	146	146	146	3.783	
4	Verbinding parkeerterr Achter de Kerk en De Meent	0	0	505.174	0	505.174	0%	97	97	97	26.214	X
4	CG Herinrichting parkeerterrein De Meent	0	0	397.477	0	397.477	0%	2.495	2.495	2.495	31.838	X
4	Herinrichting Bezorgershof	0	0	0	989.968	989.968	0%	33	33	33	33	X
4	Reconstructie Ganseboom	0	100.000	0	0	100.000	0%	0	0	5.100	5.056	
5	Spragelse Combi 290	20.000	0	0	0	20.000	0%	0	1.553	1.539	1.524	
5	Tractor John Deere X 540	50.000	0	0	0	50.000	0%	0	5.550	5.495	5.440	
4	Herinrichting wijk Hulst	0	410.784	0	0	410.784	25%	134	623	21.568	21.381	
2	Natuuropg De Kleine Dommel / Dommeldal uit de verf	135.000	0	0	0	135.000	15%	715	10.200	10.112	10.024	
4	Bolsiusstraat	228.699	0	0	0	228.699	0%	454	13.770	13.651	13.532	
5	Containers (15 stuks)	8.296	0	0	0	8.296	0%	909	1.545	1.530	1.515	
4	Verbreding fietspad Aardborstweg/Wolfsberg	639.000	0	0	0	639.000	0%	0	32.589	32.308	32.027	
4	By-pass rotonde Laan der Vier Heemskinderen	51.000	0	0	0	51.000	0%	0	2.601	2.579	2.556	
4	Wilheminastraat fase 2	15.000	324.000	0	0	339.000	0%	0	765	17.282	17.133	
1	Puur Sang - Sloop- en bouwkosten	484.000	6.443.942	0	0	6.927.942	0%	8.315	13.638	238.198	236.508	X
1	Puur Sang - Tijdelijke huisvesting	907.500	0	0	0	907.500	0%	0	28.133	27.933	27.733	X
4	Puur Sang - Openbare ruimte	0	0	896.053	0	896.053	0%	126	126	126	46.282	X
4	Van der Putt/Vijfblad - Sloop- en bouwkosten	0	11.274.531	484.000	0	11.758.531	0%	12.588	12.588	136.608	399.991	X
4	Van der Putt/Vijfblad - Openbare ruimte	0	0	1.433.420	0	1.433.420	0%	948	939	931	74.028	X
1	Skandia - Nieuwbouw	9.204.503	0	0	0	9.204.503	0%	7.254	305.784	303.613	301.443	
1	Skandia - Sloop en bouwkosten	15.000	484.000	0	0	499.000	0%	12.627	12.792	51.055	50.693	
4	Skandia - Openbare ruimte	0	1.029.867	0	0	1.029.867	0%	38	38	52.700	52.246	
1	Nieuwbouw kinderopvang Skandia	1.314.500	1.716.571	0	0	3.031.071	0%	0	14.460	109.119	108.285	
1	Nieuwbouw wijkcentrum Skandia	248.000	469.170	0	0	717.170	0%	0	2.728	25.818	25.621	
4	Bestrijding wateroverlast (extra)	200.000	800.000	200.000	200.000	1.400.000	0%	0	5.533	27.630	32.980	
2	Uitv kred maatwerkkrapp verduurzamen gebouwen 2026	150.000	0	0	0	150.000	0%	0	11.650	11.540	11.430	
2	Vervangingen speelvoorzieningen	154.000	154.000	154.000	0	462.000	0%	0	11.961	23.809	35.543	
2	Reconstructie openbaar groen	114.000	114.000	114.000	0	342.000	15%	0	6.954	13.845	20.674	
4	OVL Masten	46.066	22.584	61.605	0	130.255	0%	0	1.658	2.459	4.658	
4	OVL Armaturen	117.275	141.640	130.919	0	389.834	0%	0	7.154	15.729	23.573	
2	Voorbereidingskrediet omgevingsprogramma Natuur	15.000	0	0	0	15.000	15%	7.830	11.663	11.539	11.415	
4	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Rielsedijk	75.000	0	0	0	75.000	25%	0	3.825	3.792	3.759	

P	Activiteitenplan	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Totaal invest.	Grex	Lasten 2026	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	R
4	Vervanging VRI Gijzenrooiseweg/Laan van Tolkien	120.000	0	0	0	120.000	25%	0	6.120	6.067	6.014	
4	Vorbereidingskrediet herinr. Marktstr/Mierlo	33.361	0	0	0	33.361	25%	403	18.270	18.077	17.885	
4	Herinrichting Maluwe/Look Geldrop	0	0	395.000	0	395.000	0%	0	0	0	20.145	
4	Fysiek-ruimtelijke investering Weverijmuseum	0	40.000	0	0	40.000	0%	0	0	2.440	2.418	
4	Villagemarketing	35.000	35.000	35.000	0	105.000	0%	0	7.385	14.693	21.924	
2	Verv. onderlaag baanblok 7/8 TPV de Mast	18.150	0	0	0	18.150	0%	0	805	798	791	
2	Verv. bovenlaag baanblok 7/8 TPV de Mast	78.650	0	0	0	78.650	0%	0	6.108	6.051	5.993	
2	Realisatie groenstruct adhV klimaatkaarten	300.000	300.000	300.000	0	900.000	15%	0	18.300	36.435	54.405	
2	Flora/faunapass en groene verb in wijken (vbkred)	15.000	0	0	0	15.000	15%	0	3.915	3.874	3.833	
2	Natuuropgaven Dommeldal uit de verf	0	400.000	0	0	400.000	15%	0	0	4.400	4.400	
2	Herinr De Plaetse, beschermd dorpsgezicht 't Broek	50.000	0	0	0	50.000	0%	110	3.660	3.627	3.594	
2	Omv landbouwgr naar natuur (rondom Molenheide)	200.000	0	0	0	200.000	15%	165	2.365	2.365	2.365	
2	Onderz en aanl nieuw ven zuidelijk deel Molenheide	150.000	0	0	0	150.000	15%	55	9.455	9.370	9.285	
2	Aanleg faunapassage Geldropseweg (vbkred)	50.000	0	0	0	50.000	15%	110	15.660	15.495	15.330	
2	Aanleg faunapassage Geldropseweg	0	350.000	0	0	350.000	15%	0	0	9.683	9.619	
4	Aansch en inr camera-monitoring verkeersregelinst	0	55.000	0	0	55.000	0%	0	0	4.272	4.231	
2	Verbeteren groenstruct, water en recr struct CG	100.000	200.000	200.000	0	500.000	0%	0	1.100	18.300	30.335	X
2	Verv hockeyveld 3 De Bronzenwei onderlaag	475.000	0	0	0	475.000	0%	0	21.058	20.884	20.710	
2	Verv hockeyveld 3 De Bronzenwei toplaag	325.000	0	0	0	325.000	0%	0	25.242	25.003	24.765	
2	Verv hockeyveld 4 De Bronzenwei toplaag	410.000	0	0	0	410.000	0%	0	31.843	31.543	31.242	
2	Verv hockeyveld 2 De Bronzenwei toplaag	440.000	0	0	0	440.000	0%	0	4.840	34.173	33.851	
2	Biodiversiteit	112.500	187.500	112.500	0	412.500	15%	0	6.863	18.238	24.936	
2	Klimaatadaptatie groen	100.000	100.000	100.000	0	300.000	15%	0	6.100	12.145	18.135	
1	St Jozefschool	0	4.992.676	10.247.494	907.500	16.147.670	0%	0	0	54.919	167.642	X
1	Kersentuin	0	0	0	718.511	718.511	0%	0	0	0	0	X
1	Noodlokale Luchen - verplaatsen	200.000	0	0	0	200.000	0%	0	35.533	35.167	34.800	X
2	Buitensportfaciliteiten Mierlo	30.000	180.000	0	0	210.000	0%	0	330	16.310	16.156	
2	Armaturen sportveldverlichting naar LED (motie)	605.000	0	0	0	605.000	0%	0	36.905	36.572	36.240	X
2	Masten sportveldverlichting naar LED (motie)	295.000	0	0	0	295.000	0%	0	10.620	10.539	10.458	X
4	Betaald parkeren De Meent	22.000	0	0	0	22.000	0%	0	3.909	3.868	3.828	X
4	Plateau Bisschop van Mierlostraat	32.000	0	0	0	32.000	0%	0	1.632	1.618	1.604	
4	Genoerhuizerweg fietsstraat	15.000	0	0	0	15.000	0%	0	765	758	752	

P	Activiteitenplan	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Totaal invest.	Grex	Lasten 2026	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	R
4	Langzaam verkeersplan	30.000	0	0	0	30.000	0%	0	1.530	1.517	1.504	
4	Fietspaden Laan der vier Heemskinderen (Oost)	343.000	0	0	0	343.000	25%	0	3.773	17.493	17.342	
4	Vorbereidingskrediet busbaan Gijzenrooiseweg	15.000	0	0	0	15.000	15%	0	765	758	752	
4	Vervanging VRI Bogardeind - Emopad	0	190.000	0	0	190.000	25%	0	0	11.590	11.486	
4	Ombouw rotonde Nuenenseweg - Spaarpot	0	25.000	0	0	25.000	25%	0	0	1.275	1.264	
4	Ombouw rotonde Brugstraat/Industrieweg	0	40.000	0	0	40.000	25%	0	0	2.040	2.022	
4	Realisatie busbaan Gijzenrooiseweg	0	1.250.000	0	0	1.250.000	15%	0	0	13.750	63.750	X
4	Geldropseweg - toplaag vervangen	0	0	100.000	0	100.000	0%	0	0	0	5.100	
4	Afsluiting Brugstraat	12.000	0	0	0	12.000	0%	0	612	607	601	
2	inrichting pand horeca sporthal De Weijer	90.000	0	0	0	90.000	0%	0	6.990	6.924	6.858	
5	Servicewagen 1 incl kraan (verv 97-BNZ-3)	110.000	0	0	0	110.000	0%	0	16.924	16.751	16.578	
5	Servicewagen incl kraan 2 (verv 99-BNZ-3)	110.000	0	0	0	110.000	0%	0	16.924	16.751	16.578	
5	Servicewagen incl kraan 3 (verv 38-BLB-2)	110.000	0	0	0	110.000	0%	0	16.924	16.751	16.578	
5	Servicewagen incl kraan 4 (verv 11-BPP-8)	110.000	0	0	0	110.000	0%	0	16.924	16.751	16.578	
2	Buitensportfaciliteiten Geldrop	0	20.000	180.000	0	200.000	0%	0	0	220	15.533	
2	Kunstgrasveld Mifano	750.000	0	0	0	750.000	0%	0	58.250	57.700	57.150	X
4	Openbare toiletten Geldrop-Mierlo	120.000	0	0	0	120.000	0%	0	9.320	9.232	9.144	
2	Renovatie hockeyveld veld 2 HC Geldrop	180.000	0	0	0	180.000	0%	0	7.980	7.914	7.848	
2	Renovatie hockeyveld veld 4 HC Geldrop	180.000	0	0	0	180.000	0%	0	7.980	7.914	7.848	
2	Renovatie hockeyveld veld 3 HC Mierlo	180.000	0	0	0	180.000	0%	0	7.980	7.914	7.848	
4	Riolering Herinrichting St Jozefplein	0	201.431	0	0	201.431	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering Look	0	0	48.092	0	48.092	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering Maluwe	0	0	95.042	0	95.042	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering Vesperstraat	159.401	0	0	0	159.401	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering vrijverval	2.320.855	2.826.519	1.537.583	215.345	6.900.302	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering electro-mechanisch	0	153.800	23.200	206.000	383.000	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering drukriolering	121.042	121.042	166.008	160.365	568.457	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering overig	1.050.271	1.706.630	884.396	253.836	3.895.133	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering Wielewaal	0	0	245.796	0	245.796	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Herinrichting Burgemeester Verheugstr (riolering)	618.000	0	0	0	618.000	0%	GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers	273.000	162.500	104.000	0	539.500	0%	Afval	Afval	Afval	Afval	

P	Activiteitenplan	Invest. 2026	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Totaal invest.	Grex	Lasten 2026	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	R
	Totaal nieuw beleid					85.125.115		55.552	975.250	1.841.915	2.558.966	

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Bedragen x €1.000

Reserves	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030
Algemene reserve					
Algemene reserve	14.235	11.937	11.352	11.153	10.921
Algemene reserve grondexploitaties	13.045	12.887	12.729	12.572	12.415
Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	1.454	1.454	1.454	1.454	1.454
Totaal Algemene reserve	28.734	26.278	25.535	25.179	24.790
Bestemmingsreserves					
Reserve Personeel en organisatie	200	200	200	200	200
Reserve Investerings speeltuin De Viking	49	49	49	49	49
Reserve Hondenbeleid	100	98	96	95	103
Reserve recreatie en toerisme	327	295	283	291	292
Reserve Leefbaarheidsfonds	205	205	205	205	205
Reserve Fonds Investerings Ruimt. Ontwikkelingen	250	250	250	250	250
Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	79	79	79	79	79
Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	69	69	69	69	69
Reserve duurzaamheid	777	777	777	777	777
Reserve woningbouwimpuls	1.288	1.627	1.972	2.324	2.676
Reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	254	204	154	154	154
Reserve WBI herstructurering woongebieden	128	128	128	128	128
Reserve WBI leefbaarheidsfonds	1.322	1.322	1.322	1.322	1.322
Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling	557	557	557	557	557
Reserve maatwerk aanpak koopkrachtverlies	65	65	65	65	65
Reserve vluchtelingen	1.542	1.542	1.542	1.542	1.542
Reserve regionale verkeersknelpunten	188	312	436	559	683
Reserve sociale woningbouw	14	14	14	14	14
Reserve stedelijke herstructurering	2	2	2	2	2
Reserve natuur, landschap, groenstructuurversterking	4	4	4	4	4
Reserve netwerkverbinding	5	5	5	5	5
Totaal Bestemmingsreserves	7.425	7.804	8.209	8.692	9.177
Dekkingsreserves					
Dekkingsreserve Bouw vergaderaccommodatie	902	842	781	721	661
Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo	28	22	15	9	2
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat	308	285	263	240	217
Dekkingsreserve Dorpstr deel Rabo - t.h.v. Plus	437	413	389	364	340

Reserves	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030
Dekkingsrsrv voorber onderzoek en realisatie Kiosk	78	71	64	57	50
FBW Herinrichting Langstraat	109	100	92	84	76
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	205	195	185	174	164
FBW Herinrichting Heggestraat	61	61	61	56	50
FBW Rotonde centrum Geldrop	54	50	47	43	39
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	54	51	48	46	43
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	164	163	162	161	160
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	163	163	163	154	146
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	187	187	187	187	187
FBW Parkeerverwijssysteem	12	12	12	12	9
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	127	120	113	106	99
FBW Herinr. Bogardeind (ijssalon/Beukelaar)	83	76	69	61	54
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	10	9	8	7	6
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	118	108	98	87	77
FBW Aanpass openb Ruimte brede school Coevering	77	71	65	59	54
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	35	32	29	26	23
FBW Beleefpad Katoenpad	9	9	8	7	7
FBW Kasteelseloop en Molenheide	10	9	9	8	7
FBW Herinrichting Stationsomgeving	48	45	43	41	39
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	126	119	111	103	96
FBW Herinr Eindhweg busbaan Hooge Akker-gemgrens	386	372	358	345	331
FBW Aanl fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	18	15	13	10	8
FBW Busstrook zuid rijbaan Ln Vier Heemskinderen	33	31	29	27	25
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	28	28	26	25	24
FBW Aanl fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	25	25	24	23	22
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooisewg-Bogardeind	50	48	45	43	40
FBW Verv VRI kruisp Gijzenrooise-Aragorn	38	35	32	29	26
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	524	506	488	470	452
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der 4 Heemsk	54	52	49	47	45
Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen	12	11	10	9	8
FBW Santheuvel	196	185	175	164	153
Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan	185	173	160	147	134
Openbare ruimte Van der Puttschool (1)	525	525	525	525	504
Dekkingsres bouw Van der Putt school	0	0	0	0	0
Dekkingsres bouw Skandia school	3.049	3.049	3.049	3.016	2.983

Reserves	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030
Dekkingsreserve openbare ruimte Van der Putt school (2)	927	926	926	925	888
Dekkingsreserve openbare ruimte Skandia school	1.033	1.033	1.033	992	951
Dekkingsreserve openbare ruimte Puur Sang school	908	908	908	908	871
Dekkingsreserve openbare ruimte St Jozefschool	908	908	908	908	908
Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 2 HC Geldrop	0	180	174	168	162
Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 4 HC Geldrop	0	180	174	168	162
Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 3 HC Mierlo	0	180	174	168	162
Dekkingsreserve inrichting pand horeca sporthal De Weijer	0	90	84	78	72
Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Mierlo	0	210	210	196	182
Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Geldrop	0	200	200	200	187
Dekkingsreserve Kunstgrasveld Mifano	0	750	700	650	600
Totaal Dekkingsreserves	12.301	13.829	13.492	13.052	12.504
Totaal reserves	48.460	47.911	47.236	46.923	46.470

Bedragen x €1.000

Voorzieningen	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030
Voorzieningen verpl, verliezen en risico's					
Pensioenvoorzieningen wethouders	3.633	3.518	3.402	3.286	3.170
Voorziening verlofsparen	778	888	998	1.108	1.218
Voorziening wachtgeld bestuurders	47	47	47	47	47
Totaal Voorzieningen verpl, verliezen en risico's	4.459	4.453	4.447	4.441	4.435
Voorzieningen onderhoud en egalisatie					
Onderhoud wegen	1.648	1.498	1.348	1.198	1.048
Onderhoud gebouwen	793	1.146	2.072	2.211	3.058
Onderhoud brede school Coevering	182	205	227	250	273
Totaal Voorzieningen onderhoud en egalisatie	2.622	2.848	3.647	3.659	4.379
Voorzieningen door derden beklemde middelen					
Wonen	3.708	3.369	3.031	2.693	2.693
Egalisatie afvalstoffenheffing	1	2	55	185	408
Egalisatie rioleringen	4.708	4.121	3.631	3.293	2.931
Gemeentelijk groenfonds	9	9	9	9	9
Voorziening afgesloten complexen GB	109	109	109	109	109
Egalisatievoorziening dekking WIA	304	304	304	304	304
Voorziening natuur- en groencompensatie	71	71	71	71	71

Vorzieningen	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030
Totaal Voorzieningen door derden bekleemde middelen	8.909	7.985	7.209	6.663	6.525
Totaal voorzieningen	15.990	15.286	15.303	14.763	15.338

Bedragen x €1.000

Staat van reserves en voorzieningen	Balans 1-1-2026	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030
Reserves	48.460	47.911	47.236	46.923	46.470
Vorzieningen	15.990	15.286	15.303	14.763	15.338
Totaal reserves en voorzieningen	64.450	63.198	62.539	61.686	61.808

Toelichting op de reserves

Inleiding

In deze toelichting richten wij ons op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2026. Ook lichten wij toe waarvoor de reserves zijn bedoeld.

De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves.

Algemene reserves fungeren als buffer voor het opvangen van verliezen van algemene aard.

Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht.

Dekkingsreserves zijn bedoeld ter dekking van afschrijvingskosten van bepaalde investeringen.

Algemene reserve

Excel-tabel

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
14.235	0	2.298	11.937

Omschrijving (toelichting)

Deze reserve heeft als doel het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten of andere financiële tegenvallers. Daarnaast fungeert de reserve als algemeen weerstandsvermogen van de gemeente.

Voor deze reserve is een minimum omvang met de Raad afgesproken van 10% van de structurele algemene uitkering uit het gemeentefonds afgerond naar boven op een veelvoud van € 500.000,-.

Voor 2026 gaat het om een minimum van € 8.500.000,-. Hieraan voldoet de omvang van de reserve.

Algemene reserve grondexploitatie

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de benodigde capaciteit ten behoeve van met name marktrisico's.

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
13.045	0	159	12.887

Het doel van deze reserve is:

- Buffer voor conjuncturele risico's (zoals vertragingen in gronduitgifte, grondprijsaanpassingen door economische malaise, etc.);
- Buffer voor exploitatierisico's c.q. andere tegenvallers in de grondexploitatie;
- Dekkingsmiddel voor nieuwe verliesgevende herstructurering c.q. ruimte om tekorten op nieuwe plannen te financieren;
- Voeding van de voorziening Dekking Verliessaldi Grondbedrijf.

Voor prognoses wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

De onttrekkingen hebben betrekking op de dekking van te betalen Vennootschapsbelasting (gerelateerd aan grondexploitatie) (€ 38.000,-) en dekking van de kapitaallasten van de aankoop opstallen Emopad 15 in Geldrop (€120.500,-).

Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de nog lopende project specifieke risico's in de grondexploitatie.

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
1.454	0	0	1.454

Op basis van de nieuwe richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht om *eerder* tussentijdse winst te nemen voor plannen waarvoor een positief eindresultaat wordt verwacht en een deel van de opbrengsten en kosten al hebben plaatsgevonden. Aangezien deze exploitaties halfjaarlijks (in het kader van de Jaarrekening en Meerjarenbegroting) worden herzien, en dan weer blijkt of project specifieke risico's zijn opgetreden, kan het voorkomen dat het verwachte eindresultaat negatief bijgesteld moet worden. Gevolg kan zijn dat eerdere tussentijdse winsten weer gecorrigeerd moeten worden. We achten het daarom van belang om een onderscheid te maken tussen winsten die zeker gerealiseerd zijn (omdat exploitaties zijn afgesloten) en tijdelijke voorlopige winsten waar weer correcties op plaats kunnen vinden. Door deze werkwijze kan de Algemene reserve Grondexploitatie blijven dienen om marktrisico's en een eventuele nieuwe crisis op te kunnen vangen.

Reserve personeel en organisatie

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
200	0	0	200

Het doel van deze reserve is om onvoorziene problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering op te vangen.

Reserve investeringen speeltuin De Viking

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
49	0	0	49

Het doel van deze reserve is het uitvoeren van investeringen en onderhoudswerkzaamheden aan speeltuin De Viking aan de hand van een door de stichting in te dienen investeringsplan.

Reserve hondenbeleid

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
100	0	2	98

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Hondenbeleid om forse afwijkingen in de tarieven van de hondenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit hondenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van het hondenbeleid.

De onttrekking betreft een nadeel op de gesloten exploitatie Hondenbeleid in 2026 van € 1.662,-.

Reserve recreatie en toerisme

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
327	0	32	295

Het doel van deze reserve recreatie en toerisme is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Recreatie en Toerisme om forse afwijkingen in de tarieven van de toeristenbelasting te voorkomen. Een groot gedeelte van de jaarlijkse uitgave van de gesloten exploitatie gaat naar de stichting Villagemarketing. Zij dragen zorg voor de juiste positionering van Geldrop-Mierlo door een breed promotieprogramma. Andere uitgaven waar aan gedacht moet worden zijn evenementensubsidies, subsidies van recreatieve voorzieningen en nieuwe initiatieven.

De onttrekking betreft een nadeel op de gesloten exploitatie Recreatie en Toerisme in 2026.

Fondsen grondexploitatie

Op 9 maart 2015 is de huidige nota kostenverhaal vastgesteld. Hier wordt een actuele situatie van deze fondsen beschreven. Stortingen op basis van verkopen in 2024 en facturatie op basis van afspraken uit getekende anterieure overeenkomsten zijn hieronder weergegeven voor zover die in 2025 ten gunste van de fondsen komen. Claims die er op rusten zijn hieronder eveneens weergegeven.

Reserve leefbaarheidsfonds

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor flankerend beleid t.b.v. de sociale doelgroep. In 2023 lopen initiatieven voor sociale woningbouw. Deze kunnen ondersteund worden met deze middelen. Bij de herijking van de nota kostenverhaal kan nader worden ingegaan op de wijze van ondersteuning. Daarbij kan tevens bekeken worden of dit beperkt met blijven tot de sociale doelgroep of dat deze ook ingezet zou moeten worden voor het (lage) middenhuur segment en woonvormen ter bevordering van het thuiswonen van zorgbehoevenden.

De toevoeging betreft verwachte afdrachten afkomstig uit gerealiseerde grondverkopen in de eigen grondexploitatie en uit gesloten anterieure overeenkomsten.

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
205	0	0	205

Reserve fonds investering ruimtelijke ordening

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de acht in de nota kostenverhaal genoemde doeleinden.

In het kader van dit fonds is er nog een aantal claims voor te verwachten. Het gaat daarbij om een bedrag voor het bereiken van duurzaamheidsdoelstellingen (paragraaf 4.2.6 van de nota kostenverhaal) en een bedrag voor het bereiken van doelstellingen voor overlastbeperking van solitaire bedrijfslocaties (paragraaf 4.2.7 van de nota kostenverhaal). Tenslotte lopen er nog een aantal initiatieven voor kunsttoepassingen in de openbare ruimte (paragraaf 4.2.5 van de nota kostenverhaal).

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
250	0	0	250

Reserve fonds herstructurering woongebieden

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van woningen, zoals bijvoorbeeld aan de oostzijde van het Bogardeind tussen de Beukelaar en de Laan der Vier Heemskinderen.

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
79	0	0	79

Reserve verevening bedrijfsomgevingen

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van bedrijventerreinen/bedrijfslocaties.

Indien dit bedrag ingezet dient te worden voor bijvoorbeeld de herstructurering van De Bleekvelden, dan is er een aanzienlijk hoger bedrag nodig. Ook ten behoeve van dit fonds heeft het college ter overbrugging tot de herijking van de nota kostenverhaal inmiddels besloten om binnen de bandbreedte van de raad de afdracht te verhogen naar € 7,50 per m2 mits de plannen economisch uitvoerbaar blijven.

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
69	0	0	69

Reserve duurzaamheid

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
777	0	0	777

Deze reserve is in 2021 gevormd in de 2e tussentijdse rapportage 2021. Het doel van deze reserve is om de van het Rijk ontvangen klimaatmiddelen over meerdere jaren in te kunnen zetten voor het uitvoeren van ons duurzaamheidsbeleid. Met behulp van deze reserve bieden we meer continuïteit aan onze inwoners, doordat er meer zekerheid is dat projecten ook langere tijd door kunnen lopen. Daarnaast zetten we de reserve in om eventuele dekkingsrisico's op te vangen die ontstaan door de vele ontwikkelingen en onzekerheden binnen de duurzaamheidsopgave. Zo komen er regelmatige nieuwe taken bij (zoals het opstellen van een soortenmanagementplan) of zijn vervolgcosten van opgaven nog onzeker (zoals bij het onderzoek naar een warmtenet in de Coevering).

Reserve kapitaalslasten woningbouwimpuls

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
1.288	338	0	1.627

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. In overleg met de audit-commissie is besloten om de besparing op de kredieten dan wel jaarlijkse kapitaallasten in een afzonderlijke reserve te storten. De financiële dekking daarvoor is reeds beschikbaar gesteld en het is nog te vroeg om te kunnen besluiten hoe hier de komende jaren mee omgegaan moet worden. Om die reden is besloten een afzonderlijke reserve in te stellen. In 2026 wordt € 338.366,- gestort voor de rente subsidie en cofinanciering WBI.

Reserve omgevingswet

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
254	0	50	204

Deze reserve is in 2021 gevormd om kosten voor de invoering van de omgevingswet te dekken. Inmiddels is de Omgevingswet van kracht, maar er is nog weinig ervaring en kennis over de benodigde budgetten. De reserve wordt ingezet als (gedeeltelijke) dekking voor uitgaven die betrekking hebben op de implementatie van de Omgevingswet, zoals voor het opstellen van het wettelijk verplichte gebiedsdekkende omgevingsplan en opstellen van omgevingsprogramma's. De onttrekking van € 50.000,- heeft betrekking op kosten voor het opstellen van een Omgevingsplan voor het gehele grondgebied van Geldrop-Mierlo. Het gaat om een totale opdracht van € 200.000,-. Dit bedrag wordt verspreid over enkele jaren uitgegeven.

Reserve WBI herstructurering woongebieden

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
128	0	0	128

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve WBI leefbaarheidsfonds

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
1.322	0	0	1.322

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
557	0	0	557

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve maatwerk aanpak koopkrachtverlies

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
65	0	0	65

Deze reserve is in 2022 gevormd om te voorkomen dat - ondanks rijksbeleid en nu bestaande lokale regelingen - de inwoners van Geldrop-Mierlo onder de ondergrens van bestaansminimum komen. Daarom bieden we aan onze inwoners en maatschappelijke organisaties aanvullende steun bovenop landelijke regelingen.

Reserve opvang ontheemden Oekraïne

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
1.542	0	0	1.542

Deze reserve is bij de jaarrekening 2022 gevormd om in te zetten voor vluchtelingen in de breedste zin van het woord en deels voor opgelopen achterstanden door ambtelijke inzet op Oekraïne in 2022, op andere beleidsterreinen, te compenseren.

Reserve regionale verkeersknelpunten

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
188	219	95	312

Deze reserve is in 2025 gevormd voor regionale verkeersknelpunten. Er wordt in 2026 € 95.475,- onttrokken en € 219.330,- gestort voor de bijdrage in regionale verkeersknelpunten.

Reserve sociale woningbouw

Excel-tabel

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
14	0	0	14

Omschrijving (toelichting)

Deze reserve is in 2025 gevormd n.a.v. de vaststelling nota kostenverhaal in december 2023. Op het moment dat een bouwplan een minder dan gemiddeld aandeel sociale woningbouw realiseert, dan dient een afdracht te worden betaald aan deze reserve. Indien sprake is van een groter aandeel sociale woningbouw, waarbij kan worden aangetoond dat dit leidt tot een exploitatietekort, dan kan de betreffende ontwikkeling een bijdrage krijgen uit deze reserve.

Reserve stedelijke herstructurering

Excel-tabel

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
2	0	0	2

Omschrijving (toelichting)

Deze reserve is in 2025 gevormd n.a.v. de vaststelling nota kostenverhaal in december 2023. Het doel van stedelijke herstructurering is het woon en leefklimaat van wijken en gebieden te verbeteren door het slopen van woningen of bedrijfsgebouwen en/of aanpassen van de openbare ruimte. Een financiële bijdrage is mogelijk voor gebieden waarvoor een herstructureringsplan, transformatieplan of wijkontwikkelingsplan al dan niet in de vorm van een programma is vastgesteld en dat er sprake is van een financieel tekort. Andere ontwikkelingen dragen daaraan af.

Reserve natuur, landschap, groenstructuurversterking

Excel-tabel

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
4	0	0	4

Omschrijving (toelichting)

Deze reserve is in 2025 gevormd n.a.v. de vaststelling nota kostenverhaal in december 2023. Het betreft een reserve voor investeringen in het landschap, natuur en groen/recreatie. Hiervoor geldt dat de benodigde investeringen voor 15% kunnen worden toegerekend aan nieuwbouw c.q. nieuwe aangewezen bouwplannen.

Reserve netwerkverbinding

Excel-tabel

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
5	0	0	5

Omschrijving (toelichting)

Deze reserve is in 2025 gevormd n.a.v. de vaststelling nota kostenverhaal in december 2023. Netwerkverbindingen hebben betrekking op investeringen, zoals die o.a. zijn opgenomen in de regionale bereikbaarheidsagenda. Het gaat om investeringen in de aanleg van infrastructuur voor verkeers- en openbaar vervoersnetwerken van gemeentelijk of regionaal belang. De te verhalen kosten worden toegerekend aan nieuw te bouwen woningen en bedrijfsfuncties.

Dekkingsreserves

Bouw nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
902	0	60	842

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de bouw van de nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie.

De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2026 van € 60.114,-.

Nutsvoorzieningen centrum Mierlo

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
28	0	7	22

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de nutsvoorzieningen centrum Mierlo.

De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2026 van € 6.507,-.

Dorpsstraat deel Rabobank-ter hoogte van de Plus supermarkt

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
437	0	24	413

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: Dorpsstraat deel Rabobank - ter hoogte van de Plus supermarkt. De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2026 van € 24.338,-.

Onderzoek en realisatie kiosk Mierlo

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
78	0	7	71

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: voorbereiding onderzoek en realisatie kiosk Mierlo. De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2026 van € 7.238,-.

Dekkingsreserves vanuit fonds bovenwijken

In het overzicht van reserves en voorzieningen staan de volgende dekkingsreserves opgenomen. Indien er sprake is van een onttrekking dan betreft het de jaarlijkse afschrijvingslasten. Het gaat om de volgende dekkingsreserves:

- FBW Herinrichting Langstraat
- FBW Herinrichting Korte Kerkstraat / Bogardeind
- FBW Herinrichting Heggestraat
- FBW Ronde centrum Geldrop
- FBW Parkeerterrein Weverijmuseum
- FBW Herinrichting parkeerterrein Markt
- FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent
- FBW Parkeerterrein Achter de Kerk
- FBW Parkeerverwijssysteem
- FBW Kruispunt Peijnenburgweg / Dommeldalseweg
- FBW Herinrichting Bogardeind (IJssalon / Beukelaar)
- FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)
- FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg
- FBW Aanpassing openbare ruimte brede school Coevering
- FBW Busbaan Gijzenrooiseweg
- FBW Beleefpad Katoenpad
- FBW Kasteelseloop en Molenheide
- FBW Herinrichting Stationsomgeving
- FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA
- FBW Herinrichting Eindhovenseweg busbaan Hooge Akker - gemeentegrens
- FBW Aanleg fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor
- FBW Busstrook zuidelijke rijbaan Laan der Vier Heemskinderen
- FBW Fiets- en voetpad tussen stationsplein / Beekweide
- FBW Aanleg fiets- en voetpad Bogardeind Topa-terrein
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Bogardeind
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Aragorn
- FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg
- By-pass rotonde Dommeldalseweg - Laan der Vier Heemskinderen
- FBW Santheuvel
- Dekkingsreserve openbare ruimte Van der Putt school
- Dekkingsreserve bouw Van der Putt school
- Dekkingsreserve bouw Skandia school
- Dekkingsreserve bouw Puur Sang school
- Dekkingsreserve openbare ruimte Van der Putt school
- Dekkingsreserve openbare ruimte Skandia school
- Dekkingsreserve openbare ruimte Puur Sang school
- Dekkingsreserve openbare ruimte St Jozefschool

- Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 2 HC Geldrop
- Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 4 HC Geldrop
- Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 3 HC Mierlo
- Dekkingsreserve inrichting pand horeca sporthal De Weijer
- Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Mierlo
- Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Geldrop
- Dekkingsreserve Kunstgrasveld Mifano

Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
12	0	1	11

Deze dekkingsreserve is in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme voor € 15.000,-. De jaarlijkse kapitaallasten van de speelvoorzieningen Gulbergen worden uit deze reserve gedekt.

Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
185	0	13	173

De dekkingsreserve is in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme. Een gedeelte van de jaarlijkse kapitaallasten van het speelruimtebeleidsplan wordt uit deze reserve gedekt.

Toelichting op de voorzieningen

Inleiding

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passief posten op de balans, die een inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum. Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten daarom gebaseerd zijn op een tijdige opbouw van de voorziening.

Pensioenen wethouders

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
3.633	110	226	3.518

Op basis van de Wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) zijn wij als gemeente zelf verantwoordelijk voor de pensioenen van onze (ex-)wethouders. Wij moeten dus zelf zorgen voor een eigen pensioenfonds. Dit houdt in dat wij de opgebouwde pensioenen over de periode dat de politieke ambtsdrager actief was alsmede over de wachtgeldperiode zelf uitbetalen en de daarmee samenhangende risico's zelf dragen. De hoogte van deze voorziening moet gelijk zijn aan de actuariële berekeningen die door een extern bureau voor ons (en alle andere gemeenten) gemaakt worden.

Voorziening verlofsparen

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
778	110	0	888

Medewerkers hebben vanaf 2022 het recht om verlof te sparen conform cao. Vanuit het BBV moet hiervoor een voorziening gevormd worden. Jaarlijks wordt € 110.000,- gestort in deze voorziening.

Voorziening wachtgeld bestuurders

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
47	0	0	47

Deze voorziening is in 2024 gevormd om toekomstige wachtgeldverplichtingen van bestuurders te bekostigen. Dit is verplicht op grond van verslagleggingsregels.

Voorzieningen onderhoud/egaliseratie

Voorziening groot onderhoud wegen

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
1.648	913	1.063	1.498

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan wegen en civiele kunstwerken (bruggen en tunnels) op basis van beleidsplannen, vastgesteld door de raad.

Op basis van een beleidsplan voor het onderhoud van wegen enerzijds en een beleidsplan voor onderhoud van civiele kunstwerken anderzijds vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats.

De toevoeging bestaat uit een storting voor onderhoud wegen (€ 874.911,-) en civiele kunstwerken (€ 38.500,-).

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
793	1.464	1.111	1.146

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad.

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat volgt uit het onderhoudssysteem O-prognose, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van gemeente Geldrop-Mierlo via deze onderhoudsvoorziening.

Voorziening onderhoud brede school Coevering

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
182	23	0	205

Met de schoolbesturen van De Regenboog en De Branding zijn afspraken gemaakt over de ruimteverdeling en het onderhoud binnen de Brede School Coevering. Het groot onderhoud van het totale gebouw wordt door de gemeente uitgevoerd. Sinds 2015 worden de gelden voor onderhoud rechtstreeks door het Rijk aan de schoolbesturen voldaan. De beide schoolbesturen dienen zodoende de jaarlijkse storting in de voorziening Groot onderhoud gebouwen voor deze school aan de gemeente te voldoen. De gemeente Geldrop-Mierlo heeft bij de 2e tussentijdse rapportage 2019 een aparte voorziening gevormd, afgesplitst van de grote voorziening, zodat de besturen via de gepubliceerde gemeentelijke jaarrekening jaarlijks inzicht hebben in het verloop van de gestorte gelden en de besteding hiervan.

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Wonen

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
3.708	0	338	3.369

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van diverse projecten in het belang van de volkshuisvesting. De voorziening is destijds gevormd uit de algemene reserve van het voormalig woonbedrijf en van het SRE ontvangen BLS-gelden (BLS = Besluit Locatie gebonden Subsidies). Het geld uit de voorziening moet verplicht worden aangewend in het belang van de volkshuisvesting. Het saldo binnen deze voorziening wordt aangewend voor de bekostiging van Startersleningen en Duurzaamheidsleningen en de rentebijdrage van de woningbouwimpuls.

Voorzieningen door derden beklemde middelen

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
1	1	0	2

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Afval om forse afwijkingen in de tarieven van de afvalstoffenheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de afvalstoffenheffing worden ingezet voor de uitvoering van afvalinzameling en -verwerking.

Egalisatievoorziening rioleringen

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
4.708	347	934	4.121

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Riolering om forse afwijkingen in de tarieven van de rioolheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de rioolheffing worden ingezet voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van riolering. Het in 2026 te onttrekken bedrag is bestemd voor toekomstige kosten op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De kostenprognose wordt jaarlijks geactualiseerd.

Voorziening Gemeentelijk groenfonds

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
9	0	0	9

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor kap kan herplant worden opgelegd. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren en wordt een financiële compensatieplicht opgelegd. Hetzelfde geldt bij de beschadiging of het verdwijnen van groenvakken. De middelen die in het groenfonds worden gestort, worden ingezet voor aanplant van nieuwe (niet geplande) houtopstanden. Daarnaast kunnen de middelen worden gebruikt voor het verbeteren van de kwaliteit van het groen bijvoorbeeld door groeiplaatsverbetering of door het aanbrengen van groen dat bijdraagt aan de biodiversiteit.

Voorziening afgesloten complexen grondbedrijf

Verliesvoorziening

De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad 'Bouwgronden In Exploitatie'.

Voorziening afgesloten complexen

Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
109	0	0	109

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in 2016 besloten om een afzonderlijke voorziening voor afgesloten complexen aan te houden. Voor exploitaties die zijn afgesloten, omdat alle uitgeefbare gronden zijn verkocht, worden middelen gereserveerd om (een laatste deel van) het plangebied woonrijp te maken. Deze zijn in deze voorziening ondergebracht.

Op deze voorziening wordt geen rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Egalisatievoorziening WIA

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
304	0	0	304

Deze voorziening is gevormd voor het dekken van de WIA kosten voor drie medewerkers van de gemeente Geldrop-Mierlo. Via de 2e tussentijdse rapportage 2025 zal deze omgezet worden naar een reserve, conform BBV voorschriften.

Voorziening natuur- en groencompensatie

Stand 1-1-2026	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2026
71	0	0	71

Het verplicht compenseren van groen geldt uitsluitend wanneer bestaand groen verdwijnt. Dit moet namelijk (kwalitatief) gecompenseerd worden en als dat niet op eigen terrein kan, moet een compensatiebijdrage worden betaald.

Toelichting op de financiële uitgangspunten

Inleiding

In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting.

Indexen

Voor de begroting 2026 en verder zijn de volgende indexen gebruikt.

Indexcijfers MPB 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Loonkostenindex	4,7%	4,7%	4,7%	4,7%
Materiële kostenindex	2,7%	2,7%	2,7%	2,7%
Gewogen kostenontwikkeling	3,7%	3,7%	3,7%	3,7%
5-jarig OVA-gemiddelde (jeugd en Wmo budgetten)	4,9%	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Rente

Vanaf 2017 schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor dat wij ieder jaar opnieuw moeten bepalen met welke rentepercentages wordt gerekend in de gemeentelijke begroting. De rente die aan taakvelden wordt doorbelast (= rente activa) wordt bepaald op basis van voorcalculatie. Het is een verplichting in het BBV om in de jaarrekening de werkelijke rentepercentages te bepalen op basis van nacalculatie. De (voorcalculatorische) percentages staan vermeld in de paragraaf Financiering.

Algemene uitkering

In meerjarenperspectief wordt door het Rijk rekening gehouden met een bepaalde groei van het areaal per maatstaf. Voor de berekening van de algemene uitkering in meerjarenperspectief wordt hierbij aangesloten.

Kostendeekkende tarieven

Voor de tarieven van rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges wordt als uitgangspunt een kostendeekkendheid van 100% gehanteerd.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)

Bij de berekening van de ramingen voor de OZB in meerjarenperspectief wordt aangesloten bij de toename of afname van de WOZ-waarden. De totale OZB-opbrengst neemt, naast de indexering, toe met de areaaluitbreiding gebaseerd op het woningbouwprogramma van onze gemeente.

Capaciteitsbegroting 2026

In het beleidsgedeelte van deze begroting is per programmagroep het capaciteitsbeeld per taakveld opgenomen. Bij het opstellen van deze overzichten zijn we uitgegaan van 1.400 productieve uren per fte. Het overige is naar rato (dus bijvoorbeeld: 0,5 fte = 700 productieve uren). Feestdagen, vakantie-uren, verzuim (5%) en indirect productie uren, zoals algemene personeelsbijeenkomsten en opleiding/studie, zijn hier al van afgehaald.

Bijlagen

Vaststellingsbesluit

Doelstellingen

Vaststellingsbesluit

Inhoudsopgave	2
Algemene inleiding	4
Algemene inleiding	4
Verloop begrotingssaldo	4
Algemene toelichting en inleiding bij begrotingsprogramma's	9
Programma 1. De mens centraal	11
Thema Een leven lang ontwikkelen	11
Thema Bestaanszekerheid	13
Thema Zorg & ondersteuning	15
Opgave Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams	18
Opgave Vluchtelingenopvang	19
Opgave Scholenbouw	20
Focuspunten lijn "De mens centraal"	21
Programma 2. Sterke wijken	26
Thema Vitaal leven	26
Thema Sterke netwerken	28
Thema Leefbare, groene wijken	30
Thema Inclusief leven	30
Opgave Wonen	32
Opgave Coevering	34
Focuspunten lijn "Sterke wijken"	37
Programma 3. Vitaal & groen buitengebied	42
Thema Doorlopend groen	42
Thema Multifunctioneel landelijk gebied	43
Opgave Gijzenrooi	44
Focuspunten lijn "Vitaal & groen buitengebied"	45
Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	47
Thema Economische kracht	47
Thema Cultuur	48
Thema Duurzaamheid	50
Thema Mobiliteit	52
Thema Veiligheid	55
Thema Digitale samenleving	56
Opgave Gebiedsontwikkeling	57
Opgave Centrum Geldrop	58
Opgave Bedrijventerreinen	60
Focuspunten lijn "Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo"	61
Programma 5. Organisatie	69
Thema Bedrijfsvoering	69
Thema Organisatieontwikkeling	75
Thema Dienstverlening	77
Opgave Datagedreven werken	78
Opgave Participatief werken	78
Opgave Samenspel	79
Focuspunten lijn "Organisatie"	80
Paragrafen	86
Lokale heffingen	86
Weerstandsvormogen en risicobeheersing	93
Onderhoud kapitaalgoederen	101
Financiering	107
Bedrijfsvoering	110
Verbonden partijen	112
Grondbeleid	134
Wet open overheid	137
Verplichte beleidsindicatoren	137
Financiële begroting	140
Overzicht van baten en lasten	140
Overzicht van baten en lasten per taakveld	141
Toelichting overzicht van baten en lasten	144
Uiteenzetting van de financiële positie	147

Reserves en voorzieningen	154
Toelichting op de financiële uitgangspunten.....	169
Bijlagen.....	171
Vaststellingsbesluit	171